

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΥΣΑ

Συλλογὴν ἐκλεκτῶν τεμαχίων διαφόρων ὀθωμανῶν συγγραφέων, λεξιλόγιον

καὶ γραμματικὴν.

ὑπὸ ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ

Καθηγητοῦ τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης ἐν ταῖς ἐν Χάλκῃ Σχολαῖς

Ἑλληνομπορικῇ τε καὶ Θεολογικῇ.

Τῇ ἀδείᾳ καὶ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου.

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΟΥΑΝΕΣ ΜΟΥΧΕΝΤΙΣΙΑΝ

1873.

ΤΟΙΣ
ΦΙΛΟΓΕΝΕΣΤΑΤΟΙΣ
ΚΑΙ

ΛΙΑΝ ΕΝΘΕΡΜΟΙΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΠΡΟΣΤΑΤΑΙΣ
ΕΦΟΡΟΙΣ ΤΗΣ ΕΝ ΧΑΛΚῃ ΕΛΛΗΝΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΚΚ. Γ. ΖΑΡΙΦΗ, Δ. ΤΑΜΒΑΚΩ, ΓΡ. ΚΟΥΠΑ,
Δ. ΝΕΟΚΟΞΜΩ, ΘΡ. ΓΙΑΝΝΑΡΩ.

Τὴν βιβλίον ταύτην

ἀνατίθησιν

Ὁ συντάξας.

سائر ظهور ایدہ کلان آثار و کتب مفیدہ مثلواشبواثر ناچیزانہماک
دخی نشری مجرد پادشاہمن افندمز حضرتلرینک انتشار علوم
خصوصیہ اولان نیات خیریہ ملوکانہلرینک حیرفعله
ایضالی ضمنندہ بونجہ ہمہ واقدمات صرف
ایده کلان وکلای فخام حضراتک اتخاذ
بیوردقلری تدایر صائبہلرینک ثمرہ
خیریہ سی اولمغله خاصتہ عرض
تشکرہ ایتدار
قلندی *

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Οὐδείς ἀρνεῖται σήμερον τὴν ἀνάγκην τῆς σπουδῆς τῆς Ὀθωμανικῆς γλώσσης, ὅθεν καὶ ἐπιθυμῶν νὰ συντελέσω ὅσον τὸ ἐπ' ἐμοὶ εἰς τὴν διευκόλυνσιν τῆς διαδόσεως καὶ σπουδῆς αὐτῆς παρὰ τῇ ὁμοεθνεῖ νεολαίᾳ ἐπεχείρησα τὴν ἐκπόνησιν καὶ ἐκδοσιν Ὀθωμανικῆς Ἀνθολογίας διηρημένης εἰς πέντε τεύχη· ἕκαστον τούτων θέλει ἀποτελεῖ ἐν ὅλον αὐτοτελές, περιέχον συλλογὴν ἐκλεκτῶν τεμαχίων πρὸς μετάφρασιν, λεξιλόγιον καὶ γραμματικούς κανόνας. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἄλλων τεσσάρων τευχῶν δοθήσονται λεπτομερεῖς πληροφορίες ἐν τῇ ἀρχῇ ἑκάστου αὐτῶν· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ πρῶτον τεῦχος τὸ ἀνὰ χεῖρας δηλ. πόνημα, ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ εἶπω τινὰ πρὸς ὁδηγίαν τοῦ σπουδαστοῦ.

Τὸ τεῦχος τοῦτο διήρηται εἰς τρία μέρη, ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον περιέχει ἐβ-δομήκοντα καὶ δύο τεμάχια ἀπληθισμένα ἐκ διαφόρων ὀθωμανῶν συγγραφέων, καὶ ἡριθμημένα κατ' αὐξοῦντα ἀριθμόν. Ἐκ τῶν τεμαχίων τούτων γεγραμμένων εἰς ὕψος ὁμαλὸν καὶ κατάλληλον διὰ τοὺς ἀρχαρίους τῆς γλώσσης, τὰ μὲν εἰσὶ μῦθοι, ἀστεῖα καὶ διηγήματα, τὰ δὲ τεμάχια ἠθικά, ἱστορικά, γεωγραφικά καὶ τὰ παρόμοια.

Τὸ δὲ δεύτερον μέρος συνίσταται ἐκ λεπτομεροῦς λεξιλογίου διηρημένου ἐπίσης εἰς παραγράφους ἀντιστοιχούσας πρὸς τὰ τεμάχια τοῦ πρώτου μέρους. Ἐκάστη τῶν παραγράφων τούτων περιέχει κατὰ σειρὰν τὰς ἐν τῷ ἀντιστοίχῳ τεμαχίῳ εὑρισκομένας λέξεις, φράσεις κτλ. ἀκριβῶς μετενηνεγμένας εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, μετὰ τῆς προφορᾶς αὐτῶν παριστανομένης δι' ἑλληνικῶν γραμμάτων, ὥστε ὁ σπουδαστὴς εὑρίσκων προχείρως τὰ σημαίνοντα τῶν ἐν τῷ κειμένῳ λέξεων ὡς καὶ τὰς ἄλλας ἀπαιτούμενας διασαφέςεις θέλει μετὰ πολ-λῆς τῆς εὐχερείας προχωρεῖ καὶ ἀφθονον μεθερμηνεύει κείμενον. Ἐκάστη λέξις μεθερμηνεύεται καθ' ἣν σημασίαν μεταχειρίζεται αὐτὴν ὁ συγγραφεὺς, αἱ δὲ λέ-

ξεις αἵτινες συχνότερον ἐπαναλαμβάνονται ἐν τῷ κειμένῳ, ὡς γνωστὸν ἐπὶ τέλους παραλείπονται.

Τὸ δὲ τρίτον μέρος τοῦ τεύχους εἶναι σύντομος γραμματικὴ περιέχουσα τοὺς οὐσιωδεστέρους τύπους καὶ κανόνας τῆς τουρκοαραβοπερσικῆς ὧν τινων ἔχουσιν ἀπόλυτον ἀνάγκην οἱ ἀρχάριοι καὶ προδίδινοντα μέχρι τῶν ἀρχοπερσικῶν ὀνομάτων.

Τοιοῦτον ἐν συνόψει τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀνὰ χεῖρας πονήματος, ἐλπίζω δὲ ὅτι ὁ σπουδαστὴς εὐρίσκων ἐν τῷ αὐτῷ τεύχει κείμενον, λεξικὸν καὶ γραμματικὴν, τὰ πάντα διατεταγμένα κατὰ τὴν προεκτεθεῖσαν μέθοδον, θέλει μεγάλως διευκολυνθῆ καὶ ταχύτερον προοδεύει.

Ἐν Χάλκῃ, τῇ 1 Ἰουλίου, 1873.

ΚΛΕΑΝΘΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Περὶ γραμμάτων καὶ φωνητικῶν σημείων.

1. Ἡ Τουρκικὴ γλῶσσα περιέχει μέγαν ἀριθμὸν λέξεων καὶ μορίων ληφθέντων ἐκ τῆς ἀραβικῆς καὶ περσικῆς. Οἱ ὀθωμανοὶ μεταχειρίζονται πολλάκις τὰς λέξεις ταύτας κατὰ τοὺς κανόνας τῆς γλώσσης ἐξ ἧς παρέλαβον αὐτάς.

2. Τὸ ὀθωμανικὸν ἀλφάβητον σύγκειται ἐκ 34 γραμμάτων, ἅπερ εἶναι τὰ
 ا ب پ ت ث ج چ ح خ د ذ ز ر س ش ص ض ط ظ ع غ ف ق ك
 گ گھ ل م ن و ه ی

ἐξ αὐτῶν τὰ μὲν ح خ ص ض ط ظ ع غ ق εἶναι δασύφωνα, τὰ δὲ λοιπὰ 25 λεπτόφωνα.

3. Τὰ ا د ذ ز ژ و συμπλέκονται μόνον μετὰ τῶν προηγουμένων οὐχὶ δὲ καὶ μετὰ τῶν ἐπομένων.

4. Πάντα τὰ γράμματα τοῦ ὀθωμανικοῦ ἀλφαβήτου εἰσὶ σύμφωνα, ἡ δὲ ἑλλειψις ἰδιαιτέρων φωνηέντων ἀναπληροῦται διὰ τῶν κατωτέρων φωνητικῶν σημείων, ἅπερ καλοῦνται حرکه καὶ τὸ πληθυντικὸν حرکت χαρακτηρίζατ.

Αον. Τοῦ { } φετχὰ ἢ τουρκιστὶ οὐστουν, τὸ ὁποῖον τιθέμενον ἄνωθεν τῶν γραμμάτων ἀποτελεῖ τὴν φωνὴν ε, α, οῖον آ ε چ تسه ق کأ.

Βον. Τοῦ { } κesaré ἢ τουρκιστὶ ἐsaré, τὸ ὁποῖον τιθέμενον ὑποκάτω τῶν γραμμάτων ἀποτελεῖ τὴν φωνὴν ε, η, ὡς چ ری خ حه.

Γον. Τοῦ { } ζαμμέ ἢ ὀτουρού ὅπερ γραφόμενον ἐπάνω τῶν γραμμάτων ἂ

ποτελεῖ κατὰ διαφορὰς περιστάσεις μίαν τῶν ἀκολουθίων φωνῶν ο, ου. ου(u)
 ε(eu), οἷον ὤ πὸ κτλ. ἰ ο, ου κτλ.

Δον, Τοῦ { } ἰκί οὐστούν, τὸ ὁποῖον γραφόμενον ἐπάνω τῶν γραμμῶν ἀποτελεῖ τὴν φωνὴν ἐν, ἀν, ὡς ش سین ق کأن.

Εον. Τοῦ { } ἐκὶ ἐσρέ, τὸ ὁποῖον τιθέμενον ὑπὸ τὰ γράμματα ἀποτελεῖ τὴν
φωνήν εν, ην, ὡς ς μίν.

Συν. Τοῦ { } ἰκὶ δτουροῦ, τὸ ὅποιον γραφόμενον ἐπάνω τῶν γραμμᾶτων ἀ-
 ποτελεῖ τὴν φωνὴν συν, ὡς } ρούν.

5. Τὰ τρία τελευταῖα φωνητικά σημεῖα εἰσὶ γνωστὰ ὑπὸ τὸ γενικὸν ὄνομα *τενθινὰ*, τίθενται δὲ μόνον ἐν τέλει τῶν ἀραβικῶν λέξεων, ὅπως σχηματίσωσι τὸ μὲν *ἰκί* ὀτουροῦ τὴν ὀνομαστικὴν τῆς ἀραβικῆς γλώσσης, τὸ δὲ *ἰκί ἔσρ* τὴν γενικήν, τὸ δὲ *ἰκί οὐστοῦν* τὴν αἰτιατικὴν ἥτις συχνότατα ἀπαντᾷ ἐν τῇ ὀθωμανικῇ γλώσσῃ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὰ ἡμέτερα *χροινὰ* καὶ *τροπικὰ* ἐπιρρήματα, ὡς *ἂλ λείλεν (νύκτωρ) ἴνιμ* μεμνούνεν εὐχαρίστως.

6. Τὰ ἀνωτέρω ἐξ φωνητικᾶ σημειᾶ γράφονται ἢ ὑπονοοῦνται τό και συνηθέστερον. Τὰ δὲ γράμματα τὰ συλλαβιζόμενα μὲ ἐν τῶν σημείων τούτων ὀνομάζονται μουτεχάρρίκ (κινητά).

7. Ἐνίοτε εἰς λέξεις ἀραβικὰς καὶ περσικὰς τὰ γράμματα *ی و* τίθενται ὅπως ἐπιτείνωσι τὴν φωνὴν τοῦ προηγουμένου αὐτῶν φωνητικοῦ σημείου, καὶ τότε ὀνομάζονται *حروف* χουρούφι μέδδ γράμματα ἐπιτατικά), εἰς λέξεις δὲ τουρκικὰς τίθενται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὅπως δεῖξωσι τὸ εἶδος τοῦ φωνητικοῦ τούτου σημείου, δηλ. ἔαν ᾗναι οὐστοὺν ἢ ἐσρέ κτλ. καὶ τότε ὀνομάζονται *حروف علامت* χουρούφι ἀλῆαμέτ (γράμματα δεικτικά).

8. Καὶ τὸ μὲν ἑπιτείνει τὸ πρὸ αὐτοῦ οὐστοῦν, ὡς قائل κατῆλ (φονεύς)
ἢ δεικνύει ὅτι τὸ σημεῖον τοῦτο πρέπει νὰ προφέρηται ὡς α μακρόν, ὡς باقمق
παχυμάκ (παρατηρῶν).

9. Τὸ δὲ و ἐπεκτείνει ἢ δεικνύει τὸ πρὸ αὐτοῦ ὁ τουρού, ὡς مزور μεζ-
 πούρ (ρήθεις), بولق πουλμάκ (εὐρίσκειν) كون γκιόυν (ἡμέρα), اون ὄν (δέκα
 كوز γκιόζ (ὀφθαλμός).

10. Τὸ δὲ ی ἐπεκτείνει ἢ δεικνύει τὸ πρὸ αὐτοῦ ἔσρε, ὡς پی پی (ἄνευ) پی
 تخی (κενός), ایتک ιτμέκ (ποιεῖν).

11. Ἐν τέλει ἀραβικῶν τινων λέξεων τὸ ی πρόφερεται ὡς α βραχὺ, καὶ ὀνο-
 μάζεται ἕνεκα τούτου مقصور یا γι-ι μακσουρέ (για βραχὺ) II. X. دعوی δαδᾶ
 (δίκν), معنی μανᾶ (σημασία) فتویٰ فेटدᾶ (ἀπόφασις μουφτη, ρήτρα) اعلى ἀαλιᾶ
 (βε)τίων) شوری (συμβούλιον) καὶ ἄλλα τινά.

12. Καὶ τὸ ه ἐπίσης τίθεται πολλάκις ἵνα δείξῃ ὅτι τὸ πρὸ αὐτοῦ γράμμα
 συλλαβίζεται μὲ οὐστούν· ὡς τοιοῦτον δὲ ἀπαντᾶται ἐν τέλει λέξεων ἀραβικῶν,
 περσικῶν καὶ τουρκικῶν, καὶ ἐν μέσῳ μόνον τουρκικῶν. II. χ. ه پآسرا (Βασ-
 σόρα) ه خانه χανέ (οἰκία) ه پیزه (ἡμῖν) ه ملام γκελέμεδιμ (δὲν ἡδυνήθην
 νᾶῆλθω). Ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ὀνομάζεται ه علامت χᾶϊ ἄλιαμὲτ (χᾶ δείκ-
 τικόν) καὶ ه رسمیه χᾶϊ ῥεσμιγέ (χᾶ τυπικόν).

13. Τὰ ἀνωτέρω τέσσαρα γράμματα εἴτε ἐπιτακτικά εἶναι εἴτε δεικτικά παρ'
 ἡμῖν πρακτικώτερον ἐξεταζόμενα δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς φωνήεντα.

14. Τὸ { ه } ὀξεζμ (ἀποκοπὴ) δηλοῖ ὅτι τὸ γράμμα ἐφ' οὗ τίθεται δὲν συλλα-
 βίζεται μὲ κανὲν φωνητικόν σημεῖον, ὡς چ پیر (εἷς). Τὸ γράμμα τὸ φέρον ἐφ' ἐ-
 αυτοῦ τὸ ὀξεζμ ὀνομάζεται ساکن σακὴν (ἀκίνητον).

15. Τὸ { و } τεσδιδ (ἐνίσχυσις) δηλοῖ ὅτι τὸ γράμμα ἐφ' οὗ τίθεται πρέπει νὰ

προφέρηται διπλοῦν, ὡς ζυ ρέδδ (ἀπορρίψις) ἀντὶ 22 τοῦ ὁποίου τὰ δύο ὁμοια τελικὰ γράμματα ἐνωθέντα εἰς ἓν προσέλαβον τὸ τεσσάρδ.

16. Τὸ { * } χεμζέ εἶναι ἰδίως ἐν χρήσει ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλῶσσῃ τιθέμενον μόνον ἐπὶ τοῦ | ἐλίφ τὸ ὁποῖον τότε ὀνομαζέται ἐλίφ-ι μυχμουζέ. Πᾶν ἐλίφ ἀρχαϊκὸν λέξεως εἶναι μυχμουζέ, διὸ δὲν τίθεται ἐπ' αὐτοῦ τὸ σημεῖον τοῦ χεμζέ, καθὼ οἶκοθεν ἐννοούμενον καὶ οὐδόλως μεταβάλλον τὴν φωνὴν τοῦ φωνητικῶς σημείου μετὰ τὸ ὁποῖον συλλαβίζεται τὸ | οἶον مر یمر - مر یمر (διαταγή) κλ. Ἀλλὰ τὸ ἐν μέσῳ καὶ ἐν τέλει τῆς λέξεως εὐρισκόμενον ἐλίφ-ι μυχμουζέ δεόν νὰ φέρῃ ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ χεμζέ πρὸς δικαιολογίαν ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ ἐλίφ, οἶον مامور μεεμούρ (ὑπαλληλος) منشا مینشأ μελδζά (καταφύγιον). Πολλάκις διὰ λόγους γραμματικῶς τὸ ἐν τῷ μέσῳ τῆς λέξεως εὐρισκόμενον ἐλίφ τρέπεται εἰς βόφων ἔν ἐπὶ τοῦ ὁποίου τίθεται τὸ χεμζέ, ὡς مؤمن μουμίν (πιστός) مؤال σουάλ (ἐρωτήσις), πολλάκις δὲ ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἐν τῷ τέλει τῶν λέξεων τίθεται μόνον τὸ χεμζέ, τοῦ ἐλίφ πρᾶλειτουργήσαντος, ὡς خ پیر (φρέαρ) کیل (λέγων) مسه μεσελέ (ζήτημα), جزء (μέρος τεμάχιον), می (πρᾶγμα). Τὸ χεμζέ τίθεται καὶ ἐπὶ τοῦ و καὶ ى φωνηέντων, ὅταν ταῦτα εἶναι τελικὰ λέξεων προτασσόμενων τῆς γενικῆς ἢ τοῦ ἐπιθέτου κατὰ τὸ παρσικὸν Ἰζαφὲτ ἰδε 48.

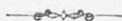
17. Τὸ { } μέδδ (ἐπίτασις) τίθεται ἐπὶ τοῦ ἐλίφ ἀρκτικού λέξεως ὡς σημείου ἀποδοχῆς ἐτέρου ἐλίφ, ὡς $\bar{A}T$ ἄτ (ἵππος) ἀντὶ $\bar{A}T$ ἄμῖρ (ἄρχων) ἀντὶ $\bar{A}M$ τὸ δὲ ἐλίφ τὸ φέρον ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ μέδδ, ἐλίφ-ι μεμτουτέ ὀνομαζόμενον δέον νὰ προφέρηται ὡς α μακρόν.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ

Τῶν κατ' ἀποκοπὴν γεγραμμένων λέξεων.

- α. ἀρχαϊκὴ (λέξεις).
- γραμ. γραμματικὴ.
- ἰδ. ἴδε.
- ἰτ. ἰτμέκ.
- κοιν. κοινῶς.
- κυρ. κυριολεκτικῶς.
- ὀλ. ὀλμάκ.
- ὀλν. ὀλουνμάκ.
- π. περσικὴ.
- τ. τουρκικὴ.
- φρ. φράσις.

ΠΕΡΙ ΟΝΟΜΑΤΟΣ (اسم).

18. Ἡ Ὑθωμανικὴ γλῶσσα δὲν ἔχει οὔτε ἄρθρον οὔτε γένος.

19. Αἱ πλάγλαιπτώσεις τοῦ ἐνικοῦ τῶν ὀνομάτων τῶν ληγόντων εἰς γράμμα
 كـ (σάκιν (ἀκίνητον ἢ σύμφωνον) σχηματίζονται διὰ τῆς προσθήκης τῶν ἐ-
 ξῆς καταλήξεων εἰς τὴν ὀνομαστικὴν.

Γεν. كـ ν

Δοτ. ο ε α

Αἰτ. ي η ου ου.

20. Αἱ δὲ τῶν ὀνομάτων τῶν ληγόντων εἰς ἓν τῶν τεσσάρων φωνηέντων
 و ي ا σχηματίζονται διὰ τῆς προσθήκης τῶν ἐξῆς καταλήξεων.

Γεν. كـ νιν γήν νοῦν νόυν

Δοτ. υ γε γιὰ

Αἰτ. ي γι γη γιού γιού

21. Ἐξαιρεῖται ἡ γενικὴ τοῦ صو σου (ὕδωρ) ἣτις γράφεται καὶ προφέρεται
 صووك σουγιούν ἀντὶ صووك σουνούν.

22. Ὁ πληθυντικὸς σχηματίζεται διὰ τῆς προσθήκης καταλήξεως لار ἢ
 لار εἰς τὸν ἐνικόν, ἡ δὲ κλητικὴ διὰ τοῦ κλητικοῦ μορίου ي γιὰ ἡ ي

Παριδείγματα.

دل ديل (γλωσσα).

Ἐνικός.

Πληθυντικός,

Ὀν. دل ديل

دلر ديل λερ

Γεν. ديلك ديل-ν

دللك ديل-λεριν

Δοτ. دله ديل-ه

دلره ديل-λερε

Αιτ. دلي ديل-ي

دلري ديل-λερι

Κλ. اي دل ديل-ه

حيوان خايدان (ζῷον).

Ἐν.

Πλ.

Ὀν. حيوان خايدان

حيوانلر خايدان-لار

Γεν. حيوانك خايدان-ν

حيوانلك خايدان-λεριν

Δοτ. حيوانه خايدان-ه

حيوانله خايدان-λερε

Αιτ. حيواني خايدان-ي

حيوانلري خايدان-λερι

قوش كوت (πτηνόν).

Ἐν.

Πλ.

Ὀν. قوش كوت

قوشلر كوت-لار

Γεν. قوشك كوت-ν

قوشلك كوت-λεριν

Δοτ. قوشه كوت-ه

قوشله كوت-λερε

Αιτ. قوشي كوت-ي

قوشلري كوت-λερι

كل χιουλ (ρόδον).

Εν.

Κν. كل χιουλ

Γεν. كل χιουλ-ν

Δοτ. كل χιουλ-ε

Αιτ. كل χιουλ-ου

Πλ.

كلل χιουλ-λερ

كلل χιουλ-λεριν

كلل χιουλ-λερε

كلل χιουλ-λερι

بابا παπα (πατήρ).

Εν.

Οτ. بابا παπα

Γεν. بابا-παπα-ν

Δοτ. بابا-παπα-γι

Αιτ. بابا-παπα-γι

Πλ.

بابا-παπα-λαρ

بابا-παπα-λαρην

بابا-παπα-λαρε

بابا-παπα-λαρι

قپو καπου (θύρα).

Εν.

Ον. قپو καπου

Γεν. قپو-καπου-ν

Δοτ. قپو-καπου-γι

Αιτ. قپو-καπου-γι

Πλ.

قپو-καπου-λαρ

قپو-καπου-λαρην

قپو-καπου-λαρε

قپو-καπου-λαρι

κεδὶ (γαλή). κدى

Εν.	Πλ.
Ὅν. κدى κεδι	κεδὶ-λέρ κدىلر
Γεν. κεδι-νι κدينك	κεδὶ-λέρην κدىلرك
Δοτ. κεδι-γέ κدىيه	κεδὶ-λέρε κدىلره
Αἰτ. κεδι-γί κدىي	κεδὶ-λέρι κدىلري

κιοπρόν (γέφυρα). كوپرى

Εν.	Πλ.
Ὅν. κιοπρόν Κوپرى	κιοπρόν-λέρ Κوپريلر
Γεν. κιοπρόν-νούν Κوپرينك	κιοπρόν-λέρην Κوپريلرك
Δοτ. κιοπρόν-γέ Κوپرىيه	κιοπρόν-λέρε Κوپريلره
Αἰτ. κιοπρόν-γόν Κوپرىي	κιοπρόν-λέρι Κوپريلري

κιδζε (νύξ). كيدجه

Εν.	Πλ.
Ὅν. κιδζε Κιδجهلر	κιδζε-λέρ Κιδجهلر
Γεν. κιδζε-νήν Κιδجهنك	κιδζε-λέρην Κιδجهلرك
Δοτ. κιδζε-γέ Κιδجهيه	κιδζε-λέρε Κιδجهلره
Αἰτ. κιδζε γί Κιδجهي	κιδζε-λέρι Κιδجهلري

اوڤله ὁδᾶ (δωμάτιον).

Ἑν.

Ὅν. اوڤله ὁδᾶ

Γεν. اوڤلهك ὁδᾶ νήν

Δοτ. اوڤلهه ὁδᾶ-γιά

Αἰτ. اوڤله يي ὁδᾶ-γῆ

Πλ.

اوڤلهل ὁδᾶ-λάρ

اوڤلهلك ὁδᾶ-λαρήν

اوڤلهله ὁδᾶ-λαρά

اوڤلهل يي ὁδᾶ-λαρή

23. Τὸ καθ' αὐτὸ καὶ κῆρ εὐρισκόμενα πρὸ φωνήεντος τρέπονται τὸ μὲν
 ق εἰς غ τὸ δὲ ك εἰς گ γέρ, οἷον

اياق ἀγιάκ(ποῦς)

Ἑν.

Ὅν. اياق ἀγιάκ

Γεν. اياك ἀγιάκ-ν

Δοτ. اياغه ἀγιάκ-ᾶ

Αἰτ. اياغي ἀγιάκ-ῆ

Πλ.

اياقل ἀγιάκ-λάρ

اياقلك ἀγιάκ-λαρήν

اياقله ἀγιάκ-λαρά

اياقل يي ἀγιάκ-λαρή

كوبك χιοπέκ (χύων).

Ἑν.

Ὅν. كوبك χιοπέκ

Γεν. كوبك χιοπεγί-ν

Δοτ. كوبكه χιοπεγ-ῆ

Αἰτ. كوبكي χιοπεγ-ῆ

Πλ.

كوبكل χιοπεκ-λέρ

كوبكلك χιοπεκ-λερίν

كوبكله χιοπεκ-λερέ

كوبكل يي χιοπεκ-λερί

24. Ἐξαιροῦνται μονοσύλλαβοί τινες λέξεις, οἷον طوق τὸκ (χορτάτος), بولك (γοῦνα), γιούκ (γορτίον), كولك (ρίζα), كورك (γοῦνα).

Περὶ ὑποκοριστικῶν اسم تصغير (ἴσμι παραγῆρ).

25. Τὰ ὑποκοριστικὰ σχηματίζονται τῇ προσθήκῃ τοῦ جق δξίχ εἰς τὸ τέλος τῶν δασυφώνων καὶ τοῦ جك δξίχ εἰς τὸ τέλος τῶν λεπτοφώνων οὐσιαστικῶν, π. χ. قوشجق κούτδξίχ (πτηνάριον), كويچك κιογδξίχ (χωρίδιον).

26. Οἱ ὀθωμανοὶ, ὅταν πρόκηται νὰ ἐκφράσωσι μεγάλην συμπάθειαν, προσθέτουσιν εἰς τὸ τέλος τῶν ἀνωτέρω μορίων καὶ ἐν ز ως اوچكز εἰς δξίγξ (μικρὰ καὶ προσφιλες οἰκία) قيزجيز κηξδξγξ (προσφιλες θυγάτριον).

Περὶ ἐπιθέτου صفت (σηφές).

27. Ἐν τῇ ὀθωμανικῇ γλώσσῃ τὰ ἐπίθετα προτίσσονται τῶν οὐσιαστικῶν ووصف μεβσοῦφ, καὶ μένουσιν ἀμετάβλητα, ὡς كوزل آدم γχιουζέλ ἀδάμ (ωραῖος ἄνθρωπος), بيوك او (εἰς τὴν μεγάλην οἰκίαν), حيوانلك كوچك κίουτσοῦκ χιτκνλαρήν (τῶν μικρῶν ζώων).

28. Ἐπίθετα σχηματίζονται ἐξ οὐσιαστικῶν διὰ τῆς προσθήκης τῶν ἀπολύτων μορίων.

Λον. Τοῦ لى ἢ لى δὲ οὐ σχηματίζονται ἐπίθετα ἐν γένει κτήσιν σημαίνοντα καὶ σχέσεις τόπων, ἔθνους, ὡς كعللى ἀκκλλή (ἐννοες), عثمانلى (ὀθωμανός), استانبوللو (Κωνσταντινουπολίτης).

Βον. Τοῦ جى ἢ جى δὲ οὐ σχηματίζονται τὰ ἐνεργεῖας καὶ ἐπαγγέλματα.

Περὶ ἀριθμητικῶν (أسماء الأعداد)

32. Ἀπόλυτα ἀριθμητικά.

1	πῆρ	1	اون يدي	17	ὄν γεδὶ
2	ixi	2	اون سکز	18	ὄν σεχιζ
3	ούτσ	3	اون طقوز	19	ὄν δοκούζ
4	δὸρτ	4	يكرى	20	γιομι
5	πὲς	5	اوتوز	30	ὀτουζ
6	ἀλτῆ	6	قرق	40	κῆρκ
7	γεδὶ	7	الى	50	ἐλλι
8	σεχιζ	8	الشمس	60	ἀλτμῆς
9	δοκούζ	9	يتمش	70	γετμῆς
10	ὄν	10	سكسان	80	σεκσέν
11	ὄν πῆρ	11	طقسان	90	δοκσάν
12	ὄν ixι	12	يوز	100	γιοιζ
13	ὄν οὐτσ	13	ايكى يوز	200	ixιγιοιζ
14	ὄν δὸρτ	14	بيك	1000	πίν
15	ὄν πὲς	15	ايكى بيك	2000	ixιπίν
16	ὄν ἀλτῆ	16	الى بيك	50000	ἐλλιπίν
100000	γιοιζ πίν		100000		
1000000	πῆρ μιλιον		1000000		
100000000	πῆρ μιλιαγιάρ		1000000000		

33. Τὰ δὲ τακτικὰ ἀριθμητικὰ σχηματίζονται τῇ προσθήκῃ τῆς καταλήξεως نجی εἰς τὰ ἀπόλυτα, ὡς نجی πῖρινδζι (πρῶτος).

34. Τὸ ر προστιθέμενον εἰς τὰ ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ τὰ λήγοντα εἰς σύμφωνον, καὶ τὸ شر εἰς τὰ ἀπόλυτα τὰ λήγοντα εἰς φωνῆεν, σχηματίζουν τὰ μεριστικὰ λεγόμενα ἀριθμητικὰ. ὡς ر πῖρέρ (ἀνὸς ἐν) ایکیشر ἰκισέρ (ἀνὰ δύο).

35. Οἱ κλασματικοὶ ἀριθμοὶ ἐκφράζονται προηγουμένου τοῦ παρονομαστοῦ ἔχοντος ἐν τέλει τὸ و δὲ, καὶ ἐπομένου τοῦ ἀριθμητοῦ ἔνευ τινὸς προσθήκης, ὡς ایکی πεσδὲ ἰκί (δύο πέμπτα).

36. Εἰς ἑκφράσιν τοῦ ἡμίσεος ὑπάρχουσι δύο τουρκικαὶ λέξεις: رله γιαρῆμ καὶ چوق πουτσούκ, ἐξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον μεταχειρίζονται οἱ ὀθωμανοὶ ὅπως ἐκφράσωσι τὸ ἀπλοῦν ἡμισυ, ὡς اک رله γιαρῆμ ἑκμὲκ (ἡμίσεος ἄρτος), τὸ δὲ δεύτερον ἵνα φανερώσωσι τὸ μετ' ἀκεραίων ἀριθμῶν σύνθετον ἡμισυ, ὡς چوق ساعت πῖρ πουτσούκ σαάτ (μία καὶ ἡμίσεια ὥρα).

Περὶ ἀντωνυμιῶν (ضمائر ζαμυίρ).

Προσωπικαί.

Τοῦ ἀ. προσώπου.

Ἑνικός.

Ὅν. من ἐπέν (ἐγώ).

Γεν. من πενίμ

Δοτ. من πανά

Αἰτ. من πενί

Πληθυντικός.

من πῖζ (ἡμεῖς).

من πῖζιμ

من πῖζε

من πῖζι

Τοῦ β'. προσώπου.

Ἐν.	Πλ.
Ὀν. سن سὲν (σύ).	سز سئڤ (σεῖς).
Γεν. سنڤ سەنڤ	سزڤ سئڤڤ
Δοτ. سە سەنڤ	سزە سئڤە
Αἰτ. سەڤ سەڤ	سزى سئڤى

Τοῦ γ'. προσώπου.

Ἐν.	Πλ.
Ὀν. اول ο ἡ اول (αὐτὸς) κτλ.	انلر ἀνλάρ (αὐτοί).
Γεν. انڤ ἀνήν	انلرڤ ἀνλερῆν
Δοτ. اکا ἀνά	انلرە ἀνλερᾶ
Αἰτ. انى ἀνή	انلرى ἀνλερῆ

Δεικτικά: ἀντωνομίζει.

Ἐν.	Πλ.
Ὀν. پەڤ پەڤ (οὗτος) κτλ.	پونلر πουνλάρ (οὗτοι).
Γεν. پونڤ πουνούν	پونلرڤ πουνλερῆν
Δοτ. پەڤ πουνά	پونلرە πουνλερᾶ
Αἰτ. پونى πουνού	پونلرى πουνλερῆ

Ἐν.

Πλ.

Ὀν. شُو شُو (οὗτος κτλ.).

شونلر شونلخر (οὗτοι).

Γεν. شونك شونون

شونلرك شونلخره

Δοτ. شونه شونخ

شونلره شونلخره

Αἰτ. شوني شونون

شونلري شونلخره

Ὀν. او ه اول (ἐκεῖνος). κτλ.

Γεν. انك انهن κτλ.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη κλίνεται ἀπαρλλάκτως ὡς ἡ προσωπική τοῦ τρίτου προσώπου.

اشو ἴσπου (ὅδε, ἥδε, τόδε). Ἡ ἀντωνυμία αὕτη μένει ἀκλιτος.

Καταληκτικαὶ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι.

Ἐν.

Πλ.

م م (μου)

م م (μῆς)

ك ن (σου)

ك ن (σῆς)

ي (τοῦ)

ل ل (των)

Ἡ προφορά τῶν ἀνωτέρω ἀντωνυμιῶν ποικίλει ἀναλόγως τῆς προφοράς τῶν λέξεων εἰς ἃς προσαρτῶνται.

Παράδειγματα.

α. πρόσωπον

Ἐν. Ὀν. اولهـي-م (ἡ οἰκία μου) ككك ككك-م (ἡ θύρα μου)

Γεν. ككك ككك-مهـن (τοῦ πατρός μου)

Δοτ. ككك ككك-مهـ (τῇ γαλῇ μου)

Αἰτ. ككك ككك-مهـ (τὴν πέτραν μου)

- Πλ. قولمζ κολυ-μουζ (ὁ βραχίων μας)
 صويزك σουγιου-μουζουν (τοῦ ὕδατος μας)
 اوطءلرءذ δδαλκρη μηζά (εἰς τὰ δωμάτιά μας)
 ءمىزى καλεμι-μιζι (τὸν κάλχημόν μας)

β'. πρόσωπον.

- Έν 'Ον. اءاعك اءىاءى-ν (ὁ ποῦς σου)
 Γεν. ءىوانك ءαιءانه-ν-ν (τοῦ ὥρου σου)
 Δοτ. كوكلء ءىءپءى-ν-ء (τῷ σκύλῳ σου)
 ءىء. ءىءءىءىءىءىء (τὸν ὀφθαλμόν σου)

- Πλ. طراءلرء تاراκλκρη-ν-ζ (τὰ κτένιά σας)
 كورككرك ءىءىءىءىء-ν-ν-ν (τῆς μελῳδίας σας)
 صوككزه سونى-ν-ν-ν (εἰς τὸ τέλος σας)
 ءاءركزى ءάءءهر-ν-ν-ν (τὴν σκηνήν σας)

γ'. πρόσωπον

Τὸς τῆς τριτοπροσώπου λαμβάνει πρὸ ἑαυτοῦ καὶ ءن س, ὅταν ἡ λέξις εἰς ἦν προσαρτᾶται λήγῃ εἰς φωνῆεν, εἰς δὲ τὰς πλῆγίαις πτώσεις ὡς καὶ πρὸ ءء καὶ ءن τρέπεται εἰς ءن

- Έν 'Ον. ءىلى ءηλ-η (ἡ θρίξ του)
 باءءءىءىء-ء (ὁ κῆπος του)

Έν. 'Ον. صوي σου-γιού (τὸ ὕδωρ του)

Γεν. كتابك κιταπη-νίν (τοῦ βιβλίου του)

Δοτ. قلعه καλεμι-νέ (εἰς τὸν κάλαμόν του)

Αἰτ. اينكي ινεγ-ι (τὴν ἀγγελάν του)

اونده ἐβι-ν-δὲ (ἐν τῇ οἰκίᾳ του)

قيوسندن καπου-σουν-δάν (ἐκ τῆς θύρας του)

Πλ. 'Ον. بيراقارى πῆραχ-λ ἀρῇ (ἡ καὶ αἱ σημαῖαι των)

Γεν. كويلرينك κιοῦγ-λερινίν (τοῦ καὶ τῶν χωρίων των)

Δοτ. صولرينه σουλα-ρηνά (τῷ καὶ τοῖς ὕδασι των)

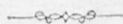
Αἰτ. اوتلارني ὀτ-λαρηνή (τὸ καὶ τὰ χόρτα των)

خانلهردنه χανε-λερινδὲ (ἐν τῇ καὶ ἐν ταῖς οἰκίαις των)

اياقلىردن ἀγιακ λαρηνδάν (ἐκ τοῦ καὶ ἐκ τῶν ποδῶν των)

37. Ὅταν τὸ ληκτικὸν γράμμα τῆς λέξεως εἶναι ἐκτῶν μὴ συμπλεκομένων μετὰ τοῦ ἐπομένου γράμματος, τότε πρὸ τῶν καταληκτικῶν ἀντωνυμιῶν τίθεται, κατὰ νεωτέραν ὀρθογραφίαν, καὶ ἐν ὣ φωνῆεν, ὡς اوي ἐβιμέ (εἰς τὴν οἰκίαν μου) پدریمی πεδεριμί (τὸν πατέρα μου) كديرينكز κεδερινιζ (ἡ λύπη σας) بوغازينه πογαζηνά (εἰς τὸν λαιμόν του).

38. Οἱ πληθυντικοὶ ἀριθμοὶ τῶν ἀνωτέρω ἀντωνυμιῶν ἐν τέλει τῶν ἀριθμητικῶν καὶ ἐπιθέτων ἰσοδυναμοῦσι ταῖς γενικαῖς τῶν ἡμετέρων προσωπικῶν, διαιρετικῶς λαμβανομέναις, ὡς يمين پيرمين (εἰς ἐξ ὑμῶν), الك عقالوكر ἐν ἀ κηλληνήζ (ὁ φρονιμώτερος ἐξ ὑμῶν).

اضافت ιζαφέτ.

39. Ἡ σύνταξις τῆς γενικῆς μετὰ τῆς λέξεως πρὸς ἣν αὕτη σχετίζεται ὀνομάζεται ιζαφέτ. Κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς τουρκικῆς γλώσσης ἡ γενικὴ προτάσσεται, ἡ δὲ λέξις πρὸς ἣν αὕτη σχετίζεται ἐπιτάσσεται, λαμβάνουσα ἐν τέλει τὴν τριτοπρόσωπον κτητικὴν ἀντωνυμίαν *ی* ἢ *لری* ἀνολόγως τῶν περιστάσεων.

40. Δύω εἰδῶν ιζαφέτ ὑπάρχει· τὸ *اضافت لایمه* ιζαφέτι λιχιμιγέ καὶ τὸ *اضافت یایمه* ιζαφέτι πεγινιγιέ. Ἰζαφέτι λιχιμιγέ εἶναι ἡ σύνταξις καθ' ἣν ἡ γενικὴ ἐκφράζει κτήσιν καὶ σχέσιν, ὡς *ادامك اوی* *ada min övi* (ἡ οἰκίᾳ τοῦ ἀνθρώπου) *مملکتک ایداری* μεμλεκετιν ἰδαρεσί (ἡ διοικήσις τῆς χώρας). Τὸ δὲ ιζαφέτι πεγινιγιέ εἶναι ἡ σύνταξις καθ' ἣν ἡ γενικὴ ἐκφράζει τὸ εἶδος τοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιτασσομένης λέξεως δηλουμένου πράγματος, ἀποβάλλουσα ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὴν διακριτικὴν αὐτῆς κατάληξιν τὸ *ل*, ὡς *چنار اغاجی* τσινὰρ ἀγα-δῆ (δένδρον πλατάνου), *ایک بوچی* - *ipək bodžegī* (μεταξοσκώληξ), *روم مللی* ρούμ μιλλετί (ἔθνος γραικῶν, γραικικόν).

41. Ἐπίσης ἀποβάλλεται τὸ *ل* τῆς γενικῆς, ὅταν αὕτη κύριον ὄνομα ἢ ἀπλοῦν οὐσιαστικόν οὔσα, σχετίζεται ἀορίτως πῶς πρὸς τὸ ἀκόλουθον ὄνομα, ὡς *فرانسہ عسکری* φράνσα ἄσκερί (στρατὸς Γαλλίας), *ابراہیم اغا زقغی* ἱπραχίμ ἀγά ζακαγή (ὁδὸς Ἰπραχίμ ἀγά), *او بکجیسی* ὦ πεκτσόι (εὐλαξ οἰκῶν), *مکتب چوققلری* μεκτέπ τσόδζουκλαρή (παιδεία σχολείου).

42. Ἐν τῇ περσικῇ γλώσσῃ τὸ ιζαφέτ τὸ τε λιχιμιγέ καὶ πεγινιγιέ γίνεται κατ' ἀντίθετον ὅλως τρόπον, δηλ. ἐπιτάσσεται ἡ γενικὴ καὶ προτάσσεται ἡ λέξις πρὸς ἣν αὕτη σχετίζεται, τὸ δὲ ληκτικὸν γράμμα τῆς προτασσομένης λέ-

ξεως ἐὰν μὲν ᾦναι σακὶν δηλ. σύμφωναν, προσφέρεται μὲ κεσρὲ, ὡς باغ درخت
 διράχτ-ι πάγ (τὸ δένδρον τοῦ κήπου), ἐὰν δὲ ᾦναι ἡ φωνῇεν, προσλαμβάνει
 ἐν τέλει καϊέν, ὡς بالای خانه παλάτι χανέ (τὸ ἄνω τῆς οἰκίας), روی زمین
 ῥού-ι ζεμίν (ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς). ἐὰν δὲ ᾦναι ὡς φωνῇεν, λαμβάνει ἐφ' ἐ-
 αυτοῦ χεμζέ, ὡς سوفي عالم σοφί-ι ἀλὲμ (ὁ θρησκός τοῦ κόσμου), میوه باغ
 βέ-ι πάγ (ὁ καρπὸς τῆς ἀμπέλου), درخت سر درخت (δένδρον κυπαρίσσο υ)

43. Τὸ περσικὸν ἱζαφὲτ δύναται νὰ λάβῃ χώραν μεταξὺ δύο περσικῶν ἢ
 δύο ἀραβικῶν λέξεων, ἢ μιᾶς ἀραβικῆς καὶ μιᾶς περσικῆς, οὐχὶ ὁμως καὶ μεταξὺ
 δύο τουρκικῶν ἢ μιᾶς τουρκικῆς καὶ μιᾶς περσικῆς ἢ ἀραβικῆς.

44. "Ὅταν ἐν τῷ περσικῷ ἱζαφὲτ ἡ τῆς γενικῆς προτασσομένη λέξις ἀραβικὴ
 οὖσα λήγῃ εἰς ἅ τότε ἀντὶ τοῦ δύναται νὰ προσλάβῃ χεμζέ, ὥστε δύναται
 τις νὰ εἴπῃ صفا قلب صفا قلب (εὐχαρίστησις τῆς καρδίας).

45. Ἐν τῇ ἀραβικῇ ἐπίσης γλώσσῃ γενικὴ τίθεται κατ' ὅπιν τῆς πρὸς ἡν σχε-
 τίζεται λέξεως, ἀλλὰ προσλαμβάνει ἐν ἀρχῇ τὸ ἀραβικὸν ἄρθρον ال ἐλ, τὸ δὲ
 τελικὸν γράμμα τῆς προτασσομένης λέξεως προσφέρεται μεζαυμῶς دار القنون
 δορ-ουλ-φουννὺν (οἶκος τῶν ἐπιστημῶν, πανεπιστήμιον).

Περὶ τοῦ ἀραβικοῦ ἄρθρου ال ἐλ.

46. Τὸ ἄρθρον τοῦτο τίθεται πάντοτε ἐν ἀρχῇ τῶν λέξεων, ὡς الانسان ἐλ
 ἰνσάν. "Ὅταν ὅμως ἡ λέξις ἡ ἔχουσα ἐν ἀρχῇ τὸ ἄρθρον, δὲν εἶναι λόγου ἀρχικῆ
 ἀλλὰ σχετίζεται μετὰ τῆς ἀμέσως προηγούμενης λέξεως, τότε ἐλὶφ τοῦ ἄρθρου
 μένει ἀνεκφώνητον, ὡς حیات الانسان χαγιὰτ-ουλ-ἰνσάν (ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου)
 ال الوصول λεδὲ-λ βουσουλ (ἐν τῇ στιγμῇ τῆς ἀφίξεως), الى اخر العمر ἰλιὰ α-
 χηρί-λ ὅμρ (μέχρι τέλους ζωῆς).

47. Ἐὰν τὸ ἀρκτικὸν γράμμα τῆς λέξεως τῆς ἐχούσης ἐν ἀρχῇ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον ἦναι ἐν τῶν ἡλιακῶν γραμμάτων, τὸ γράμμα τοῦτο προφέρεται ἐντονώτερον, δηλ. μὲ τεσσίδ, τὸ δὲ ُ τοῦ ἄρθρου μένει ἀνεκφώνητον. ὡς الصيف ἑ-σσαῖ-φ (τὸ θέρος). Ἐὰν δὲ ἡ λέξις αὕτη εὐρίσκηται κατόπιν ἀλλης, τὸ ُ μένει ὅλως ἀνεκφώνητον, ὡς قبل الصيف κάπλε σσαῖφ (πρὸ τοῦ θέρους).

48. Ἡλιακά δὲ γράμματα εἶναι τὰ ἑξῆς :

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن

Καταληκτικὴ ἀναφορικὴ ἀντωνυμία کی کی.

49. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη συμπλέκεται :

α. Μετὰ ὀνομάτων καὶ ἀντωνυμιῶν τιθεμένων κατὰ γενικὴν, ὡς مکتبکی
μελνεبین-κί (ὁ τῆς σχολῆς), بنمی پەنیم-κί (ὁ ἐμὸς), زمی پیژیم-κί (ὁ ἡμέτερος)
سەنیم-κί (ὁ ἰδικός σου), سیزیم-κί (ὁ ἰδικός σας), انکی انهن-κί (ὁ ἰ-
δικός του) انلرکی انلارهن-κί (ὁ ἰδικός των).

Ἑνικός.

Πληθυντικός.

Ὅν. بنمی پەنیم-κί
Γεν. بنکینک پەنیم-κινίν
Δοτ. بکینه پەنیم-κινέ
Αἰτ. بکینی پەنیم-κινί

بنکيل پەنیم-کیلέρ
بنکيلارک پەنیم-کیلερین
بکيلره پەنیم-کیلερé
بنکيلری پەنیم-کیلερί

β. Μετὰ τινων ἐπιρρήματων, ὡς دونهی دون-κί (ὁ χθεσινός), شەدیدی
شیμδι-κί (ὁπαρών).

γ. Μετὰ λέξεων ἐχουσῶν ἐν τέλει τὴν πρόθεσιν ە ὡς ەودەکی ەبده-κί
(ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ).

Αὐτοπαθὴς ἀντωνυμία کندی ۛ کندی کενді.

Ἑνικός.

Πληθυντικός.

کندم کενδιμ (ἐ γώ αὐτός)

کندیک کενδιν (σὺ αὐτός)

کندی کενدی ۛ کندی (αὐτός ὁ
[ἴδιος].

کندیمز کενδιμιζ (ἡμεῖς αὐτοὶ)

کندیکیز کενδινιζ (σεῖς αὐτοὶ)

کندیلری کενδιλερῆ (αὐτοὶ οἱ ἴδιοι)

Ἐνίοτε πρὸς μεῖζονα διάκρισιν ۛ کندی ἐπαναλαμβάνεται πρὸ τῶν πλα-
γίων πτώσεων.

Γεν. کندی کندی کενدی کενδιμίν (αὐτός ἐμαυτοῦ)

Δοτ. کندی کندی کενدی کενδιμ (αὐτός ἐμαυτῶ).

Αἰτ. کندی کندی کενدی کενδιμι (αὐτός ἐμαυτὸν) κτλ.

Ἀλληλοπαθὴς ἀντωνυμία.

Γεν. پیر پیریمیز (ἡμεῖς ἀλλήλων)

Δοτ. پیر پیر پیریمیز (ἡμεῖς πρὸς ἀλλήλους)

Αἰτ. پیر پیر پیریمیز (ἡμεῖς ἀλλήλους)

Ἀναλόγως κλίνονται καὶ τὰ ἄλλα πρόσωπα.

ΠΕΡΙ ΡΗΜΑΤΟΣ (فعل قيل).

Τὸ ῥῆμα εἰμί.

Ὅριστική.

Ἑνεστώς.

μ	μ	Ζηκίμ	ζενκίνι-μ (εἶμαι πλούσιος)
γίμ	γίμ	جسارتلیم	τζεσαρετλή-γίμ (εἶμαι τολμηρός)
سين	سين (εἶσαι)	Ζηκίνσιν	ζενκίν-σιν (εἶσαι πλούσιος)
در	در (εἶναι)	Ζηκίνδρ	ζενκίν-δρ (εἶναι πλούσιος)
ζ	ζ (εἶμεθ)	Ζηκίνζ	ζενκί-νιζ (εἶμεθ πλούσιοι)
γίζ	γίζ	جسارتلیζ	τζεσαρετλή-γίζ (εἶμεθ τολμηροί)
سينيζ	سينيζ (εἴθε)	Ζηκίνσινζ	ζενκίν-σινιζ (εἴθε πλούσιοι)
درلر	درلر (εἴσι)	Ζηκίνδρλρ	ζενκίν-δρλρ (εἴσι πλούσιοι)

دکلم	δεγίλι-μ (δὲν εἶμαι)	کاتب دکلم	κηκτίτ δεγίλιμ (γραφεὺς δὲν εἶμαι)
دکلسن	δεγίλ-σιν (δὲν εἶσαι)		
دکلر	δεγίλ-δρ (δὲν εἶναι)		
دکلز	δεγίλ-λιζ		κτλ.
دکلسکز	δεγίλ-σινιζ		
دکلدرلر	δεγίλ-δρλρ		

Παρατατικός.

ایدم	ιδίμ (ἤμην)	دکل ایدم	δεγίλ ιδίμ (δὲν ἤμην)
ایدک	ιδίν (ἦσο)	دکل ایدک	δεγίλ ιδίν (δὲν ἦσο)
ایدی	ιδί (ἦτο)	دکل ایدی	δεγίλ ιδί (δὲν ἦτον) κτλ.
ایدک	ιδίχ (ἤμεθα)	دکل ایدک	δεγίλ ιδίχ
ایدیکن	ιδίνιζ (ἦσθε)	دکل ایدیکن	δεγίλ ιδίνιζ
ایدیله	ιδίλέρ (ἦσαν)	دکل ایدیله	δεγίλ ιδίλέρ

Ἐνεστώς καὶ Παρατατικός διηγηματικός.

ایشم	ιμίσι-μ (λέγουν ἢ νομίζουν ὅτι εἶμαι ἢ ἤμην)
ایشن ک	ιμίσι-σιν (λέγουν ἢ νομίζουν ὅτι εἶσαι ἢ ἦσο) κτλ.
ایش	ιμίς
ایشیز	ιμίσι-σιζ
ایشیک	ιμίσι-σινιζ
ایشیل	ιμίσι-λέρ
دکل ایشم	δεγίλ ιμίσι-μ (λέγουν ἢ νομίζουν ὅτι δὲν εἶμαι ἢ δὲν ἤμην)
ایشین	δεγίλ ιμίσι-σιν κτλ.

Ἐγκλισίαι ὑποθετική.

ایسم	ισέμ (ἐάν ἤμαι)	ایسک	ισέκ (ἐάν ἤμεθα)
ایسهک	ισέν (ἐάν ἦσαι)	ایسهکن	ισενιζ (ἐάν ἦσθε)
ایسه	ισέ (ἐάν ἦναι)	ایسهل	ισελέρ (ἐάν ὦσι)

50. Οἱ ὑποθετικοὶ χρόνοι τοῦ εἶμι ὡς καὶ παντὸς ἄλλου ῥήματος, συμπλεκόμενοι μετὰ τοῦ εἰ λαμβάνουσι σημασίαν ἐναντιωματικήν, Π. X.
 فقير اسم ده φκηρή ισέμδε (ἂν καὶ ἤμει πτωχοί), الش اسم ده ἀλμής ισέμδε (ἂν καὶ ἔλαβον).

Μετοχή.

51. Μετοχή ἀπόλυτος χρονική ἢ ἐναντιωματική.

ايكن ικέν καὶ κατ' ἀποκοπὴν كن κέν (ὄντος ἢ καὶ τοι ὄντος)
 بن زكن ικέν πέν ζενκίν ικέν (ὅτε ἡ μολονότι εἶμαι ἢ ἤμην πλούσιος)
 بن بورد ايكن πιζ πουρδὰ ικέν (ὅτε ἡ μολονότι εἶμεθα ἢ ἤμεθα ἐδῶ)
 سز تجار ايكن σιζ τουδζάρ ικέν (ὅτε ἡ μολονότι εἴσθε ἢ ἤσθε ἔμποροι)

52. Οἱ λοιποὶ χρόνοι τοῦ εἶμι ἀναπληροῦνται ἐκ τοῦ اولق ὀλμάκ (γίνεσθαι εἶναι), اولماق ὀλμαμακ (μὴ γίνεσθαι, μὴ εἶναι).

Τὸ ῥήμα ἔχω.

53. Οἱ ὀθωμανοὶ σχηματίζουνσι τὸ παρ' ἡμῖν ἔχω, προτάσσοντες τοῦ وار
 βάρ ἢ وار βάρδир ὑπάρχει καὶ يوق γιόκ ἢ يوقد γιόκδουρ, (δὲν ὑπάρχει) τὰς
 γενεϊκὰς τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, ὡς

بنم وار πενίμ βάρ (ἐγὼ ἔχω, κυρ. ἐμοῦ ὑπάρχει)

سزك واردر σιζίν βάρδир, (σεῖς ἔχετε).

سك وار ايدي σενίν βάρ-ιδι (σὺ εἶχες)

بزم پیژیم γιόκδουρ (ήμεῖς δὲν ἔχομεν)

انك یوغیدی άνήν γιόγγηδη (αὐτός δὲν εἶχε)

وار ایمش انلرک ανλερήν βάρ ιμιζ (λέγουσιν ἢ νομίζουσιν ὅτι: ἐκεῖνοι ἔχουσιν ἢ εἶχον)

سزک یوغیمش » (ὅτι σεις δὲν ἔχετε ἢ δὲν εἶχετε)

بزم وار ایسه πενίμ βάρ ισέ (ἐὰν ἐγὼ ἔχω)

سناک یوغیسه σενίν γιόγγησα (ἐὰν σὺ δὲν ἔχῃς)

انك وار ایکن άνήν βάρ ικέν (ἐνῷ αὐτός ἔχει)

54. Μετὰ ἀντικειμένου δὲ *بزم* *پیژیم* *کیتا پیژیم* βάρ (ἐγὼ ἔχω βιβλίον· κυρ. ἐμοῦ βιβλίον μου ὑπάρχει)· ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ συνήθως παραλείπεται ἡ γενική τῶν προσωπικῶν, ὡς *وار ایسه* *پارک* *پارانیζ* βάρ ισέ (ἐὰν ἔχῃτε χρήματα) *قلمی* *یوقدر* (δὲν ἔχει κάλαμον).

54. Τὰ ῥήματα εἰμὶ καὶ ἔχω ἐκφέρονται ἐρωτηματικῶς τῇ προσθήκῃ τοῦ μορίου *می* κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

دوشمنی یم (ἐχθρὸς εἶμαι;)

دوشمنیسین (ἐχθρὸς εἶσαι;)

دوشمنیدر (ἐχθρὸς εἶμι).

دوشمنی یز (ἐχθρὸς εἶμι).

دوشمنیسکز (ἐχθρὸς εἶμι).

دوشمنیدر (ἐχθρὸς εἶμι).

دکلی یم (ἐγὼ εἶμι πλούσιος;)

دکلی یم (ἐγὼ εἶμι πλούσιος;)

کات دکل می ایدی χιχιτίπ δεγίλ-μι ἰδι (δὲν ἦτον γραφεύς;)

برادر کز واری پیراδερینیζ βάρ-μι (ἔχετε ἀδελφόν;)

پاره کز یوقمی پارخنیζ γιόκ-μι (δὲν ἔχετε χρήματα;)

وار میدر ἐδλερὶ βάρ-μι διρ (ἔχουσιν οἰκίαν;)

Περὶ ἀπαρεμφάτου καὶ τῶν διαφορῶν καταστάσεων
καὶ διαθέσεων τοῦ ῥήματος.

56. Ἀπαντα τὰ ἀπαρέμφατα مصدر μασδάρ, τῆς τουρκικῆς γλώσσης λή-
γουσιν εἰς مك μὲν ἢ عى, καὶ εἰς مك μὲν ὅσα ἔχουσι τὴν ῥίζαν λεπτοπρόφερ-
τον, ὡς ويرمك (δίδειν) καὶ εἰς عى ὅσα ἔχουσι ταύτην δασυπρόφερτον, ὡς
عاقق καχμάκ (ἀρπάζειν).

57. Ἐνίστε οἱ Ὅθωμανοὶ προσθέτουσιν εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀπαρεμφατικὴν
κατάληξιν τὸ μόριον لك ἢ اق, ὡς ويرمكلك (τὸ δίδειν), المقلق ἀλμακ-
לק (τὸ λαμβάνειν). ἐνίστε δὲ ἀποβάλλουσι τὸ لك ἢ اق προσθέτοντες αντ'
αὐτοῦ τὸ ε-α ὡς ويرمعا (τὸ δίδειν), الما ἀλμά (τὸ λαμβάνειν), εἰς τρόπον
ὥστε τὸ ἀπαρέμφατον ἔχει τρεῖς τύπους.

58. Τὰ ἀπαρέμφατα καὶ τῶν τριῶν τύπων κλίνονται, ἀλλὰ μόνον εἰς τὸν ἐ-
νικὸν τὰ τοῦ α' τύπου δὲν ἔχουσι γενικήν, τὰ δὲ β' καὶ γ'. ἀντιστοιχοῦντα,
πρὸς τὰ ἡμέτερα ὀνομαστικὰ ἀπαρέμφατα προσλαμβάνουσιν ἐνίστε καὶ τὰς κα-
ταληκτικὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας.

Κλίσεις τῶν ἀπαρεμφάτων.

α' τύπος.

Ὀν. چكك تσεκμέκ (σύρειν)	المق	ἀλμάκ (λαμβάνειν)
Δοτ. چكك تσεκμεγέ	الع	ἀλμαγά
Αἰτ. چككي تσεκμεγί	المفي	ἀλμαγή

β'. τύπος.

سومكك	σεβμεκ-λικ(τὸ ἀγαπᾶν)	يازماق	γιαζμακ-λήκ(τὸ γράφειν)
سومككك	σεβμεκ-λιγίν	يازماقك	γιαζμακ-ληγήν
سومككه	σεβμεκ-λιγέ	يازماقه	γιαζμακ-ληγά
سومككي	σεβμεκ-λιγι	يازماقني	γιαζμακ-ληγή

سومككم	σεβμεκ-λιγι μ	(τὸ νὰ ἀγαπῶ ἢ νὰ ἀγαπήσω ἐγώ)
سومككك	σεβμεκ-λιγι-ν	(» σὺ)
سومككي	σεβμεκ-λιγι	(» αὐτός)
سومككمز	σεβμεκ-λιγι-μιζ	(» ἡμεῖς)
سومكككز	σεβμεκ-λιγι-νιζ	(» ὑμεῖς)
سومكككري	σεβμεκ-λικ λερι	(» αὐτοί)

γ'. τύπος.

كلمه	κελμέ(τὸ ἐρχεσθαι)	صاقيه	σατμά(τὸ πωλεῖν)
كلمهك	κελμενιν	صاقيهك	σατμανήν
كلمهه	κελμεγιέ	صاقيهه	σατμαγιά
كلمهني	κελμεγι	صاقيهني	σατμαγή

سوم	σεβμέ μ	(τὸ νὰ ἀγαπῶ ἢ νὰ ἀγαπήσω ἐγώ)
سومك	σεβμέ-ν	(» σὺ)
سومني	σεβμέ-σι	(» αὐτὲς)

يازماز γιαζμα μιζ (τὸ νὰ γράψωμεν ἡμεῖς)
 يازماماز γιαζμα-νιζ (τὸ νὰ γράψετε ὑμεῖς)
 يازمازي γιαζμα-λαρῆ (τὸ νὰ γράψωσιν αὐτοί)

Περὶ τῶν εἰς τὸ ἀπαρέμφρατον προσαρτωμένων μορίων.

59. Τὰ ἀκόλουθα μόρια προσαρτῶνται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων εἰς τὰ ἀπαρέμφοτα.

{ ین—in } کورمه‌گین κιορμεγίν (ἐπειδὴ εἶδον-ες κτλ.)

الماغین ἀλμαγ-ήν (ἐπειδὴ ἔλαβον-ες κτλ.)

{ له—le } سومگاهه σεβμέγ-ιλε (μὲ τὸ νὰ ἡγάπητη-ες, ἐπειδὴ ἡγά-
 [πησα-ες]

یاغیاهه γιαπιμάγ-ηλε (ἐπειδὴ ἔκαμνον-ες κτλ.)

{ ده—de } یازماز کورمه‌گین-δὰ ιμ (δικτελῶ γράφων)

ویرمه‌گین-δὲ διρ (δικτελεῖ δίδων)

{ اوزه—وزه } سزی کورمه‌گین خانکزه کلام [νειζέ κελδιμ (ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν σας ὅπως ἶδω ὑμᾶς)

یازμάχ οὐζερέ ιμ (εἰμὶ ἐν τῷ γράφειν=
 [ὅσον οὐπω θὰ γράψω]

اولمک اوزه در [σκεῖν, ἐγγὺς τοῦ θανάτου]

{ سزین—سزین } بنی کورمه‌گین-κίτμε πένι γχιόρμεκ-σιζίν γκίτμε (μὴν
 [ἀπέρχεσαι χωρὶς νὰ μὲ ἴδῃς]

{ دن—den } Τοῦτο προσχρτᾶται εἰς τὸν τρίτον τύπον τοῦ ἀπαρεμφάτου, ὡς

بن کلمدن πέν γκέλμε δεν (πρὶν ἢ ἐγὼ ἔλθω)

{ δέν δάν νασί } المقدم ناشى (ένεκα τοῦ ὅτι ἔλαβον-ες)

{ δέν δάν ισέ } كرمكدن ايسه اووقوق اوليدر γκεξμεκδέν ισέ δκου-

[μάχ ἐβλήθ' διρ (ἀντί νά περιφέρηται τις εἶναι καλλίτερον νά ἀναγινώσκῃ)

60. Τά τουρκικά ῥήματα διαιροῦνται εἰς ἀπλᾶ, δηλ. εἰς τὰ διὰ μιᾶς μόνης λέξεως ἐκφραζόμενα, ὡς قالمق καλκμάχ (ἐγείρεσθαι) كلكم κελμέκ (ἐρχεσθαι) κτλ. καὶ εἰς σύνθετα, δηλ. τὰ συγκείμενα ἐξ ἑνὸς ὀνόματος ἀραβικοῦ ἢ περσικοῦ καὶ ἑνὸς τῶν ἀκολουθῶν τουρκικῶν ῥημάτων ايتك ιτμέκ ἢ ايلمك ἐγλεμέκ (ποιεῖν), قالمق κηλμάχ (τελεῖν), اولمق ὀλμάχ (γίνεσθαι), اولنق ὀλουνμάχ (ποιεῖσθαι), ايلمك ιδிலμέκ (ποιεῖσθαι), قالمق κηληνμάχ (ἐκτελεῖσθαι), II. X. عودت ايتك ιτμέκ ἢ ἐγλεμέκ (ἐπιστροφὴν ποιεῖν, = ἐπιστρέφειν), واصل ايلمك ιδιδεμέκ (ἀφηγούμενον εἶναι = φθάνειν), اولنق βασήλ ὀλμάχ (ἐνταφιασμόν ποιεῖσθαι = ἐνταφιάζεσθαι).

61. Ἐάν τὸ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον εἶναι ἐπίσημον, τότε πρὸς τιμὴν αὐτοῦ οἱ Ὀθωμανοὶ μεταχειρίζονται τὸ يورلق پورچيورمāk (διατάττειν) καὶ يورلق پورچيورلماك (διατάττεσθαι) ἀντί τῶν ايتك καὶ ايلمك κτλ.

62. Τὰ ἀρνητικά σχηματίζονται παρενθέσει τοῦ م ἢ ما μεταξὺ τῆς ῥίζης καὶ τῆς καταλήξεως τοῦ ῥήματος, ὡς مخرمك βίρ με-μεκ (μὴ δίδειν), المامق αλ-μα-μακ (μὴ λαμβάνειν).

63. Τὰ ἀδυνάτως ἀποφατικά σχηματίζονται ἐκ τῶν ἀποφατικῶν παρενθέσει τοῦ ه — α ἢ ي γιέ γιά, ὡς هخرمك βίρ-ε-με-μεκ (μὴ δύνασθαι δίδειν), اووقويه مامق δκου-γιά-μα-μακ (μὴ δύνασθαι ἀναγινώσκειν).

64. Τὰ δυνητικά σχηματίζονται ἐκ τῶν καταφατικῶν, συνδεομένου τοῦ τρι-

του ένικοῦ προσώπου τῆς εὐκτικῆς μετὰ τοῦ ῥήματος يَلْمِمْ πιλμέκ (γνωρίζειν
إِلَّا يَلْمِمْ ἀλλὰ πιλμέκ (δύνασθαι λαμβάνειν), اَوْقُوهُ يَلْمِمْ ὀκουγια πιλμέκ (δύ
νασθαι ἀναγιγνώσκειν).

65. Τὰ παθητικά σχηματίζονται παρενθέσει μεταξὺ τῆς ρίζης καὶ τῆς κα-
ταλήξεως τοῦ ῥήματος:

Αον. Τοῦ ل, ἐὰν ἡ ρίζα λήγη εἰς σύμφωνον, ὡς يَزَلِمُكْ γιαζι-λ-μάκ (γρά-
φεσθαι). Οἱ παρεμφατικοὶ χρόνοι καὶ αἱ μετοχαὶ ῥημάτων τινων προσλαμβάν-
ουσι πρὸ τοῦ ل καὶ ἐν ي ὡς يَرِيْلِيْعُكْ βιριλετζέκ (θα δοθῇ).

Βον Τοῦ نل, ἐὰν ἡ ρίζα λήγη εἰς φωνῆεν, ὡς قَالِمُقْ καπα-νηλ-μάκ (χλεί-
σθαι), اِسْتَلِمِكْ ιστε-νιλ-μέκ (ζητεῖσθαι).

Δον. Τοῦ ن, ὅταν ἡ ρίζα λήγη εἰς ل, ὡς يَوْلِمُقْ πολου-ν-μάκ (εὐρίσκεσθαι),
اَلْنَمُقْ ἀλη-ν-μάκ (λαμβάνεσθαι).

66. Τὰ μέσα σχηματίζονται, παρενθέσει ἐνός ن, ὡς طَارَعِقْ ταρα-ν-μάκ
(κτενίζειν ἑαυτόν).

67. Τὰ ἀλληλοπαθῆ σχηματίζονται, παρενθέσει ἐνός ش ὡς دَوَكْشَمَكْ δο-
γιου-σ-μέκ (δέρειν ἀλλήλους).

68. Τὰ ὑπηρετικά σχηματίζονται, παρενθέσει τοῦ μὲν د, ὅταν ἡ ρίζα λήγη
εἰς σύμφωνον, τοῦ δὲ ت ὅταν ἡ ρίζα λήγη εἰς φωνῆεν· σημαίνουνσι δὲ πρᾶξιν
ἐκτελουμένην μέσον ἄλλου διὰ προτροπῆς ἢ ἐνεργείας τοῦ ὑποκειμένου, ὡς
يُؤَدِّرُكْ جَوْجِيْ اَوْقُوْتَقْ, εἰς γιὰπδηρ-μάκ (κτίζειν οἰκίαν δι' ἄλλου), تَسَوْدُكْ جَوْجِيْ
ὀκουτ-μάκ (ποιεῖν τὸν παῖδα ἀναγιγνώσκειν, διδάσκειν αὐτόν), كَوْرَشْدَرْمَكْ κιο-
ρου-σ-διρ μέκ (ποιεῖν δύο ἢ πολλοὺς συσχετίζεσθαι), طَارَانْدَرْمَقْ ταρα-ν-δηρ-μάκ

(ποιεῖν τινα κτενίζειν ἑαυτὸν), دعوت ايتدرامك (προσκα-
λεῖσθαι ὑπὸ τινος προτρεπομένου ὑπ' ἄλλου).

69. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ τινα ῥήματα ἅτινα ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρω περὶ
σχηματισμοῦ τῶν ὑπηρετικῶν κανόνος, καὶ πῶς ἀνωμάλως σχηματίζόμενα.

70. Τὰ ἀμεταβάτου σημασίας πρωτότυπα δεχόμενα τὸν τύπον τῶν ὑπηρετι-
κῶν μετατρέπονται εἰς ἐνεργητικὰ μεταβατικά, ὡς اولدرامك (φο-
νεύειν) ἐκ τοῦ اولمك (ἀποθνήσκειν).

71. Τὰ δὲ διπλοῦπηρετικά γίνονται ἐκ τῶν ὑπηρετικῶν, παρενθήσει τοῦ μὲν
ت εἰς τὰ διὰ τοῦ د τοῦ δὲ د εἰς τὰ διὰ τοῦ ت ἐσχηματισμένα. Ὑποθέ-
τουσι δὲ ὅτι τὸ ὑποκαίμενον ἀνατίθῃσιν εἰς ἄλλους καὶ οὗτοι πάλιν εἰς ἄλλους
τὴν φροντίδα τοῦ θέτειν εἰς ἐνέργειαν τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου σημανόμενον, ὡς
اوقودردمك (ὕποχρεοῦν τινα ἵνα κάμῃ νὰ γράψῃ τις) وكون-
ت-دیر-مك (ὕποχρεοῦν τινα ἵνα κάμῃ νὰ ἀναγνώσῃ τις).

72. Τὰ ἐρωτηματικά σχηματίζονται διὰ τοῦ μορίου ی, ὅτε μὲν προτασσομέ-
νου, ὅτε δὲ ἐπιτασσομένου τῶν ῥηματικῶν καταλήξεων· παραδείγματα ἴδε κα-
τωτέρω ἐν τῷ σχηματισμῷ τῶν ῥημάτων.

73. Ὅταν τὸ ληκτικὸν τῆς ῥηματικῆς ρίζης ᾦναι ت, τὸ γράμμα τοῦτο πρὸ
φωνήεντος τρέπεται εἰς د, ὡς ايتمك (ἵμεκ), ايددجك (θέλει κάμει). Ἐ-
ξαιροῦνται τὰ صاتمك (πωλεῖν), ااتمك (ρίπτει) καὶ ἄλλα τινὰ, اتدجك
ἀταδζάκ (θέλει ρίψει).

74. Οἱ ὀθωμανοὶ πρὸς ἑκφρασιν τῆς ταχύτητος συμπλέκουσι τὴν ῥηματικὴν
ρίζαν ἔχουσιν ἐν τέλει τὸ ی φωνήεν μετὰ τοῦ ῥήματος ویرمك βιρμέκ ὡς یازی
γιαζή βιρμέκ (γράφειν ταχέως).

Σχηματισμός ῥημάτων εἰς مق ή مك ληγόντων.

Ὀριστική.

Ἐνεστώς Θετικός.

Ἐνεργ. κατφ.	ارايورم	ἀρά-γιορου-μ (ζητῶ ἤδη)
ك	ارايورسن	ἀρά-γιορ-σουν
»	ارايور	ἀρά-γιορ
»	ارايورز	ἀρά-γιορου-ζ
»	ارايورسكن	ἀρά-γιορ-σουνούζ
»	ارايورلر	ἀρά-γιορ-λαρ
Ἄρντ.	ارايورم	ἀρά-μ-γιορούμ
Ἄδύντ ἀποφτ.	سوه ميورم	σεδ-έ-με-γιορουμ (δὲν δύναιμαι νὰ ἀγαπήσω)
»	ارايه ميورم	ἀρα-γιά-μα-γιορουμ (δὲν δύναιμαι νὰ ζητήσω)
Δυντ.	كله بيلورم	κελ-ε-πιλίγιορουμ (δύναιμαι νὰ ἔλθω)
»	ارايه بيلورم	ἀραγια-πιλίγιορουμ (δύναιμαι νὰ ζητήσω)
Ὑποθ.	ارايوريسهم	ἀράγιορ ισέμ (ἐὰν ζητῶ)
Παθτ.	يازليورم	γιαζη-λή-γιορουμ (γράφομαι)
»	ارانليورم	ἀρα-νηλί-γιορουμ (ζητοῦμαι)
»	النورم	ἀληνί-γιορουμ (λαμβάνομαι)
Μέσ.	طرايورم	ταρα νί-γιορουμ (κτενίζω ἑμαυτόν)

Ἀλληλοπ.	سوشيورز	σεβι-σί-γιουρουζ (ἀγαπῶμεν ἀλλήλους)
Ἰπρητ.	يازدر يورم	γιαζ-δηρί-γιουρουμ (γράφω μέσον ἄλλου, κοιν. κάμνω νὰ γράψουν)
»	قپاد يورم	καπα-δή-γιουρουμ (κάμνω νὰ κλείσουν)
»	يدرميورم	γεδέρμεγιουρούμ (δὲν ἐπιτρέπω νὰ φάγουν)
Διπλοῦπρ.	يازدر يورم	γιαζ-διρ-δί-γιουρουμ (ὕποχρεῶ τινὰ νὰ κάμη [νὰ γράψουν])
»	قپاتدر يورم	καπα-τ-δηρή-γιουρουμ (ὕποχρεῶ τινα νὰ κάμη [νὰ κλείσουν])
Ἐρωτμ.	ارايورميسيم	ἀράγιουρ-μη-ιμ (ζητῶ;)
»	ارايورميسين	ἀράγιουρ-μη-σιν
»	ارايورمي	ἀράγιουρ-μη
»	ارايورميسيز	ἀράγιουρ-μη γούζ
»	ارايورميسكز	ἀράγιουρ-μη-σούνούζ
»	ارايورلرمي	ἀρά-γιουρλάρ-μη

Παρατατικός θετικός.

Ἐνεργ. κατφ.	ارايورايدم	ἀράγιουρ-ήδημ (ἐξήτουν κατὰ ὀρισμένην στιγμήν)
	ارايورايدك	ἀράγιουρ-ήδην
	ارايورايدى	ἀράγιουρ-ήδη
	ارايورايدق	ἀράγιουρ-ήδηκ

	ارايور ايدىكن	ἀράγιος ἡδηνήζ
	ارايور ايدىلر	ἀράγιος ἡδηλέρ
Ἄρντ.	اراميور ايدم	ἀράμαγιος ἡδῆμ
Ἄδύντ.άποφτ.	ارايه ميور ايدم	ἀραγιαμάγιος ἡδῆμ
Δυνητ.	ارايه بيليور ايدم	ἀραγια πιλγιόρ ιδίμ
Παθτ.	ارانليور ايدم	ἀρανλγιόρ ἡδῆμ
Μέσ.	طرايور ايدم	ταρανίγιος ἡδῆμ (ἐκτένιζον ἑμαυτὸν)
Ἀλληλοπ.	سويلشيور ايدك	σοίλεσίγιος ιδίχ (συνδιελεγόμεθα)
Υπηρτ.	يازدريور ايدم	γιαζδηρίγιος ἡδῆμ
Διπλουπτ.	قبادريور ايدم	καπατδηρίγιος ἡδῆμ
Ἐρωτ.	اليورى ايدم	ἀλήγιοςμη ἡδῆμ(ἐλάμβανον;)
Χρον.διηγμτκ.	ارايور ايمشيم	ἀράγιος ἱμίσιμ (λέγουν ἢ νομίζουν ὅτι ζητῶ [ἢ ἐζήτουν])

ارايور ايمشسن » ἱμίσιςιν

ارايور ايمش » ἱμίς

ارايور ايمشز » ἱμίσιζ

ارايو ايمشسكن » ἱμίσιςινιζ

ارايور ايمشلر » ἱμισλέρ

سن كليور ايك بن ارايور ايدم σὲν κελίγιος ἱκὲν πὲν ἀράγιος ἡδῆμ (ὅτε σὺ ἤρχεσο ἐγὼ ἐζήτουν).

Ἐνεστῶς κατὰ παράτασιν καὶ μέλλων ἄοριστος.

Ἐνεργ. κατφ. سورم σεδέ-ρι-μ (ἀγαπῶ διαρκῶς ἢ θέλω ἀγαπήσει)

سور-سن—ك σεδέ-ρ-σιν

سور σεδè-ρ

سورز σεδέ-ρι-ζ

سورسكنز σεδέ-ρ-σινιζ

سورلر σεδε-ρ-λèρ

Ἄρντ. سومم σεδ-μέ-μ

سومز-سن—ك σεδ-μέζ-σιν

سومز σεδ-μέζ

سوميز σεδ μέ-γιζ

سومزسكنز σεδ-μέζ-σινιζ

سومزلر σεδ-μέζ-λèρ

Ἀδύντ. ἀπφτ. سودمم σεδ-έ-μεμ

Δυντ. سوه بيلورم σεδè πιλίριμ

Παθ. سوياورم σεδινλήριμ

Μέσ. سونورم σεδινήριμ (χαίρω)

Ἀλληλοπ. سوشورز σεδιστήριζ

Ἐπηρ. ياددرم γιαπδιρήριμ (κάμνω νὰ κατασκευάσουν)

Διπλοῦπτηρ.	يادر درم	γιαπδερδέρημ
Ύποθτ.	ييار ايسم	γιαπάρ ισέμ
Έρωτ.	كلورميس	κελήρ-μι-ιμ (ἐρχομαι ;)
	كلورميس — ك	κελήρ-μι-σιν
	كلورمى	κελήρ-μι
	كلورميسز	κελήρ-μι-γιζ
	كلورميسكن	κελήρ-μι-σινιζ
	كلورلى	κελήρ-λέρ-μι

سن كيدرسك بدم كيدرم σὲν κιδέρσεν πένδε κιδέριμ (ἐὰν σὺ ἀπέλθῃς καὶ ἐγὼ ἀπέρχομαι), بن پدرکه يازارم πὲν πεδερνιέζ γιαζάρημ (ἐγὼ γράφω=θά γράψω εἰς τὸν πατέρα σας) چوق سويلر ποὺ αἰδὰμ τσόκ σοίλέρ (οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ λέγει=ἔχει τὴν ιδιότητα τοῦ ἀδολεσχεῖν), فلان تجار اورپادن مال گورمز (ὁ δεῖνα ἔμπορος δὲν φέρει=δὲν ἔχει τὴν συνήθειαν νὰ φέρῃ πραγματοῦς ἐξ Εὐρώπης).

Παρατατικός ὑποθετικός | καὶ παρατατικός κατὰ παράτασιν.

Ένεργ. κατφ. عودت ايدرايدم ἀδδὲτ ιδέρ ιδίμ (ἐπιστροφὴν ἐποιοῦν=
[ἐπέστρεφον])

عودت ايدرايدك	»	ιδὶν
عودت ايدرايدى	»	ιδί
عودت ايدرايدك	»	ιδίχ

عودت ایدر ایدیکز » ἰδινίζ

عودت ایدر ایدیلر » ἰδιλέρ

Ἄρντ. سومز ایدم σεβμέζ ἰδίμ (δὲν ἡγάπων)

Ἄδύντ. ἀποφ. سومز ایدم σεβέμέζ ἰδίμ

Δυντ. ویره بیلور ایدم βιρὲ πιλέρ ἰδίμ (ἡδυνάμην νὰ δώσω)

Παθ. النور ایدم ἀληνήρ ἡδήμ (ἐλαμβανόμεν)

Μέσ. یقانور ایدم γηκανήρ ἡδήμ (ἐλουόμεν)

Αλληλοπθ. دوکشور ایدک δογισουσούρ ἰδίκ (ἐδέρομεν ἀλλήλους)

Ὑπηρ. قازدرر ایدم καζδηρήρ ἰδήμ (ἐκαμον νὰ σκάψουν)

Διπλοῦπηρ. قازدردرر ایدم καζδηρ-δῆρ ἰδήμ

Ἐρωτ. کرددری ایدم κεζδیرίρμι ἰδίμ (περιέφερον ;)

Χρον. διηγῆμ. باقارایشم πακκάρ ἰμίσιμ (λέγουν ἢ νομίζουν ὅτι πα-
[ρετήρουν])

κλور ایدم κίλσε πιλσέιδὶμ κελίρ ἰδίμ (ἐὰν ἐγνώριζον ἡρχόμεν)

اوللری چوق پاره قزانور ایدق ἐδδελλερί τσόκ παρὰ καζανήρ ἡδήκ (προ-
λαβόντως ἐκερδίζομεν πολλὰ χρήματα).

Ἀόριστος.

Ἐνεργ. κατφ. کتوردم κετιρ-δὶμ (ἔφερον)

کتوردک κετιρ-δὶν

کتوردی κεδιρ δι

	کتوردک	κεδιρ-δix
	کتوردیکز	κετιρ-δινix
	کتوردیلر	κετιρ-διλèρ
’Αρντ.	کتوردم	κετίρ-με-δix
’Αδύντ.άποφτ.	کتوردمدم	κετιρέμε-δix
Δυνητ.	کتورم بيلم	κετιρè πιλδix
Παθ.	ازلدم	èξιλδix (èπιέσθην)
Μέσ.	ايدندم	ιδix-δix (èποιησάμην èμαυτῷ)
’Αλληλοπ.	کورشدک	κixρουσ-δoux (èσχετίσθημεν)
’Υπηρτ.	قاپدرم	καπδixδix (ἄφησα νὰ ἀρπάσουν)
Διπλοῦπηρ.	او قوتدرم	òκυτδixδix (ὕπεχρέωσα τινὰ ἵνα κάμῃ νὰ ἀ- [ναγνώσουν])
’Υποθ.	کتوردی ایسم	κετιρδix-ixèμ (ἐὰν ἔφερον)
»	هتي توردم ایسه	κετιρδix-ixè
’Ερωτ.	کتوردم می	κετιρ-δix-μix (ἔφερον ;)

’Ετερος ἀόριστος ὅστις εἶναι καὶ διηγηματικός.

کتورمشم	κετιρ-μίσix (ἔφερον ἢ λέγουν ὅτι ἔφερον)
کتورمشن	κετιρ-μίσ-ix
کتورمش	κετιρ-μix
کتورمشن	κετιρ-μίσix-ix

کتورمشکنز κετιρ-μίσ-σινιζ

کتورمشلر κετιρ-μεσ-λέρ

Παρακείμενος.

کتورمش اولدم κεδιρμιζ ὀλδοῦμ (ἔχω φέρει)

کتورمش اولدک » ὀλδοῦν

کتورمش اولدی » ὀλδοῦ

کتورمش اولدق » ὀλδοῦκ

کتورمش اولديکنز » ὀλδουνούζ

کتورمش اولديلر « ὀλδουλάρ

پدريمه مکتوب يازمغه بکا بيوک برايولک ايتمش اولديکنز
 μάγηλε πανά πουγιούκ πέρ ἐγγίλικ ἰτμιζ ὀλδουνούζ (γράφαντες εἰς τὸν πατέρα
 μου ἐπιστολὴν μέγα καλὸν πεποιήκατε εἰς ἐμέ).

Ὑπερσυντελικός.

ارامش ايدم ἀραμιζ ἰδῆμ (εἶχον ζητήσῃ)

ارامش ايدک » ἰδῆν

ارامش ایدی « ἰδῆ

ارامش ايدق » ἰδῆκ

ارامش ايديکنز » ἰδηνήζ

ارامش ايديلر « ἰδηλέρ

Ἄλλος ὑπερσυντελικός.

ارادی ایدم ἀραδὴ ἰδῆμ.
ارادی ایدک ἀραδὴ ἰδῆν κτλ.

Μέλλων

اینه جکم ἰν-εδζέγ-ιμ (θὰ κατχῶ)
اینه جکسن ἰν-εδζέκ-σιν
اینه جاک — در ἰν-εδζέκ-διρ
اینه جکز ἰν-εδζέ-γιζ
اینه جکسکز ἰν-εδζέκ-σινιζ
اینه جکار ἰν-εδζεκ-λέρ
Ἀρνητ. اینه جکم ἰν-μεγεδζέγ-ιμ.
Ἀδύντ. ἀφρτ. اینه میه جکم ἰνέ-μεγεδζέγ-ιμ.
Δυνητ. اینه یله جکم ἰνέ-πιλεδζέγ-ιμ.
Παθ. بولنه جکم πολουναδζάγ-ημ (θὰ εὐρεθῶ)
Μέσ. کینه جکم κιγι-νεζέγ-ιμ (θὰ ἐνδυθῶ)
Ἀλληλοπ. غوغا لاشه جکز γαβγαλα-σ-αδζάγ-ηζ (θὰ ἐρίσωμεν)
Υπηρ. بسله ده جکم πεσλε-δεδζέγ-ιμ (θὰ κάμω νὰ θρέψουν)
Διπλοῦپر. بسله تدره جکم πεσλε-τ-δηρ-εδζέγ-ιμ.
Υποθ. یه جاک ایسم πεσλε-γεδζέκ-ισέμ.

Ἑρωτ.

الهـ جـ ق ميم $\alpha\lambda-\alpha\delta\zeta\acute{\alpha}\chi-\mu\eta-\gamma\upsilon\mu$. (θα λάβω;)

αλ-αδζάκ-μη-σιν الحق ميسك

αλ-αδζακ-μ.η αλ-αδζακ-μ.η

αλ-αδζάκ μη-γηζ الحق ميز

αλ-αδζάχ-μη-σινιζ
الهجق ميسكر

αλ-αδζακ-λάρ-μη
اله جقلمى

Μέλλων τετελεσμένος.

اولورم ἡ αἰνὸς ἀρχαίη ὁ λαοῦρουμ (θα ἔχω
[λάβει])

« ολαδζάκσιν ἢ ολουρσουν » المش اوله جقسك « اولورسن

اولور » المش اوله جق » ολαδζακ η ολουρ

» ὁ λαδζάγγης ἡ ὁ λούρουζ » المش اوله جفز اولورز

« ολαδζάκσηνηζ ἡ ολούρσουνουζ » المش اوله جقسکز » اولورسکز

» ὁλαδζακλάρ η ὁλουρλάρ » المش اوله جقلر » اولورلر

ἔγερ πού ἀκριβοῦς ἐκτελέσει τὸν ὅλον νόμον σου καὶ
ἀποδοθήσεται αὐτῷ ἡ ἀμοιβή σου ὡς ἀπαιτεῖται·

Μέλλων παρωχημένος.

Ένεργ. κατφ. ارایه‌حق ایدم άραγιαδζάκ ιδήμ (θα έζήτουν)

ارایه‌حق ایدك » ήδην

ارایه‌حق ایدی » ήδη

ارایه‌حق ایدق » ήδηκ

ارایه‌حق ایدیکز » ήδηνηζ

ارایه‌حق ایدیلر » ήδηλέρ

Χρον. διηγημ. ارایه‌حق ایשמ άραγιαδζάκ ιμίσιμ (λέγουν ή νομίζουν ότι
|θα ζητήσω ή θα έζήτουν κτλ.)

Έγκλισις ανάγκης δηλωτική.

Ένεστώς.

Ένεργ. κατφ. سوملييم σεβ-μελί-γίμ

سومليساك σεβ-μελί-σιν

سوملي — در σεβ-μελί-διρ

سومليين σεβ-μελί-γίτζ

سومليساكز σεβ-μιλί-σινιζ

سومليدرلر σεβ-μελί-διρλέρ

Άρντ. سوملييم σεβ-με-μελί-γίμ

Παθ.	سولمليم	σεβ-λ-μελί γιμ
Μέσ.	سولمليم	σεβι-ν-μελί-γιμ
Υπηρ.	سودرمليم	σεβ διρ-μελί-γιμ
Διπλοῦπηρ.	سودرتلميم	σεβ-διρ-τ-μελί-γιμ
Ἐρωτ.	سوملى ميم	σεβ μελί-μι-γιμ
	سوملى ميسك	σεβ μελί-μι-σιν
	سوملى مى — ميدر	σεβ μελί-μι-διρ
	سوملى ميينز	σεβ μελί-μι-γ'ζ
	سوملى ميسكز	σεβ μελί-μι-σινιζ
	سوملى ميدرلر	σεβ μελί-μι-διρλέρ

Παρχατακός.

Ἐνεργ' κχτφ.	سوملى ايدم	σεβ-μελί ιδιμ (ἔπρεπε νά αγαπῶ)
	ايدك »	» ιδιν
	ايدى »	» ιδή κτλ.
Χρον. διηγημ.	سوملى ايشم	σεβμελί ήμίσιμ (λέγουν ὅτι πρέπει ἡ ἔπρεπε [νά αγαπήσω])

Παρωχημένος.

يلمش اولملى ايدم	πιλμις ὀλμ κλή ιδιμ (ἔπρεπε νά εἶχον γνωρίσει)
يلمش اولملى ايدك	» » ιδιν κτλ.

Ἐγκλισις εὐκτική.

Ἐνεστώς καὶ μέλλων.

Ἐνεργ. κατφ.

بيريغيم (νὰ δώσω)

بير-έσιν (νὰ δώσης) κτλ.

بير-è

بير-ελίμ

بير-έσινιζ

بير-ελέρ

Ἀρντ.

اليمه αλμα-γν-γήμ (νὰ μὴ λάβω)

اليمسن αλμα-γιά-σιν

اليمه αλμα-γιά

اليمه αλμα-γιαλήμ

اليمه سكر αλμα-γιασινιζ

اليمه αλμα-γιαλέρ

Παθ.

يازيليم γιαζιλ-α-γίμ (νὰ γραφῶ)

Μέσ.

يقانيم γιακαν-αγίμ (νὰ λουθῶ)

Ἀλληλοπαθ.

كورشليم γχιρορυσ-ελίμ (νὰ σχετισθῶμεν, νὰ συνο-
[μιλήσωμεν])

Ἰπτηρ.

يايديريم γιαπδερ-αγίμ (νὰ κάμω νὰ κατασκευάσουν)

Διπλοῦπτηρ.

يايديريديم γιαπδερδ-αγίμ (νὰ κάμω νὰ κατασκευάσουν
| μέσον ἄλλου)

Δυντ.	بوله يلاهيم	πουλὰ πιλ-εγιμ (νὰ δινηθῶ νὰ εὕρω)
Ἑρωτ.	سوديمى	σεβ-εγίμ-μι (νὰ ἀγαπήσω;) κτλ.
	سودسينمى	σεβ-έσιν-μι
	سودمى	σεβ-έ-μι
	سودلممى	σεβ-ελίμ-μι
	سودسكزى	σεβ-έσινιζ-μι
	سودلرمى	σεβ-ε-λέρ-μι
Υποθ.	اراسم	ἀρασάμ (ἐὰν ζητήσω εἴθε νὰ ζητήσω καὶ νὰ [ἐξήτουν])
	اراسك	ἀρασάκ
	اراسه	ἀρασά
	اراسق	ἀρασάκ
	اراسكز	ἀρασσανήζ
	اراسه ل	ἀρασαλάρ

Παρατατικός.

Ἑνεργ. κατφ.	بوله ايدم	πουλὰ ἡδῆμ (ἐὰν εὕρισκον καὶ εἴθε νὰ εὕ- [ρισκον])
	بوله ايدك	» ἡδῆμ
	بوله ايدى	» ἡδῆ
	بوله ايدق	» ἡδῆκ

بوله ايديكز » ἡδηνιζ

بوله ايديلر » ἡδηλέρ

'Αρντ. κليمه ايديم κέλυμεγε ιδιμ (ἐὰν μὴ ἤρχόμην καὶ εἶθε νὰ
[μὴν ἤρχόμην])

*Ετερος παρατατικός ὑποθετικός.

کورسیدم γκιορσέ-ιδιμ (ἐὰν ἐβλεπον)

کورسیدک γκιορσέ-ιδιν

کورسیدی γκιορσέ-ιδι κτλ.

Παρακείμενος.

کورمش اوله يم γκιορμούς ολχίμ (νὰ ἔχω ιδεῖ)

کورمش اوله سک γκιορμούς ολχάσην (νὰ ἔχη ιδεῖ) κτλ.

*Υπερσυντελικός.

ييلمش اوله ايديم πιλμιζ ολχά ιδιμ (ἐὰν εἶχον γνωρίσει)

ايدک » » » ιδιν

ایدی » » » ιδι κτλ.

جواب ويره يم δεδακ βιρε-γίμ μι (ἀπάντησιν νὰ δώσω)

ييارين يته كله سكر γιάρην γίνε γκελέτινιζ (σας παρακαλῶ αὐριον πάλιν [νὰ
ἐλθῆτε]).

هايدي بوكون κليمه يم χιτι πού γκιοὺν γιέλυμε γεγίμ. (ας μὴ ἔλθω σήμερον)

παρὰ μιᾷ γιόκδουρκι βιρελίμ (δὲν ἔχομεν χρήματα ὥστε νὰ δώσωμεν).

σείδε πιζίμ γκιπί δλασινιζ (εἶθε καὶ σεῖς νὰ γίνητε ὡς ἡμεῖς).

κιάσκι ποίλε δλα (εἶθε οὕτως νὰ ᾔηται).

πιορδεριμι γκιρσενιζ τανιμάζσινιζ (ἐὰν ἴδῃτε τὸν ἀδελφόν μου, δὲν θὰ τὸν γνωρίσετε).

κιομλεγιμ δλα παδιχεδα πιλέ βιρίρ ἰδιμ (ἐὰν εἶχον ὑποκάμιστον καὶ δωρεὰν τὸ ἐδίδον).

κιάσκι γκέλμεγε ἰδιμ (εἶθε νὰ μὴν ἤρχομην).

κίταπινιζι γκιρὲ ἰδιμ ἢ γκιρσὲ ἰδιμ ἀλῆρ ἰδιμ (ἐὰν ἔβλεπον τὸ βιβλίον σας τὸ ἐλάμβανον).

αἰχ ποὺ σενὲ προύσαγζα γκιτσέμ (αἶχ νὰ ἐπῆγαινον ἐφέτος εἰς τὴν Προῦσσαν).

πιλμιζ δλα ἰδιμ γκελεδζεκ ἰδιμ (ἐὰν εἶχον γνωρίσει ἤθελον ἔλθει).

Προστακτικη.

Ἐνεργ. κατφ.	ياز	γιάζ (γράφον)
	يازك — يازيكن	γιάζιν ἢ γιάζινιζ (γράφατε)
	يازسون	γιαζσιν (ἄς γράφη)
	يازسونلر	γιαζσινλάρ (ἄς γράψωσι)
Ἄρντ.	يازمه	γιάζιμα (μὴ γράφεις)

يازمه ياك	يازمه ياك	γιαζμαγιν ή γιαζμαγινιζ
يازمه سون	يازمه سون	γιαζμασσην
يازمه سونلر	يازمه سونلر	γιαζμασσηνلار
Μέσ.	ييقان	γικάν (λούθητι)
	ييقانك	γικάνιν ή γικάνινιζ κτλ.
Ἀλληλοσθ.	كورش	γκτορευς (σχετίσθητι)
Ἰππρ.	يدر	γεδир (κάμε νά φάγη [τάγισε])
	يدرمة	γεδිරμε (μὴ ἀφίσσης νά φάγουν)
Διπλοῦπρ.	ياردرت	γιαζδирт (κάμε νά γράψῃ τις μέσον ἄλλου)
	ياردرقه	γιαζдёртма (ἐμπόδισον μέσον ἄλλου νά γράψῃ τις))

Μετοχαί.

Μετοχαι αναφορικαί.

Ἐνεστώς Θετικὸς (χλιτός).

75. Οὗτος σχηματίζεται προσθήκη τοῦ ن ή ان ὅταν ἡ ρίζα λήγῃ εἰς σύμφωνον καὶ τοῦ ن ή يان ὅταν λήγῃ εἰς φωνήεν, ὡς ن و βير· ἐν (ὁ δίδων καὶ δώσας) يازان γιαζ· ἂν (ὁ γράφων καὶ γράψας), يسلين πεσλεγέν (ὁ τρέφων καὶ θρέψας), ياقويان ὁκουγιάν (ὁ ἀναγιγνώσκων καὶ ἀναγνώσας) κτλ.

مكتوبي يازانلره μεκτουπιού γιαζανλαρά (εἰς τοὺς γράψαντας τὴν ἐπιστολὴν).

اويزه كلميان قاريار ἐδιμιζε γκέλμεγεν καρηλάρ (αἱ γυναῖκες αἵτινες δὲν ἔρχονται εἰς τὴν οἰκίαν μας).

پارسی چوق اولان ادم παρασὶ τσόκ ὀλάν ἀδὲμ (ὁ ἄνθρωπος ὁ ἔχων πολλὰ χρήματα, κυρ. οὐ τινος τὰ χρήματα εἶναι πολλὰ).

کز که چیقمق عادتی اولان ادم γκεζμεγέ τσίχμάκ ἀδετί ὀλάν ἀδὲμ (ἄνθρωπος ὅστις ἔχει συνήθειαν νὰ ἐξέρχεται εἰς τὸν περίπατον).

پدری وفاب ایدن چوقق βεφάτ ἰδὲν τσότζουκ (παῖδιον τοῦ ὁποίου ὁ πατὴρ ἀπέθανεν).

نه یازیلان مکتوب پیξه گيازیلان مکتوب (ἡ πρὸς ἡμᾶς γραφεῖσα ἐπιστολή).

پارسی ویریلین کتاب پاراسὶ βερίλμεγεν κιτάπ (βιβλίον τοῦ ὁποίου τὰ χρήματα δὲν ἐδόθησαν).

پوراده او یاپدرازلر کیمدر پούραδα ἐβ γιμπδिरانλάρ κίμδир(τίνες εἰσιν οἱ ἐνταῦθα [μέσον ἄλλου] οἰκίαν κτίζοντες).

Ἐνεστῶς κατὰ παράτασιν (ἄκλιτος).

себѣр (ὁ ἀγαπῶν=ὁ ἔχων τὴν συνήθειαν τοῦ ἀγαπᾶν).

сѣбѣр сахѣрд (μαθητὴς ὅστις ἔχει τὴν συνήθειαν τοῦ νὰ ἀγαπᾷ πολὺ τὴν ἀνάγνωσιν).

дѣг (ὅρος καῖον=ἡφαίστιον).

пѣлѣр (τοῦτο τὸ μῆλον δὲν εἶναι πρᾶγμα τὸ ὁποῖον νὰ τρώγεται).

манаси ἀνλασίμāζ πѣр ἰκάρѣ (μία φράσις τῆς ὁποίας ἡ ἐννοια δὲν ἐννοεῖται).

76. Ὁ ἄρνητ. τύπος τοῦ χρόνου τούτου ἀπαντᾷται πολλάκις ἔχων ἐν τέλει τὸ
 دن τοῦ ὁποίου ἐνίοτε ἔπεται ἐν τῶν ἐξῆς ἐπιρρήματικῶν ἐπιθέτων :

اول εἰσελ اقدام ἀκδεμ, ملامت μουκχδεμ,

ὡς κلمزدن بن πέν γκέλμεζ-δεν ἢ κلمزدن ملامت بن πέν γκέλμεζ-δεν μουκαδ.
 δεμ (πρὶν ἢ ἐγὼ ἔλθω).

Ἀόριστος (συνήθως ἄκλιτος).

او قومش دکوموؤس (ὅστις ἀνέγνωσεν) κτλ.

پدرم چوق مملکتلر کورمش برادرمدر πεδερίμ τσόκ μεμλεκετλέρ γχιορμούς
 πέρ ἀδάμδερ (ὁ πατήρ μου εἶναι ἄνθρωπος ὅστις εἶδε πολλὰς χώρας).

دعا اعلامی یازلماش بر دعوی δαχά ἰλγίμι γιγζίλμαμίζ πέρ δαθά (μία δίκη
 τῆς ὁποίας ἡ ἀπόφασις δὲν ἐγράφη εἰσέτι).

قرالی کورمشلارنم κηραλή γχιορמושλερδένιμ (εἰμί ἐκ τῶν εἰδόντων τὸν
 βασιλέα).

Παρακείμενος (κλιτός).

او قومش اولان دکوموؤس όλان (ὅστις ἔχει ἀναγνώσει)

Μέλλων (ἄκλιτος).

سودجا سهدهدجک (ὅστις θὰ ἀγαπήσει)

او قومه چوق دکوموچادجک (ὅστις θὰ ἀναγνώσει)

يا به جق اولان γιπαδζάκ όλάν (ὅστις πρόκειται νά κατα-
[σκευάση])

از میره کیده جک واپور واری
πλουτὸν τὸ ὅποιον θὰ ἀναχωρήσει διὰ τὴν Σμύρνην;)

ياز به جق قلمز يوقدر γιαζαδζάκ καλεμιμιζ γιόκδουρ (δὲν ἔχομεν κάλαμον
δι' οὗ νά γράψωμεν)

اوتور به جق اولرى واردر ὁτουραδζάκ ἐδλερι βάρδιρ (ἔχουσιν οἰκίαν ἵνα κα-
τοικήσωσι)

کور شه جک دوستمز يوقدر γκιουρούσεδζέκ δοστουμούζ γιόκδουρ (δὲν ἔχομεν
φίλον μεθ' οὗ νά σχετισθῶμεν).

ييه جک اتمکي يوقدر γιεδζέκ ἐτμεγί γιόκδουρ (δὲν ἔχει ἄρτον νά φάγῃ).

اينانيله جق كيفيت ἱνανιλαδζάκ κειφιγέτ (πράγμα ἄξιον νά πιστευθῇ =
πιστευτόν).

سوزينه اعتماد اولنه جق ادم ἱτιμάδ ὀλουναδζάκ ἀδὲμ (ἄνθρωπος εἰς τοῦ
ὁποίου τὸν λόγον πρέπει νά γίνηται πίστις).

Ὁμοιοαναφορικὰ (χλιτοί).

77. Αἱ μετοχαὶ αὗται ἀναλύνονται εἰς ῥῆμα ὀριστικῆς ἐγκλίσεως καὶ εἰς ἀ-
ναφορικὴν ἀντωνυμίαν, ἥτις εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος, ἐνῶ εἰς τὰς ἀ-
ναφορικὰς τίθεται ὡς ὑποκείμενον. Τὸ ὑποκείμενον τῶν ὁμοιοαναφορικῶν τίθε-
ται κατὰ γενικὴν, δυνατὸν δὲ νά τεθῇ καὶ κατ' ὀνομαστικὴν ὅταν ἡ μετοχὴ εἴ-
ναι παθητικῆς διαθέσεως.

Ἐνεστῶς καὶ ἀρίστος.

78. Ὁ χρόνος οὗτος σχηματίζεται προσθήκῃ τῶν καταλήξεων دیکم ἢ دیکم
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر
 دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکر دیکρ

ویردیکم	βιρ-διγίμ (ὅπερ δίδω ἢ ἔδωσα)
الدیک	ἀλ-διγίν (ὅπερ λαμβάνεις ἢ ἔλαβες)
یا دیکر	γιαπδερ-δηγή (ὅπερ κατασκευάζει ἢ κατε- [σκεύασε μέσον ἄλλου])
سودیکر	σεθ-διγίμ (ὅπερ ἀγαπῶμεν ἢ ἠγαπήσαμεν)
یدیکر	γε-διγινί (ὅπερ τρώομεν ἢ ἐφάγομεν)
ایچدکاری	ἰσ-δικλερί (ὅπερ πίνουσιν ἢ ἐπιοιν)

Μέλλον.

79. Ὁ χρόνος οὗτος σχηματίζεται προσθήκῃ τῶν καταλήκτικων κτητικῶν
 ἀντωνυμιῶν εἰς τὸν μέλλοντα τῆς ἀναφορικῆς μετοχῆς. (ἴδ. 23).

یا زحیفم	γιαζατζαγή-μ (ὅπερ θέλω γράψαι)
کتورحیک	κετηρετζεγί-ν (ὅπερ θέλεις φέρει)
ویرحیک	βιρετζεγ-ι (ὅπερ θέλει δώσει)
براقه جفم	πρακατζαγη-μή (ὅπερ θέλομεν ἀφίσει)
الجفم	ἀλατζαγη νή (ὅπερ θέλετε λάβει)
کورحیکاری	γκιχορετζεχ-λερί (ὅπερ θέλουσιν ἰδεῖ)

Παρακείμενος.

المش اولدينىم	ἀλμῖς ολδουγούμ (ὅπερ ἔχω λάθει)
المش اولدينىك	» ολδουγούν
المش اولدينى	» ολδουγού
المش اولدينىمىز	» ολδουγουμεούζ
المش اولدينىكىز	» ογδουγουνούζ
المش اولدقلىرى	» ολδουκλαρή

بواڭماك سولديكى ندر πού ἀδαμήν σοῖλεδιγι νέδιρ (τί εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον οὗτος ὁ ἄνθρωπος λέγει ἢ εἶπε).

سزك سولديكىكرك اصل يوقدر οἷζιν σοῖλεδιγινιζιν ἀσλή γιόκδουρ (δὲν ὑπάρχει ὑπόστασις ἐκεῖνου ὅπερ σεῖς λέγετε ἢ εἶπατε)

ياڭىڭىزى يىلميورسكز پىلمەگىر سۇنۇڭ پىلمەگىر سۇنۇڭ (δεν γνωρίζετε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κἀµνετε).

گورچىكەم خانە گىگورەت زەگىمىڭ خانە (ἡ οἰκία τὴν ὁποίαν θὰ ἰδῶμεν).

تۇتۇرلارلەك المش اولدقلىرى اقچە τούττωρλαρήν ἀλμῖς ολδουκλαρή ἀκτσε (τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα οἱ ἔμποροι ἔλαβον).

اوتۇز دىڭك اوڭە οδουρδουγήν οδλ (τὸ δαμάτιον ἐντακτοικεῖς).

گىدەكەم شەهە گىدەت زەگىم شەخەر (εἰς τὴν πόλιν εἰς τὴν θέλω ὑπάγει).

حرکت ایلدیکمز لیان χारेкет εἰλεδιγίμλζ λιμάν (ὁ λιμὴν ἐξ οὗ ἐκινήσαμεν).

پارە تحصيل اولدینى زمان καὶ ὅν = ὅταν εἰσπράττονται ἢ εἰσπράχθησαν τὰ χρήματα).

ادم اوغله درس وريدكم
οἱ γλουνά δὲρς βιρδιγιμ ἀδὲμ (ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν
υἱὸν τοῦ ὁποίου δίδω μάθημα).

بوش اوقوره جنكزه چالشاك
πὸς οτουρατζαγνηνηζά τσαλίσιν (ἀντὶ νὰ μέ-
νητε ἀεργοὶ ἐργασθῇτε).

80. Αἱ ὁμοιοαναφορικαὶ προσλαμβάνουσαι ἐν τέλει τὴν πρόθεσιν οδ γίνονται
χρονικαί, προσλαμβάνουσαι δὲ τὴν دن γίνονται αἰτιολογικαί. II. X.

الديغده ἀλδηγημ-δὰ (ὅτε ἔλαβον).

ويرديك كزده θιρδιγινιζ-δὲ (ὅτε ἐδώσατε).

المش اولديغ كزدن ἀλμιζ ὀλδουγουνδάν (ἐπειδὴ ἔχετε λάβει).

كله مديكدن γκελέμεδιγιμ-δὲν (ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθην νὰ ἔλθω).

81. Τὸ گي گكيپي (καλῶς) τιθέμενον ἐν τέλει τῶν ὁμοιοαναφορικῶν μετο-
χῶν, σημαίνει :

1ον. ὁμοιότητα, ὡς بيم يازديغم گي يازك
ψατε καλῶς ἔγραψα ἐγώ).

2ον. χρόνον, ὡς گي قاجادي بيم يازديگي گي گيپي گي گيپي
(ἄμα με εἶδε ἔφυγε).

82. Αἱ ὁμοιοαναφορικαὶ μετοχαὶ εὐρισκόμεναι πρὸ ρημάτων ὀράσεως καὶ ἀ-
κοῆς σημαντικῶν, λεκτικῶν, κτλ. ἀναλύονται εἰς ὀριστικὴν μετὰ τοῦ ὅτι, ὡς

كله جگمي سويلدم γκελετζεγιμη σοϊλεდიμ (εἶπον ὅτι θὰ ἔλθω).

پدر يک زک وفات ايتديگني ايشدم
ὅτι ἀπέθανεν ὁ πατήρ σας)

Μετοχή ῥηματική (ἄκλιτος).

83. Ἡ μετοχή αὕτη σχηματίζεται διὰ τῆς προσθήκης τοῦ وب εἰς τὰς ῥίζας τῶν ῥημάτων, ἰσοδυναμεῖ δὲ μὲ ῥῆμα, μὲ μετοχὴν καὶ μὲ ἀπαρέμφατον, ὡς الوب كان—الدى وكلى (λαβὼν ἤλθε) ἀντί κلى αλουپ γκελδὶ (αλουπ γκελὲν (ὁ λαβὼν καὶ ἐλθὼν ἀντί κλαν والان ويرى الوب التلق—(τὸ διδασθαι καὶ ῥί- πτεσθαι) ἀντί ويرى امك والتلق

Μετοχή τροπική (ἄκλιτος).

84. Ἡ μετοχή αὕτη σχηματίζεται προσθήκη τοῦ رق ἢ رك εἰς τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τῆς εὐκτικής, ὡς اوقيه رق سهبرهك οκουγιαράκ ακλιουρζ (διασχεδάζομεν συζητοῦντες).

85. Ἡ τροπική μετοχή τοῦ اولمق εἰς τινας περιστάσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ διαφόρους τῶν ἡμετέρων προθέσεων, Π. X.

عثمانلو ليراسى اوله رق بشيوز بيك غروش ويرلمشدر οσμάνλη λίρασι ολαράκ πὲς γιουζ πὴν γουροῦς βιριλμίσδιρ (ἐδόθησαν πενταχόσται χιλιάδες γρόσια εἰς λίρας ὀθωμανικάς).

86. Τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τῆς εὐκτικής δις ἐπαναλαμβανόμενον ἀποτελεῖ ἐν εἶδος τροπικῆς μετοχῆς, ὑπερβολὴν πράξεως δηλούσης, Π. X.

اوقيه اوقيه نهايت اوكرنه جكسن οκουγια οκουγια κιχαγὲτ ὀγρενεδζέκσιν (ἀναγιγνώσκων ἀναγιγνώσκων δηλ. διὰ τῆς πολλῆς ἀναγνώσεως, κοιν. διάβαζε διάβαζε ἐπὶ τέλους θέλεις μάθει).

Μετοχαι χρονικαι (ἀκλιτοι).

87. Χί χρονικαί μετοχαι σχηματίζονται διὰ τῆς προσθήκης·

Αον. Τοῦ نَجَّاه νδῆ ἢ νδῶ εἰς τὰς ρίζας τὰς ληγούσας εἰς σύμφωνον καὶ

يُنَجِّهِ γίντιζε ἢ γινδῶ εἰς τὰς ρίζας τὰς ληγούσας εἰς φωνῆεν, ὡς

كُورِنَجِه γχιρορούντιζε (ἄμα ἢ ὅταν εἶδον=εσ=ε)

اَوْقُو يَنْجِه οκουγιούντιζα (ἄμα ἢ ὅταν ἀνέγνωσα=ας=ε)

سَنَكْلِمُنِيْجِه σέν γκελμεγίντιζε (ἐνόσω σὺ δὲν ἔρχεσαι)

Ἐνίοτε αἱ μετοχαι αὗται προσλαμβάνουσιν ἐν τέλει καὶ τὰ دِكْن δεγίν دَلَدِه

γεδῆκ ἢ دَقْدَق γιεδᾶκ, دَقْدَر γιᾶ καδᾶρ, ὡς دِكْن يَزْنِجِه γιζίντιζε-γιεδιγίν (ἔως οὗ γράψω=ης=η κτλ.)

يَنْجِيهِ دَق ἀλή-ντζα-γιοδᾶκ (μέχρις οὗ λάβω=ης=η κτλ.)

Βον. Τοῦ جَاه δῆ ἢ τῶ εἰς τὸ πρῶτον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἀορίστου, ὡς

بَنَ الدَّقِجِه πέν ἀλδήκτζα (καθόσον λαμβάνω)

$\text{سَنَ صَوْرَةَ دَقِجِه بَنَ سَوِيْلِم}$ σέν σόρμκτικ-τζα πέν σάιλεμῆμ (ἐνόσω σὺ δὲν ἔρωτᾷς ἐγὼ δὲν θὰ τὸ εἶπω).

Γον. Τοῦ دَا δὲ εἰς τὸ πρῶτον ἐπίσης πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἀορίστου, ὡς

كُورِدَكِدِه γχιροδούν-δε (ὅτε εἶδον=εσ=ε κτλ.)

Δον. Τοῦ دَن صَكْرِه δένσονρα εἰς τὸ ἴδιον πρόσωπον τοῦ ἀορίστου, ὡς

$\text{الدَّقْدَنَصَكْرِه}$ ἀλδηκ-δάν-σόνρα (ἀφοῦ ἔλαθον=εσ=ε κτλ.)

Εον. Τοῦ لی εις τὸ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον τῆς εὐκτικῆς, ὡς

کلهی γκελελι (ἀφ' οὗτου ἤλθον=ες=ε κτλ.)

Ἡ μετοχὴ αὕτη προσλαμβάνει πολλάκις ἐν τέλει καὶ τὸ دېڭ دένπερι, ὡς

کلهیڭدېڭ γκελελι-δέν περί.

88. Διὰ τοῦ ایکن ἱκέν, προσαρμομένου εἰς τὸ τέλος τῶν ἀκλίτων ἀναφορι-

κῶν μετοχῶν, σχηματίζονται ἐπίσης μετοχαὶ χρονικαὶ καὶ ἐναντιωματικαὶ, ὡς

يازار ایکن γιζαζ γιζιγور ایکن (ἐν ᾧ γράφω ἢ ἔγραφον).

يازدهج ایکن γιζαζαχ ἱκέν (ἀντὶ νὰ γράψω=ης=η κτλ.)

يازمش ایکن γιζμις ἱκέν (μολονότι ἔχω ἢ εἶχον γράφει κτλ.)

Κανόνες τινὲς περὶ συντάξεως.

89. Ἐν τῇ τουρκ. γλώσσῃ τὸ ῥῆμα τίθεται πάντοτε ἐν τέλει τῆς προτάσεως, τὸ ὑποκείμενον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ ἀρχῇ, τὸ δὲ ἀντικείμενον ἢ τὰ ἀντικείμενα καὶ τὸ κατηγορούμενον ἐν τῷ μέσῳ. II.X.

در. یولک. الله. ullaχ, πουγιούκ, δουρ, (ὁ θεὸς, μέγας, ἐστὶ).

کوردم. ادمی. بن. پهن, αδαμι, γκιρδουμ, (ἐγὼ, τὸν ἄνθρωπον, εἶδον).

کوردم. ادمی. بن. پهن, αδαμι, γκιρδουμ, (τὸν ἄνθρωπον, ἐγὼ, εἶδον). (c'est moi qui ai vu l'homme).

دی. کلبی. خواجه. قللی. ullaχ, καλεμι βέ κιταπι ἀλδη, (ὁ διδάσκαλος, τὸν κάλαμον καὶ τὸ βιβλίον, ἔλαβε).

یازدی. بکا مکتوب. برادرکی. پیرادرینیζ, πανά, μεκτουπ, γιζιμδε, (ὁ ἀδελφός σας, ἐμοί, ἐπιστολήν, δὲν ἔγραψεν).

λάν τζίσιμ, πὶρ τόσα παρτσασί ἰλέ ὀγουλδουγού ζεμάν, κιγκίτ βέ σαμάν παρ-
τσασί κιπί κιουτσούκ βέ χαρίφ τζισιμλερί μικναδὶς μισιλλού τζεζέπ ἰδέρ.

Τὸ ἤλεκτρον ὀνομαζόμενον σῶμα * διὰ τεμαχίου ἐριούχου ὅταν τριφθῇ* ὡς
τεμάχια χάρτου καὶ ἀχύρου ἐλαφρά καὶ μικρὰ σώματα * ὥστερ μαγνήτης ἐλκύει

93, Ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πηραδείγματος γίνεται δῆλον, ἐν τῇ ὀθω-
μανικῇ γλώσσῃ αἱ χαρακτηριστικαὶ ἢ προσδιοριστικαὶ λέξεις τίθενται πρὸ ἐκεί-
νων τὰς ὁποίας χαρακτηρίζουσιν ἢ προσδιορίζουσιν.

Περὶ Περσικῶν ὀνομάτων.

94. Ἡ περσικὴ γλῶσσα ὥστερ καὶ ἡ τουρκικὴ δὲν ἔχει ἄρθρον οὔτε γένος.

95. Ὁ πληθυντικὸς τῶν ἐμψύχων ὀνομάτων **ذی** (ζιρούχ) σχηματίζε-
ται προσθήκῃ τοῦ **ان** εἰς τὸν ἐνικόν, ὡς **مردم** μερδούμ (ἄνθρωπος) **مردمان**
μερδούμ-αν (ἄνθρωποι) **اسب** ἔσπ (ἵππος) **اسبان** ἔσπαν (ἵπποι).

96. Ἐὰν ὅμως τὸ ὄνομα λήγῃ εἰς **ی** ἢ εἰς **و** φωνῆεν, τότε τὸ **ان** λαμβάνει
πρὸ ἑαυτοῦ καὶ ἐν **ی** σύμφωνον, ὡς **کدا** γκεδὰ (ἐπαίτης) **کدایان** γκεδα-γιάν
(ἐπαίται), **جادو** δζαδού (γοεύτρια) **جادویان** δζαδου-γιάν (γοεύτριαι). Ἐὰν δὲ
λήγῃ εἰς **و** (ε) τὸ γράμμα τοῦτο τρέπεται πρὸ τοῦ **ان** εἰς **ن** ὡς **پندو** πενδὲ
(δοῦλος) **پندگان** πενδεγκιάν (δοῦλοι), **تشنه** τεσνέ (διψῶν) **تشنگان** τεσνεγκι-άν (δι-
ψῶντες).

97. Ὁ πληθυντικὸς τῶν ἀψύχων ὀνομάτων **غیر ذی** γάίρι ζιρούχ)
σχηματίζεται προσθήκῃ ἐνός **ها** ὡς **باغ** πάγ (ἄμπελος), **باغها** πάγχα, ἀλλ' ὁ
σχηματισμὸς οὗτος εἶναι ἄχρηστος ἐν τῇ ὀθωμανικῇ γλώσσῃ.

98. Ἐν τῇ περσικῇ γλώσσῃ τὸ ἐπίθετον τίθεται κατόπιν τοῦ οὐσιαστικοῦ τοῦ

Περὶ ἀριθμοῦ.

102. Ἐν τῇ ἀραβικῇ ὑπάρχει καὶ δυϊκὸς (تسنيغè) σχηματιζόμενος προσθήκη τοῦ ح και ἐνίοτε τοῦ ان εἰς τὸν ἐνικόν, (دفرè μουφρέδ), τοῦ ὁποίου τότε τὸ τελικὸν γράμμα δέον νὰ συλλαβίζηται μὲ φετχά, ὡς شخص σάχς (ἐν ἄτομον), شخصين σαχσέ-ιν (δύο ἄτομα), دولت δεβλèt (ἐν κράτος), دولتين δεβ-λèt-ιν (δύο κράτη), كلمه κελιμè (μὴ λέξις), كلمتين κελιμετέ-ιν (δύο λέξεις), ثلث σουλουθ (ἐν τρίτον), ثلثان σουλουσάν (δύο τρίτα).

103. Ὁ δὲ πληθυντικὸς (جمع δζέμ) διακρίνεται εἰς ὁμαλὸν (جمع سالم δζάμ-σαλίμ) καὶ ἀνώμαλον (جمع غير سالم δζέμ γάιρ σαλίμ).

104. Ὁ ὁμαλὸς πληθυντικὸς τῶν ἀρσενικῶν σχηματίζεται προσθήκη τῆς καταλήξεως ون ἢ ح εἰς τὸν ἐνικόν, ὡς مرقوم μερκούμ (ῥηθείς), مرقومون μερκούμ ουν (οἱ ῥηθέντες), مأمور مامούρ (ὑπάλληλος), مأمورين μεεμούρ-ιν (ὑπάλληλοι).

105. Ἐν τῇ ὀθωμανικῇ γλώσσῃ ὁ πληθυντικὸς ἀραβικῶν τινῶν ὀνομάτων σχηματίζεται κατὰ τὸν περτικὸν τρόπον, ὡς ضابط ضابط (ἀξιωματικὸς), ضابطان ضابطάν (ἀξιωματικοί).

106. Ὁ δὲ πληθυντικὸς τῶν θηλυκῶν σχηματίζεται τροπῇ τοῦ ت εἰς ات ὡς حرکت χαρεκèt (κίνησις), حركات χαρεκιάτ (κινήσεις), كلمه κελιμè (λέξις), كلمات κελιμάτ (λέξεις).

107. Ἡ ἀνωτέρω **ا** πληθυντική κατὰ λήξεις τοῦ θηλυκοῦ προσαρτᾶται καί εἰς πολλὰ ἀφρημένα καὶ ἐπίθετα ῥηματικά, μορφὴν οὐσιαστικοῦ ἔχοντα, ὡς **تكريم** τεκρίμ (τὸ τιμᾶν, τιμῇ), **تكريات** τεκριμάτ (τιμαί), **مشكل** μουσσίλ (δύσκολος), **مشكلات** μουσσίλατ (δυσκολίαι). Τὰ τὴν κατὰ λήξιν ταύτην προσλαβόντα ῥηματικά ἐπίθετα ἐκλαμβάνονται ὡς οὐσιαστικά.

108. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἀνώμαλα πληθυντικά, ἐπειδὴ ὑπάρχουσιν ἀκριβῶς σессημειωμένα ἐν τοῖς λεξικοῖς καθὼς καὶ ἐν τῷ λεξιλογίῳ τοῦ παρόντος τεύχους, πᾶσα περὶ τούτων πραγματεία παρεσιωπῆθη ὡς ἀνωφελὴς καὶ διεξοδική.

Περὶ ἐπιθέτου.

109. Τὰ θηλυκὰ τῶν ἀραβικῶν ἐπιθέτων σχηματίζονται προσθήκῃ τοῦ **ه** εἰς τὸ ἀρσενικόν, ὡς **عظيم** ἀζήμ (μέγας), **عظيمة** ἀζιμέ (μεγάλη).

110. Ἐν τῇ ὁθωμανικῇ γλώττῃ τὸ ἀραβικόν ἐπίθετον ἐν τῇ πρός τὸ οὐσιαστικόν σχέσει αὐτοῦ ἀκολουθεῖ τῇ τὸν τουρκικόν κανόνα, δηλ. πρότάσσεται τοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς **مملكة** **جسيم** δζεσίμ μεμλεκετ (μεγάλη χώρα), ἰδ. 27. ἡ τὸν τῆς ἀραβικῆς γλώσσης καθ' ὃν τιθέμενον κατόπιν τοῦ οὐσιαστικοῦ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν, μὲ τὴν δικφοράν ὅτι ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ περιστᾶσει τὸ τελικόν γράμμα τοῦ οὐσιαστικοῦ προφέρεται κατὰ τὸν ἐν παραγράφῳ 98 λεχθέντα κανόνα περὶ περσικοῦ ἐπιθέτου, ὡς **خلق** **حسن** χου-λχ-ι χάσεν (ώραιον, καλὸν φυσικόν), **مملكة** **مذكورة** μεμλεκετί μεζκουρέ (ἡ ῥηθαῖσα χώρα), **عبارة** **واضحة** ἱπκρέ-ι βκζιχά (φράσις σφηής), **بنای** **لطيف** πινά-ι λιατίφ (κομψὴ ὠραία οἰκοδομὴ), **والی** **عادل** βαλί-ι ἀδίλ (διοικητῆς δίκχιος), **معلمین** **مقومین** μεζκιουρετέιν (τὰ δύο ῥηθέντα κράτη), **دولتين** **مذكورتين** μουαλιμίν-ι μερκουμίν (οἱ ῥηθέντες διδάσκαλοι).

111. Ἐπειδὴ ἐν τῇ ἀραβικῇ γλώσσῃ τὰ πληθυντικὰ λευρεῖν-αι ὡς θη-
 λυκά, πολλάκις ὅταν τὰ προτασσόμενα οὐσιαστικά εἶναι ἀριθμοῦ πληθυντικοῦ τὰ
 ἐπίθετα τίθενται εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν γένους θηλυκοῦ, ὡς افكار صا^ة ἐφ-
 κιάρ-ι σαϊπὲ (σκέψεις ὀρθαί) اعيان^ة و^ة δεβαίρ-ι ἀζιμὲ (κύκλοι μεγάλοι).

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ.

1

قرنجہ καρηνδζά, τ. μύρμηξ.

إلهه ἰλὲ, τ. καί.

اغستوس بوجكى ἄγηστος πόδζεγι,

τ. τέτιξ.

حكاية χηκαγιέ, α. διήγημα, μῦθος.

پير پίρ, τ. εἶς.

بتون πούτου, τ. ὅλος.

ياز γιάζ, τ. θέρος.

موسم μεοσίμ, α. ὥρα τοῦ ἔτους.

اوتمك 'ότμεκ, τ. κελαδῶ. إلهه

διὰ κελαδῆματος.

كچورمك κετόηρμεκ, τ. διέρχομαι.

قيش κής, τ. χειμῶν.

ايچون ἰτσούν, τ. διά.

ذخيره ζαχηρὲ, α. ζωοτροφία.

تدارك ايممك τεδαρουκ ἱτμεμεκ, α.

τ. οὐ ποιῶ προμήθειαν.

پو πού, τ. οὗτος.

قومشو κομσού, τ. γείτων.

وارايدى βάρ ἰδὶ, τ. ὑπῆρχε.

كه κί, τ. ὅστις.

دδ δὲ, τ. ἐν.

سكاولهك پودزهك, τ. σκώληξ δηλ. δ

τέτιξ.

کی کی, τ. ὤς.

غافل γαφίλ, α. ἀμέριμνος.

اولمق ὀλμαμακ, τ. οὐκ εἰμί.

درلو δουρλου, τ. πολυειδής.

زحمت ζαχμέτ, α. κόπος.

ایله ἰλέ, τ. διά.

طاشیمق τασήμακ, τ. μετακομίζω.

حاضرمق χαζηρλαμακ, τ. προ
ετοιμάζω.

کلمک κελμέκ, τ. ἔρχομαι.

مذکور μεζκιούρ, α. ῥηθείς.

دن δάν, τ. παρά.

قالج κατζ, τ. πόσος.

برقالج πῖρ κατζ, τ. μερικοί.

دانه δανέ, π. κόκκος.

یه جاک γεγεδζέκ, τ. τροφή.

استمک ἰστεμέκ τ. ζητῶ.

وارمق βαρμάν, τ. ἀπέρχομαι.

ذوقه المق ζεβκα ἄλμακ, α-τ. πε-
ριγελῶ.

ای ẽt, τ. ὦ.

بن πέν, τ. ἐγώ.

عقلو ἀκηλλή, τ. φρόνιμος.

کون χιούν, τ. ἡμέρα.

سن σέν, τ. σύ.

ایش ἰς, τ. ἐργασία.

نه νε, τ. τί.

ایدی ἰδι, τ. ἦτον.

نه νε, τ. πόσον.

تیز τιζ, τ. ὀγλίγωρα.

توکمنک τουκενμέκ, τ. ἐξαντλοῦ-
μαι, τελειόνω.

دیك διμέκ, τ. λέγω.

دخی δαχή, τ. δέ.

جواب δζεβάπ, α. ἀπάντησις.

هیچ χιτζ, π. οὐδόλως-

هیچ بر οὐδεῖς.

ال اورمق ἔλ οὔρμαμακ, (βούρμα-
μακ) τ. δὲν ἐπιχειρῶ.

انجق ἀνδζακ, τ. μόνον.

کولمک χιουλμέκ, τ. γελῶ.

شمادی σήμδη, τ. τώρα.

حورا دېځك χόρα δεπμέκ, τ. χο-
ρεύω.

اولمق ὀλμάκ, τ. εἶμαι.

يوز γιούζ, τ. πρόσωπον.

چوړمك تσεβιρμέκ, τ. στρέφω.

مومتضا مومتضاζά, α. απαιτούμενος.

عقل اکل, α. νοῦς, φρόνησις.

عقل مومتضا مومتضاζά-ي اکل, α. τὸ
ὑπὸ τῆς φρονήσεως απαιτούμενον.

هر χέρ, π. ἕκαστος, κάθε.

صوك σόν, τ. τέλος.

دوشنمك دوستουνμέκ, τ. σχέ-
πτομαι.

چاره τσάρε, π. τρόπος θεραπεία.

اوک όν, τ. ἔμπροσθεν.

اوکدن ὀνδέν, τ. πρίν.

بولمق پoulμάκ, τ. εὐρίσκω.

در δίρ, τ. ἐστί.

2

دريا δεργιά, π. θάλασσα.

کیتک γκιτμέκ, τ. πηγαινῶ.

بالق πκλήκ, τ. ἰχθύς.

ایرمق ἱρμάκ, τ. ποταμός.

ده δέ, τ. ἐν.

یوجک پoulγιδζέκ, τ. εὐμε-

γέθης.

وارایدی ۆلۆپ ۆνті ۆ-
πῆρχε.

اوراده ὄρχαδ, τ. ἐκεῖ.

بولمق پoulounμάκ, τ. εὐρίσκομαι.

کوچک κιουτσούκ, τ. μικρός.

حکم یتیمک ۆκχм یتیمέκ, α-τ. ἀρ-
χω, δεσπόζω.

کندی κενді, τ. αὐτός ὁ ἴδιος.

دن δέν, τ. ἀπό.

بيوك πουγιούκ, τ. μέγας

اولماق ὀλμακ, τ. δέν ὑπάρχω. πραξε.

كون ιδ. 1.

مغرور اولماق μαγρούρ ὀλμάκ, τ.
ὑπερηφανεύομαι.

بوقوت ايله كوددعت, α. δύναμις
μέ ταύτην τήν δύναμιν, δηλ. ἐνῶ ἔχω
ταύτην κτλ.

بويله ποιίλε, τ. οὕτω (πρὸ ῥημάτων)
τοιοῦτος (πρὸ ὀνομάτων).

ير γέρ, τ. τόπος.

هه γέ, τ. πῶς, διατί.

طورمق δούρμακ, τ. μένω.

ديك δεγιού, λέγων ἐκ τοῦ
διμέκ.

صو σου, τ. ὕδωρ.

اقتدى ἀκηνδὴ τ. ῥεῦμα.

ايه τ. μετά.

ايمك ἰνμέκ, τ. καταβαίνω.

وزقات γιούζ κατ, τ. ἑκατὸν
φοράς.

كورمك χιορμέκ, τ. βλέπω.

ايتديكنه ἰττιγινέ, τ. δι' ὅπερ ἐ-
πραξε.

پشيمان اولماق πεστήμάν ὀλμ. π. τ.
μεταμελοῦμαι.

درلودرلو δουρλού δούρλου, τ.
παντοῖοι.

زحمت ιδ. 1.

همان χεμάν, π. πάραυτα.

كيو χιρού, τ. ὀπίσω.

دونمك δονμέκ, τ. ἐπιστρέφω.

اسكي ἔσκι, τ. ἀρχαῖος.

كلمك ιδ. 1.

مثال μισάλ, α. παραβολή, μῦθος.

بواکا مثال درکه
κι, ὁ μῦθος εἶναι διὰ τὸ ὅτι, δηλ. δη-
λοῖ ὅτι.

اولمقدن ايسه ὀλμαδάν ἰσέ, τ. ὄν-
τι νὰ ᾔηται.

اولی ἔβλιγιά, α. κάλλιον.

3

ساز ساز, τ. σχοῖνος.

اڭاج ağaç, τ. δένδρον.

اولو οὐλου, τ. ὑψηλός.

جسامت δζεσαμέτ, α. μέγεθος.

باقمق παχμάκ, τ. παρατηρῶ.

بن پندە, τ. ἐν ἐμοί.

پو قدر پو کا دەر, τ. τόσον.

اولوق οὐλουλουκ, τ. μέγεθος, ὕψος.

وار ايكن وار ικέν, τ. ἐνῷ ὑπάρχει.

شدتلو شیدετλή, τ. σφοδρός.

روزگار ρουζκιάρ, π. άνεμος.

١د. 1.

دال δάλ, τ. κλόνος.

قىرمق κηριμάκ, τ. θραύω.

بعض پآڭ, α. τινές.

بعضن پاڭيماڭ, τινές ἐξ ἡμῶν.

دخي δαχή, τ. καί.

كوك كιόκ, τ. ρίζα.

سوكمك σοκμέκ, τ. ἀνασπῶ, ξυ-
λόνω.

دره δερé, τ. ρύαξ.

كنار κενάρ, τ. ὄχθη.

كنارنده ó ἐπὶ τῆς ὄχθης.

ايسه ισé, τ. ὅσον ἀφορᾷ, δέ.

اينجه ἰνδζé, τ. λεπτός.

و βé, α. καί.

ضيف ζαίφ, α. ἀδύνατος.

ايكن ικέν, ἐνῷ εἶναι.

١د. 1.

ضرر ζαράρ, α. βλάβη.

οὐ, ἀντί βέ: Tò οὐ ὅταν συμπλέ-
κη δύο λέξεις ἀραβικᾶς ἢ περσικᾶς, ἢ
μίαν περσικὴν καὶ μίαν ἀραβικὴν, συνω-
νύμους ἢ ἀντιθέτου σημασίας, προφέ-
ρεται ὡς ου.

زيان ζιγιάν, τ. ζημία.

کورمک χιόρμεμεκ, τ. δὲν βλέ-
πω δὲν ὑποφέρω.

ه نè, τ. τί·

حال χάλ, α. κατάστασις.

کیتک ιδ. 2.

سؤال ایتک σουάλ ιτ. α-τ. ἐρωτῶ.

دیک ιδ. 2.

سر σίρρ α.

و ου

μυστήριον.

حکمت χικμέτ α.

در انی در نه دیدر, τί εἶναι.

دیو ιδ. 2.

صورمق صورμάκ, τ. ἐρωτῶ.

جواب ιδ. 1.

اوت έβετ, τ. μάλιστα.

حسب χάσπ, α. ὥς ἕκ.

حسیله χασεπίλε, ἕνεκα.

سزده σιζδè, τ. ἐν ὑμῖν.

مقدار میکδάρ, α. ποσότης.

بر مقدار پیر میکδάρ, τ. ὀλίγον.

کبر κίپر, α. ὑπερηφάνεια.

اولمق ὀλμάκ, τ. ὑπάρχω.

باش πάζ, τ. κεφαλή.

اکممک ἔγμεμεκ, τ. δὲν λυγῶ, δὲν
κλίνω.

بند πενδè, π. δουλος.

نقدر νεκαδάρ, τ. ὅσον.

خفیف χαφίφ, α. ἐλαφρός.

اولسه ὀλσά, τ. καὶ ἂν ἦναι.

ییه γίνε, τ. πάλιν.

اکمک ἔγμέκ, τ. λυγῶ, κλίνω.

طپراق τοπράκ, τ. χῶμα.

ایله ιλè, τ. μετά.

برابر اولمق περαπέρ ὀλμάκ, τ. γί-
νομαι ἴσος.

کچمک χετσμέκ, τ. παρέρχομαι.

اولکی έβδελχί, τ. πρότερον.

کبی κίπi, τ. ὥς.

طوغریلق δογρουλμάκ, τ. ἀνορ-
θοῦμαι.

وجه βεδζχ, α. τρόπος.

بويله πειλὲ, τ. οὕτω, δηλ. ἀνευ ἐρ-
γασίας.

اوطورمق ότουρμάκ, τ. κάθημαι.

دن δάν, τ. ἐκ.

حاصل χασήλ, α. προκύπτων.

نه حاصل τί προκύπτει.

كيتمك ιδ. 2,

ديا δουνγιά, α. κόσμος.

هر χέρ, π. καθε.

طرف τάρφ, α. μέρος.

كزمك κέζμεκ, τ. περιέρχομαι.

نه نلέρ, τ. όποια πράγματα, τί.

وار βάρ, τ. ύπάρχει.

كورمك ιδ. 2.

قدرت κουδρέτ, α. δύναμις.

كیدهك قدرت δύγαμις τοῦ ὅ
πάγειν

نصل نأسل τ. άντι اصل نه نأسل

πῶς. :

ديمك ιδ. 1.

شو σου, τ. οὗτος.

اقمق άκμάκ, τ. ῥέω.

دره ιδ. 3.

كندمزی κενδιμιζι, τ. τόν έαυ-
τόν μας.

براقمق άπρακμάκ, τ. άφίνω.

صو σου, τ. ὕδωρ.

اقتدى ιδ. 2,

بارجه περαπέρδζε, τ. συνάμα.

اتمق άτμάκ, τ. ῥίπτω.

لكن λιάκην, α. αλλά.

اوزاچه ουζακτσά, τ. όλίγον μα-
κράν.

باشلامق πάσλαμάκ, τ. άρχίζω.

آ, τ. ά!

برادر πιαδέρ, π. άδελφός.

يآن γιάν, τ. πλησίον.

كلممك κέλμεμεκ, τ. δέν έρχομαι.

نه انچون نیتسούν, τ. άντι ανچον διατί

اوزاق ουζάκ, τ. μακράν.

طولاشق δολασμάκ, τ. περιφέ-
ρομαι.

كلسم κελσέμ, τ. έάν έλθω.

بلكه πέλχι, τ. ἴσως.

طالغه δαλγὰ, τ. κῦμα.

چارېق τσαρπμάκ, τ. συγκρούομαι

پارچه پارچه ایتک παρτσά παρτσά

ιτ. τ. κατακερματίζω.

سلامت ιδ. 3.

بويله ιδ. 2.

کي ۛς.

ضرر ιδ. 3.

کورقلماق κορχουλμάκ, τ. παθ. εἶ-

μαι ἀντικείμενον φόβου, παρέχω φόβον.

شئ سέι, α. πράγμα. Ἡ ἐξήγησις

τῆς φράσεως: « Πράγμα καθὼς αὐτὸ, ἐξ οὗ ὑπάρχει φόβος μὴ βλαφθῇ τις. »

احتراز ایتک ιχτιράζ ιτ. α-τ. προ-

φυλάττομαι, ἀπέχω.

واجب βαδζίπ, α. ἀναπόφευκτον.

5

مرکب μερκέπ, α. ὄνος.

آت ἄτ, τ. ἱππος.

ضعیف ζαίφ, α. ἀδύνατος.

توانه τουδανὰ, π. ῥωμαλέος.

يول γιόλ, τ. ὁδός.

برابر περαπέρ, τ. ὁμοῦ.

اوست οὔστ, τ. ἐπί.

اوستدهکي οὔστουνδεκί, τὸ ἐπ'

αὐτοῦ,

يولک γιούκ, τ. φορτίον.

دن ἐκ.

بوکالمق πουναλμάκ, τ. στενοχω-

ροῦμαι καθ' ὑπερβολὴν, πνίγομαι.

جان δζάν, π. ψυχή.

جانم δζανίμ, ἀγαπητέ μοι.

ارقداش ἀρκαδάς, τ. σύντροφος.

کرم ایتک κερέμ ιτ. α-τ. χάριν

ποιῶ.

شسو, τ. οὗτος.

از اّز, τ. ὀλίγον.

السك αλάσιν, τ. νὰ λάβῃς (οὐ τόνω).
παρακαλῶ).

جواب 18. 1.

لايق λαίχ, α. πρέπον, κατάλ-
ληλος.

اوله ایدی انٹی اولیدی
ἦτον.

با: εἰς ἐμέ.

اورلرایدی انٹی اورلرایدی
λάρηδη τ. ἤθελον φορτώσει.

کوٹورمک χιοτουρμέκ, τ. φέρω, πη-
γαίνω τι.

هو حال ايله εν τοιαύτη καταστάσει.

تحميل τεχαμμούλ, α. τὸ ἀντέχειν.

تحميل ايدومك دن دۇنخمي να αν-
θέξω.

دوشمک δουσμέκ, τ. πίπτω.

اولمک 'ολμέκ, τ. ἀποθνήσκω.

صاحب σαχήπ, α. κύριος.

يتشمک γετισμέκ, τ. προφθάνω.

اول, τ. ἐκεῖνος.

سمر σεμέρ, τ. σάγμα (σχαμάρι).

يوكتمك γιουκλετμέκ, τ. φορ-

τόνω.

خالصه χουλιχασά, α. περίληψις, ἐν
ἐνὶ λόγῳ.

رفيق βεφίκ, α. σύντροφος.

شدت σιδδέτ, α. σφεδρότης, δυσ-

τυχία.

وقت βάκτ, α. καιρός.

مرحمت μερχαμέτ, α. εὐσπλαγχνία.

و βέ, και.

معاونت μουαβενέτ, α. βοήθειχ.

ايتمك ιτμεμεκ, τ. οὐ ποιῶ.

دا داχλ, τ. ἔτι.

زباده زيگاδε, α. περισσότερον.

زيادوسنه زيگاδεسينه, εἰς τὸ περισ-
σότερόν της, δηλ. εἰς μεγαλητέραν
συμφοράν.

کرفتار اولمق κριφτάρ ὀλμ. π-τ. πε-
ριπίπτω.

موتلا اولمق μουπτελά ὀλμ. α-τ. ὑπό-
κειμαι.

6

قورد κοῦρδ, τ. λύκος.

كلب κέλπ, α. σκύλος.

دلکی τιλκή, τ. αλώπηξ.

بریسى پیرισί, τ. εἷς ἐξ αὐτῶν.

دلکی نك بریسى μία αλώπηξ.

یول ιδ. 4.

اوطورمق ιδ. 4.

طراف έτράφ, α. τὰ περίξ.

باقمق πακμάκ, τ. παρατηρῶ.

كورمك ιδ. 2.

كه χί, τ. ὅτι.

قولشقمق ιδ. 4.

برلكده πηρλικδὲ, α. ὁμοῦ.

كلماك ιδ. 1.

پلهسیάζω. γιανινά βαρμάκ, τ. πλησιάζω.

کمال κεμάλ, α. τελειότης, τὸ ἐν-
τελές.

التفات ἱλτιφατ, α. φιλοφρόνησις.

کمال التفات τὸ ἐντελές τῆς φιλο-
φρονήσεως = μεγίστη φιλοφρόνησις.

خاطر χατήρ, α. ὑγεία.

حال خاطر τὸ πῶς ἔχει ἡ ὑγεία.

صورمق ιδ. 3.

صكره σόνρα, τ. ὕστερον, ἄφου.

بين πέϊν, α. μεταξύ.

بينده πέϊνινδὲ, μεταξύ τούτων.

بونجه πούνδξε, τ. τόσον.

عداوت ἀδχθὲτ, α. ἔχθρα.

قديم καδίμ, α. ἀρχαῖος.

وارايكن ἐνῶ ὑπάρχει,

وجاهله ιδ. 3. εἰς τὴν λέξιν

دشمنك δουσμανλήκ, τ. ἔχθρα.

كيدرک χιδερέκ, τ. παρελθούσης

کیتک ἐκ του

قزنداش κατηνδάζ, τ. ἀδελφός.

وې ۆښ.

يار ځيار, π. φίλος.

صادق σαδής, α. πιστός.

اولدينكزۀ օλδουγουνουζά, εκ τοῦ
ὅτι ἐγίνατε..

زياده سيله ځيځاδε سييله, τ. καθ' ὅ-
περβολήν.

حظ ايتمک ځაζζ ιτ. α-τ. εὐχαρι-
στοῦμαι.

سبب سپۀپ, α. αἰτία.

افاده ځفاδۀ, α. ἔκφρασις, ἔκθεσις.

يولمسي افاده ځفادۀ پوځي پوځي ځول-
مسيني, τὸ νὰ ἐκτεθῇ, νὰ λεχθῇ δηλ. νὰ
μοί εἰπῇτε.

نياز ايتمک ځيځاζ ιτ. π-τ. παρά-
κλησιν ποιῶ.

کلام ځেলাم, α. λόγος.

اغاز ايتمک ځاځاζ ιτ. α-τ. ἀρχήν ποι-
οῦμαι.

کلامه اغاز ايتمک ځلامۀ λαμβάνω τὸν λόγον.

رفاقت رۀفاکات, α. συντροφία.

موتخړ ځموتخړ, α. ἐναθρυνόμε-
νος, κυχόμενος.

دوست دۀست, π. φίλος. ἡ ἐξήγησις
« οὗτος ὁ φίλος μου ὁ λυκος διὰ τὴν
συντροφίαν τοῦ ὁποίου κυχῶμαι. »

اجلق ځآتۀلۀ, τ. πείνα.

دفع دۀف, α. τὸ ἐξαλείφειν, τὸ θε-
ραπεύειν.

ايځون ځنا.

دونکي ځدουνکي, τ. χθεσινός.

سوري ځسورۀ, τ. ποιμνιον.

قوزي ځقوزۀ, τ. ἀρνιον.

قلمق ځκαپمۀ, τ. ἀρπάζω.

دۀ دۀ, τ. καί.

عادت ځۀدۀت, α. συνήθεια.

اوزره ځۀزۀرۀ, τ. κατὰ, συμφώνως.

ارقه ځارخۀ, τ. ῥάχη, ὀπισθεν.

سکرتک ځسۀگرتۀ, τ. τρέχω.

يتشه مۀك ځيۀتۀسۀمۀمۀ, τ. δὲν δύ-
ναμαι νὰ προσφθάσω.

چويان ځتۀسۀپۀن, τ. ποιμήν.

بلا ځپۀليا, α. ἄνευ.

سبب ἰδ. ἄνωτ.

دوڪمك δοικέκ, τ. δέρω.

خيلجه χάιλιδζε, τ. ἀρκετά, πολύ.

جزا δζεζά, α. ποινή.

جزا ايتمك τιμωρῶ.

بد πεδ, π. κακός.

معامله μουαμελε, α. τρόπος, συμπεριφορά.

بد معامله ايتمك ايله ἐπειδὴ κακομετεχειρίσθη.

اندν ἀνδάν, ἀπὸ αὐτὸν, δηλ. τὸν ποιμένα.

رابطه ράπιτά, α. δεσμός.

دوستى دوستή, π. φιλία.

كسمك κεσμέκ, τ. κόπτω.

قديمى قديمί, α. ἀρχαῖος.

دوشمن δουσμάν, π. ἐχθρός.

اولان ὀλάν, τ. ὅστις εἶναι.

رهفاه ρεφακατέ, εἰς τὴν συντροφίαν, δηλ. νὰ κάμω συντροφιά.

مجبور اولمك μεδζπούρ ὀλμ. α. ἀναγκάζομαι.

ويكم وбирмек, τ. δίδω.

بوندن πουνδάν, ἐκ τούτου.

اکلاشيلمك ἀνλασῆλμακ, τ. ἐννοοῦμαι.

که κι, ὅτι.

دل διλ, π. καρδία.

ازار αζάρ, π. ἐπίπληξις, ἐνόχλησις.

دلى ازار ايتمك πληρόνω τὴν καρδίαν, δυσχερεστῶ, κακοκαρδίζω.

که κι, τ. ὅπως.

دوستلۇك دوستλουκ, τ. φιλία.

ترك ايتمك τέρκ ἰτ. α-τ. ἐγκατα-

λείπω.

يار ἰδ. ἄνωτ.

اولمه اولمه اولمه, μὴ γίνωσι.

خلاصه ἰδ. 5.

صفاات σηφάτ, α. ιδιότητες. (αἰτινες εἰσὶν ἡ φιλία καὶ ἡ ἔχθρα).

ايو ἐγιού, τ. καλός.

بر ايوجه καλῶς, κατ' ἀκρίβειαν.

فهم ايتمك φέχμ ἰτ. α. ἐννοῶ.

كرك κερέκ, τ. πρέπον, ἀναγκαῖον.

7

دلکی ιδ. 6.

قورد ιδ. 6.

اتفاق ἰττιφάκ, α. συμφωνία.

ایلمک ἐίλεμέκ, τ. ποιῶ.

برابر περαπέερ, α. ὁμοῦ.

یول ιδ. 5.

باغ πᾶγ, π. ἄμπελος.

تصادف ایتمک τεσαδοῦφ ἰτ. α-τ. ἀ-

παντῶ.

کورمک ιδ. 2.

قبو καποῦ, τ. θύρα.

محکم μουχχέμ, α. στερεῶς.

قپانق καπανμάκ, τ. κλείομαι.

دیوار διβάρ, τ. τεῖχος.

دیکن δικέν, τ. ἄκανθα.

چالی τσάλή, τ. θάμνος.

درجه δερεδζέ, α. βαθμός.

بر درجه εἰς τοιοῦτον βαθμόν, τόσον.

احاطه اولمق ἰχχτάδλν. α-τ. περιτριγυρίζομαι.

که κί, ὥστε.

کیرل سی κίρλιμεσέ, τὸ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς αὐτήν.

ممکن μουμκίν, α. δυνατόν.

دکل ایدی δεγίλ ιδί, δὲν ἦτον.

متخیر اولمق μουτεχαγίρ δλμ. α-τ. εἰμι ἀπορῶν.

طولاشق ιδ. 4.

ایکن κέν ἀντί کن

دلیک δελίχ, τ. ὁπή.

قولای κολάι, τ. εὐκόλως.

کوج ἰχουδζ, τ. δυσκόλος.

کوج ایله δυσκόλως.

ایچرو ἰτσερί, τ. ἔνδον.

كبرمك χιρμέκ, τ. εἰσέρχομαι.

كونا كون χιούναχιούν, π. παντο-

ειδεῖς.

اوزم ούζοϋμ, τ. σταφυλή.

درلو ιδ. 1-

میوه μεϊθέ, π. ὀπώρα.

یامک γεμέκ, τ. τρώγω.

حیاکارباق χηλεκχαρλήκ, τ. πα-

νουργία.

دن δέν, τ. ὥς ἐκ, ἕνεκα.

آز ιδ. 5.

یوبک γεγιούπ ἐκ τοῦ

طمع ταμζ, α. πλεονεξία.

چوقچه τόσοکتά, τ. ἀρκετά πολύ.

قارن καρήν, τ. κοιλία.

شیشرمک σισιρμέκ, τ. φούσκωνω

(ἐνεργ.)

عودت ἀδδэт, α. ἐπιστροφή.

اول ὅλ, ἐκεῖνος.

طشره δασρά, τ. ἔξω.

چیق تήχμάκ, τ. ἐξέρχομαι.

چیقہ مامق τηχάμαμακ, δέν δύνα-
μαι νά ἐξέλθω.

صوقیامق σοκουλμάκ, τ. χώνομαι.

قالمق κχλμάκ, τ. μένω.

باغچی πκγδζή, τ. ἀμπελουργός.

ال ἔλ, τ. χεῖρ.

صوپه σόπα, τ. ῥόπαλον.

المق ἀλμάκ, λαμβάνω.

ایوجه ἐγηδζέ, τ. καλῶς.

دوکمک δοϋμέκ, τ. δέρω.

آتمق ἀτμάκ, τ. ῥίπτω

ایشته ἰστέ, τ. ἰδού.

بونک کبی ὥσπερ αὐτή.

ایش ιδ. 1.

مباشرت μουπάσερέτ, α. τὸ ἐπι-

χειρεῖν.

مباشرنده μουπχσέρετδὲ, ὅταν ἐπι-

χειρῇ τις.

اول ἐβδελ, α. πρότερον.

نیتهجہ νετιδζέ, α. ἀποτέλεσμα.

مطامه ایامک μουταλαά ἰτ. α-τ.

τκέπτομαι.

كرك id. 6.

كه κι, ὅπως.

صوكنده συνουνδὰ, ἐπὶ τέλους.

ندامت νεδαμὲτ, α. μεταμέλεια.

چکاميه τσεκίλμεγε, μὴ ὑποφερ-

θῆ, δηλ. μὴ ὑποφέρῃ τις ἐκ τοῦ چکامك

σύρω, ὑποφέρω.

8

کچی κετόή, τ. ξριφος.

ارقداش ἀρκαδάς, τ. σύντροφος.

اوتهده بروده οτεδεδὲ περιδὲ, τ. τῆδε
καχεῖσε.

کزمک κεζμέκ, τ. περιφέρομαι.

کون id. 1.

صو id. 2.

ایچمک ἰτόμέκ, τ. πίνω.

اوزره ουζερὲ, τ. ὅπως.

قولاج κουλάδζ, τ. ὀργυιά.

پوی پόϊ, τ. ἀνάστημα· βάθος.

زیاده ζιγιαδὲ, α. περισσότερον.

درینجه δερινδζὲ, τ. ἀρκετὰ

βαθύς.

قو κουγίου, τ. φρέαρ.

ایمک ἰνμέκ, τ. καταβαίνω.

چیقیق id. 7.

تلاشه τελατά, α. ἡ μετ' ἀνησυχίας

βία, φροντίς.

دوشمک δουσμέκ, τ. πιπτω.

تلاشه سنه دوشدکرنده ὅτε ἔπessαν

εἰς τὴν φροντίδα τοῦ νὰ . . .

پونک قولای وار πουνούν κολαῖ βάρ, τ.

τοῦτο ἔχει εὐκολίαν.

اولک ὄν, τ. ἔμπροσθεν.

اياق ἀγιάκ, τ. ποῦς.

كار κενάρ, π. χαῖλος.

طايامق δαγλαμάκ, τ. στηρίζω.

اوزره ούζερè, τ. ἐπί.

بوينوز ποίνουζ, τ. κέρατον.

باسمق πασμάκ, τ. πατῶ.

المق ἀλμάκ, τ. λαμβάνω.

الدائق ἀλδατμάκ, τ. ἀπατῶ.

بعده πάδεχου, α. μετὰ ταῦτα.

اشاغى ἀσαγή, τ. κάτω.

باقمق ιδ. 3.

كولمك ιδ. 1.

باشلامق πασλαμάκ, τ. ἀρχίζω.

حال χάλ, α. κατάστασις.

جان δζάν, π. ψυχή.

صيقلق σηκηλμάκ, τ. στενοχω

ροῦμαι.

هه nè, τ. διατί.

چيقارمق τσίκαρμάκ, τ. ἐξάγω.

چيقارسنه τσίκαρσάνκ, δὲν μὲ ἐξά-

γεις=ἐξαξόν' με λοιπόν!

قلقلو κηληκλή, τ. οὔτω πως.

چيتشمق τόπκησμάκ, τ. ἐπιπλήτω

σφοδρῶς, κοιν. ἀραδιάζω.

ينه γίνε, τ. πάλιν

بهي πεχέι, τ. ὦ.

شاشقين σασκήν, τ. ἀνόητος, χα-
μένος.

اولقدر ὀλκαδάρ, τ. τόσον.

صقال σακάλ, τ. γένεια.

اوزاتمق ούζατμάκ, τ. μακρύνω.

اوزادهجق يره ἀντι νὰ μακρύνῃς.

ازاجق ἄζαδζήκ, τ. λιγάκι.

عقل ιδ. 1.

قرانق καζανμάκ, τ. κερδίζω.

مدت μουδδèt, τ. διάστημα χρο-
νικόν.

مدت يه επί τινα χρόνον.

اذيت ايتك ἐξιγèt ιτ. α-τ. βα-
σανίζω.

اشته ιττè, τ. ἰδοῦ.

انجام ἐνδζάμ, π. τέλος.

كار κιάρ, π. ἔργον, ὑπόθεσις.

دوشمنك δούσούνμεμεκ, τ. δέν
σκέπτομαι.
اك εν, τ. μορ. ὑπερθ. βελθ.
نهايت νιχαγέτ, α. τέλος.
اك نهايت ἐπὶ τέλους.

مهلكε μεχλεκε, α. κίνδυνος.
دوچار اولمق δουτσάρ ὀλμ. π. τ.
περιπίπτω.
بدیعی πεδιχί, α. φανερόν.

9

سينك σινέκ, τ. μυῖα.
بقال πακάλ, α. παντοπώλης.
دكان δουκιάν, α. ἐργαστήριον.
سوزلمش σούζούλμής, τ. στραγγι-
σμένος, σουραμένος.
بال πάλ, τ. μέλι.
اطراف ιδ. 6.
توپلانماخ, τ. συναθροί-
ζομαι.
ایچلریندن ἱσλερινδέν, τ. μεταξύ
αὐτῶν, ἐξ αὐτῶν.
بعض ιδ. 3.

تا τὰ, π. ἕως.
اورتا ὀρτά, τ. μέσον.
قدر καδάρ, τ. ἕως.
او ὁ, ἐκείνος.
آن αν, α. στιγμή.
كلماκ ιδ. 1.
سینکلیک, τ. मुखастήριον.
اوزلرینه οὐζερλερινέ, ἐπ' αὐτῶν.
اورمق βουρμάχ, τ. χτυπῶ.
بولمق ιδ. 2.
قاچمق κατσμάχ, τ. φεύγω.

كيرمك χιρμεκ, τ. εισέρχομαι.

اياق ιδ. 8.

اورته بره ορτά γερε είς τήν μέσην.

باتمق πατμακ, τ. βυθίζομαι.

قاجه ممق κατσάμαμακ, τ. δέν δύ-
ναμαι νά φύγω.

اك نهايت ιδ. 8.

هلاک χελιακ, α. απώλεια.

اولمق هلاک απολλυμαι.

خلاصه ιδ. 5.

طمعكارق ταμακιαρλήκ, τ. πλεο-

νεξία.

ايتوب ايمعجیوپ انتي ايممعلي,
δέν πρέπει νά κάμη.

كرمك ιδ. 8.

صاحب ιδ. 5.

قناعت كاناآت, α. αυτάρκεια.

صاحب قناعت αυτάρκης.

اولماليدر اولμαλήδερ, πρέπει τις
νά ήναί.

40

خروس χορός, τ. αλέκτωρ.

ككلک κεκλήκ, τ. πέρδηξ.

طاوق ταβούκ, τ. όρνις.

بسلامك πεσλεμεκ, τ. τρέφω.

مراقلي μερακλή, τ. ό έχων μα-
νίαν είς τι.

المق ιδ. 8.

كومس χιουμές, τ. όρνιθών.

صالي ويرمك σαληθιρμεκ, τ. α.
πολύω.

كيرر كيرمز χιρερ χιρμεζ, τ. μόλις
είσηλθε.

موجود μεδδζούδ, α. ύπάρχων.

ايكي ixi, τ. δύο.

كوزلجه κιουζελδζε, τ. κζλως.

دوكمك δοιμεκ, τ. δέρω.

كوشه κιοςε, τ. γωνία.

اقمق ατμικ, τ. ρίπτω.

حال ιδ. 8.

براقمق πρακμακ, π. αφίνω.

هرنصل ايسه χερ νάσηλ ισε, τ. ὅ-
πως καὶ ἂν ἔχη.

ايرتسى كون ιρτεσι κιουν, τ. τήν ἐ-
πιούσαν.

پيرپيرلهرئيله, τ. ὁ εἶ-
μετὰ τοῦ ἄλλου.

غوغا γαβγά, τ. ἔρις.

طوتوشمق τουτούσμάκ, τ. πιά-
νομαι.

منازعه μουναζαά, α. φιλονεικία.

مزبور μεζπούρ, α. ῥηθείς.

مأورسانه μεεγιουσανέ, π. ἐν ἀπελ-
πισία.

صفنق σηγηνμάκ, τ. καταφεύγω.

بودرجه πού δερεδζε. τ. τόσον.
ιδ. καὶ 7.

سير ايتك σείρ ιτ. α-τ. θεωρώ.

سير ايدده θεωρεί, θεωρεί.

نهایت ιδ. 8.

تعامل τεχαμμούλ, α. ἀνοχή, ὑ-
πομονή.

تحمل الذن كيدورك της ὑπομονῆς
της ἐκ τῆς χειρός της διαφυγούσης, δηλ.
μὴ δυναμένη πλέον νὰ ὑπομένῃ.

چ γερ, τ. θέσις.

قالقمق καλκμακ, τ. ἐγείρομαι.

ايرمق αἶρμακ, τ. χωρίζω.

ينه γίνε, τ. πάλιν.

مجادله μουδζαδελε, α. ἔρις, δια-
πληκτισμός.

براقمامق πράκμαμακ, τ. δὲν αφίνω.

ماده μαδδε, α. πράγμα.

نه دن νεδέν, τ. πόθεν.

نشئت ايتك νεσέτ ιτ. α-τ. προ-
κύπτω.

سؤال ايتك σουάλ ιτ. α-τ. ἐρωτώ.

بالاتفق πιλ-ιττιφάκ, ἐκ συμφώνου.

پوراسيني پورασινι, τ. τοῦτο.

صومق id. 3.

گرچه γκέρτση, π. ναί μεν.

جنس δόινς, α. γένος.

دکلم δεγίλیم, τ. δὲν εἶμαι.

مادام ماδάμκι, φρ. α. ἐπειδὴ

ὅμως.

جمله دزومله, α. ἡ ὁλότης.

جمله دزوملیمیز, ὅλοι ἡμεῖς.

حیوان خايدان, α. ζῶον.

البته εἰλπette, α. βεβαίως.

اعانه ιανέ, α. βοήθεια.

ایتمانز ιτμαμιζ, τ. τὸ νὰ κάμωμεν.

لازم لیاζιμ, α. ἀναγκαῖον.

محبوب ماخδζούپ, α. ἐντροπια-

σμένος.

محبوب ایتمک. ἐντροπιάζω.

اکلامق انلاماخ, τ. ἐννοῶ.

که کی, τ. ὅτι.

ابنا επνά, α. υἱοί.

جنس ابنای جنس. ὁμογενεῖς, ὅμοιοι.

حقارت خاخرέτ, α. περιφρόνησις.

محبوبیت ماخδζουپیγέτ, α. δυ-

σωπία, ἐντροπή.

باعث پائز, α. αἴτιος. Ἐνταυθα

έννοητέον τὸ κατωτέρω ῥήμα ولورایش

δλουρ ιμιζ, γίνεται.

اعانت ιανέτ, α. βοήθεια.

ممنونیت μεμνουניγέτ, α. εὐχα

ρίστησις.

مستوجب مoustebdžip, α. αἴτιος.

11

از آذ, τ. ὀλίγος.

طمع ταμά, α. πλεονεξία.

زیان ζιγιάν, π. ζημία.

کتورمک χιτιριμέκ, τ. ἐπιφέρω.

کلب κέλπ, α. σκύλος.

اغز αγήζ, τ. στόμα.

یوجک πούγιουδέκ, τ. εὐμεγέθης.

پارچه παρτσά, τ. τεμάχιον.

ات έτ, τ. κρέας.

غایت γάγετ, α. λίκν.

یوکسک γιούκσέκ, τ. ὑψηλός.

کوپری κιوپρού, τ. γέφυρα.

کچمک χετσόμεκ, τ. διέρχομαι.

کولکه κιολχέ, τ. σχιά.

کوپک κιوپέκ, τ. σκύλος.

قایق καπμάκ, τ. ἀρπάζω.

حرص χήρς, α. πλεονεκτική ἐπιθυμία.

پراقمق πραχμάκ, τ. ἀφίνω.

آلمق ἀτηλμάκ, τ. ῥίπτομαι.

هجوم χουδζούμ, α. ἐφόρμησις.

بوش πός, τ. κενός.

بوشه چیقیدینی کبی καθώς εἰς κενόν ἀπέστη, οὕτω καὶ κτλ.

یوقاری γιοκαρικί, τ. ὁ ἀνωτέρω.

دیگر δίκερ, π. ἄλλος.

محروم قالمق μαχρούμ καλμάκ, α. τ. στεροῦμαι.

سعادət σααδέτ, α. εὐδαιμονία.

کوزدیکمک κιόζ δικμέκ, τ. ἐποφθαλμιώ.

غیب ایتمک γαίπ έτ. α-τ. χάνω.

چوق τσόκ, τ. πολλάκις.

کورلمک κιουρουλέκ, τ. ὀρῶμαι.

12

ايلاك ειλικ, τ. καλόν.

كمالك κεμλικ, τ. κακόν

ايلاكه كمالك εις τὸ καλόν κακόν,

δηλ. ἀποδίδειν κακόν ἀντὶ καλοῦ.

عثمانلو ὀσμανλή, τ. ὀθωμανός.

روم ايلي ρούμιλι (ρούμελι) τ. χώρα
τῶν Ῥωμαίων, ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία.

چاير τσαϊρ, τ. λιβάδι.

تهپε τεπέ, τ. θημωνιά.

اوت ὄτ, τ. χόρτος.

هر طرفندن χέρ παρατηνδάν, τ. φειδοῦ.
πανταχόθεν.

آتش المق ἀτές ἀλμάκ, π-τ. ἀνα-
φλέγομαι.

يائلق γιανμάκ, τ. καίομαι,

اوزرنده οὐζερινδὲ, τ. ἐπ' αὐτοῦ.

بيوك πουγιούκ, τ. μέγας.

ييلان γιλάν, τ. ὄρις.

قيورائق κηβρανμάκ, τ. συσπειροῦ-
μαι, ζαρώνω.

آت ἄτ, τ. ἵππος.

ي-γέμ, τ. τροφή (τῶν ἵππων).

هـطوړا τοπρά, τ. δισάκι.

قارغى καργή, α. δόρυ.

اوج οὐδζ, α. ἄκρα.

باغلامق παγλαμάκ, τ. δένω.

اوزاتقى οὐζατμάκ, τ. μακρύνω.

قنال κανγάλ, τ. σπείρω, κύκλος

قنال قنال κατὰ σπείρας.

چكمك τσεκμέκ, τ. σύρω.

قورتارمق κουρταρμάκ, τ. σώζω.

اما ἄμμά, α. ἀλλά.

قارنم اج καρνίμ ἄτζ, τ. εἶμαι νη-
στικός.

جانم δζανίμ, σὲ παρακαλῶ.

الله ἀλλάχ, α. θεός.

قورقمق κορχμᾶκ, τ. φοβοῦμαι.

عالم ἄλεμ, α. κόσμος.

بعض پآذ, α. τινές.

مخلوق μαχλούκ, α. πλάσμα.

مشرع μεσρού, α. νόμιμος.

کورمک γκιορμᾶκ, τ. θεωρῶ.

انسان ἰνσάν, α. ἄνθρωπος.

فیل καπῆλ, α. εἶδος.

اینامق ἰνάνμαμακ, τ. δὲν πιστεύω.

قارشو καρσῆ, τ. ἀπέναντι.

بولنمق ἰδ. 2.

قوجه κοδζά, τ. γέρων.

اوکوز οκιούζ, τ. βοῦς.

صورمق ἰδ. 3.

بردن πιρδέν, τ. ὁμοῦ.

يان γιάν, τ. πλησίον.

صورت σουρέτ, α. μορφή.

حال صورت ή φάσις τοῦ πράγμα-
τος, τὸ πῶς ἔχει τὸ πρᾶγμα.

تقریر ایلماک τακρίρ ἑίλεμᾶκ, α. τ.

ἐκθέτω.

اوت ἑβῆτ, τ. μάλιστα.

حق χάκκ, α. δίκαιον.

زیر ζίρα, π. διότι.

اونبش ὄνπες, τ. δεκαπέντε.

سینه σενῆ, α. ἔτος.

صاحب ἰδ. 5.

چفت سورمک τσίφτ σουρμᾶκ, τ
ὀργόνω.

عربه ἀρχπά, τ. ἄμαξα.

شمدی ἰδ. 1.

اختیار ἰχτιγιάρ, τ. γέρων.

قوت κουβῆτ, α. δύναμις.

قالمق καλμαμακ, τ. δὲν μένω.

تقاعد τεκαούδ, α. τὸ γίγνεσθαι

ἀπόμαχον.

ایتماک καθιστώ ἀπόμαχον.

اولمک ὀλμᾶκ, τ. ἀποθνήσκω.

قدر καδάρ, τ. ἕως.

راحت راحت | ραχάτ ραχάτ, α. ἐν
πλήρει ἡσυχίᾳ.

بسليمك περλεμεκ, τ. τρέφω.

شان σάν, α. ιδιότης, χαρακτήρ.

انصاف ινσαφ, α. δικαιοσύνη.

شان انصاف دكميدر δέν εἶναι τῆς
ιδιότητος τῆς δικαιοσύνης, διλ δέν τὸ
ἀπνιτεῖ ἡ δικαιοσύνη;

حالبوكه χαλπούκι, τ. ἐν τοσούτω.

بورايε πούραγια, τ. ἐδῶ.

قوتيق κοϊμάκ, τ. θέτω.

قصاب κασσαπ, α. μακελλάρης.

يوقلق γιοκλαμάκ, τ. ψαύω.

دها δαχά, τ. ἀκόμη.

سميرمك σεμιρμεκ, τ. παχύνομαι.

كسمك κεσμεκ, τ. κόπτω.

سويلمك σοϊλεμεκ, τ. λέγω.

خلاصه كلام χουλασαί κελάμ, α.
ἐν ἐνὶ λόγῳ.

هرقنى χέρ κανγη, τ. ὅποιος.

موافق μουδαφίχ, α. εὐνοϊκός.

حكم χούκμ, α. ἀπόφασις.

المامق ἀλάμμακ, τ. δέν δύ-
ναι νά λάδῳ.

محزون محزون μαχζούν μαχζούν,
α. περίλυπος.

تلكي τιλκι, τ. αλώπηξ.

دعا δάβά, α. δίκη.

دعوا σουρέτι δάβά, τὸ πῶς
ἔχει ἡ δίκη.

اكتاتق ἀνλατμάκ, τ. δίδω νά ἐν-
νόησῃ τις

ديككمك δινλεμεκ, τ. ἀκούω.

قولاق κουλάκ, τ. οὖς.

اه άχ, τ. άχ.

بوليه ποϊλέ, τ. τοιοῦτοι.

نانكور νανκιόρ, π. ἀχάριστος.

كيرو طورمق κίρου δούρμαμακ, τ.
δέν ἐλλείπω.

فئالق φεναλήκ, τ. κακόν.

ايتممك ἱτμεμεκ, τ. δέν κάμνω.

يلسم πιλσεμ, τ. ἐάν ἐγνώριζον.

ال ελ, τ. χεῖρ.

لكن λιάκην, α. ἀλλά.

يالوارمق يقارمق गर्लधारमल गर-
καर्मल, τ. θερμοκρακαλῶ.

چوملك τσoμλεχ, τ. ἀγγεῖον.

ياغ يڭاغ, τ. λίπος, βούτυρον.

هديه χεδιγέ, α. δῶρον.

ويلمك وعد βλδ εἰλεμεκ, α-τ. ὑπό-
σχομαι.

سوز سۆζ, τ. λόγος.

ايتاتمق id. ἀνωτ.

بارى πάρη, π. τοῦλάχιστον.

توجيه تεδδζιχ, α. τὸ ἀπευθύνειν.

خطاب χιτάπ, α. προσφώνησις.

توجيه خطاب ايلمك ἀπευθύνω
τόν λόγον.

اوزون ούζουν, τ. μακρύς.

صيغق σηγμάχ, τ. χωρῶ.

دعوا δαδά, α. δυσχυρισμός.

اثبات isiāt, α. ἀπόδειξις.

قتال قتال σπειροειδῶς.

وقوعواق بولكول پoulμάχ, α-τ.

لامدάνω χώραν, συμβαίνω.

اشارت isarèt, α. σημεῖον, γνέ-
ψιμον.

قوجه κοδζο, τ. ὀγκώδης.

قا καγζ, τ. βράχος, λίθος.

ازمك ἐζμεκ, τ. συνθλίβω.

تلف ايلمك τελεφ εἰλεμεκ, α-τ.
φονεύω.

فلان φιλάν, α. δεινά.

ديب διπ, τ. ρίζα.

وعد ايذوب و عدله βάδ βάδλε ἀντί

ιδούπ, ὑποσχεθείς. Ἡ αὐλή ἐκφερομένη
μετὰ ἀραδικῶν ἢ περσικῶν ἀφρητημένων
ἐπέχει πολλάκις τόπον ῥηματικῆς με-
τοχῆς, ὡς ἐνταῦθα.

کوی κζί, τ. χωρίον.

ملاحظه ايلمك μουλαχαζά εἰλεμεκ,
α-τ. καλοστοχάζομαι.

اووز οτόυζ, τ. τριάκοντα.

قرق κίρκ, τ. τεσσαράκοντα.

غروشاق γουρουσλήχ, τ. γροτίων.

الى ἐλλί, τ. πεντήκοντα.

دكر δεγέρ, τ. αξία.

دري δερί, τ. δέριμα.

اولا ἐβλίφα, α. προτιμώτερον.

بوش πός, τ. κενός.

كوب χιούπ, τ. πύλος.

تفنك τουφένκ, τ. τουφέκιον.

محل μαχάλ, α. μέρος.

معهود μααχούδ, α. συμφωνηθείς.

طاش τάς, τ. πέτρα.

ارقه άρχά, τ. ὀπισθεν.

كزلی κίζλή, τ. κεκρυμμένος.

اولدینی حالده ὀλδουγου χαλδὲ, ἐν
καταστάσει καθ' ἣν ἦτον=οὔσα.

قسم κήσμ, α. γένος.

اعتقاد ἰ τιμάδ, α. πίστις.

امنیّت ἐμνιγέτ, α. ἐμπιστοσύνη.

اوراده ἐκεϊ.

قیرمق κηρμάκ, τ. θραύω.

دوكلماك δοκιουλμέκ, τ. χύνομαι.

مسئله μεσελε, α. ζήτημα.

اكلامق ἀνλαμάκ, τ. ἐννοῶ.

ظهور ζουχούρ, α. ἐμφάνισις.

ظهور ایدنجه ζουχούρ ιδίνδζε, ὅταν
ἐφάνη.

هایدی χάηδη, τ. πήγαυε, κοιν.
ترأبّا.

قوزی κόυζού, τ. ἀρνίον.

قوزم φίλε μου.

احق άχμάκ, α. βλάξ.

بولامق ἰδ. 1.

ءء δὲ, καί.

الدائمق ἀλδατμάκ, τ. ἀπατῶ.

مراد μουράδ, α. σκοπός.

اموز ὀμούζ, τ. ὤμος.

زمان ζεμάν, σ. καιρός.

كوردیکم زمان ὅτε εἶδον.

ذات ζάτ, α. ἄτομον.

شویله طورسون σοϊλὲ δουρσοῦν,

τ. ἄς μείνη κατὰ μέρος, δηλ. οὐχὶ
πλέον, . . ἀλλὰ καί.

طرف ταραφ, α. μέρος.

مكافات μουκιαφάτ, α. ἀνταμοιβή.

بكلماك πεκλεμέκ, τ. περιμένω,
ἐλπίζω.

خصوص χουσους, α. υπόθεσις ἰ-
δικιτέρα.

خصوصاً χουσουτουνδὰ, ἐν τῇ
ὑποθέσει τοῦ, ὅταν πρόκηται νὰ . .

اشبو ἰσίου, τ. οὗτος.

ايتيگياطي ايتك α.τ. ποιῶ
προφύλαξιν, εἰμὶ προφυλακτικός.

علاجاً ἀκηλληδὲ, τ. ἀρκετά

φρόνιμος.

حركات χαρεκέτ, α. πράξις.

ايتش اولور θα ἔχει κάμει.

13 - 14

صداقت σαδικάτ, α. πίστις.

خربز χηρβύζ, τ. κλέπτῃς.

خانه χανέ, π. οἰκία.

استمك ἰστεμέκ, τ. θέλω.

حولاق χαβλαμάκ, τ. γαυγίζω.

هجوم ايتك χουδζουμ ἰτ. α.τ. ἐ-
φορμῶ.

حاصلي χάσηλη, α. ἐν ἐνὶ λόγῳ.

اوعلم مانع اولمق α.τ. ἐμποδίζω.

الدائم id. 12.

آكمك ἐκμέκ, τ. ἄρτος.

اائق ρίπτω.

خان χαν, α. ἄπιστος.

لقمه λοκμά, α. χαψιά, βούκα.

اائق انتي آكمك ἄρτος.

طمع ايتك ταμά ἰτ. α. ἐπιθυμῶ (πλεο-
νεκτικῶς).

مي, τ. μὲν, ἔρωτημ.

صاحب κύριος.

نعمت νιμέτ, α. εὐεργεσία.

٥٥٠٠٠ περβερόδ, π. τρεφόμενος.
 دفع اول δέφ' ὄλ, τ. φύγε.
 شوران σούραδαν, τ. ἀπ' ἐδῶ.
 ايتك عرض اّرخ إيت. α-τ. προσφέρω
 بر ساعتك πὶρ σακτλήκ, τ. μίᾱς
 ὥρας.
 سمادت εὐτυχία.
 بونجه τόσον.
 سنهك σενελήκ, τ. ἐτήσιος· ἐτῶν
 خلل χαλὲλ, α. βλάβη.
 كتوره ممك κετηρέμεμεκ, τ. δὲν δύ-
 ναμαι νὰ φέρω.
 درجه δερεδζέ, τ. βαθμός.
 قدر καδάρ, τ. τόσον.
 اولسون ὀλσούν, τ. ἔστω.
 تقدیر ایدیه یلمك τακδὶρ ἰδὲ πιλμέκ, α-τ. δύναμαι νὰ κάμω ἐκτίμησιν.
 انسانك ἰνσανλήκ, τ. ἀνθρωπότης.
 افتخار ἰφτιχάρ, α. τὸ καυχᾶσθαι.
 حقاری اوله یلمك χακλαρί ὀλὰ πιλ-
 μέκ, τ. νὰ ἡδύναντο νὰ ἔχωσι δίκαιον.
 احتمال ἰχτιμάλ, α. πιθανόν. * *

عذر ὄζρ, α. αἰτιολογία.
 نأ, π. μή.
 بول· μακπύλ, κ. παραδεκτός.
 قول κόλ, τ. βραχίων.
 بر پیرέ τ. φύλλος.
 اصرمق ἡσηρμάκ, τ. δαγκάνω.
 حریت χερῖφ α. ἄνθρωπος.
 درحال δέρχαλ, α. πάραυτα.
 يقالاق γιακαλαμάκ, τ. συλλαμ-
 βάνω.
 بومق κουρμάκ, τ. στρήφω.
 بعد· μετὰ ταῦτα.
 تحت ταχτά, π. σανίς.
 بوكمك πουκμέκ, τ. στρήφω.
 الى اياعى بوكولمش τῶν χειρῶν καὶ
 τῶν ποδῶν αὐτοῦ στρημμένων.
 طورطوب τόρτοπ τ. ὀλοστρύγγυ-
 λος, ὡς κουβάρι.
 آ, τ. ᾶ!
 انصافسر ἰνσάφσιζ, τ. ἀδικος, ἀδι-
 ἀκριτος.
 جزئجه δζουξιδζέ, τ. λιγάκι.

جان δζάν, π. ζωή.
 قصد ايتك κάσδ ιτ. α.τ. ἐπιβου-
 λεύομαι.
 اكر ἔγερ, π. ἐάν.
 ده καί.
 قصاص κησάς, α. τὸ τιμωρεῖν διὰ
 θανάτου τὸν φόνον = ἀντίποινον.
 خيى χαπίς, α. μοχθηρός.
 ال ἔλ, τ. χεῖρ.
 انجق ἀνδζακ, τ. μόνον.
 يوقدر τόσον.
 فئالى φεναλήκ, τ. κακόν.
 كهل يلمك κελὲ πιλμέκ, τ. δύναμαι
 να ἔλθω.
 اجرا ايتك ἰδζρά ιτ. α.τ. ἐκτελῶ.
 اقتدار ἰκτηδάρ, α. δύναμις, (τοῦ
 να πράξης περισσότερον).
 كيرو طورمق ἰδ. 12.
 هلاك ايتك χελιάκ, α.τ. φονεύω.
 فئاق يوانده φεναλήκ γιολουνδά,

ἐν τῇ ὁδῷ τῆς κηκίας, δηλ. ἵνα κάμη
 τις τὸ κακόν.
 تماي τεμαί, π. τὸ ὄλον.
 قماي τὸ ὄλον τῆς δυνάμεως,
 ὄλην τὴν δύναμιν.
 صرف ايتك σάρφ ιτ. α.τ. κατα-
 βάλλω.
 اوست طرف οὔστ ταράφ, τ. τὸ ὑ-
 πόλοιπον.
 باقى قلان πακή καλάν, α.τ. ὁ ὑπο-
 λοιπόμενος.
 اوست طرفده باقى قلان ὑπολοιπό-
 μενος.
 عجز ἄδζ, α. ἀνικανότης (εἰς τὸ
 ποιῆται τὸ κακόν).
 خلاص χαλάς, α. ἀπαλλοτριότης.
 غدار γαδδάρ, α. ἄδικος.
 هجوم ἰδ. ἄνωτ.
 اولديه مكم δλδουρέμεμεκ, τ. οὐ
 δύναμαι φρονεῦσαι.
 عفو ايتك ἄφβ ιτ. α.τ. συγχωρῶ.
 ممكن μουμκίν, α. δυνατόν.
 دركار δερκιάρ, π. φανερόν.

15

حقیقت χακηκάτ, α. ἀλήθεια.
 حقیقت سادات τὸ ἀληθές τῆς εὐ-
 δαιμονίας=ἀληθὲς εὐδαιμονία.
 هند Χίνδ, Ἰνδία.
 بادشاه παδητάχ, π. βασιλεύς.
 نوع νέδ', α. εἶδος.
 مراق μεράχ, τ. ὑποχονδρία.
 اوغراق ὀγραμμάχ, τ. περιπίπτω.
 سرای σεράϊ, π. ἀνάκτορα.
 كوشك κιόσκ, τ. περίπτερον.
 باغ ιδ. 7.
 باغچه παγτσέ, π. κήπος.
 طوروب αντι طورمز μη δυνάμενος
 να μείνη.
 اوطورمز μη δυνάμενος να κα-
 θήση. Ἐνταῦθα ἐννοητέον τὸ κατωτέρω
 اولديغدن (ἐπειδὴ ἦτον).

چالنجی τσαλγηδζή, τ. παιγνιδιά-
 τωρας, μουσικός.
 اوچουνδζού ὀγουνδζού, τ. ὁ ἐκτελῶν
 διάφορα παιγνίδια, πίκτης, ὑποκριτής.
 ترنات τερενούματ, α. τερετισμοί,
 ἄσματα.
 لوبيجی λούπιγιάτ, α. παιγνίδια.
 كلنه من ἐιλενέμεζ, τ. μὴ δυνάμενος
 να διασκεδάση.
 درد δέρδ, π. πάθος.
 قورتلق κουρτουλμάχ, τ. ἀπαλ-
 λάττομαι.
 هندستان Χινδιστάν,, Ἰνδία.
 حاکم χακήμ, α. ἱατρός.
 خواجه χοδζα, π. διδάσκαλος.
 كورتلق χετηρτέμ, τ. μεταπέμ-
 πομαι.
 بعض ιδ. 3.

صيد σάιδ, α.

و ου

κυνήγιον.

شكار σίκιαρ, π.

مطالعات μουταλαάτ, α. μελέται.

وقت, βάκτ, α. καιρός.

امرار ιμράρ, α. τὸ διέρχεσθαι.

طاقم τακήμ, τ. ὁμάς.

طاقمی یر. τινές ἐξ αὐτῶν.

سياحت σηγιαχάτ, α. ταξείδιον.

کیمی تινές δέ

زیارت ζιγιαρέτ, α. ἐπίσκεψις (ἰε
ρῶν τόπων).

توصیه ایتمک ταβσειγιέ ἰτ. α-τ. συ-
νιστώ.

جمله δζούμλε, α. ὁλότης.

جمله سنی ὅλα ταῦτα.

یاپتی γιαπμάκ, τ. κάμνω.

تأثیر τεεσίρ, α. ἐπίδρασις, ἐνέρ-
γεια, ὠφέλεια.

فقیρ φακέρ, α. πτωχός.

درویش δερβίς, π. δερβίστης.

پوتون پوتούν, τ. ὄλος.

چاره τσάρε, π. θεραπεία.

دبو δεγιού, νά λέγουν.

ایستماع ἰστημέν, τ. ἀκούω.

قالقمق ἰδ. 10.

حضور χουζούρ, ρ. παρουσία, ἐ-
νώπιον.

حضوره چیتارمق προυσιάζω ἐνώ-
πιον τοῦ βασιλέως.

هقهقه καχκαχά, α. καγχασμός.

کولمک κιουλμέκ, τ. γελῶ.

وار βάρ, πήγαινε.

یقیل γηκήλ, τ. κρεμίσου.

مردار μουρδάρ, π. θρωμερός.

حریف χερίφ, τ. ἄνθρωπος.

شمدی ἰδ. 1.

قالقمق ἰδ. 7.

قوومق κοβμάκ, τ. διώκω.

ایستماع ἰστεμέκ, τ. θέλω.

کفیت κειφιγέτ, α. ὑπόθεσις.

يوقارو γιοκαρή, τ. επάνω.
 طلب ايتك ταλἐπ ἱτ. α-τ. ζητῶ.
 ضروري ζαρουρή, α. ἐξ ἀνάγκης.
 همايون χουμαγιούν, π. βασιλικός,
 αυτοκρατορικός.
 علاج ἱλάδζ, α. ἱατρικόν.
 آكر ἑάν.
 شودرکه εἶναι τὸ ἐξῆς.
 مملكت μεμλεκετ, α. χώρα.
 آدم ἀδἐμ, α. ἄνθρωπος.
 كوندركه χιονδερμἐκ, τ. πέμπω.
 اگرچه ἐγέρτσν, π. ἑάν.
 اصلا ἄσλα, α. ὀλοτελῶς.
 دردرسز δερδσιζ, τ. ἄλπος, ὁ ἄνευ
 πάθους.
 ممنون μεμνούν, α. εὐχαριστημένος.
 همان χέμαν, π. πάραυτα.
 كوماك χιομλἐκ, τ. ὑποκάμισον.
 كيمك χιγμἐκ, τ. φορῶ.
 كي كيπί, τ. ἅμα.

خلاص اولمق χαλάς ὀλμάκ, α-τ.
 σώζομαι.
 چيقارتق τσηκαρτμάκ, τ. ἐκπέμπω,
 ἐβγάζω.
 گوشه κιοσέ, π. γωνία.
 بوجاق πουδζάκ, τ. γωνία.
 كافه χιάφετεν, α. καθ' ὅλο-
 κληρίαν, ὅλας.
 ارامق ἀρχμάκ, τ. ἐρεινῶ.
 چونكي τσουνκι, τ. διότι.
 ثروت σεרבέτ, π. πλοῦτος.
 صاحب κάτοχος.
 هرکيم χερ κιμ, τ. ὅποιος.
 تشكر ايدوب تشκρ ἀιδὺβ ἀντί
 εὐχαριστῶν.
 سامان σχμάν, π. πλοῦτος.
 صائيق σαϊμάκ, τ. ἀπαριθμῶ.
 الحمد لله ἐλχάμδου λίλλαχι, α.
 دؤڤا τῷ θεῷ.
 شئ σεί, α. πρᾶγμα.
 موجود μεβδζοῦδ, α. ὑπάρχων.
 نه چاره νὲ τσαρέ, τ. τί ὠφέλεια.

که کی, καθότι, ὅπου.

چوچوچوچوچوچ, τ. παιδίον.

وفات اليمك, βεφάτ ἐίλεμἐκ, α-τ.
ἀποθνήσκω.

زندان ζινδάν, π. φυλακή.

دنیا باشمه زنداندر
ναι φυλακή.

شکر σουκρ ή σουκιουρ, α. δόξα,
εὐχαρίστησις.

چوق شکر, δόξα τῷ θεῷ.

صحت σηχχάτ, α. υγεία.

يژنده γερινδέ, τ. εἰς τὴν θέσιν της,
δηλ. καλῶς ἔχει.

حرم χαρέμ, α. ἡ σύζυγος.

ارا ἀρά, τ. μεταξύ.

ارامزاي دكل, τὸ μεταξύ μας δὲν
εἶναι καλόν, δηλ. δὲν τᾶχουμεν καλά.

خالی χαλή, α. ἄδειος.

خالی دكلدر, δὲν ἀδειάζει, δὲν εἶναι
ἀπηλλαγμένους.

زنگين ζενκιν, τ. πλούσιος.

نيليم نι εἰλεγιμ, ἀντίειλιμ, τί νά τὸ
κάμω, τί μὲ ὠφελεῖ.

طوپال τοπάλ, τ. χωλός.

يورومك γιουρουμἐκ, τ. βαδίζω.

جمله‌سی ὅλοι.

پير يولده, πῖρ γιολδὰ, τ. εἰς ἓνα δρό-
μον, δηλ. ἕκαστος καθ' ἓνα τρόπον.

شكايت σιχιαγέτ, α. πικάπονον.

خلاصه كلام, ἐν ἐνὶ λόγῳ.

شوحال ايله, ἐν τοιαύτῃ καταστάσει,
οὕτω.

مأور, α. υπάλληλος.

کافه κιαφέ, α. ὀλότης.

کافه‌سی ὅλοι.

عودت ايتك, ἀβδέτ ιτ. τ. ἐπι-
στρέφω.

ايچارندن ἐξ αὐτῶν.

ياککز γιάληνηζ, τ. μόνον.

بر دانه‌سی, πῖρ δανεσί, τ. ὁ εἶς.

اشنا ἑσνά, α. κατά.

راه, π. ὁδός.

اشناي راهله, καθ' ὁδόν.

راست كالمك, ῥάστ κελμἐκ, π-τ.
συναντῶ.

جوار δζιδάρ, α. γειτονειά, περίξ
 اورمان όρμάν, τ. δάσος.
 اودون όδουν, τ. ξύλα.
 ارقه άρκά, τ. ράχις.
 يوكانمك γιουκλενμέκ, τ. φορ-
 τόνομαι.
 تركي چاغرمق τούρκου τσαγερμάκ, τ.
 τραγουδῶ.
 اعلان ιλιάν, α. άγγελία.
 مسرت μεσερετ, α. χαρά.
 اعلان مسرت ايتك εκδηλῶ τήν
 χαράν.
 مرقوم μερκούμ, α. ρηθείς.
 نصل ιδ. 4.
 يانته وارمق ιδ. 6.
 غالبا γάλιπκ, α. άς φαίνεται.
 يزنده ή κατάστασις και
 δ καιρός σου εἶναι εἰς τήν λésιν των.
 δηλ. εὐπορεῖς.
 حضور χουζούρ, α. άνάπαυσις.
 زياده ζιγιανδε, α. πολὺς.
 هي هه χέη χέη, α. ὡ βεβαίως.

شبه σουπχέ, α. άμφιβολία.
 راحت ραχάτ, α. ἥσυχος.
 كمسه κίμσε, κανείς.
 وجود βουδζούδ, α. σῶμα.
 يولك γιούκ, τ. φορτίον.
 قصبه κασαπά, τ. κωμόπολις.
 نقل ايتك νάκλ ιτ. α-τ. μετιφέρω.
 صائمق σατμάκ, τ. πωλῶ.
 اقچه άκτζέ, τ. χρήματα.
 كچنمك χεντσηνμέκ, τ. ζῶ.
 تمام τεμάμ, α. άκριβῶς.
 ارامق ζητῶ.
 چيقارمق εκβάλλω.
 ويرمك βιρμένκ, δίδω.
 احيا ايتك ιχγιάν ιτ. α τ. καθιστῶ
 εὐτυχῆ.
 هر نه χέρνέ, τ. ὅ, τι.
 ديمسى اوزرينه διμεσὶ οὐζερινέ, τ. ὁ-
 ταν εἶπε.
 پك اعلā πέκ αλιάν, τ. πολὺ καλά.
 باد هوا πάδη χεβάν, π. δωρεάν.

بيله πιλέ, τ. ἀκόμη καί.

لكن αλλά.

زودن νέρεδεν, τ. πίθεν.

سلامت σεληιμέτ, α. σωτηρία.

حقیق χακηκή, α. ἀληθής.

16 - 17

دشمن δουσμάν, π. ἐχθρός.

استمداد ιστιμδάδ, α. τὸ αἰτεῖν
βοήθειαν.

چقچي τσίφτιτσή, τ. γεωργός,

طوزاق δουζάκ, τ. παγίς.

طوتيلمق τουτουλμάκ, τ. συλλημ-
θάνομαι.

هر تقدّر χερνέκαδαρ, τ. ὅσον καί.

چالشمق τσάλισμάκ, τ. προσπαθῶ.

قورتيلمق κουρτουλμάκ, τ. σώ-
ζομαι.

نهایت νιχαγιέτ, α. ἐπὶ τέλους.

کرتماک κέζινμέκ, τ. περιφέρομαι.

خروس ἰδ. 10.

جانم σέ παρακαλῶ.

قزنداش καρηνδάς, τ. ἀδελφός.

ايلاک εἰλικ, τ. καλόν.

خبر χικέρ, α. εἰδήσεις.

دوشماک δουσμέκ, τ. πίπτω.

رجا ρεδζά, α. παράκλησις.

ایسه δέ.

اولا ἑβδελα, α. κατὰ πρῶτον.

قول ایتماκ καπούλ ἰτ. α-τ. παρα-
δέχομαι.

کي ὥς.

طور τάβρ, α. ὕψος.

کوستوماک χιοστερμέκ, τ. δεικνύω.

ارباب ἐρπάπ, α. οἱ κύριοι.

بغض πὸγγζ, α. ἔχθρα.

عداوت ἀδαβέτ, α. ἔχθρα.

ارباب بغض و عداوت οἱ ἔχοντες
μῖσος καὶ ἔχθραν.

اخذ ἄχζ, α. τὸ λαμβάνειν.

انتقام ἰντικᾶμ, α. ἐκδίκησις.

انجق ἀνδζακ, μόνον. *

زمان ζεμάν, α. ἐποχή.

بكمك πεκλεμέκ, τ. περιμένω. * *

ال ἔλ, τ. χεῖρ.

اوستون οὐστούν, τ. ἀνώτερος.

عرش ἄρς, α. ὁ ἔννατος οὐρανός.

چيقيجه τσῆκῆνδζα, α. ἕως οὗ νᾶ

ἀναβῆ τις ἡ ἔννοια τῆς φρ: καὶ ἱκανοῦ

ἱκανώτερος ὑπάρχει κτλ.

ديكنمك δινλενμέκ, ἀναπαύομαι.

قيو κουγιού, τ. φρέαρ.

اوتورمق ὁτουρμάκ, τ. κάθημαι.

برده πέρδε, τ. αἰφνης.

باقسون πακσὴν, νᾶ ἰδῆ, εἶδε.

اوست طرفندن οὐστ ταραφηνδάν,

τ. ἀπὸ τὸ ἄνω μέρος.

حيدود χαϊδουδ, α. ληστής.

اغلامق ἀγλαμάκ, τ. κλαίω.

سبب σεπέπ, α. αἰτία.

كيسه كيسέ, τ. βελάντιον.

التون ἄλτουν, τ. φλωρί.

خرسز χηρσιζ, τ. κλέπτῃς.

همان χέμαν, π. πάραυτα.

سلاح σιλᾶχ, α. ὄπλον.

جيقارمق ἐξάϊω.

صويونق σογιουνμάκ, τ. γυ-
μνοῦμαι.

كالم id. 6.

زحمت ζαχμέτ, α. κόπος.

كلفت χιουλφέτ, α. κόπος.

اينراينز ἰνέρ ἰνμέζ, μόλις κατέβη.

برايكي περικί, τ. ὁ ἕτερος.

واړينيوني βαρηνή γιογηνή, τ.

ὅ, τι εἶχε καὶ δὲν εἶχε.

درلمك δουρλεμέκ, τ. διπλόνω.

طوپارلاق τοπαραλάκ, τ. συμ-
μαζεύω.
صاوشمق σαβουσύμακ, τ. φεύγω.
انسان ἰνσάν, α. ἄνθρωπος.
عقل ἄκλ, α.
و ου νοσημοσύνη.
اذعان ἰζάν, α.
الك بيوك ἔν πουργιούκ, τ. μέγιστον.
حسن χιύσν, α. ὠραιότης, τὸ κα-
λὸν πράγματός τινος.

استعمال ἰστιμιᾶλ, α. χρήσις.
حسن استعمال ἡ καλὴ χρήσις.
دشمن δουσμέν, π. ἐχθρός.
مضرت μαζορρέτ, α. ζημία.
يله ἀκίμη καί
مدافعه ايتك μουδοφα ἰτ. α-τ. ἀ-
ποκρούω.

18 - 19

وقتيه βακτίλε, τ. τὸ πάλαι.
شهر σέχρ, α. πόλις.
عراق ἱράκ, (χώρα). Τὸ Ἰράκ.
قزار καζζάζ, α. μεταξουργός.
دقت δηκκὰτ, α. προσοχή.
قيل κήλ, τ. θρίξ.
تل τέλ, τ. μέτος, λεπτή κλωστή.

لحظه λαχζᾶ, α. στιγμή.
کار کاری, π.
و ου ἔργον (βιοποριστικόν)
کسب κίσπ, α.
خالی اولمق χαλή ὀλμαμακ, α-τ.
دەن ἀδειάζω, δέν παύω τοῦ . .
بو قدر ποὺ καδάρ, τ. τόσον.

سعى οαί, α. προσπείθεια.

اما αμμά, α. αλλά.

كفايت ايتك κιφαγέτ ιτ. α-τ. ε.

παρκῶ.

افچه αχτσέ, τ. όβολός. -Εξήγησις

της φρ: « οὐδὲ όδολόν περισσότερον ἐ-
κείνου τὸ όποτον ἤθελεν ἐπαρκέσει αὐ-
τῷ διὰ μίαν ἡμέραν.

تحصيل ايتك ταχσήλ ιτ. ἀποκτῶ.

قادρ καθήρ, α. ό δυνάμενος.

خلاج χαλάτζ, α. ό λαναρίζων τὸ
βαμβάκιον, (χαλάτσης).

خانه χανέ, π. οίκια.

وارمق βαρμάχ, τ. ἀπέρχομαι.

او εὐ, τ. οίκια.

ايچ ιτσο, τ. ἔνδον.

كوناكون χιούνα χιούν, π. διάφορα.

نعمت νίμετ, α. αγαθά.

مشحون μεσχούν, α. πλήρης.

اثواب εσδάπ, α. ἐνδύματα.

اثقال εσκαλ, α. ἐπιπλα.

حد χάδδ, α. όριον.

افزون ἐφζούν, π. περισσότερον.

حددن افزون ὑπέρ τὸ δέον.

كويچاك κιορούδζεκ, τ. όταν εἶδε.

احوال αχβάλ, α. κατάστασις.

تعجب ايتك τεαδζουπ ιτ. α.τ. ἀ-

πορῶ.

ديدى انتي ايتدي εἶπε.

شب σέπ, π. νύξ.

و ου.

روز ρούζ, π. ἡμέρα.

بك πέϊ, τ. αρχων, πέης.

لايق λαϊκ, α. αρμόζον.

شئ σέϊ, α. προῖγμα.

ايشلمك ισλεμεκ, τ. κατασκευάζω

پنبه πενπέ, π. βάμβαξ.

يوك γιούν, τ. μαλλί.

اتق ατμάκ, τ. λαναρίζω.

مال μάλ, α. περιουσία.

مالك μαλικ, α. κάτοχος.

فقر φακρ, α.

و ου

فاقه φακά, α.

πτωχεία.

جان و یرمك δσάνθιρμέκ, π-τ. δίδω το έξής.

φυχήν, άποθνήσκω.

حكمت χικμέτ, α. μυστήριον.

دوشمنك دουσόνυμέκ, τ. σκέ-

πτομαι.

دریا δεργιά, π. θάλασσα.

تفكر τεφεκκιοϋρ, α. σκέψις.

اضطراب ιζτιράπ, α. περιπόθεια,

χολόσκασις, λύπη.

مستغرق اولمق μουσταγράχ όλμ.

α-τ. βυθίζομαι.

اوتورمق κάθημαι.

خاتون χατούν, π. γυνή.

قساوت κασαβέτ, α. λύπη.

سؤال σουάλ, α. έρώτησις.

فكر φίκρ, α. σκέψις.

مقدمه μουκαδδεμέ, α. πρόλογος.

فكرينك مقدمه-ي ή πρόθεσις του.

سويلك λέγω.

بعدا πάδεχου, α. μετά ταϋτα.

خانم χανίμ, τ. γυνή.

شماره شمدنسونرا, τ. είς

اوله οϋτως.

جزم ايتك δζέμ ιτ. α-τ. άποφασίζω.

قالقكالحكماء, τ. άναχωρώ.

آخر άχάρ, α. άλλος.

ولايت διλαγέτ, α. χώρα.

روزگار ρουζχιάρ, π. καιρός.

صعوبت σουουπέτ, α. δυσκολία.

كچمك كعتόμεκ, τ. παρέρχομαι.

امدی ιμδη, τ. λοιπόν.

صنعت σαν'άτ, α. τέχνη.

قيمت كيγμέτ, α. αξία.

يالنور πιλινήρ, τ. γνωριζόμενος.

ή έξήγησις τής φρ: « πόλις ένθα γνωρίζεται ή αξία κτλ. »

در كرك كيرέκدير, τ. πρέπει.

اندә όνδә, τ. εκεί.

رفاهيت ρεφαχιγέτ, α. άνεσις.

عمر ὄμρ, α. ζωή.
 كچورمك διέρχομαι.
 على الخصوص ἄλ ἐλ χουσούς, α.
 ιδίως, μάλιστα.
 حكما χουκεμά, α. σοφοί.
 هلال χιλάλ, α. νέα σελήνη,
 سير ايتك σεῖρ τ. α.τ. κινούμαι,
 βαδίζω.
 بدر πέδρ, α. πανσέληνος.
 اينجو ἰνδζού, τ. μαργαρίτης.
 صدف σαδερ, α. κογχύλη.
 چيتمق ἐξέρχομαι.
 ظاهر ζαχίρ, α. φανερός.
 اندیشه ἔνδισέ, π. σκέψις.
 خيال χαγιάλ, α. φαντασία.
 باطل πατήλ, α. κενός, μάταιος.
 بي πῖ, π. ἄνευ.
 معنی μαννά, α. σημασία.
 معنی بی ανότης.
 ملاحظه μουλαχαζά, α. σκέψις.
 عالم ὁ κόσμος, οἱ ἄνθρωποι.

هر كشي χερκισί, τ. ἕκαστος.
 نهقه νεφακά, α. τὰ τροφεῖα.
 حق χάκκ, α. θεός.
 تعالى τεάλιχ, α. δεδοξασμένος εἶη.
 حق تعالى ὁ Ὑψιστος.
 حضرت χαζρέτ, α. ἡ Αὐτοῦ Ἁ-
 γιότης. Οἱ ὀθωμανοὶ πρὸς ἔνδειξιν
 πλειότερου σεβασμοῦ μεταχειρίζονται
 πολλάκις τὸ τρίτον πληθυντικὸν πρό-
 τωπον ἀντὶ τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου ἐ-
 νικοῦ.
 خزينه χαζηνέ, α. θησαυρός.
 غيب γαίπ, α. ἀόρατος.
 تقيد τεκαγιούδ, α. προσπάθεια.
 رزق ρίζκ, α. ἡμερουσία τροφή.
 مقسوم μακσούμ, α. διανεμόμενος.
 رزق مقسوم ἡ ὑπὸ τοῦ θεοῦ δι' ἕκα-
 στον προωρισμένη τροφή.
 تحصيل ἰδ. ἄνωτ.
 قسمت κησμετ, α. τύχη.
 قاجم κατόμάκ, τ. φεύγω.
 يه πάλιν.

ايرشمك iris̄mēk, τ. φθάνω.

لكن λιάνην, α. ἀλλά.

ييلارجه yilargē, τ. ἐπὶ πολλὰ
ἔτη.

اردينه دوشمك ardinā dous̄mēk, τ.
πίπτω κατόπιν, ἐπιδιώκω.

پير بېدڅيله, κατ'οὐδένα
τρόπον.

Αντι τοῦ ايرشمك ἀνάγνωθι.

ايرشمك سكا

ممكن μουμκιν, α. δυνατόν. * *

بلخ پېلخ, Πάλχ (χώρα ἐν τῇ
Ἀσίᾳ).

پادشاه id. 15.

ابراهيم iprachēm, ὄνομα κύριον.

بن پين, α. υἱός.

ادهم edhēm, ὄνομα κύριον.

حضرت ή Α. Μεγαλειότης.

پادشاهلق παδησαχλῆκ, τ. βα-

σιλεία.

شکار σηκιάρ, π. κυνήγιον.

صحرا σαχρά, α. πεδιάς.

طعام ταάμ, α. φαγητόν.

يمك id. 7.

ناكه ναχιάχ, π. αἴφνης.

آرى ἀρή τ. μέλισσα.

سفره σοφρά, α. τράπεζα.

پاره παρέ, π. τεμάχιον.

نان νάν, π. ἄρτος.

قوپارمق κοπαρμάκ, τ. ἀποσπῶ.

اوچق οὐτῶμάκ, τ. πετῶ.

حالت χαλέτ, α. περιστατικόν.

درون δερουν, π. τὸ ἔνδον, ἡ
καρδιά.

عبرت ip̄rēt, α. παράδειγμα πρὸς
μίμησιν.

اثر ἔσερ, α. ἐντύπωσις. Ἐξήγ. φρ:

Ἐγένετο εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἐντύπωσις
οἷαν προξενεῖ τὸ παράδειγμα, δηλ. ἐ-
παραδειγματίσθη.

اردينه دوشمك ardinā dous̄mēk, τ.
πίπτω κατόπιν τινός.

اغاج id. 3.

ديب ρίζα.

قَوَّمَ كονμάκ, τ. κάθημαι, κα-
ταβαίνω.

كَوْز كιζόζ, τ. ὀφθαλμός.

اعْمَى ἀμὰ, α. τυφλός.

سِرْجَه قوثنى σερισέ κουσού, τ.
στρουθίον.

يَاتَمَى γατμάκ, τ. κοιμῶμαι.

هَمَان χεμάν, π. πάραυτα.

صدا σαδά, α. φωνή.

اِشْتَمَك إِσιτμέκ, τ. ἀκούω.

كِي ἄμα.

اغز ἀγήζ, τ. στόμα.

اچمق ἀτσμάκ, τ. ἀνοίγω.

المق λαμβάνω.

اَتَمَك ἐτμέκ, τ. ἄρτος.

بَوْلُك πούλουκ, τ. τεμάχιον.

دِر پیرهρ, τ. ἀνὰ ἐν.

كَوْزَسِر كيζισήζ, α. ἀόμματος.

قَوَّمَ كويمάκ, τ. θέτω.

ضع σούν', α. ἔργον.

عَجِبِه ἀδζιπέ, α. παράδοξον.

مَوْلَا μεδλιζ, α. θεός.

مُشَاهِدَة اَيْتَمَك μουσαχαδέ ιτ. α-τ.
βλέπω.

عَلَاقَه ἀλικά, α. ἀγάπη.

عَلَاقَه دُنْيَا ἡ πρὸς τὸν κόσμον (τὰ
ἐγκόσμια) ἀγάπη.

اِعْرَاض اَيْتَمَك ἱράζ ιτ. α-τ. ἀπο-
στρέφω τὸ πρόσωπον.

جَنَاب حَق τζενάπι χάκκ, α. Θεός.

تَوَجَّه اَيْتَمَك τεβεδζδζούχ, ιτ. α-τ.
ἀφοσιῦμαι.

20

πέραν πέρ βικητδὰ, τ. τὸ
πάσαι.

قور id. 6.

شغال σαγάλ, τ. θῶς.

این in, τ. τρύπα (φυλὲς) θηρίου.

خالی χαλή, α. ἄδειος.

صيد σῆιδ, α. κυνήγιον.

ایچ ito, τ. ἔνδον.

چونکه τσουνκί, τ. ὅταν.

ایز iz, τ. ἶχνος.

ماعدα μάαδα, α. ἐκτός.

احتياط ιχτιγιαδ, α. προφύλαξις.

بلکه πέλκι, τ. ἴσως.

مقام moukaδδém, α. πρίν.

احتراز ιχτιραζ, α. τὸ προφυλάτ-
τεσθαι.

لازم λιαζim, α. ἀναγκαῖον.

قاو καποῦ τ. θύρα.

کهره κεβρέ, α. φορὰ.

خانه οἰκία.

کاشانه χιασανέ, π. δωμάτιον.

جا dzà, π- τόπος.

دلارام διλαράμ, π. προσφιλής.

چاغرمق τσαγιρμάχ, τ. φωνάζω.

آرا arà, τ. μεταξύ.

دائما δάιμα, α. πάντοτε.

مصاحبت μουσαχαπét, α. συνδιά-
λεξις.

واقع اولحق βακή' ὀλμάχ, α-τ.
συμβαίνω, λαμβάνω χώραν.

هرکه χερ κιάχ, π. πάντοτε.

آواز ایتک αδάζ it. π-τ. φωνάζω.

سویله ممك σοϊλέμεμεκ, τ. δὲν ὀ-
μιλῶ.

هí τί.

خوش χίς, π. εὐχάριστον.

والا βέ ἰλλα, α. εἰδεμή.

ترك ايتك tèrk ἰτ. α-τ. ἐγκατα-
λείπω.

غیرى γάϊρι, τ. ἄλλος.

مسكن μεσκέν, α. κατοικία.

ديدى انتى دیدى ἀντί

الله علم ἀλλὰχ ἁαλέμ, φρ. α. φαί-
νεται ὅτι, κυρ. ὁ θεὸς γνωρίζει καλλιτέ-
ρον τὸ πῶς ἔχει τὸ πρᾶγμα.

صاحب κύριος.

مقام μακάμ, α. θέσις.

خاصه χασσέ, α. ιδιότης.

كرك κερέκ, τ. πρέπει.

سكوت σουκιούτ, α. σιωπή.

بالكه πέλκι, τ. ἴσως.

دونك δονμέκ, τ. ἐπιστρέφω.

سعى σάϊ, α.

تقيد τεκαγιούδ τ. | προσπάθεια.

بيده پείχουδ, π. μάταιος.

بيده εις μάτην.

ضايع اولق ζαϊ' ὀλμάκ, α. τ. ἀπόλ-
λυμαι.

معقول μαακούλ, α. τὸ φρόνιμον.

ليك λεπίεκ, α. ὠρίστε!

ايشتمك ἀκούω.

كي ἄμα.

احوال τὸ πρᾶγμα.

هكونه χιουνέ π, τρόπος.

هكونه πῶς.

ايدوكنى ἰδουγινί, εἶναι.

بيلمك πιλμέκ, τ. γνωρίζω.

يقين γιακήν, τ. πλησίον.

في الحال φιλ χάλ, α. πάραυτα.

احوال κατάσχεσις.

بيلمك unpηρ. τοῦ βιλδερμκ

فرصت φουρσάτ, τ. περίστασις.

تكرى τανρῆ, τ. Θεός.

قون κογιούν, τ. πρῶδατον.

سورى ἰδ. 6.

نجه νίδζε, τ. πολλοί.

دفعه δεφ'θ, α. φορά.

قائمق άρπάζω.

درحال πάραυτα.

طاش πέτρα.

قيامق καπαμάκ, τ. κλείω.

بيچاره ταλαίπωρος.

زندان ζινδάν, π. φυλακή.

اج άτσ, τ. πεινών.

صوسوز σουσοϋζ, τ. άνευ ύδατος=

διψών.

اولق هالك άποθνήσκω.

ايدهجكي ιδιόζεγι, εκείνο τὸ ὁ-
ποῖον ἤ'ελε κάμει.

باشنه πασινά, εἰς τὴν κεφαλὴν του,
δηλ. εἰς ἑαυτόν.

21

زمان εποχή.

قديم کاديم, άρχαῖος.

زمان قديم τὸ πάλαι.

بازركار παζιργκιάν, π. έμπορος.

وافر βαφίρ, α. άφθονος.

مال περιουσία, πλοῦτος.

مالك κύριος.

با امرالله تعالى πὶ έμρίλλαχι τεάλχα, α.

διὰ τῆς θελήσεως τοῦ Ὑψίστου.

كون بكون χιούν πὲ χιούν, ἡμέρα τῇ

ἡμέρα.

نزل بولق νοζουλ πουλμάκ, α.τ.

έκπίπτω.

اخركار άχήρι κιάρ, α.π. ἐπὶ

τέλους.

حبه χαππὲ, α. ὀβολός.

محتاج اولق μουχτάδζ ὀλμάκ,

έχω ανάγκην, στεροῦμαι,

عالم دنيا εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

فقط φακάτ, α. μόνον.

حمار χημάρ, α. ὄνος.

مالك اولدى ἀπέκτησε, δηλ. τῷ
ἔμεινε.

اجلق ἀδελήκ, τ. πείνω.

ضعيف ζαίφ, α. ἀδύνατος.

زبون ζεπούν, α. ἀδύνατος, ἄ-
τονος.

حرکت χαρεκέτ, α. τὸ κινεῖσθαι.

مجال μεδζάλ, α. δύναμις.

قالق μένω.

پس πές, π. ἔθεν.

مرحمت μερχομέτ, α. εὐσπλαγ-
χνία.

بارى τουλάχιστον.

صحرا πεδιάς.

صالح σαλμάκ, τ. ἀπκλύω.

اوتلاق ὀτλαμάκ, τ. βόσκω.

بلکه ἴσως.

درمان δερμάν, π. δυνάμεις.

عزم ايلمك ἄζμ. εἰλεμέκ, α-τ. ἀπο-
φασίζω.

لكن ἀλλά.

زياده πολύ.

جانور δζανβέρ, α. θηρίον.

طشره δασρά, τ. ἔξω.

انحيتمك ινδζιτμέκ, τ. βλάπτω.

هلاک ايتمك χελάκ ιτ. α-τ. φονεύω.

خوف χάδφ, α. φόβος.

ارسلان ἀρσλάν, τ. λέων.

پوست πουστ, π. δέρμα.

چكك ἐξακπλώνω.

بعده μετὰ ταῦτα.

صاليویرمك σαλγιβερμέκ, τ. ἄ-
πολύω.

قيافت κηγιαφέτ, α. ἡ ἐξωτερικὴ μορ-
φή, ἐνδυμασία.

حيوانات χαιθανάτ, α. ζῶα.

قياس ايتمك κηγιας ιτ. α. τὸ υποθέτω

فرار ايتمك φιράρ ιτ. α-τ. φεύγω.

بونك اوزرينه μετὰ τοῦτο.

زمان ὀλίγος καιρός.

كچمك كعتسمك, τ. παρέρχομαι.

تام تملام, α. έντελής | έντελως
مرتبه ميرتپه, α. βαθμός

سمرمك سيميرمك, τ. παχύνομαι.

اتفاقا ιτιφάκεν, α. κατά τύχην.

كرمك περιφέρομαι.

باغ ἄμπελος.

راست كلمك راست κελμек, τ. συναντῶ.

ينتوس اينچري.

ظن ايتمك ζάνν ιτ. νομίζω.

جمله سي ὅλοι.

بردن پيردن, διὰ μιᾶς.

اغاج ιδ. 3.

چيقيمق αναβαίνω.

ميمنه مئمينه, α. δεξιά.

ميسره مئيسره, α. ἀριστερά.

باشلامق αρχίζω.

اول ائساده ὅλ ἐσανδὲ, τ. κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν.

چاغرشديلر τσαγηρησδילαρ, τ. ἐφώναξαν, ἐγκάρισαν (ὅλοι ὁμοῦ).

پوستلي پوستلہ, τ. ὁ φορῶν δέρμα.

امثال ἐμσαλ, α. ὅμοιοι.

صدا φωνή.

بي صبر πι σάβρ, π. ἀνυπόμενος.

ارام » » ἀράμ, π. ἀνήσυχος. Ἐξγ. φρ: μὴ ὑπομένων.

صوت σάβτ, α. φωνή.

مكروه مكروخ, α. ἀηδής.

اكرمق انهرماك, τ. ὀγκῶμαι.

باغبان παγπάν, π. ἀμπελοφύλαξ.

اشكك ἐσεκλίκ, τ. τὸ εἶναι ὄνον.

يلمك γνωρίζω.

حيله كار χιλεκιαρ, π. πανούργος.

ايش ἔργον.

فم ايتمك φέχμ ιτ. έννοῶ.

درحال πάραυτα.

ايتمك καταβαίνω.

دردمند δερδ μένδ, π. ταλαίπωρος.

وافر βαφίρ, α. πολύ.

دوكمك δέρω.

ارقه ῥάχης.

بالان παλάν, π. σάγμα.

بالان اورمق παλάν βουρμάκ, ἐπι-

σάττω, σαμκρόνω.

يوك چكدرمك γιούκ τσέκδερμέκ

τ. φορτόνω.

22 - 23 - 24

قرا قوش καρά κούς, τ. ἀετός. 'Εν-
ταῦθα ὅμως εἶναι κύριον ὄνομα, ὁ Κα-
ρά Κους.

كورد κιούρδ, Κοῦρδος.

آت يارشديمق ἄτ γιαρσιδηρμάκ, τ.
ἐξέρχομαι εἰς ἵπποδρομίαν.

كچمك κετσμέκ, τ. ὑπερβαίνω.

غضبلمق γαζαπλανμάκ, τ. ὀργί-
ζομαι.

ساييس σαίς, α. ἵπποκόμος.

هفته χεφτε, π. ἐβδομάς.

برشى πέρ σέϊ, τίποτε.

يدرمك γεδίρμεμεκ, τ. δὲν δίδω νά
φάγη.

امرايمك ἔμρ ἐίλεμεκ, α-τ. δια-
τάττω.

هلاک اولمق χελιάκ ὀλμ. α-τ. ἀπο-
θνήσκω.

چاره ἰδ. 1. 'Εξήγ. φρ: « ἄλλος
τρόπος ἢ νὰ τῷ δώσῃ τις νὰ φάγη
τροφήν.

باري πάρι, π. τοῦλάχιστον.

اذن ἰζήν, α. ἄδεικ.

بيلدیرمك πιλδίρμεμεκ, τ. δὲν γνω-
στοποιῶ.

که ὅπως.

بردخی πέρ δαχή, τ. ἄλλην φοράν,

قوشو κοσόυ, τ. τρέξιμον.

κίρο κίρου, τ. ὀπίσω. *

ينه γίνε, τ. πάλιν.

زراع ζερρά, α. γεωργοί.

طائفه ταίφε, α. σωματεῖον, τάξις.

جماعت δζεμαάτ, α. πλῆθος.

حضور χουζούρ, α. ἐνώπιον.

صغوق σογούκ, τ. ψῦχος.

پاموق παμούκ, τ. βάμβαξ.

تلف اولوق τελέφ ὄλμ. α-τ. κατα-
στρέφομαι.

بیان ایدوب بالیان, α. ἀντιδωβ-
ἀναφέροντες.

مقن μουκαννέν, α. νενομι-
σμένος.

ویرکو βιρκιού, τ. φόρος.

تنزیل тензил, α. ἐλάττωσις.

رجا ایتملریله ρεδζά ιτμελερίίλε, α-τ.
ἐπειδὴ παρεκλίεσαν.

والله βαλλαχί, α. μὰ τὸν θεόν.

الا ιλλιχ, α. εἰμή.

شرط σάρτ, α. συμφωνία.

يوك γιούν, τ. μαλλί.

اکمک ἐκμέκ, τ. σπεῖρω.

يمين γεμίν, α. ὄρκος.

حتى χάττα, α. ὥστε.

حرارت χαραρέτ, α. θερμότης.

برودت πούρουδét, α. ψῦχος.

دفع ايلمك δέφ' εἰλεμέκ, α-τ. ἀπο-
διώκω.

مرقوم μερκούμ, α. ῥηθείς.

متعجيانه μουτεχδζδζιπκνέ, π. μετ'
ἐκπλήξεως.

امرسزك ἐμρ σιζίν, ὅπως δι-
τάζητε.

رفع ايلمك ρέφ' εἰλεμέκ, α-τ. ἀ-
φαιρώ. *

حق χάκκ, α. δίκαιον.

حقم وار έχω α λαμβάνω.

شكايت σικιαγέτ, α. παράπονον,

مديون μεδγιούν, α. χρεώστης.

كيفيت κειφιγέτ, α. ὑπόθεσις.

يا γιά, τ. ὦ.

ولانη μεδλιάνα, τ. κύριέ μας.

αφθέντα μας, τίτλος διδόμενος εἰς τοὺς
Σείχιδες κτλ.

فقير φακίρ, α. πτωχός.

هر وقت که χέρ νε θακήτ κι, τ.
όσάκις.

ادا ἐδά, α. πληρωμή.

دين δειν, α. χρέος.

برشي τί, ποσόν τι.

تدارك τεδαρούκ, α. τὸ ἐξοικο-
νομεῖν, τὸ ἐτοιμάζειν.

موفق اولمق μουδαφάκ ὀλμ. α-τ.
κατορθόνω.

تمام τεμάμ, α. ἐξ ὀλοκλήρου.

صرف ايتك σάρφ ἰτ. α-α. ἐξοδεύω.

وقت θακτ, α. καιρός.

تنك τένκ, π. στενός.

دست δέστ, π. χεῖρ.

تكدستی τεκδεστή, π. ἀνέχεια.

طلب ايتك ταλέπ ἰτ. α-τ. ἀ-
παιτῶ.

الاجتلي ἀλαδζακλή, τ. ὁ δα-
νειστής.

حبس ايتك χάπς ἰτ. α-τ. φυ-
λακίζω.

پيڻي بولوب εὐρίσκων τὸ μέρος του,
δηλ. τὸν δανειστήν.

تاديε τεεδιγιέ, α. πληρωμή.

امير ἐμίρ, α. ἐμίρης, ἀρχηγός.

الاجق ἀλαδζάκ, τ. ὅπερ ἔχει τις
λαμβάνειν.

باغشله مق παγγήσλαμάκ, τ. χα-
ρίζω.

ترك دعوا ايتك τέρκι θαβά ἰτ. α-τ.
παραιτοῦμαι τῆς δίκης.

25 - 26 = 27

طلبه ταλεπὲ, α. σπουδασταί.
 علوم οὐλιούμ, α. ἐπιστήμαι, γνώ-
 σεις (ιδίως αἱ τῶν ὀρησκειντικῶν πραγ-
 μάτων).

طلبة علوم ἱεροσπουδασταί.
 صحاف σαχάφ, α. βιβλιοπώλης.
 چارشو τσάρσου, τ. ἀγορά.
 ظرفا ζουρεφά, α. εὐτράπελοι.
 صحافین σαχαφίν, α. βιβλιο-
 πῶλαι.

ظرفای صحافین οἱ εὐτράπελοι τῶν
 βιβλιοπωλῶν.

صحیح σαχήχ, α. ἀληθής.
 مسلم μουσλίμ, α. πιστὸς, μου-
 σουλμάνος.

کتاب κιτάπ, τ. βιβλίον.
 لطیفه جی λατιφεδζί, τ. ἀστεῖος, σκώ-
 πτης.

افندی ἐφένδη, τ. κύριε.

ییل γήλ, τ. ἔτος.

انصافسزلق ἰνσαφσιζλήκ, τ. ἀσυ-
 νειδήσια.

ایما ἱμά, α. τό ὑπαινίττεσθαι.

ایله برابر ἴλε περαπέρ, τ. πρὸς δέ,
 καί.

کوزل γχιουζέλ, τ. ὠραῖος.

نکته لی νουκτελή, τ. εὐφυής. *

کمال ἰδ. 6:

خست χασέτ, α. φιλαργυρία.

دنائت δεναέτ, α. γλίσχρότης.

مشهور μεσχούρ, α. φημιζόμενος.

پنتی πιντή, τ. γλίσχρος, φιλάρ-
 γυρος.

حمید χαμίδ, Χαμίδ.

خسته χαστά, π. ἀσθενής.

معالجه ایماک μουαλεδζέ ἰτ. α-τ. θέ-
 ραπεύω.

طبيب ταπίπ, α. ἱατρός.

جلب ايتك δζέλπ ιτ. α τ. προσ-
καλῶ.

پشین پεσίν, π. προκαταβολή.

باقمق ἐπισκέπτομαι (ιατρικῶς).

يارين γιάρην, τ. αὔριον.

محلہ μαχαλλέ, α. συνοικία.

امام ἱμάμ, α. ἱερεὺς μωαμεθανός,
ἱμάμης.

چاغرمق τσαγερμάκ, τ. προσ-
καλῶ,

وفات ايتك βεφατ ιτ. α-τ. ἀπο-
θνήσκω.

قالديرمق καλδηρμάκ, τ. σηκώνω.

حساب χησάπ, α. λογαριασμός.

جہ δζέ, τ. κατά.

اولمک ὀλμέκ, τ. ἀποθνήσκω.

باقدرمق κάμω νά ἐπισκεφθοῦν.

کارلی κιαρλή, τ. ἐπικερδής.

ايرتسی کون ἱρτεσί κιούν, τ. τὴν
ἐπιούσαν.

حضور ἔμπροσθεν.

طرد ايتك δάρδ ιτ. τ. διώκω. *

بارکر παρχίρ, π. ἵππος.

اسکدار οὐσχιουδάρ, τ. Χρυσούπο-
λις (ἀπέναντι τῆς Κωνστ)πόλεως).

کچورمک χετσήρμέκ, τ. δια-
βιβάζω.

اوزه οὐζερέ, τ. ἵνα.

معونه μκούνα, τ. λέμβος φορ-
τηγός.

قويق κοιμάκ, τ. θέτω.

اوستنه οὐστουνέ, τ. ἐπί.

بينمک πινμέκ, τ. ἐπιβαίνω.

جانم δζανίμ, σὲ παρακαλῶ.

قايق καίκ, τ. ἀκάτιον.

قيج κήτζ, τ. πρύμνη.

معنا μανν, α. σημασίς. Εξ. φρ:
τί σημάίνει τὸ νά μὴ κάθῃσαι . . . ἀλ-
λά κτλ.

ايلاق اول μίαν ὥραν ἀρχήτερα.

ديو δεγιού, ἵνα.

کورک چکمه کورک چکمه, τ. | باقمق παχμικ, τ. φροντίζω.
κωπηλατῶ.

28 - 29 - 30

غایت γάγετ, α. λίαν.
چرکین τήρηκην, τ. ἄσχημος.
چرکین یوزلو δύσμορφος.
زقاق ζόκαχ, α. ὁδός.
اینه اینα, τ. κάτοπτρον.
ثقیل σακήλ, α. χονδροειδής.
زشت ζίστ, π. ἄσχημος.
منظر مانζάρ, α. μορφή.
زشت منظر ζίστ مانζάρ, δύσ-
μορφος.
توکرمک τουκιουρμέκ, τ. πτύω.
یره چالق یره γερέ τσαλμάχ, τ. τινά.
ζω κατὰ γῆς. *
اسکیلر الایم έσکیلέρ ἀλαίμ, τ.
πέργω παλῆα ρούχα,

اصناف έσνάφ, α. συντεχνία.
اسکیلر الایم اصناف ή συντεχνία τῶν
Ἰουδαίων οἵτινες περιερχόμενοι τὰς ὁ-
δοὺς ἀγοράζουσι τὰ παλαιὰ ἐνδύματα
φωανάζοντες τὸ: έσکیلέρ ἀλαίμ.
یهودی γεχουδή, α. Ἰουδαῖος.
قابز نک کاλπουζανλίκ, τ. κιβδη-
λοποιία.
تھمت τοχμέτ, α. ἔγκλημα.
طویلق συλλαμβάνομαι.
صلب اولئق سάλπ ὀλουνημάκ, α-τ.
κρεμῶμαι.
عقواولئق ἄφθ ὀλουνημάκ, τ. συγ-
χωροῦμαι.
مصلوب μασλουπ, α. κρεμασθείς.
یان γιάν, τ. πλησίον.
ایرلق ἀίριλμάκ, τ. ἀποχωρίζομαι

سیرجی σείροδζή, τ. θεατής.

اصمق ασμάκ, τ. κρεμῶ.

بکلمک πεκλεμέκ, τ. περιμένω.

پوروسز پورنوسούζ, τ. ἄρριν, κου-
τσομύτης.

کیکار, π. ὑψηλὸν πρόσωπον,
εὐγενής.

فقرا φουκαφά, α. πτωχοί.

هرکتدکجه χερ κιτίκτζε, όσάκισ
ἐπήγαινε.

جناب حق δζεγάπι χάκκ, α. θεός.

کوز κιόζ, τ. ὀφθαλμός.

قوت κουββέτ, α. δύνამις.

اغری ἀγρηρή τ. πόνος.

صزی σήζή, τ. πόνος.

اسرکماک έσιρκέμεκ, τ. διαφυ-

λάττω:

دعا δουά, α. εὐχή.

تکرار ایتماک τεκράρ ίτ. α-τ, έπανα-

λαμβάνω.

ذات ζάτ, α. άτομον.

جانم σε παρακαλῶ.

پلکمی πολύ;

سومک σεβμέκ, τ. αγαπῶ.

دکل δεγίλ, τ. δέν εἶναι ὅτι.

کوزلاک χιοζλoux, τ. δίοπτρα.

طاقه ممق τακάμαμακ, τ. δέν δύνα-

μαι νά φορέσω.

صقندی σηκηνδή, τ. στενοχωρία.

يالكز γιάλινιζ, τ. μόνον.

31 - 32 - 33

قارعه κάργα, τ. κόραξ.

عمر ὄμρ, α. ζωή.

بوداله πουδαλα, τ. μωρός.

الشمك ἰσίτμεκ, τ. ἀκούω.

بالذات πίτζατ, α. αὐτός ὁ ἴδιος.

تجر به τεδζρουπέ, α. δοκιμή.

ققس καφές, τ. κλουβίον δι-
κτυωτόν.

صورانه σορανά, τ. εἰς τὸν ἔρω-
τῶντα.

ياشامق γιαταμάκ, τ. ζῶ. * *

بريكسسه πῖρ κιμέσνε, τ. τίς.

خواجه χόδζα, π. διδάσκαλος.

اجرت οὐδζρέτ, α. μισθός.

درس اوقوق δέρς οκουμάκ, α-τ.
μάθημα λαμβάνω.

بدأ ايتك πεδὰ' ἱτ. α-τ. ἀρ-
χίζω.

ای آι, τ. μὴν.

ایکنجی ὁ δεύτερος.

صكرهكي συνρακί, τ. ὁ μετὰ
ταῦτα.

اوله ايسه οἰλὲ ἰσὲ, τ. ἐὰν οὕτως

ἔχῃ, λοιπόν.

اولكي ἐββελκί, τ. πρῶτος.

باشامق πασλαμάκ, τ. ἀρχίζω. *

برطاقم πῖρ ταχήμ, τίνες.

ضيافت ζιγιαφὲτ, α. συμπόσιον.

سفره σοφρά, α. τράπεζα.

كتورمك φέρω.

قوقمس κοκμύς, τ. βρώμιος.

هركس χέρ κες, τ. ἑκαστος.

حس ايامك χῖς εἰλεμέν, α-τ. αἰ-

σθάνομαι.

ایچلرندن ἰδζλερινδὲν, ἐξ αὐτῶν.

صورت σουρέτ, α. τρόπος.
 لطائف λεταϊφ, α. χαριεντισμοί.
 صورت لطائفه με τρόπον άστεϊον.
 اظهار ايتك izχάρ ιτ. α-τ. δει-
 κνύω.
 ايكلمك éγιλμεκ, τ. κύπτω.
 قولاك κουλάκ, τ. οὔς.
 سويلمك σοϊλεμεκ, τ. λέγω.
 فصلدهمق φισηλδαμάκ, τ. ψι-
 θυρίζω.
 طباق ταπάκ, τ. παροψίς.
 طوغرى δογρου, τ. κατ' εὐθεϊαν.
 براقم άφίνω.
 حضار χουτζάρ, α. οί παρε-
 στῶτες, οί συνδαιτημόνες..

سبب σέπέπ, α. αἰτία.
 كچن κετσέν, τ. παρελθόν.
 برادر πιραδέρ, π. άδελφός.
 دكن δενίζ, τ. θάλασσα.
 بوغلمق πογουλμάκ, τ. πνίγομαι.
 حال τὸ πῶς εἶναι.
 حيقلى τσηκαλή, τ. άφ' οὔτου
 -έξηλθον.
 وقوعات βουκουάτ, α. γεγονότα
 ظهور ايتك ζουχούρ ιτ. α-τ. συμ-
 βαίνω.
 خبر χαπέρ, α. είδησις.

34 - 35 - 36

ساعتی σαατδζή, τ. ὥρολογα.

تعمیر τααμίρ, α. ἐπισκευή.

ساعت σαατ, α. ὥρα.

بها παχά, π. ἀξία.

اىكى قات ixi κάτ, τ. διπλάσιον.

ويرمكه βιρμενέ, τ. τοῦ νὰ δώσης.

محتاجمouchτάδζ, α. ὁ ἔχων ἀνάγκην.

باش اوسته پász οὐστουνέ, τ. εὖ.

χαρίστως.

يايحق κάμνω.

ده καί.

ديشارو δισχρή, τ. ἔξω.

بر ادمه مراق اوله رق εις ἄνθρωπος

κινηθεὶς εἰς περιέργειαν ἐκ τούτου.

ارد ἄρδ, τ. ὅπισθεν.

اردندن ἀρδηνδάν, κατόπιν του.

ياهو γιά χού, α. ὦ οὗτος, κοιν. ἔ,

ἐσένα λέγω!

پازارلق παζαρλήκ, τ. συμφωνία.

الله ἄλλαχ ἄλλαχ, α. θεέ, θεέ,

δηλ. τί ἀπορεῖς!

تنها τενχά, π. μεμονωμένος.

قوين κογιούν, τ. κόλπος, κόρπος.

يورق γιουμρούκ, τ. γρόνθος.

غصب ايتك γάσπ ἱτ. α.τ. ἄρ-

πάζω.

بترمك πιτιρμέκ, τ. τελειώνω.

سوز σόζ, τ. λόγος.

دونمك δόνμεμεκ, τ. δὲν ἐπι-

στρέφω.

يعنى γι'νή, α. δηλαδὴ.

اورمق βουρμάκ, τ. κτυπῶ.

جبراً δζέπρεν, α. διὰ τῆς βίας.* *

پر پر περπέρ, τ. κουρεύς.

دكان δούκιαν, α. ἐργαστήριον.

پنجره πένδζερε, τ. παράθυρον.

کاغد κιγκήδ, τ. χαρτίον.
 یا بشدرمق γιαπιστιρμάκ, τ. κολλῶ.
 چاقین τσαπκήν, τ. σοκακόπαιδον.
 دلماک δελμέκ, τ. τρυπῶ.
 صوقق σοκμάκ, τ. χώνω.
 اوستا ούστα τ μάστορης.
 اوغول ογούλ, τ. υἱός.
 ارقة سندن ὀπισθέν του.
 سپورکه صابی σούπουρχέ σαπή, σκου-
 πόξυλο.
 ایندرمک ἰνδιρμέκ, σ. καταβι-
 βάζω.
 چالمق τσαλμάκ, τ. κτυπῶ. * *
 قادین καδὴν, τ. γυνή.
 طشره δασρά, τ. ἔξω, δηλ. εἰς τὰς
 ἐπαρχίας.
 صحت σηχλάτ, α. ὑγεία,
 خبر χαπέρ, α. εἰδησις.
 مشعر μουστήρ, α. ἀναγγέλλον.

مکتوب μεκτούπ, α. ἐπιστολή.
 کوندرمک χιονδερμέκ, τ. στέλλω.
 یازیجی γιαζιδζι, τ. γραφεύς.
 ارقوقق τ. δίδω νά ἀναγνώσωσι.
 جاهل δζαχίλ, α. ἀμαθής.
 دیل διλ τ. γλῶσσα.
 اغر ἀγέρ, τ. βερύς, βραδύς.
 دیلی اغر βραδύγλωσσος.
 کسیک کسیک κεσίκ κεσίκ, τ. δια-
 κεκομμένως.
 شکرار اولسون σούκιούρλέρ ὀλ σοὺν
 τ. δόξα τῷ Θεῷ.
 شهبه σουπχέ, α. ἀμφιβολία.
 ازاجق ἀζαδζήκ, τ. λιγάκι.
 پاتمک πελτέκ, τ. ψελλός.
 اووقولش ὀκουγιούς, τ. ἀνάγνωσις.
 اکلماق ἀνλαχμάκ, τ. ἐννοῶ.
 تشکر ایتمک τεσεκχιόūr ἰτ. α. τ. εὖ.
 χαριστῶ.

37 - 38 - 39 - 40

خرسز χρσιζ, τ κλέπτης.
 صو ποτάμιον.
 كَار κενάρ, π. ἄκρα.
 اصحق اولورل ἐμελλον νά τοὺς
 κρεμάσωσι.
 ايب ἱπ, τ. σχοινίον.
 قوپمق κοπμάκ, τ. κόπτομαι.
 كى ἄμα.
 يوزمك γιοιζμέκ, τ. κολυμβῶ.
 يوزه يوزه κολυμβητί,
 قاچمق κατσμάκ, τ. φεύγω.
 اوتكى ὀτεκί, τ. ὁ ἕτερος.
 جلاذ δζελλαδ, τ. δήμιος.
 دقتسزطوتدينگزدن αἰσινι ἰσινι δηκ-
 κατσιζ τουτουγουνουζδαν, ἐπειδὴ ἐπε-
 λήφθητε ἀπροσέκτως τῆς ὑποθέσεώς του.

قورتلمق κουρτουλμάκ, τ. σώ-
 ζομαι.
 امان ἄμάν, α. πρὸς Θεοῦ.
 بوغلمق πογουλμάκ, τ. πνίγομαι.
 كوزلجه χιουζελδζε, τ. στερεῶς.
 باغلامق παγλαμάκ, τ. δένω.
 نياز ايتماκ νιγιάζ ιε. α-τ. δέομαι. * *
 سپوركه جى σούπουρκεδζή, τ. σαρ-
 θροπώλης.
 تيدزارعت, α. ἐμπόριον.
 دائر δαίρ, α. περί.
 محاوره μουχαβερè, α. συνδιάλεξις.
 مجادله μουδζαδελè, α. φιλονεικία.
 طوتوشمق τουτουσμάκ, τ. πιάνομαι.
 اوجوز οὐδζουζ, τ. φθινά.
 صائمق πωλῶ.

بريکي ὁ ἄλλος.

قزمق κηζμάχ, τ. θυμόνω.

تل τέλ, τ. σύρμα (τέλι).

صاپ σάπ, τ. λαβή (χεροῦλι).

چالمق τσαλμάχ, τ. κλέπτω.

البت ἔλπεται, α. βεβαίως.

کندکدن κενδηνδέν, τ. ἐξ ἰ-
δίων σου.

نصل νάσηλ, τ. πῶς.

ويره بيلمک ويرὲ πιλμέκ, τ. δύνα-
μαι νά δώσω.

های χάι, π. ὦ.

شاشقن σασκήν, τ. ἀνόητος.

تکمیل τεκμίλ, α. ἐντελῶς.

میدان μεϊδάν, α. πλατεία.

میدانه کلمش ὁ ἐλθὼν εἰς τὸ μέσον,
δηλ. κατασκευασθεὶς.

اشچی ἀστόση, τ. μάγειρος.

استاقوز πίταχόζ, τ. ἀσταχός.

پشورمک πίσσηρμέκ, τ. ψήνω.

اتقاқа іттиφάκεν, α. κατὰ τύχην.

واه βάχ βάχ, π. φεῦ, κρῖμα!

جانلی جانلی, τ. ὀλοζώντανος.

قایнар καϊνάρ, τ. ζέον.

يازق γιαζήκ, τ. κρῖμα.

يللق γιλλήκ, τ. ἐτῶν.

چوقدن τσοκδάν, τ. πρό πολλοῦ.

الشدرمق ἀλητσίρμαχ, τ. συνη-
θίζω.

پير شيچاك πῖρ σέιτζικ, τ. τίποτε* *

حريف ιδ. 14.

سوفاق σοκάκ, α. δρόμος.

كسيك κεσίκ, τ. λειψό.

يكرمليك γιρμιλικ, τ. εἰκοσάρι.

التون ἀλτοῦν, τ. φλωρί.

بوزدرمق ποζδουρμάκ, τ. χαλνῶ,
μεταλλάσσω.

دونكي δουνκί, τ. χθεσινός.

ضررايمك ζαράρ ιτ. α.τ. ζημι-
οῦμαι.

دلی δελί, τ. τρελλός.

41

حکمت ربانیه χικιμέτι ράππανιγέ,
 α. θεία πρόνοια.
 مالک μαλίκ, α. κύριος.
 خالق χαλήκ, α. δημιουργός.
 کل κιούλλ, α. πᾶς.
 لامکان λιγ μεκιάν, α. ὁ ἄνευ κα-
 τοικίας.
 مكان μεκιάν, α. τόπος.
 حاضر χαζήρ, α. παρών.
 ناظر ναζήρ, α. ἐπόπτης.
 حق تعالی χάκκ τεάλια, α. ὁ ὕ-
 ψιστος.
 اسرکام έσιρκέμεκ, τ. διαφυ-
 λάττω.
 هر حاله χέρ χαλδè, τ. εἰς πᾶσαν
 περίστασιν.
 حفاظتک χήφζ ιτ. α-τ. προ-
 φυλάττω.
 چونکه τσούνκι, τ. διότι.

ضعيف ζαίφ, α. ἀδύνατος.
 بیچاره πι τσάρè, π. ἄπορος.
 هر وقت χέρ βακήτ, τ. πάντοτε.
 محافظه μουχαφαζά, α. προστασία,
 προφύλαξις.
 محتاج μουχτάδζ, α. ὁ ἔχων ἀ-
 νάγκην.
 قورد κοῦρδ, τ. σκώληξ.
 قوش κοῦς, τ. πτηνόν.
 قارنجه ιδ. 1.
 ذی روح ζιρούχ, α. ἔμψυχος.
 جمله δζούμλε, α. ὅλα.
 حیوانات χαιθανάτ, α. ζῶα.
 کونش κιουνέζ, τ. ἥλιος.
 حرارت χαραρέτ, α. θερμότης.
 یغور γιαγμούρ, τ. βροχή.
 رطوبت ρούτουπέτ, α. ὑγρασία.

نَشُو وَنَمَا بِلْمَقِ νέσθ ου νουμά
 πουλμάκ, π-τ. αὐξάνω.

نَبَاتَاتِ νεπατάτ, α. φυτά.

كُوْزِمَتَاكْ κιοζετιμέκ, τ. προνοῶ.

سَبُّ وَرَوْزُ σέπ ου ρούζ, π. νυχθη
 μερόν.

يَدِ γέδ, α. χεῖρ.

قُدْرَتِ κουδρέτ, α. δύναμις.

إِلَاحِيَّهَ ἰλαχιγέ, α. θεϊκός.

مَخْلُوقَاتِ μαχλουκάτ, α. δημιουργ-
 γήματα.

دَائِمًا δάιμα, α. πάντοτε.

مَخْلُوقِ μαχλούκ, α. δημιούργημα.

حَفْظِ χήφζ, α.

و ου τὸ προφυλάττειν.

صِيَانَتِ σιγιανέτ, α.

وَجِبُ الْوُجُودِ θαδζιπ ουλ θουδζουδ,
 α. ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἡ ὑπαρξις εἶναι ἀ-
 ναγκαία καὶ πραγματικὴ, δηλ. ὁ θεός.

شَقِّ σαφάκ, α. αὐγή.

أَيْدِنَلَقْ αἰδηνλήκ, τ. φῶς.

أَوْلَمْنَهْ ὀλμαγά, νά γίνηται. Τοῦτο

بِأَسْأَلِ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ κατωτέρω
 ἀρχίζει.

نُورِ νούρ, α. φῶς.

أَسْمَانِ ἄσουμάν, π. οὐρανός.

كُنَّارِ أَسْمَانِ ὁ ὀρίζων.

صَارِي سαρή, τ. κίτρινος.

قَرْمَزِي κερμιζή, τ. κόκκινος.

بَلُوطِ πούλουτ, τ. νέφος.

أَرَاثَنَدَانِ ἄρασηνδάν, τ. ἀνά μέσον.

كِرْلَمَاكْ κιορουλμέκ, τ. φαίνομαι.

يِبْرَاقِ γιπράκ, τ. φύλλον.

أَوْتِ ὅτ, τ. χόρτος.

أَيْتِشْكَكْ αἰτιστέκ, τ. ἄνθος.

كُلِّ κιούλ, π. ῥόδον.

چَمَنِ τσέμέν, π. χλόη.

كَيْجَهْ κιδζέ, τ. νύξ.

يَاغَمِقْ γιγγμάκ, τ. βρέχειν,
 πίπτειν.

رَّالَهْ ζαλέ, π. δρόσος.

چَهْ τσίχ, τ. δρόσος.

أَيْنَجُو ἰνδζου, τ. μαργαρίτης.

پارلاماκ, τ. στίλβω.

اوتماκ id. 1.

چفتچی τσίφτσή, τ. γεωργός.

ایشی ιστόση, τ. ἐργάτης.

γερ, τ. κατοικία.

چفت سورμακ τσίφτ σουρμέκ, τ. ὀργώνω.

ایش κορμακ ἱς κιορμέκ, τ. ἐργάζομαι.

قوزی κουζού, τ. ἀρνίον.

قویون κογιούν, τ. πρόβατον.

اینک ἰνέκ, τ. ἀγέλας.

اغل ἀγήλ, τ. μάνδρα.

مرعا μερά' α., βοσκή.

اوغلاق οτλάκ γερ, τ. βοσκότοπος.

عودت ایتماκ ἄβδὲτ ἱτ. α-τ: ἐπιστρέφω.

استراحت ιστιραχάτ, α. ἀνάπαυσις.

يورغلک γιοργουνλουκ, τ. κούρασις.

يورغلانی چيقارمق ξεκουράζομαι.

جلیل δζελίλ, α. μέγας.

قدير کاδηρ, α. παντοδύναμος.

ياتمق γιαρατμακ, τ. δημιουργῶ.

کیا فرسی, ὅλοι

انسان ἰνσάν, α. ἄνθρωπος.

حیرت χαϊρέτ, α. ἐκπληξίς.

قادر کاδηρ, α. ὁ τὰ πάντα δυνάμενος.

خلق χαλλάκ, α. δημιουργός.

عالم ἀλέμ, α. κόσμος.

انا ἀνά, τ. μήτηρ.

بابا παπά, τ. πατήρ.

واسطه βασιτά, α. μέσον.

وجود βουδζούδ, ὕπαρξις.

يوقدن γιοκδάν, τ. ἐκ τοῦ μὴ ὄντος.

وارايتماک βάρ ἱτ. τ. παράγω.

موقت μουδκκατ, α. πρόσκαιρος προσκαίρω.

امانت ἐμνέτ, α. ἐνέχειρον.

طریق τερήκ, α. τρόπος.

طريقه με τρόπον, ὡς . . .
 ابوين ἐπεβείν, α. οἱ γονεῖς.
 اعطا ايتك ἰτὰ ἰτ: α-τ. δίδω.
 احسان ايتك ἰχσάν ἰτ: α-τ. χα-
 ρίζω.
 معلوم μαλαοὺμ, α. γνωστόν.
 ياداش γιαραδηλής, τ. πλάσις.
 فقط φάκατ, α. ἀλλά.
 ايريش αἰριλής, τ. διαχωρισμός.
 نطق νουτκ, α. λογικόν.
 علم ومعرفت ἔλμ ου μακριφέντ, α.
 ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ τέχνη, δηλ. ἡ παιδεία.

ديك ديمεκ, τ. τὸ νὰ λέγῃ τις
 (παιδεῖαν) δηλ. παιδεία σημαίνει.
 اوكرنك ὀγρενμεκ, τ. μανθάνω.
 انسانلق ἰνσανλήκ, τ. ἀνθρωπότης.
 باللمك πελλεμεκ, τ. ἀποστη-
 θίζω.
 فرصت φουρσατ, α. κατάλληλος
 περιστάσις (τοῦ νὰ κατορθώσῃ τις τι).
 كنجلك κεντζλικ, τ. νεότης.
 تحصيل اولنق ταχσήλ ὀλν, α-τ
 σπουδάζομαι, ἀποκτῶμαι.

42

اقياد ἰνχιγιάδ, α. ὑπακοή.

حرمт χουρμεт, α. σέβας.

ياني γιάνι, α. δηλαδή.

اووقو ὀκου, τ. ἀνάγνωθι αὐτό.

ديديكني διδιγινί, τ. ὅπερ λέγει (ὁ
 διδάσκαλος).

ايتمه ἰτμε, τ. μὴ τὸ κάμῃς.

الحاصل ἔλ χασήλ, α. ἐν ἐνὶ λόγῳ.
 نه دير ايسه nè dîr isè, τ. ὅ, τι καὶ ἄν
 εἴπη.
 چيقيمايكنز τήχημαγινιζ, τ. μὴ ἐξ-
 ἔρχεσθε, (μὴ παραδραίνετε).
 شاكرد σακῆρδ, π. μαθητής.
 درجه درεδζε, α. βαθμός.
 درجه رنجی κατὰ πρῶτον λόγον.
 هر درلو χερ δουρλου, τ. παντός
 εἶδους.
 دعا δουα, α. εὐχή.
 اخرت ἄχρετ, α. ἡ μέλλουσα ζωή.
 تاثير ايتاك τεεσίρ ιτ, α-τ. ἐπηρεάζω.
 بد पेद, π. κακός.
 بد دعا ايتدره جاك ἥτις ἐὰ κάμει
 ὥστε νὰ καταρασθῇ.
 حرکت' χαρεκετ, α. πράξις.
 يارمازاق γιαραμαζλήχ, τ. ἀταξία.
 ديك باشليق δικ πατλιλήχ, τ. ἀν-
 ταρσία, ἀπείθεια.
 اطاعتسزاق ιταατσίζλήχ, τ. ἀπεί-
 θεια.

فنا شيلرده بولميوپ μὴ πράττοντες
 κακὰς πράξεις, ὥς...
 خیرلی χαίρλη, τ. καλός, ὠφέ-
 λημος.
 خیرلی دعا εὐλογία.
 الهجق δι' οὐ θέλετε λάβει.
 چالشمق τσαλησμάχ, τ. προσ-
 παθῶ.
 حق χάχκ, α. δικαίωμα.
 زیرا دیوتی.
 طوغریδوغری, τ. εὐθύς.
 اوکرتاك 'ογρετμέκ, τ. διδάσκω.
 ايو τὸ καλόν.
 کوقو τὸ κακόν.
 انسان ايتاك ἰνσάν ιτ. τ. κάμνω ἄν-
 θρωπον, μορφόνω.
 فەهک ἔλ ἀδὲ, α. ἔκ-
 τακτος, (μεγάλως).
 امر ἔμρ, η. διαταγή.
 اطاعت ιταατ, α. ὑπακοή.
 هر وجهله χερ βέδζχιλε, τ. ἀ-
 φεύκτως.
 نصيحت نασηχάτ, α. συμβουλή.

دکلمک δινλεμέκ, τ. ἀκούω.

جان δζάν, π.

و ου

دل διλ, π.

دن δέν, τ.

ἐκ ψυχῆς καὶ καρδίας

امثال ايتك ἱμτισάλ ἱτ. α-τ. συμ

μορφοῦμαι, ὑπείκω.

موتلو μουτλου, τ. εὐτυχής.

نه موتلو πόσον εὐτυχές κτλ.

رضا ριζά, α. συγκατατίθεσις.

رضاسنی تحصیل ايتك λαμβάνω τήν

συγκατάθεσιν, ἐνεργῶ κατὰ τὸ θέλημά
του=εὐχαριστῶ.

درس δέρς, α. μάθημα.

سعی سάϊ, α. προσπάθεια.

غیرت γαίρετ, α. προσπάθεια.

محبت μεχαίπέτ, α. ἀγάπη.

ارتقى ἀρτμάκ, τ. αὐξάνω (οὐδέτ.)

دقت δηκκάτ, α. προσοχή.

اوقومتق ὀκουτμάκ, τ. διδάσκω.

زیاده سباله περισσῶς, κοιν. μὲ τὸ

παραπάνω.

چالشدرمق τσαλίσδηρμάκ, τ. κά-

μω νά ἐργασθῇ.

اولسون ὀλσούν, ἄς γίνη.

دیو ἴνα. (γίνη ἄνθρωπος).

اوقومیان انتی اوقومیوب μὴ ἀναγι-

γνώσκων.

يازمنق γιάζμμακ, τ. δέν γράφω

ضایع ايتك ζάϊ ἱτ. α-τ. χάνω.

بمق πικμάκ, τ. ἀηδιάζω.

وارسون ἄς πάγη.

اشك ἐσέκ, τ. ὄνος.

دیو λέγων.

فراغت ايتك φираγάτ ἱτ. α τ. πα-

αιτοῦμαι.

اوله ايله οἰλε ἰσέ, τ. λοιπόν.

ایش τὸ πρᾶγμα.

چوجقلق τσοδζουκλουκ, τ. παιδι-

κή ἡλικία.

کنجلك κενδζλίκ, τ. νεανική ἡ-

λικία.

فурсات, α. περίστασις.

هبا اتمك χεπὰ ἱμεμεκ, α.τ. δὲν
ἀφίνω νὰ ἀπολεσθῇ εἰς μάτην.

غنيمت γανιμέτ, α. κέρδος.

دولت δεβλετ, α. εὐτύχημα.

ثعورث فرصتي غنيمت و دولت بيلمك θεωρῶ
τὴν περίστασιν ὡς εὐτύχημα καὶ κέρδος
= ἐπωφελοῦμαι τῆς περιστάσεως.

كسب κέσπ α. ἀπόκτησις.

معارف μεαρίρ, α. γνώσεις, παι
δεία.

تحصيل απόκτησις.

علم ἴλμ, α. παιδεία.

زياده اولمق αὐξάνω.

تزايد ايمك τεζαγιουδ ἱτ. α.τ. αὐ-
ξάνω.

زياده لشمك ζιγαδιαδελεσμεκ, τ
αὐξάνω.

قدر χόδρ, α.

و ου

اعتبار ἱ τιπάρ

υπόληψις.

مدح ايتدمك μέδχ ἱτιρμέκ, α-

τ. χάμνω ὥστε νὰ ἐπαινέσουν.

عالم ἄλῆμ, α. πεπαιδευμένος.

عقل ἀχήλ, α. φρόνιμος.

كسه κίμσε, τ. τίς.

لقردي λακηρδῆ, τ. ὁμιλία.

تدبير τεδπίρ, α. σύνεσις.

تاني τεενί, α. συνετὴ βραδύτης.

ملاحظه μουλαχαζά, α. περί-
σκεψις.

يادرم γιαρδῆμ, τ. βοήθεια.

دكفور دينلغنور, τ. εἶναι ἀξιά-
κουστος, ἀκούεται.

زرد نέρεδε, τ. ὄπου.

دند χακηνδὰ, τ. πρὸς αὐτόν.

حرمت χουρμέτ, α.

و ου

رعايت ριαγέτ, α.

σέβας.

نصح νάσχ, α.

و ου

پند πένδ, π.

συμβουλή.

فول ايتك	καπούλ ιτ. παραδέ-	كرانها	κίρανπαχά, π. βαρύτιμος.
χομι.		چكك	γερινέ κέτσμεκ, έπέ-
حرف	χάρφ. α. γράμμα.		
كوهر	κεβχέρ, π. πολύτιμος λί-		χωτόπον.
θος, άδάμας.			

43 - 44

سرگذشت	σερχιουζέστ, π. συμβάν.	عبرت	ίπρετ, α. παράδειγμα.
حين	χίν, α. καιρός.	اصل	άσήλ, α. κυρίως, καθ' αυτό.
صباوت	σαπαδέτ, α. παιδική ή-	مملكت	μεμλεκετ, α. χώρα, πα-
λικία.			τρίς.
بالنفس	πιννέφς, α. άτομικῶς.	سليانيه	σουλεϊμανιγέ, (πόλις ἐν τῇ
كيفية	κεϊφιγιάτ, α. περιστά-	Μικρασίᾳ).	
τικά.		كونك	κιουνλούκ, ήμερῶν.
خوش	χός, π. εὐχάριστον, νό-	اوراسى	όρασι, τ. τὸ μέρος ἐκεῖνο.
στιμον.		شهر	σέχρ, α. πόλις.
تخف	τοχάφ, α. περίεργον.	ياش	γιάς, τ. ήλικία.
حكاية	διήγημα.	تشبث ايتك	τεσεππούς ιτ. α-τ. έ-
خاطر	χατήρ, α. μνήμη.		πιχειρῶ.
نقل ايتك	νάκλ ιτ. α-τ. διηγοῦμαι.	خانه	χανέ, π. οίκία.

كُنْتُ كεζινμὲκ, τ. περιφέρομαι.

تَاك تάκι, α. μέχρις οὗ.

قريب καρίπ, α. πλησίον.

جامع δζαμί, α. τέμενος.

حولی χαβλή, τ. αὐλή.

عادت ἀδὲτ, α. συνήθεια.

بلده πέλδὲ, α. πόλις.

بلده عادت ἔθιμον.

اوزه κατά.

اطراف ἑτράφ, α. τὰ πέριξ.

طوپلانقι τοπλανμάκ, τ. συνα-
θροίζομαι.

اوكنه ὀνόννὲ, ἔμπροσθέν του.

يوكسك γιουκσέκ, τ. ὑψηλή.

صدا σαδὰ, α. φωνή.

مشاهده المملك μουσαχαδὲ ἑιλμὲκ,
α-τ. βλέπω.

الله ييلور ἀλλάχ, ὁ θεὸς τὸ
γνωρίζει, δηλ. μάρτυς μου ὁ θεός.

خوشمه كلوب χουσούμα ἑλουπ,
τ. μοι ἐπροξένησεν εὐχαρίστησιν.

سوناك σεβινμὲκ, τ. χαίρω.

اوساعت αὐθαρεί.

قورمق κουρμάκ, τ. θέτω κατὰ
νοῦν, σχεδιάζω.

عودت ἀδδὲτ, α. ἐπιστροφή.

اخشام ἀχσάμ, τ. ἑσπέρα.

اوسقى οὐστοῦ, τ. περὶ (χρονικῶς).

استقبال ايتاك ιστικπάλ ιτ. α-τ.

προὔπαντῶ.

سبحان الله σουπχάν ἀλλάχ, α.

θεέ μου!

باغرمق παγερμάκ, τ. κραυγάζω.

بوكون πού κιούν, σήμερον.

جواباً δζεβάπεν, α. ἀπαντῶν.

اوت ἔδετ, μάλιστα.

فلان φιλάν, α. ὁ δεῖνα.

كورلى κιουρουλδού, τ. θόρυβος.

بتون πόντουν, τ. ὅλα.

محله μαχαλέ, α. συνοικία.

بوكونه πού κιουνέ, τοιοῦτος.

حرف χάρφ, α. λόγος.

خوشنامق خوشنامάκ, τ. εὐχαρι-

σαοῦμι.

پکي پέκ ἐγί, τ. πολὺ καλά.

يارين γιάρην, τ. αὔριον.

كوندرمك χιονδερμέκ, τ. πέμπω.

الدمى ἀλδήμ μι, τ. ἔλαβον; δηλ.

ὅταν ἄπαξ ἔλαβον.

ارتق ἀρτήκ, τ. πλέον.

سوينمه σεδινμέ, τ. χαρά,

كيجه κιτζέ, τ. νύξ.

اويوقو οὐγιουκού, τ. ὕπνος.

امان ἀμίν, α. ὅσον τὸ δυνατόν!

چابق τσαπικ, τ. ὀγρήγορα.

صباح σαπάχ, α. πρωΐα.

ماحصل μαχασάλ, φρ. α. ἀποτέλε-

σμα=ἐν ἐνὶ λόγῳ.

على السحر ἀλὲ σσαχάρ, α. τὰ
χαράγματα.

اول ἐββέλ, α. πρίν.

مكتب μεκτέπ, α. σχολεῖον.

باشلاندردی πασιλατδιδρι, (διπλοῦπ.)

εἶκαμε νά ἀρχίσω (διὰ τοῦ διδασκά-
λου).

كوجلاك χιουτσλούκ, τ. δυσκολία.

سه σιλλέ, τ.

توقات τοκάτ, τ.

ράπισμα.

كورد يكم حالدہ ὅταν εἶδον.

بيك قات πίν κατ, τ. χιλιάκις.

پشيان اولمق πεσιμάν ὀλμ. π-τ.

μεταμέλομαι.

نه چاره τί ὠφελεῖ.

كره κερρὲ, α. φρά.

طولمق τουτουλμάμ, τ. ἐμπερ-

δεύομαι.

نه ايسه τ. ὅπως καὶ ἀν ἦναι.

چالشه چالشه τσαλητσά, τσαλητσά

τ. ἐργάσου, ἐργάσου, δηλ. ἐνδεδεχῶς
ἐργαζόμενος.

ايجه ἐπειδὴ, τ. ἀρκετά.

ايلرلمك ἱλερλεμέκ, τ. προσδεύω.

فائده φαϊδὲ, α. ὠφέλεια.

مرام μεράμ, α. σκοπός.

جفا δζεφά, α. τὸβάσανον, ἡ ἐνό-

χλησις,

طياق دχιγινμάκ, τ. ἀντέχω,

سعى	σάι, α.		تهلكى	τεχλικελί, τ. ἐπικίνδυνος.
اهتمام	ιχτιμάμ, α	προσπάθεια.	دولاشق	δολασμάκ, τ. περιφέ-
ناول اولق	ναίλ δλμ. α-τ. απο-	ρομαι.	دها	ἀκόμη.
لامبάνω. * *			تفصیلات	τκφσιλάτ, α. λεπτομέ-
حفظ صحت	χίφζι σιχχάτ, ή προ-	ρειαι.	میدان	μειδάν, α. χώρος εύρύς.
φύλαξις της υγείας, ή υγιεινή.			يالكر	μόνον.
وجود	βουδζούδ, α. σῶμα.		اكفایتمك	ικτιφά ιτ. α-τ. ἀρ-
صاقمق	σακηγμάκ, α. προφυ-	κοῦμαι.	شويله كه	σσίιλε κι, τ. οὕτως ὥστε.
λάττομαι.			ايش كورمك	ἰς χιορμέκ, τ. ἐργά-
مثلا	μέσελα, α. λόγου χάριν.		بشقہ	πασχά, τ. ἐκτός.
ترلى	τερλή, τ. ὑδρωμένος.		كيف	κέιφ, α. διάθεσις (κέφι).
صقو	σογούκ, τ. ψυχρός.		يinde	γερινδὲ, τ. εἰς τὴν θέσιν
ايچمك	ιτόμέκ, τ. πίνω.		تو, δηλ.	καλῶς.
دوندرمه	δονδουρμά, τ. παγωτόν.		بالكى	πέλκι, τ. ὡς καί.
روزكار	ρουζκιάρ, π. ἀήρ.		دياني كوزى كورمز	τὸν κόσμον δὲν
قارشو	καρσῆ, τ. ἀπέναντι.		βλέπει ὁ ὀφθαλμός του,	δηλ. ὡς καὶ αὐ-
اج قازنه	ἄτζ καρνινά, τ. νη-		τὸς ὁ κόσμος μὴδὲν φαίνεται	εἰς τοὺς
στικός.			ὀφθαλμούς του.	
ميوه	μειῶδὲ, π. καρπός.		الك صكره	ἐν σόνρα, τ. ἐπὶ τέλους.
هضم اولقمسزين	χάζμ δλούνμακ			
σιζήν, α-τ.	χωρίς νά χωνεύση.			
ياقنق	γιατμάκ. τ. κοιμῶμαι.			

اجى ἀδζή, τ. πικρός.
 علاج ἰλάδζ, α. ἱατρικόν.
 محتاج اولمق μουχτάδζ ὀλμ. α-τ.
 ἔχω ἀνάγκην.
 دقت ايتك δηκκάτ ἰτ. α-τ. φρον-
 τίζω.
 بلا πέλα, α. συμφορά.
 صاؤون المق σατούν ἀλμάκ, τ. ἀ-
 γοράζω.
 باشنه بلاني صاؤون الورق ἐπιφέρων
 εἰς ἑαυτὸν διὰ παντός τὴν συμφοράν.
 يتان γζατάκ, τ. κλίνη.

دوشمκ πίπτω. Τοῦτο ὡς καὶ, τὸ
 صرف ايتك καὶ محتاج اولمق κατωτέρω
 (ἐξοδεύω) ἀποδοτέα εἰς τὸ τελευταῖον
 صاقتميلدر πρέπει νὰ προφυλάττηται.
 حكيم χακίμ, α. ἱατρός.
 بولده αὐτὰ (τάς ἀσθενείας τοὺς
 ἱατροὺς κτλ.)
 برطاقم πολλὰ, ἓνα σωρό.
 بك زياده μεγάλως.

45

پدر πεδέρ, π. πατήρ.
 والده βαλιδέ, α. μήτηρ.
 اخوان ἰχβάν, α. ἀδελφοί.
 اقربا ἀκραπό, α. συγγενεῖς.
 وضائف βαζαίφ, α. καθήκοντα.
 بيان πεγζάν, α. τὸ δηλοποιεῖν.

بيان ἐν τῇ διηγήσει=περί.
 حرمت χουρμèt, α. σέβας.
 اطاعت ἰταάτ, α. ὑποταγή.
 امر ἔμρ, α. διαταγή.
 وجوده كتورمك βουδζουδè κετηρ.
 μέκ, α-τ. φέρω εἰς ὑπαρξιν.

آيتك τερπιγέ it. α-τ. ανατρέφω.

بولده δια τήν ανατροφήν των.

نيجه νίτζε, τ. πολλοί.

زحمت ζαχμέτ, α. κόπος.

اوتقوسز ούγζουκουσουζ, τ. ἄπνος.

اکثريا ἔχσεριγία, α. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

اولاد ἐδλιάδ, α. τέκνα.

سلامت σελιαμέτ, α. σωτηρία.

مال περιουσία.

جان ζωή.

مخاطره μουχατχρά, α. κίνδυνος.

القائتك ilκὰ it. α-τ. ρίπτω.

بيجاره ταλαίπωρος.

والدين βαλιδέιν, α. γονεῖς.

نەدرجه νέ δέρεδζε, τ. πόσον.

مکدر μουκχεδδέρ, α. λυπημένος.

نقدر νέ καδάρ, τ. πόσον.

کوزباشی κιόζ γιασή, τ. δάκρυα.

دوکمک δοκμέκ, τ. χύνω.

مهمه μουχίμ, α. σπουδαῖος.

مقدس μουκαδδές, α. ἱερός.

برده πιρδὲ, τ. πρὸς δέ:

احوال ἄχβάλ, α. τὰ πράγματα.

عالم ἀλέμ, α. κόσμος.

وقوف βουκούφ α. γνῶσις.

برشيه وقوفم وار γνωρίζω τι.

تعليمات τααλιμάτ, α. ὁδηγία.

نصايح νασαίχ, α. συμβουλαί,

حسن حال χούσνι χάλ, α. εὐημερία.

کمال id. 6.

ادب ἐδἐπ, α. συστολή.

تعظيم ταζίμ, α. σέβας.

رفق ρίφκ, α.

مولايمولايه μουλαγεμέτ, α. γλυκύτης, ήπιότης.

يوقسه γιόκσα, τ. εἰδεμή.

قارشولق καρσήληκ, τ. ἀπάντησις

(ἀπότομος, ἐναντία).

ياخود γιαχòδ, π. ή.

بکمامزلك πεγένμεμεζλικ, τ. τό μὴ

ἀρέσκειν τι.

جائز δζαίζ, α. ἐπιτρεπόμενος.

تحقیق ایتک .ταχχῆρ ιτ. α-τ. πε-
ριφρονῶ.

تزیف ایتک τεζγίφ ιτ. α-τ. ἐ-
πικρίνω, κατηγοροῶ.

رضا ریزا, α. θέλημα.

حق χάκκ, α. θεός.

مغایر μουγαίρ, α. ἐναντίος.

حرکت ایتک χαρεκέτ ιτ. α-τ.
πράττω.

بنّا علیہ πινάνεν ἀλείχ, α. ἔνεκα
τούτου, ὅθεν.

هر حالده ἀφεύκτως.

متشکرا و اوماق μουτετέκκίρ ὀλμῶκ,
α-τ. εὐγνωμονῶ.

احتیاج ιχτιγιάδζ, α. ἀνάγκη.

کورامکده ὅταν ὀφθῇ=ὅταν ἴδωσι.

معاونت μουαθενέτ, α.

βοήθεια. |
مظاهرت μουζαχερετ, α.

خلاصه χούλασσα, α. ἐν ἐνὶ λόγῳ.

هر وجهه χῆρ βέδζχιλε, μὲ κάθε
τρόπον.

خاطر χατῆρ, α. καρδία.

تطیب τατγίπ, α. τὸ εὐχαριστεῖν.

خاطرینی تطیب ایتک εὐχαριστῶ τι-
να, κοιν. χάμνω τὴν καρδίᾳ του.

رضایی تحصیل ایتک ιδ. 42.

قدیم кадиμ, α. ἀρχαῖος.

ناپولی νάπολι, Νεάπολις.

واقع βακχῆ, α. κείμενος.

وزوو βεζουόβ, Βεσουόβιος.

نام νάμ, π. ὀνομαζόμενος.

ینار طاغ γιανάρ δάγ, τ. ἡφαίστειον
ὄρος.

جوشمق δζουσμῶκ, τ. ἐκρήγνυμι.

اطراف ἑτράφ, α. τὰ περίεξ.

شهر σῆχρ, α. πόλις.

باسمق πασμῶκ, τ. εἰσβάλλω
πατῶ.

صره σηρά, τ. περίστασις.

صره باصدینی ὅτε κτλ.

مذكور μεζκιοὺρ, α. ῥηθείς.

اهالی ἑχαλί, α. κάτοικοι.

اول ἐβῶελ, α. πρό.

ذقیقت ζηκηγμέτ, α. πολύτιμος.

اشیا ἑσγιά, α. πράγματα.

قيد καΐδ, α. φροντίς.

فقط αλλά..

دليقانی δελικανλί, τ. νεκνίας.

اموال ἐμβάλ, α. κτήματα.

ترك ايدوب ترك ايدوب ἔλκε ἀντί, τ. νεκνίας.
تەرخ ئيدۇپ, ἐγκκαταλείψαντες.

اموز ὁμοῦζ, τ. ὤμος.

علو ἀλέθ, α. φλόξ.

اراسندن διὰ μέσου.

قاچروق κατσίρμακ, τ. φευγατζῖω.

حسن id. 17.

مكافات μουκιαφάτ, α. ἀνταμοιβή.

احسان ايلمك ἰχσάν ἐίλεμεκ, α-τ.

δωροῦμαι.

شويله كه σόιλε κι, τ. οὕτως ὥστε.

مال περιουσία.

دوشنمك دουσούνμεκ, τ. σχέ-
πτομαι.

سائر σάϊρ, α. ἄλλος.

همشهرى χεμσεχρή, α. συμπο-
λίτης.

اثنای راهده ἐσνάϊ ραχδέ, καθ' ὁδόν.

يانتق γιανμάκ, τ. καίομαι.

همه هم خەم خەمδε, π. καί. . καί.

التجا ايمك ἰλτιδζά ἰτ. α-τ. κα-

ταφεύγω.

حسن قبول ايله χούσυι καπούλ ἰλε,
انتي حسن قبول ايدوب καλήν ὑποδοχήν
ποιήσαντες.

حرمت χουρμέτ, α.

τιμή.

اکرام ἰκράμ, α.

انكسار ἰνκισάρ, α. κατάρκ.

مظهر μαζχάρ, α. ἀντικείμενον.

برشيه مظهر اولحق γίνομαι ἀντικεί-
μενον πράγματός τινος ὡς κατάρκ, ἐ-
παίνων κτλ.

خير χαΐρ, α. καλόν.

كذلك κέζαλικ, α. ἐπίσης.

قرنداش καρηνδάς, τ. ἀδελφός.

الندن كلديكي قدر ἑλινδέν κελδιγι
καδάρ, τ. ὅσον δύναται.

ياردم γιαρδῖμ, τ. βοήθεια.

يك وجود γέκ βουδζούδ, π. ἐνσώ-
μα (μετά τινος).

اولمق اءد δλουγμάκ, α-τ. Θε-
ωροῦμαι.

اقربا συγγενείς.

الى مراتبهم ἀλιὰ μερατίπιχιμ, α.
ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ των.

انسانى ἰνσανι, α. ἀνθρώπινος.

46 - 47 - 48

عدم ἀδὲμ, α. ἔλλειψις. Ἡ λέ-
ξεις αὕτη συμπλεκόμενη συνήθως μετὰ
ἀφρημένον οὐσιαστικοῦ ἀντιστοιχεῖ με-
τὸ α στερητικὸν τῆς γλώσσης μας.

نظافت ναζαφὲτ. α. καθαριότης.

عدم نظافت ἀκαθαρσία.

تيراك τεμιζλικ, τ. καθαριότης.

نه قدر ὅσον.

فاندى ايسه φαίδελι ἰσὲ, ὠφέλι-
μος εἶναι.

عكس ἄκς, α. τὸ ἐναντίον.

اوقدر τόσον.

مضر μουζιρρ, α. ἐπιβλαβής.

ايعدى λοιπόν.

ارالقده ἀραληκδὰ, τ. ἀπὸ χειροῦ
εἰς καιρόν.

يقامق γηκαμάκ, τ. λούω.

چماشر τσάμασθήρ, τ. ἀσπρόρουχα.

صيق صيق σήκ, σήκ, τ. συχνά.

دكشدرمك δεγισδιρμὲκ, τ. ἀλ-
λάσσω.

درون π. ἐντός.

ساكن اولمق σακιν ὀλμάκ, α-τ.
κατοικῶ.

اوطه ὀδὰ τ. δημάσιον.

تيز طومتق τηρῶ καθαρόν.

ايسه ἑάν. Τοῦτο ἀποδοτέον καὶ εἰς

τα προηγούμενα يقامز دكشدرمز

زير ζιρ, ὑπό.

زيرده κάτωθι, κατωτέρω.

محرر μουχαρρέρ, α. γεγραμ-
μένος.

دوچار اولمق دوτσαρ δλμ. α-τ. πε-
ριπίπτω.

اولا ἔδδελα, α. πρῶτον.

بدن πεδέν, α. σῶμα.

كهلهلمك κεχλελενμέκ, τ. ψει-
ράζω.

تعفن ايتك τεαφφούν ιτ. α-τ. βρω-
μῶ, μυρίζω.

ثانيا cάνιγεν, α. δεύτερον.

مسامات μεσαμάτ, α. οί πόροι τοῦ
σώματος.

كبر κίρ, τ. λέρα.

تراكم τερακιούμ, α. συσσώρευσις

قياقمق καπανμάκ, τ. φράζω (μέσ.)

وجودجه βουδζούτδζε, εἰς τὸ σῶμα.

خفت χιφφét, α. ἐλαφρότης.

غائب ايتك γαίπ ιτ. τ. χάνω.

علت ιλλét, α. ἀσθένεια.

البسه ἐλπισέ, α. ἐνδύματα.

تكون ايتك δεκεδδούν ιτ. α-τ. γεννῶμαι.

خلق χαλκ, α. οἱ ἄνθρωποι.

استكراد ايتك ιστικράχ ιτ. α-τ. ἀ-
ποστρέφομαι.

قاچق κατσμάκ, τ. φεύγω.

كيك χιγμέκ, τ. φορῶ.

كوملك χιομλέκ, τ. ὑποκάμισον.

كيرلنمش кирленμιζ, τ. λερω-
μένος.

ديلمك δινιλμέκ, τ. λέγομαι.

ندن νεδέν, τ. πόθεν.

نشأت ايتك νεσét ιτ, α-τ. προ-
κύπτω.

تناول ايتك τεναβούλ ιτ. α-τ.

τρώγω καὶ πίνω.

ماكولات μεεκιουλζt, α. φαγητά.

مشروبات μεσρουπάτ, α. πόματα.

بدني πεδενί, α. σωματικός.

ماده μαδδè, α. ὕλη.

ناشي νασή, α. ἔνεκα.

كيرلنمش кирленμέκ, τ. λερόνω.

فنا حالده φενά χαλδè, κακῶς, ἄ-

σχημα.

قوّمق κοκμάχ, τ. ἔρωμῶ.

أَكثَرِيَا ἔκσεριγια, α. ὡς ἐπὶ τὸ πτω,
πλείστον, συνήθης.

مَاهِيَت مَخِيغَت, α. ποιότης, τὸ τί
εἶναι.

قِيَاَت كِيغَاغَت, α. ἔνδυμα.

أَكْلَا شَلْمَق أَنَلَا شَهْلَمَاخ, τ. ἐν-
νοοῦμαι.

حَكْمَا χουκεμά, α. σοφοί.

أَثْوَابَ ΕΣΘΑΠ, α. ἐνδύματα.

تَحْمَلُ أَيْتَمَ τεχαμμουλ ἱτ. α-ν. ἄ-
νους (μὲ προσόντα),
νέχομαι.

سَوُّ سَوُّ, α. κακία, ἡ κακή
κατάστασις.

سَوُّ طَبَعَت سَوُّ تَابِيَاَت, α. ἀφιλο-
καλία, κακή κατάστασις.

حَكْمُ أَوْلَمَقُ ΧΟΥΧΜ ΔΛΝ. α-τ. συμ-
περαίνομαι. * *

أُولْفَت	οὐλφὲτ, α.	οἰκειότης, φιλία.
أَوَّلَمَقُ	οὐλμῶνσιγὲτ, α.	

أَخْلَاقُ ἀχλάχ, α. ἥθη.

حَمِيدٌ χαμίδ, α. χρηστός.

أَخْلَالُ أَيْتَمَ ἱτ. α-τ. βλά-

عَاقِلٌ ἀκήλ, α. φρόνιμος.

أَدِيبٌ ἐδῖπ, α. χρηστοθήτης.

أَوْزَرَهُ ὅπως.

حَسَنُ أَخْلَاقٍ καλὰ ἥθη.

تَرْبِيَهُ τερίπιγὲ, α. ἀνατροφή.

مُتَصَفِّفٌ μουττασιφ, α. ἐστολισμέ-

أَقْرَانُ	ἀκράν, α.	ὅμοιοι (κατὰ τὴν ἡλικίαν, τὸν βαθμόν).
أَمَالٌ	ἐμσάλ, α.	

أَتَخَّابُ أَيْتَمَ ἱντιχάπ ἱτ. α-τ.
ἐκλέγω.

أَتَلَرُΚُ ἐκείνων, δηλ. τῶν μᾶλλον
ὑπερτέρων.

مَسْلَكٌ μεσλέκ, α. πορεία.

كَسَبٌ κέσπ, α. ἀπόκτησις.

فَضَائِلُ φαζαίλ, α. ἀρεταί.

مَقْصَدٌ μακσάτ, α. σκοπός.

المُورِيون ὑπερβ.

فائق φαίχ, α. ὑπέρτερος.

المك ترجيح ايلمك
προτιμῶ.

ايرانلو ايرانλου, τ. πέρσης.

حكيم χακήμ, α. σοφός.

اوت ὅτ, τ. χόρτον.

قوله مق كوخلامك, τ. ὁσφρξί-
νομαι.

رايحه ραϊχά, α. ὁσμή.

كل χιούλ, π. ῥόδον.

بكرمك πενζεμεκ, τ. ὁμοιάζω.

نبت νεπάτ, α. χόρτον.

اوليه ايسه λοιπόν.

قوقو κοκού, τ. ὁσμή.

ياني باشمه
σίον μου.

ساقسي σακσή, τ. γλάστρα.

وضع ايتك βάζ' ιτ. α-τ. θέτω.

سرايت ايلمك
μεταδίδομαι.

مسل μεσέλ, α. παραβολή.

اختلاط ايتك ιχτιλάτ ιτ. α-τ. συ-
ναναστρέφομαι.

موجب مودζιπ, α. αίτιος.

ايتك ايتك ιμα ιτ. α-τ. ὑπαινίτ-
τομαι.

صحت σοχπέτ, α. συνανα-
στροφή.

احتراز ايتك ιχτιράζ ιτ. α-τ. ἀ-
πέχω.

عات ιλλέτ, α. πάθος.

ساري ساري, α. κολλητικός.

بأعليه πινάεν ἀλέιχ, α. ἔνεκα
τούτου.

سؤاخلاق σουϊ ἀχλάχ, α. τὰ κα-
κά ἤθη.

صحاب ἀσχαπ, α. οἱ ἔχοντες.

كسان κεσάν, π. ἄτομα.

اويوز ουγιούζ, τ. ψωραλέος.

وبالو βεπαλου, τ. πανουκλιασμένος.

نظر ايله باقمق ναζαρίλε πικμάχ, τ.
ῥλέπω με βλέμμα, θεωρῶ ὥς . .

ايچون
βοθῶσι (τὰ κακά ἤθη).

اجتناب ιδζτινὰπ, α. ἀποχή.

مقوله μακουλὲ, α. εἶδος.

مقوله τοιοῦτοι.

حسن اولنمقسنين χῖς ὀλούνμακσι-
ζιν, α-τ. ἀνεπαισθητῶς.

بالتدريج πὶ τεδρίδζ, α. βαθ-
μηδόν. * *

غضب γαζάπ, α. ὀργή.

مضر μουζιρρ, α. ἐπιζήμιος.

سرخوشلق σερχοσλήκ, τ. μέθη.

ديوانه لك διβανελικ, τ. τρέλλα.

علت ἰλλέτ, α. πάθος.

هيچ بروجهله χιδζ πὶρ βέδζχιλε,
τ. κατ' οὐδένα τρόπον, οὐδόλως.

انسانيت ἰνσανιγέτ, τ. ἀνθρω-
πότης.

صفت σηφέτ, α. ιδιότης, χαρακτήρ.

انسانيت صفقى ἡ ιδιότης τῆς ἀν-
θρωπότητος=αὐτὴ ἡ ἀνθρωπότης.

ياقشمامق γιακήσμμακ, τ. δὲν
ἄρμόζω.

وحشى βαχσῆ, α. ἄγριος.

مخصوص μαχσούς, α. ἰδιάζων.

مرض μαράζ, α. πάθος.

مرض نفسانى μαράζι νεφσανι, α.
πάθος (ψυχικόν).

ادراك ἰδράκ, α. νόησις, νοῦς.

محروم اولمق μαχρούμ ὀλμ. α-τ.
στεροῦμαι.

حسيله χασεπίλε, τ. ὡς ἐκ τοῦ,
ἐνεκα.

ضبط ايتك ζάπτιτ. α-τ. κρατῶ.

نفس νέφς, α. πρόσωπον.

نفسى ἑαυτόν.

صحتجه σηχχάτδε, εἰς τὴν ὑ-
γείαν.

مضرت μαζαρρέτ, α. ζημία.

قباحت καπαχάτ, α. |
εἴγκλημα.
جنایت δζιναγέτ, α. |

ارتكاب ايتك ἰρτικιάπ ἰτ. α-τ. δια-
πράττω.

مندفع اولمق μουνδεφι', ὀλμάκ, α-τ.
ἐξαλείφομαι, παύω.

پشيان ἰδ. 2.

فائده φαιδὲ, α. ὠφέλεια.

الشمق ἀλησμάκ, τ. συνειθίζω.

غضبه كامك γαζαπὰ ἑελμέκ, α-τ.
ὀργίζομαι.

سكوت σουκιούτ, α. σιωπή.

حدث χηδέτ, α. όργή.

موجب μουτζίπ, α. αίτιος.

مباعدت ايتك μουπάαδét ít. α.τ.

ἀπέχω.

حكما χουκεμά, α. σοφοί.

يونان γιουνάν, Ελλάς.

خدمتكار χιδμετκιάρ, π. ύπη-

ρέτης.

عليه نده αλεϊχινδè, α.τ. εναντίον

(αὐτοῦ).

زقاق ζοκάκ, α. όδός.

ايتك ενμέκ, τ. καταβαίνω.

مرور ايتك μουρούρ ít. α.σ. δια-
βαίνω.

دوست δόστ, π. φίλος.

امان σè παρακαλώ.

تأديب ايتك τεεδίπ ít. α.τ. τι-

μωρῶ.

رجا ايتك ρεδζά ít. α.τ. παρα-

καλώ.

49 - 50

آداب άδάπ, α. κανόνες εύπρεπούς

συμπεριφοράς, έθιμα.

مجلس μεδζλίς, α. συναναστροφή.

سائر سأίρ, α. άλλος.

كينمك χιγινμέκ, τ. ενδύομαι.

صونيق σογιουνμάκ, τ. γυ-

μνοῦμαι.

اثواب έσβάπ, α. ενδύματα.

قوز τόζ, τ. κόν'ς.

سيلكمك σιλκμέκ, τ. τινάζω

چامور τσαμούρ, τ. λάσπη.

سپورمك σούπούρμέκ, τ. σκου-

πίζω.

طرق τινάκ, τ. ὄνιξ.

پرمق παρμάκ, τ. δάκτυλος.

برون πουρουν, τ. μύτη.

ياخود γιαχὸδ, ἦ.

سموك σουμούκ, τ. μύζα.

سليمك σιλμέκ, τ. σπογγίζω.

منديل μενδὶλ, τ. ῥινόμακτρον.

قاشيمق κασήμεκ, τ. ξύω.

قطعا κάτ'αν, α. ποσῶς.

جائر دكلدر δὲν ἐπιτρέπεται.

كذلك κεζάλικ, α. ἐπίσης.

اغز άγήζ, τ. στόμα.

اچمق ατσμάκ, τ. ἀνοίγω.

ديل διλ, τ. γλῶσσα.

ديشاري δισάρη, τ. ἔξω.

دوداق δουδάκ, τ. χεῖλος.

اصيرمق ἡσηρμάκ, τ. δαγκάνω.

بشقه ἄλλος.

كزيمك κεζινμέκ, τ. περιφέρομαι.

ديز διζ, τ. γόνατον.

ديكر δίκερ, π. ἄλλος.

اتق ῥίπτω.

حقارت χακαρέτ, α. προσβολή.

حقارتي موجب προσβολῆς αἴτιος
=προσβλητικός.

حالات χαλάτ, α. καταστάσεις.

حالاته بولنمق εύρίσκομαι εἰς κα-
ταστάσεις, δηλ. κάμω τρόπους, κινή-
ματα.

مندر μινδέρ, τ. ἀνάκλιντρον.

اوزاتمق ούζανμάκ, τ. ἐκτείνομαι,
ἐκπλόνομαι.

اويناق يري οἰνάκ γερί, τ. κλεί-
δωσις.

اکمك ἐγμέκ, λυγίζω.

چاترداتمق τσατιρδατμάκ, τ. κάμω
νά τρίξουν.

طوقمسين τούτμακσιζιν, χωρίς
νά κρατῇ.

صاليه σάλια, τ. σίελος.

صاچمق σατόμάκ, τ. διασκορ-
πίζω.

شدت σιδδὲτ, α. ὁρμή.

اوكسورمك ὀκσούρμεκ, τ. βήχω.
 اقصرمق ἀκσηρμάκ, τ. πτερνί-
 ζομαι.
 مذموم μεζμούμ, α. μεμπτός.
 احتراز ايتمك ἀπέχω.
 سومكرمك σούμουκιορμέκ, τ. ἀ-
 πομύττομαι.
 سس حيقارتمق σές τσηκαρτμάκ, τ
 κάμω νά βγάλη φωνήν ἑηλ. Θορυῶ.
 نقرت νεφρέτ, α. ἀηδία, ἀπο-
 τροφή.
 تفرق موجب اولمق γίνομαι αἰτίος
 τῆς ἀηδίας.
 اجتنب ايتمك ἀπέχω.
 اسنك ἐσνεμέκ, τ. χασμῶμι.
 صولومق σολουμάκ, ἀσημκίνω.
 يورغونلق γιοργουνλούκ, τ. κού-
 ρασις.
 بالضروره πι ζζαρουρέ, α. κατ'ἀ-
 νάγκην.
 ظهوره كلمك ζουχουρέ χελμέκ, α-τ.
 συμβαίνω.
 دقيقه δακκηά, α. λεπτόν.
 ارام ἀράμ, π. ἡσυχία.

استراحت ἱστιραχάτ, α. ἀνά-
 παυσις.
 ككيرمك κέγιρμέκ, τ. ρεύγομαι.
 اورته ὀρτά, τ. μέσον.
 نوكرمك τούκιορμέκ, τ. πτύω.
 ايلق چالمق ἡσλήκ τσαλμάκ, τ.
 συρίζω.
 ديش δις, τ. ὁδός.
 قچرداتمق κητσῖρδατμάκ, τ. τρίζω
 طاش τάς, τ. λίθος.
 ياخود γιαχὸδ, π. ἦ.
 تيمور τιμούρ, τ. σίδηρος.
 شامته σαματά, α. θόρυβος.
 خركات χαρεκιάτ, α. κινήματα,
 τρόποι (ὡς τὸ ρεύγεσθαι κτλ).
 تصادف ايتمك τεσαδοῦφ ἱτ. α-τ. συ-
 ναντῶ.
 حقارت ἱδ. ἄνωτ.
 ايتمامك ἐνταῦθα ἐννοητέον τὸ κα-
 τ'ἑαυτῷ.
 ايچون طرف τάραφ, α. μέρος.
 دقت δικκάτ, α. προσοχή.

ادب ἐδέπ, α. σεμνότης.
 چينك τσίγνεμἐκ, τ. μασσῶ.
 ياقشور γιακηστήρ, τ. ἀρμόζων.
 خوى χούι, π. ἥθος, ἰδίωμα.* *
 نصايح νασαίχ, α. συμβουλαί.
 حكمى χηκέμι, α. φιλοσοφικός.
 كسمه κιμέσνε, τ. τίς.
 اخلاق ἀχλάχ, α. ἥθη.
 اطوار ἀτβάρ, α. διαγωγή.
 كركى كى κερεγι κιπί, τ. καθώς
 πρέπει.
 اكلامدچه ἀνλαμαδῆκτσα, ἐνόσω
 δὲν ἐννοήση=πρίν ἢ ἐννοήση.
 اتخاذ اولتمق ἰτιχάζ ὀλν. α-τ. ἐκ-
 λέγομαι ὡς...
 قولايلى κολαιλήκ, τ. εὐκολία.
 ترك ايتك τέρκ ἰτ. ἀφίνω.
 صحيح σαχῆχ, α. ἀληθής.
 فلاكت φελακὲτ, α. δυστυχία.
 اكاشلمق ἐννοοῦμαι.
 اولجه ἐββέλδζε, τ. πρίν.

لاجمولاخاζα, α. | τὸ σκέπτεσθαι
 تفكر τεφεκχιούρ, α. | καλῶς
 هيچ بروقت χιδζ πὶρ βακῆτ, τ.
 οὐδέποτε.
 فانوس φανός, α. φανός.
 طوغرى δογρού, τ. εὐθύς. !
 كوسترملك κισοστερμἐκ, τ. δει-
 κνύω.
 احسان ايلمك ἰχσάν εἵλεμἐκ, α-τ.
 δωροῦμαι.
 علم ومعرفت ἴλμ ου μαχριφὲτ, α
 ἢ ἐπιστήμη καὶ ἡ τέχνη,=ἡ παιδεία.
 ياغ γιάγ, τ. ἔλαιον.
 مثابه سنده μεσακῆσινδὲ, α-τ. ὡς,
 ὡσαν.
 تدرس τεδερρόρς, α. τὸ λαμβά-
 νειν μαθήματα, σπουδάζειν..
 مذاكره μουζακερὲ α. συζήτησις.
 فليل φιλίλ, τ. θρυλλίς.
 قطع ايتك κατ' ἰτ. α-τ. κόπτω
 عناد ἰνάδ. α. πείσμα.
 حمار χιμάρ, α. ὄνος.

حماقت χαμακάτ, α. εὐήθεια, ἀ-
 νοησία.
 نتیجه νετιδζέ, α. ἀποτέλεσμα.
 مضر μουζιρρ, α. ἐπιζήμιος.
 حين χίν, καιρός.
 غضب γαζαπ, α. ὀργή.
 واد... و نه... νέδε, π. οὔτε...
 οὔτε.
 قول καβλ, α. λόγος.
 فعل φίλ, α. πράξις.
 صدور ايتك σουδούρ ιτ. α-τ. προ-
 ἔρχομαι.
 سعی ايتك σάι ιτ. α-τ. προσπαθῶ.
 علو ἀλὲθ, α. φλόξ.
 جولان ايتك δζεβελάν ιτ. α-τ. κυ-
 κλοφορῶ.
 معتاد μοι'τάδ, α. συνήθεια.
 پروانه περβανέ, π. κανδηλοσβέ-
 στης.
 بالآخره πὶλ ἀχίριχι, α. ἐπὶ τέλους.
 ياتق γιανμάχ, τ. καίομαι.
 کي καθώς.

خوی χούι, α. ἥθος.
 اعتياد ιτιγιάδ. συνήθεια, ἔξις.
 اعتياد ايتك ιτιγιάδ ἰδινμέκ, ἔξιν
 ποιῶμαι=ἔξοικειῶμαι.
 عاقت ἀκηπέτ, τ. τέλος, ἐπὶ τέ-
 λους.
 دوچار اولمق δουτσάρ ὀλμ. π-τ. πε-
 ριπίπτω.
 فقر φακρ, α. πτωχεία.
 استهزا ايتك ἰστιχζά ιτ. α-τ. ἐμ-
 παίζω.
 تسليت τεσελλιγέτ ιτ, α. παρη-
 γορία.
 الدن کلدیکی مرتبه ἐλδέν κελδιγί
 мертепé, τ. ὅσον δύνασαι.
 معاونت μουαβενέτ, α. βοήθεια.
 ملاحظه سز μουλαχαζασίς, τ. ἀπε-
 ρισκέπτως.
 کتوردی ἔφερε.
 حتى χάττα, α. ὥστε.
 حکمت χικμέτ, α. αἰτία.
 کوندر κουνδούζ, τ. τὴν ἡμέραν.
 خير χαίρ, α. τὸ καλόν.

9 ου, καί.

شر sèrr, α. τὸ κακὸν, δηλ. καλὰς
καὶ κακάς.

وقوعولمق βουκούκουλμας, α-τ.
ουμδαίνω.

افعال ἐφάλ, α. πράξεις.

اخشام ἀχσάμ, ἐσπέρας.

تفكر ايتك ιδ. ἄνωτ.

فردا φερδᾶ, π. ἡ ἐπι-
οὔσα.

اصلاح ισλάχ, α. βελτίωσις.

حقسزلق χακσιζλήχ, τ. ἀδικία.

حياسزلق χαγιασιζλήχ, τ. ἀναί-
δεικ, αἰσχρότης.

كسب κέσπ, α. ἀπόκτησις.

ثروت σερβέτ, α. πλοῦτος.

اولا ἐδλιά, α. κίλλιον.

تنبللك τενπέλλικ, τ. ὀκνηρία.

ام الحباثت οὔμμ ουλ-χαπαῖς, α.
μήτηρ τῶν κακιῶν.

تزيين τεζγίν, α. στολισμός.

صورت σουρέτ, α. πρόσωπον.

اندام ἐνδάμ, π. σῶμα.

مشغول μεσγούλ, α. ἐνασχολού-
μενος.

سيرت σιρέτ, α. ἤθη.

تزيين τεζγίπ, α. μόρφωσις.

بلا ملاحظه πίλα μουλαχαζᾶ, α.
ἀπερισκέπτως.

عجله ἀδζελέ, α. βία.

تشبث ايتك τεσέππους ιτ. α-τ. ἐ
πιχειρῶ.

قزائق καζανμάκ, τ. ἀποκτῶ.

صلح σουλχ, α.

مسالمت μουσαλεμέτ, α. | τὸ φιλιού-
σθαι.

فضائل φαζαῖλ, α. ἀρεταί.

التزام ايتك ιλτιζάμ ιτ. α-τ. ἐγκολ-
ποῦμαι.

قبايح καπαῖχ, α. κακία.

اقبال ικπάλ, α. εὐτυχία.

مغرور اولمه ἀντὶ τοῦ
μαγρούρ ὄλμα, α-τ. μὴ ὑπερηφα-
νεύεσαι.

ادبار ιδπάρ, α. δυστυχία.

نفس νέφς, α. ἄτομον.

تزليل ايتك τεζιλιλ ιτ. α-τ. έξευ-
 τελίζω.
 مشاهده ايتك μουσαχαδè ιτ. α-τ. α-τ. αγαπῶ,
 βλέπω.
 اوضاع èβζά, α. πράξεις.
 قيق καπήχ, α. αίσχυρος, κακός.
 ايشلمك èργάζομαι.
 يد γέδ, α. χείρ.
 امانت èμανèt, α. ενέχυρον.
 توديع τεδδì, α. τὸ παραδίδειν (ἐμπι-
 πιστεύεσθαί) τι εἰς τι
 تسليم τεσλίμ, α. να πρὸς φύλαξιν.
 اشيا èσγιά, α. πράγματα.
 اعاده ايتك ιαδè ιτ. α-τ. ἀποδίδω.
 استنكاف ايتك ιστινκιάφ ιτ. α-τ.
 ἀρνοῦμαι.
 علم و معرفت παιδεία.
 عفت ιφρèt, α. σωφροσύνη.
 حقيقت χακκηκάτ, α. ἀλήθεια.
 غيرت γαίρèt, α. ζήλος.
 تصرف τεσαρβρούφ, α. οἰκονομία.
 عدالت áδαλèt, α. δικαιοσύνη.

اعتبار ήτιπάρ, α. υπόληψις.
 محبت ايلمك μεχαππέτ èιλεμέκ,
 αγαπῶ,
 اشرا èσθήρρά, α. κακοί.
 القتل οὐλφèt, α. φιλία.
 انسيبت οὐνσιγèt, α.
 حليم χαλίμ, α. ἥπιος.
 كولريوزلو κιούλερ γιουζλου, τ.
 φαιδρός.
 الحق كوكملو áλτσάχ κιονουλλου, τ.
 ταπεινόφρων.
 اول èσο.
 كذب كيζπ, α. ψεύδος.
 پوختان پوخτάν, α. συκοφαντία.
 عقب άκάπ, α. εὐθύς, κατόπιν.
 عقبنده κατόπιν των, δηλ. μετὰ
 την ἀπόλαυσίν των.
 كور κεδèρ, α. λύπη.
 لذائذ λεζατζ, α. ἡδοναί.
 حال سعادته èν καιρῶ εὐτυχίας.
 معتدل المزاج μου'τεδιλ-ουλ-μιζάδζ,
 α. μετριοπαθής.

عاقِل φρόνιμος.

اسرار ἑσράρ, α. μυστικά.

كَمْ اَيْتَمْ κέτμ ιτ. α-τ. κρύπτω. ξεις.

محرم μαχρέμ, α. | ὁ πρὸς ὃν ξεμου-
στηρεύεται τις,
معتدل μου'τεμέδ, α. | ἔμπιστος.

عَد اَيْتَمْ ἄδ ιτ. α-τ. θεωρῶ.

افشا اَيْتَمْ ἱφσά ιτ. α-τ. κοινο-
λογῶ.

كِرْكَ كِرْكَ κερέκ κερέκ, εἴτε . . εἴτε.

سِيَاق σιγιάκ, α. τρόπος.

بر سِيَاق اوزره κατά τὸν αὐτὸν
τρόπον.

معامله اَيْتَمْ μουαμελὲ ιτ. α-τ. φέ-
ρομαι.

فردا φερδᾶ, π. ἡ ἐπιούσα.

رعايت رِعايَت, α. | σέβας.

حُرْمَت خورمَēt, α.

بَد زَبان πέδζεπάν, π. κακόγλωσ-
σος αἰσχρολόγος.

اجرا ἰδζρά. α. ἐκτέλεισις.

ممكن μουμκίν, α. δυνατός.

ارزو اَيْتَمْ ἄρζου ιτ. α-τ. ἐπιθυμῶ.

مرتكب μουρτεκίτ, α. διαπράττων.

قبائح καπαίχ, α. αἰσχροὶ πρά-

اوامقدن ايسه ἀντὶ νὰ ἦσαι.

ترجیح τερδζιχ, α. τὸ προτιμᾶν.

اخر ἄχᾶρ, α. ἄλλος.

وضع يد اَيْتَمْ βάζι γέδ ιτ βάλλω
χεῖρα.

يهوده ير πιχουδὲ, π. εἰς μάτην.

قيمتلو κηγμετλου, τ. πολύτιμος.

حسد χασεδ, α. φθόνος.

نماتق νεμαμλήκ, τ. καταγγελία
(λόγων ἢ πράξεων τινος ἐπιφέρουσα δι-
χονοΐας) βραδιουργία, κοιν. ἀνακάτωμα.

ثروت πλοῦτος.

اعتماد ἰτιμάδ, α. ἐμπιστοσύνη.

ثبات σεπάτ, α. μονιμότης.

بفا πακᾶ, α. διάρκεια.

على العميا ἄλῆ-λ-ἄμίγισ, α. τυφλῶς.

حكم χούκμ, α. ἐξουσία.

طالع ταλή, α. τύχη.

حکم طالع χούκι τα'λι, ἡ ἐξουσία,
ἡ διάκρισις τῆς τύχης.

تسليم نفس ايمك τεςλίμι νέφς ιτ.
α-τ. παραδίδω, ἀφίνω ἑμαυτόν.

54 - 52

كچوان καγτσέβαν, π. κηπουρός.

قىز κήζ, τ. κόρη.

حكاية ιδ. 1.

پروسيا προυσία, Πρωσσία.

قراچيه κираλίτσα, τ. βασιλίσσα.

ياز γιάζ, τ. θέρος.

موسم μεβοίμ, α. ὥρα τοῦ ἔτους.

اچيق ἀτσήκ, τ. ἀνοικτός.

هوا χεβά, α. ἀτμοσφαῖρα.

چچاك τσίτσέκ, τ. ἄνθος.

رايه ραίχά, α. ὁσμή.

طيه ταίπε, α. εὐχάριστος.

جان افزا δζάν ἐφζά, π. θελκ-

τικός.

تيمات τερεννουμάτ, α.

ἄσματα.

ناغمات ναγμάτ, α.

متلذ اولمق μουτελεζζιζ ὀλμ. α-
τ. ἡδύνομαι.

اولوب اولαν ἀντι ὑποχείμενον τού-
του ἐστὶ ἡ κατωτέρω λέξις

عالم ἀλέμ, α. κατάστασις.

كندی عالمده ἐν τῇ ἑαυτοῦ παιδι-
κῇ ἀπλότητι.

اويون ὀγιούν, τ. παίγνιον.

مشغول μετγούλ, α. ἐνασχολούμενος.

ياش γιάς, τ. ηλικία.

دقت نظر δηκκάτι ναζάρ, α. προ-
σοχή.

جلب ايلمك δζέλῃ, εἰλεμέκ, α-τ.
ἐφελκύω.

ادب	ἐδὲπ, α. σεβασμός.	اعلا	ἀλῖα, α.	ἐξαίρειος.
حوف	χάβφ, α. φόβος.	نقیس	νεφίς, α.	
تلاش	τελάς, α. ταραχή.	سفره طاقمی	σοφρά τακτημή, τ. ε.	
تردد	δερεδδούδ, α. δισταγμός.	پیتراپέژیا	σκεύη.	
حسن	χούσν, α.	کورديکی	حاله	ὅταν ἰδῇ.
و	ω	حیرت	χαῖρετ, α.	ἐκπληξίς.
جمال	ἐξεμάλ, α.	تعجب ایتک	τεαδζούπ	ἰτ. α-τ.
معامله	μουαμελέ, α. συμπεριφορά.	ثاυμάζω.		
محتوظ	μαχζούζ, α. εὐχαριστή-	جمله سی	δζούμλεσι, τ. ὅλοι.	
μένος.		بدن	πῖρδέν, α. ὁμοῦ.	
قادرین	καδὴν, τ. γυνή.	یوز	γιοῦζ, τ. πρόσωπον.	
واسطه	βασιτά, α. μέσον.	طعام سفرسی	ταάμ σοφρασῇ, τ. τρά-	
سرای	σεράι, π. ἀνάκτορον.	پεژا	φαγητοῦ.	
جلب ایتدرمک	δζέλπ ἰττιρμέκ, α-	اصول	οὐτούλ, α. τάξις.	
τ. στέλλω καὶ φέρω (ὑπὴρ.)		وجهه	βέδζχιλε, τ. κατά. Τοῦτο	
طعام ایتک	ταάμ ἰτ. α-τ. τρώγω.	پروستدیریزει	τὸ ἀκόλουθον ῥῆμα	
اویزده ایکن	ἐν ᾧ ἐπρόκειτο νὰ κτλ.	حرکت اولنه جفنی	δηλ. ὅτι θέλουσι	
احضار ایتک	ἰχζάρ ἰτ. α-τ. πα-	پράξει.		
ρουσιάζω.		ظن ایتک	ζάνν ἰτ. α-τ. νομίζω.	
قرالچه	ὑποκείμενον τοῦ κατωτέρω	از برلمک	ἐξπέρλεμέκ, τ. ἀπο-	
مأمول ایدرک	μεεμούλ ἰδερέκ, ἐπειδὴ	استهیزω.		
ἤλπικε κτλ.		دعا	δουά, α. εὐχή.	
		نوع	νέβ' α. εἶδος.	

βασίς μοναστήρι, α. κατάλληλον.	اعطا اولنق ιτά δλονμακ, α-τ.
بيت πείτ, α. στίχος.	δίδομαι.
قواضع τεβαζού, α. ταπεινότης.	بيورمق πουγιουρμάκ, τ. διατάττω.
پومثلو πούμισιλλού, τ. τοιοῦτος.	منقول μανχούλ, α. ἀναφερόμενον,
مأمول اولنق μεεμουλ δλονμακ, α.	λεγόμενον. * *
τ. ἥτις δὲν ἠλπίζετο.	چالشقن τσαλησχαν, τ. ἔργα-
حرکت χαρεκέτ, α. πράξις.	τικός.
ظهور ζουχούρ, α. τὸ προέρχε-	آری ἀρή, τ. μέλισσα.
σθαι, τὸ συμβαίνειν.	اچيق ἀτσήκ, τ. ἀνοικτός.
حضر χουζάρ, α. πηρόντες.	بال πάλ, τ. μέλι.
مجلس μεδζιλίς, α. συναναστροφή.	دوشيرمك δεβτιρμέκ, τ. συλλέγω.
على الخصوص ἄλ-ελχουτούς, α.	قیش κής, τ. χειμῶν.
ιδίως.	انبار ἀνπάρ, τ. ἀποθήκη.
تأثيراتك τεεσίρ ιτ. α-τ. κάμνω	موم μούμ, τ. κηρός.
ἐντύπωσιν.	بنايتك πινά ιτ. α-τ. οἰκοδομῶ.
مزبور μεζπούρ, α. ῥηθείς.	هب ὅλον.
تربيه τερπιγέ, α. ἀνατροφή.	طولمق τοπλαμάκ, τ. συνα-
تعليم ταχλίμ, α. ἐκπαίδευσις.	θροίζω.
تعيش τεαγιούς, α. τὸ ζῆν, ἡ τροφή.	حفظ ايتك χήφζ ιτ. α-τ. φυ-
ممنونيت μεμνουγιέτ, α. εὐχα-	λάττω.
ρίστησις.	بندو καὶ ἐγώ.
بالممنويه πιλ μεμνουγιέ, εὐχα-	كنجلك γκεντζλίχ, τ. νεανική ἡ-
ρίστως.	λιχία.

هم χέμ, καί.

أوكركناك, τ. μανθάνω. 'Εξ.

φρ: « ἐν τῇ σχολῇ μου νά μάθω παρὰ τῶν διδασκάλων καὶ ἐκ τῶν βιβλίων.

علم ἴλμ, α. γινῶσις.

طولديرمق, τ. γεμίζω.

قلب خάλπ, α. καρδία.

محببت, α. ἀγάπη.

اميد, π. ἐλπίς.

ايمان, α. πίστις.

يفقم, τ. συσσωρεύω, πλ ηρῶ.

ابد, α. αἰωνιότης.

ابدله, δια τὴν αἰώνιον ζωὴν.

تا, π. ὥστε νά (μὴ μείνω).

اولم, τ. θάνατος.

چيلاق, τ. γυμνός.

الا, α. ἀλλά.

يغلمش, τ. συσσωρευμένος.

خزينه, α. θησαυρός.

كوك, τ. οὐρανός.

حاضر اوله, α. τ. νά ἦναι

ἕτοιμος. 'Εξήγ. φρ: « 'Αλλ' ἵνα ἔχω συσσωρευμένον θησαυρὸν ἕτοιμον ἐν τῷ οὐρανῷ.

53

صندال, τ. λέμβος.

يورغونلق, τ. κού-ενήργησεν εἰς τὴν ψυχὴν μου, δηλ. κατέβαλλε τὴν ψυχὴν μου.

كار, π. ἐργασία.

محل, α. μέρος.

بايلمق παϊλμάχ, τ. λειποθυμῶ.

اويقو οὐγιουκού, τ. ὕπνος.

بويله οὐτω.

نصل νάσηλ, πῶς.

چيتمق سلامتہ سώζομαι.

تفكر τεφεκκιούρ, α. τὸ σκέ-
πτεσθαι.

تشكر τεσεκκιούρ, α. τὸ εὐχα-
ριστεῖν.

يئين γιακήν, τ. πλησίον.

ساده τ. μόνον.

تفكك τουφένκ, τ. πυροβόλον.

شمسيه σεμσιγέ, α. ἀνθήλιον.

اوزاتق οὐζανμάχ, τ. ἐξαπλό-
νομαι.

برمدت πῖρ μουδεδ, ἐπὶ τινὰ
χρόνον.

کندمدن کچدکنصکر κενδιμ δέν
γχεδζδικδέν σόνρα, ἀφοῦ παρητήλην ἐ-
μαυτοῦ, δηλ. ἀπεκοιμήθην.

اراسند ἐν τῷ μέσῳ.

عجايب ἀδζαίπ, α. παράδοξος.

صدا σαδὰ, α. φωνή.

اسم اسم, α. ὄνομα.

نر نéreδε, ποῦ;

نصل سن νάσηλσιν, πῶς εἶσαι;

سن σές, τ. φωνή.

اغلق ἀγηρλήκ, τ. βάρος.

طياتق δαγιανμάχ, τ. στηρίζομαι.

رويا ρού'γιζ, α. ὄνειρον.

کورسيورمشم ὡς φαίνεται βλέπω.

ملاحظه मुलाखाζά, α. τὸ συλ-
λογίζεσθαι.

تكرار ايتكم τεκερρόρ ιτ. α-τ. ἐπα-
ναλαμβάνομαι.

طوغرولمق δογρουλμάχ, τ. ἀνορ-
θοῦμι.

سبحان الله σουπχάν ἀλλάχ, α.
θεέ μου!

اردی ارایی کسلیه رق ἀρδὴ ἀρασὴ
خেসίلمεγереκ, τ. χωρὶς νὰ διακοπῇ=
ἀδιακόπως.

چوغالق τσόγαλμάχ, τ. αὐξάνω

تیتیرεμέك τιτιρεμέκ, τ. τρέμω.

وجود бовдзюд, α. σῶμα.

اورپرماک ὀρπερμέκ, τ. ἀνατρι-
χιάζω.

اويقو مويقو οὐγιουκού μουγιου-
κού, ὕπνος ξύπνος.

حق χάκκ, ὁ θεός.

كتوره κετεριέ, νὰ φέρῃ.

كرچك κερτσέκ, τ. ἀληθής.

واتف اولوق βαφήκ ὀλμάκ, α τ
γνωρίζω.

سولييان σοιλεγέκ, τ. ὁ λέγων.

ردء αἰφνης.

پاپاغان παπαγάν, τ. ψιττακός.

جرلق دزيرلامάκ, τ. πιπίζω, τσυ-
ρίζω.

مقدمـا μουκάδδεμα, α. προηγου-
μένως.

تعليم ايتكم τααλιμ ἱτ. α-τ. γυ-
μνάζω.

مسخره μασχαρά, α. μῆμος.

اونوتماک, τ. λησμονῶ.

حزن χούζν, α.

ملال μελάλ, α.

واه βάχ, τ. φεῦ!

λύπη.

غريب γαρήπ, α. ξένος.

سلمك σεσλεμέκ, τ. φωνάζω,
κολῶ.

ماعدـا μα'δὰ, α. ἐκτός.

قوجاقلامق κουδζακλαμάκ, τ. ἐν-
αγκαλίζομαι.

غاغا γάγα, τ. ῥάμφος.

سورمك سουρμέκ, τ. προστρίβω.

ساكن اولمق σακὴν ὀλμάκ, α τ.
κατοικῶ.

اوكرتمك ὀγρετμέκ, τ. διδάσκω.

كويه κούγιζ, π. δῆθεν.

خاطر χατήρ, α. ὑγεία.

معامله μουαμελέ, α. τρόπος.

خوشنه كيدوب χουσούνὰ χιδούπ,
τ. εὐχαρίστησεν αὐτόν.

اكندرمك ἐιλενδιρμέκ, τ. δια-
σκεδάζω (τινά).

چبالق τσαπαλαμάκ, τ. προσπαθῶ.

سوينمك σεβινμέκ, τ. χαίρω.

چرپق τσίριπινμάκ, τ. ἀνασχιρτῶ.

صاوشمق σαβουσμάκ, τ. παρέρ-
χομαι.

يوزطوتق γιούζ τουτμάκ, τ. δεικνύω
 πρόσωπον (πρός τι) δηλ. αρχίζω να . .
 كوكل χιονούλ, τ. καρδία.
 دال δάλ, τ. κλόνος.
 طولاشق δολασμάκ, τ. περιφέ
 ρομαι.
 امك ἐμέκ, τ. κόπος.
 خاطر μνήμη.
 اسف ايتك ἐσέρ ιτ. α-τ. λυ-
 ποῦμαι.
 اغراشمق ογρασμάκ, τ. καταγί-
 νομαι.
 كچه κέρτσι, π. ἀν καί.
 حد اولسون χάμδ ὀλσούν, τ. δό-
 ξα τῷ θεῷ.

ذخيرہ ζαχιρέ, α. ζωοτροφία.
 امرار ἱμράρ, α. τὸ διέρχεσθαι
 (ἐνεργ.)
 امرار وقت اوله جغه ἀντί να διέλ-
 θω τὸν καιρόν μου.
 كاشكى χιάσκι, π. εἶθε.
 تدارك τεδαρούκ, α. προμήθεια.
 ارزاق ἐρζάκ, α. ζωοτροφία.
 صرف ايتك σάρφ ιτ. ἄ-τ. ἐξο-
 δεύω.
 الحاصل ἔλ χασήλ, α. ἐν ἐνὶ
 λόγῳ.
 لقدى ايدجك μεθ' οὗ νὰ ὀμι-
 λήσω.

54

علو همت οὐλιούδβι χιμμέτ, α. ὅτι προπορεύεται τοῦ λέοντος καὶ τρέ-
 φεται ἐκ τῶν ἀπομειναρίων αὐτοῦ).
 اذيوپرپعيا.
 قرد قولاق καρὰ κουλάκ, τ. λὺγξ,
 كشت وكرار ايتك γχέστ ου χίου.
 (ζῶον περὶ οὗ λέγεται παρ' ὀθωμανοῖς) ζάρ ιτ. π-τ. περιφέρωμαι.

المغين اغاجي ilγh̄n āgađz̄h, τ. μυ-
ρίκη (δένδρον).

يوا γουθα, τ. φωλεά.

قورمق کورμάκ, τ. στήνω.

مشغول μεσγούλ, α. ἐνασχολού-
μενος.

اورمجاك ὀρουμδζέκ, τ. ἀνυφαντής.

تصادف ايتاك τεσαδούφ ιτ. α-τ. ἀ-
παντῶ.

ياهو γιαχού, α. ὦ οὗτος, ὦ!

كوشاك κιόσκα, τ. περίπτερον.

سينك مينك σινέκ μινέκ, τ. μυίγας
ξεμυίγας, δηλ. μυίας καὶ τὰ παρόμοια.

اولامق ἀβλαμάκ, τ. θηρεύω.

طوزاق τουζάκ, τ. παγίς.

قهقهه قوپارمق καχκαχά κοπαρ-
μάκ, τ. καγχάζω.

شاشمق σασμάκ, τ. ἀπορῶ.

قوب قولاي κόπ κολαί, τ. εὐχο-
λώτατα.

كچنمك γκετσίνμεκ, τ. ζῶ.

طريق τάρηκ, α. τρόπος.

زحمته كيرمك ζαχμετέ γκιρμέκ, α-
τ. λαμβάνω κόπον.

بالجمه πιλ δζούμλε, α. ὄλα.

يوتيحي حيوان γιρτιδζι χαιϊβάν, τ.
σαρκοφάγον ζῶον.

ارسلان ἀρσλάν, τ. λέων.

چالماق τσάτμάκ, τ. προσκολλῶμαι.

ساقلاپانليق σακλεπανλήκ, τ. βωμο-
λοχία.

پيم پέζιμ, π. συναναστροφή.

انسيت ούνσιγέτ, α. φιλία.

پيم انسيتيه εἰς τὴν φιλικήν του
συναναστροφὴν δηλ. παρ' αὐτῷ.

صوقلمق σοκουλμάκ, τ. εἰσχωρῶ.

Εξήγ. φρ: «κατέβαλον ὕλας μου τὰς
δυνάμεις ὅπως εἰσχωρήσω κτλ.»

مداھنه μουδαχανέ, α. κολακεία.

حالبوکه χαλπούκι, τ. ἐν τοσούτῳ.

رفاه ρεφάχ, α. ἄνεσις.

چندھ γερινδέ, τ. εἰς τὸν τόπον
της, δηλ. εἶναι πλήρης.

پاردملك παρελεμέκ, τ. κομα-
τιάζω.

قدّر καθάρ, τ. ὅσον.
 كَيْفَهُمَ بِأَقْرَامٍ κείφιμὲ πακάρημ, τ. γίζομαι.
 εὐθυμῶ.
 حَكِيمٌ χακήμ, α. συνετός.
 تَنْبَلَاكُ τενπέλλιχ, τ. ὀκνηρία.
 سِيَّهٌ σεγιῆ, α. ἔγκλημα.
 سِيَّهٌ سِيَّهٌ ἔνεχα τοῦ ἐγκλήματος
 τῆς (ὀκνηρίας)
 بَاشِكِي τήν κεφαλὴν σου, δηλ. σε-
 αὐτόν.
 بَلَا πέλα, α. συμφορά.
 صَوَقِقٌ σοκμάκ, τ. ἐμβάλλω.
 تَعْرِيفٌ τααρίφ, α. περιγραφή.
 قَبُولُ اَيْتَمَزْ καπούλ ιτμέζ, α-τ. δὲν ζᾷ, α-τ. ἐκτός τούτου.
 ἐπιδέχεται.
 لَقَمًا λοκμά, α. χαψιά, θοῦκα.
 نَفْسٌ νέφς, α. ἄτομον.
 خِدْمَتٌ χηδμέτ, α. τὸ ὑπηρετεῖν.
 مَلَاذِمَتٌ μουλτζαζεμέτ, α. τὸ συ-
 νοδεύειν.
 تَهْلِكُهُ τεχλικέ, α. κίνδυνος (ὡς τὸ
 ὑπηρετεῖν κτλ.)

حَدَثٌ اَيْتَمَكْ χεδδέτ ιτ. α-τ. ὁρ-
 γίζομαι.
 قَبَا حَتْلِي καπαχατλή, τ. ἔνοχος ἐγ-
 κλήματος, ἐγκληματίας.
 دَرُخَا طَر اَيْتَمَكْ δερ χατήρ ιτ. α-τ.
 φέρω εἰς τὸν νοῦν μου.
 مَحْرَمٌ μαχρέμ, α. ἐμπιστευμένος
 φίλος.
 اَوْلَدِيْنِكَ حَالِدٌ ἐνῶ ἦσαι.
 تَقَطَّاهُ νοκτά, α. σημείον.
 اِلَيْهِ بِر تَقَطَّاهُ διὰ τὸ παραμικρόν.
 مَجْرَمٌ μουδζρίμ, α. ἔνοχος.
 بَوْنَدَن قَطْعٌ نَظَرٌ πουνδάν κάρτι, ν-
 ζᾷ, α-τ. ἐκτός τούτου.
 حُرِيَّتٌ χουρριγέτ, α. ἐλευθερία.
 شَخْصِيٌّ σαχσέ, α. ἀτομικός.
 مَقَابِلَانِدُهُ μουκαπίλινδὲ, τ. ἀπέναντι.
 ضَايَعٌ اَيْتَمَكْ ζαί ιτ. α-τ. χάνω.
 اِفْعَالٌ κιαφέ, α. τὸ ὅλον, ὅλοι.
 اِفْعَالٌ ἐφάλ, α. πράξεις.
 حَرَكَةٌ χαρεκιάτ, α. πράξεις.

ارزو ἄρζου, π. ἐπιθυμία.
 تطبيق ايتك τατπίκ ιτ. α-τ. συμ-
 βιβάζω.
 غير گایر, α. ἄλλος.
 مستقلاً μουστακλήλεν, α. ὡν ἀνε-
 ξάρτητος=ἀνεξαρτήτως.
 مقدس μουκαδδές, α. ἱερός.
 تماميله τεμαμίλε, τ. ἐντελῶς.
 متصرفاً μουτεσαρρῆφεν, τ. κατέχων
 اقامت ايتك ικαμέτ ιτ. α-τ. δι-
 μένω.
 شكار σηκιάρ, π. θήρα.
 باشى پاستلى پاشى, τ. μόνος
 ἀνεξαρτήτως.
 بلاسييله πελασίιλε, τ. διὰ τῆς συμ-
 φορᾶς τῆς=ἐνεκα τῆς . . .
 ارتق ἄρτηκ, τ. περίσσευμα.
 عادات αδεδα, α. συνήθως.
 چاق يلايجليق τσανάχ γιαλαγι-
 δζιλήκ, τ. παρασιτία,
 علوهمت ιδ. ἄνωτ.
 طوقنق δοκανμάχ, τ. ἐγγίζω.

اويله رزيلانه بر حالده οἶλε βεζιλανέ
 پير خالده, με τρόπον οὕτω χαμερπῇ.
 كيك γκείκ, τ. ἔλαφος.
 سايه σαγέ, π. σκιά, προστασία.
 سايه سايه ὑπὸ τὴν προστασίαν=
 χάρις.
 سينك ιδ. ἄνωτ.
 قناعت ايتك κκανατ ιτ. ἀρκοῦμαι.
 كار كيάρ, π. ἔργον.
 قطعه κηττά, α. στροφή (στίχων).
 دلم διλίμ, τ. φέττα.
 منت μιννέτ, α. ὑποχρέωσις.
 منت ايتم δέν γίνομαι ὑπό-
 χρεως.
 اولمك ὀλμέκ, τ. ἀποθνήσκω.
 اولا ἐδλιζά, α. κάλλιον.
 كور اوله يم كيόρ ὀλαίμ, τ. νά τυ-
 φλαθῶ.
 كر γκέρ, π. ἐάν.
 تك τέκ, τ. μόνος.
 حر χούρρ, α. ἐλεύθερος.

55

باب *pāp*, α. κεφάλαιον.
 اول *ēbēl*, α. πρῶτος.
 كوسترامك *χιοστεριλμέχ*, τ. δει-
 κνύομαι.
 وجهه *βέδζχιλε*, τ. καθώς.
 يوصيوارلق *γιοὺς γιουστράχ*, τ.
 ὀλοστρογγυλος.
 كره *χιουρρέ*, α. σφαῖρα.
 اوليه *οὐτω*.
 ده نه هه *οὔτε . . οὔτε*.
 اوج *οὐδζ*, τ. τέλος.
 كار *κενάρ*, α. ἄκρα.
 دينيلهجاك *δινιλεδζέχ*, τ. ὕπερ νά
 ὀνομασθῇ.
 فن *φένν*, α. ἐπιστήμη.
 ارباب فن *ἐπιστήμονες*.
 كره ارض *χιουρρέι ἄρζ*, α. γήινος
 σφαῖρα.
 اهالى *ἐχαλι*, α. κάτοικοι.

نظر *ναζάρ*, α. βλέμμα.
 كوره *χιουρέ*, τ. ὡς πρὸς. Ἐξήγ.
 φρ: «Ὡς πρὸς τὰ βλέμματα τῶν κα-
 τοίκων τῆς γῆινου κτλ.»
 برطاقم *πίρ τακήμ*, τ. τινί.
 جهت *δζιχέτ*, α. μέρος.
 تعيين ايمك *τααχίν* ἱτ. α-τ. προσ-
 διορίζω.
 علما *οὐλεμά*, α. σοφοί, ἐπιστή-
 μονες.
 طبيعي *τακίι*, α. φυσικός.
 كوردیكى *ἀντί* *κρόπ* *τὰ ὅποιχ*
βλέπει.
 مشرق *μεσρίχ*, α. ἀνατολή.
 مغرب *μαγρίπ* καὶ *μαγρέπ*, α.
δύσις.
 قونموغرافيا *κοσμογραφία*, κοσμο-
γραφία.
 اصطلاح *ἱστηλάχ*, α. ἑκφρασις, ὁ-
ρος ἐπιστημονικός.

شرق	σάρκ, α. ἀνατολή.	« ἄρκτος ἐστὶ τὸ μέρος ὅπερ πίπτει ἔμ- προσθεν τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν οὗτος κτλ. »	
صباحين	σαπάχλαϊν, τ. τὴν πρωΐαν.	صاغ	σάγ, τ. δεξιός.
كونش	κουνές, τ. ἥλιος.	جنوب	Τοῦτο ἐστὶν ὑποκείμενον τοῦ κατωτέρω ῥήματος د
طوغور	δογήγιον, τ. (μετοχὴ ἐνε- στῶτος θετ.) ἀνατέλλων.	جهات	δζιχάτ, α. μέρη, σημεία.
كورنك	γκιουρυνμέκ, τ. φαίνομαι.	اربع	ἐρπά, α. τέσσαρα.
Ἐξήγ. φρ:	« Τὸ μέρος ἐξ οὗ φαίνεται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας ὡς ἀνατέλ- λων κτλ. »	اصلي	ἀσλή, α. ἀρχικός.
غرب	γάρπ, α. δύσις.	نسبت	νισπέτ, α. σχέσις.
مقابل	μουκαπίλ, α. ἀντίθετος.	نسبتله	νισπέτλε, σχετικῶς.
يعنى	δηλαδή.	فرعى	φερί, α. ὁ ἐκ τῆς ῥίζης ἢ τῆς πηγῆς παραγόμενος, δευτερεύων.
اخشام اوزرى	περί τὸ ἐσπέρας.	جهات فرعيه	ἐνδιάμεσα σημεία.
باتمق	βυθίζομαι, δύω.	اولكى	ἐόβελκι, ὁ πρῶτος.
فنون	φουνούν, α. ἐπιστῆμαι.	شرق شملى	σάρκ-σιμαλί, α. βο- ρειοανατολικός.
ارباب فنون	ἐπιστῆμονες.	شرق جنوبى	σάρκ-δζενουπί, α. νο- τιοανατολικός.
شمال	σιμαλ, α. ἄρκτος.	غرب شملى	γάρπ-σιμαλί, α. βο- ρειοδυτικός.
جنوب	δζενούπ, α. μεσημβρία.	غرب جنوبى	γάρπ-δζενουπί, α. νο- τιοδυτικός.
نام	νάμ, π. ὄνομα.		
شمال	Τοῦτο ἐστὶ ὑποκείμενον τοῦ κατωτέρω ῥήματος د ἐστί. Ἐξήγ. φρ:		

56 - 57 - 58 - 59

καθεν. اوتەدەن پەرى، τ. ἀνέ.

مشهور μεσχοῦρ, α.

معروف μακροῦφ, α.

γνωστόν.

دەرىن δερὶν, τ. βαθύς.

قىو κουγιού, τ. φρέαρ.

مەلەن μάλθεν, α. μέταλλον.

مەلەن اوجاغى μεταλλεῖον.

سەتخ, α. ἐπιφάνεια.

ارض ἄρζ, α. γῆ.

نەسبەتە نισπέτλε, σχετικῶς.

سەجەق سηδζάκ, τ. θερμός.

صورت σουρέτ, α. κατάστασις.

مەركەز μερχέζ, α. κέντρον.

نەشأت ایتەك νεσέτ ιτ. α-τ. προ-

κύπτω.

كەت كەدە, τ. βαθμιαίως,

δەل. δειν προχωρεῖ πρὸς τὰ κάτω,

يەك پارە, π. μονοκόμματος.

Ἐξήγ. φρ: « ὅτι βαθμικῶς τὸ κέντρον τῆς γῆς γίνεται διάπυρον.

اولىق اثبات اولىق α-τ. ἀπο-δεικνύομαι.

مەسەلە, α. παραδείγ. χάρ.

يوز ἑκατόν.

مەترۆ μέτρο, μέτρον.

عمق οὔμκ, α. βάθος.

دەپ, τ. πυθμίν.

حرارت χαραρέτ, α. θερμότης.

دەردەزە, α. θαμνός.

مەزەيدە مۇتەζαΐد, α. αὐξάνων.

بەنسەبت مەزەيدەدە اولەرق κατὰ αὐ-

ξοντα λόγον.

ارتەق ἀρτμάκ, τ. αὐξάνων.

بەلکە ἴσως καί.

فەزلە φαζλά, α. περίσσευμα, πε-

ρισσότερον.

حق χάττα, α. και μάλιστα.
 صكره ἑσχάτως.
 ایجاد اولنمق ιδζαδ όλν. α-τ. ἐφευ-
 ρισκομαι.
 غایت درین اوله رق εις μέγα βάθος.
 قازیلیمق καζηλημάχ, τ. σκάπτομαι.
 فوق المأمول φεβκ-ελ-μεεμουλ, α.
 οὐ πὲρ τὸ ἐλπίζόμενον.
 کیدیش χιδίς, τ. πορεία.
 بوکیدیشله κατ' αὐτόν τὸν τρόπον.
 وارنجیه قدر βαρίνδζε γε καθάρ, τ
 μέχρι.
 ارته արտά արտά, τ. αὐξάνουσα
 όλονέν. Ἐξήγ. φρ: «ὅτι θέλει καταλή-
 ξει εις αὐτόχρημα πυρώδη κατάστασιν.»
 تحقق اتمك τεχακκούκ ιτ. α-τ. βε-
 θαιοῦμαι, ἀποδεικνύομαι. * *
 خط استوا χάττι ιστιθά, α. ισημε-
 ρινὴ γραμμή.
 کيوررρέ, α. σφαῖρα.
 تقسیم ταχσίμ, α. τὸ διαιρεῖν.
 نظوا ναζάρεν, α. λαμβανομένου
 ὑπ' ὧσιν, ἐπειδὴ.
 نظراً ἑπειδὴ ἑπείδὴ διαίρει.

اروپا αὐρώπα, Εὐρώπη.
 قطعہ کητὰ, α. τμήμα, ἡπειρος.
 شمالی σιμαχλι, α. βόρειος.
 اسیا ασίγιχ, Ἀσίχ.
 قطعہ سی Ἐνταῦθαὼς καὶ εις τὰ κα-
 τωτέρω شمالی دکری اطلاس دکری
 اق دکر ἔννοητόν τὴν ἐν τέλει τῆς
 παραγράφου εὐρισκομένην πρόθεσιν
 ايله ὑπό.
 باب κεφάλαιον.
 بیان پیچیان, τὸ ἀναφέρειν, τὸ
 λέγειν.
 منجمد مουντζεμιδ, α. παγωμένος.
 اطلاس ἀτλάς, α. ἀτλαντικός.
 اق دکر اک δενιζ, α. ἄσπερη θάλασ-
 σα, ἡ Μεσόγειος.
 قره دکر καρά δενιζ, τ. Μαύρη
 θάλασσα,
 محدود اولمق μαχδοὺδ όλμ. α-τ.
 ειμι ὠρισμένος=ὀρίζομαι.
 سائر ἄλλος.
 اولدینی حالده καίτοι οὔσα.
 سطح σάχτ, α. ἐπιφάνεια.

κίλομετρο, χιλιομέτρον. κίλομετρο
 μπουτεζαμμίν δλμ. متضمن اولمق
 α-τ. περιλαμβάνω.
 Μάκτ χώρα. مملكت
 μαμαουριγέτ, α. εὐδαι- معوريت
 μονία. Εννοητέον τὸ κατωτέρω جهتيله
 δζιχετίιλε, ἔνεκα.
 αήλι κάτοικοι. اهالي
 τερχαχῆ, α. πρόοδος. ترقى
 μεδενιγέτ, α. πολιτι- مدنيت
 σμός. **
 χουκχιουμέτ. α. κράτος. حکومت
 پای تخت π. πρω-
 τεύουσα.
 πόλις. شهر
 δεβλέτ, α. κράτος. دولت
 α. ὑψηλός. على
 δεβλέτι αλιγέ, α. ὑ- دولت عليه
 δθωμανικόν. δηλ. φηλὸν κράτος,
 π. ὑπό. زیر
 χουκχμ, α. κυριαρχία, حکم
 Αἴγυπτος, π. μῆσρ. مصر
 Τύνις, π. τούνους. تونس

ἀφρίκx, Ἀφρική. افريقا
 α. κεφάλαιον. فصل
 α. αἱ δύο ἡ- مملكتين
 Μολδοβλαχία. γεμονίαι, δηλ. ἡ
 τμήμα. پارچه
 διηρημένος. مونسيم
 Βλαχία. افلاق
 πρωτεύουσα. مرکز
 Βουκουρέστιον. بکرش
 Μολδαῦτα. بغداد
 Ἰάσιον. ياش
 δηλ. τοῦ κράτους, طرف دولتدن
 τοῦ δθωμανικοῦ.
 α. διορίζο- منصوب
 μενος.
 α. ὁ τιμηθεὶς διὰ ممتاز
 προνομίων, προνομιούχος.
 α. ἡγεμῶν. بك
 α-τ. δια- اقامت ايتامك
 μένω.
 Σερβία. صرب
 Βελιγράδιον. بلغراد

قره طاع karā (δάγ, Μαυροβού-
vion.

كذلك κεζάληκ, α. επίσης.

کنز κενιζ ήγεμών, εκ του Σερβι-
kou κνιάζ,

چته τσετίνε, Κεττίγγη.

قصبه κασαπά, α. μικρά πόλεις.

اداره idarè, α. διοικήσεις.

اولئق اداره διοικουμαι.

طوغريدن طغرریه
γιά, τ. απ' ευθείας.

مأمورین μεεμουρίν, α. υπάλ-
ληλοι.

عائد αϊδ, α. άνήκων.

محلى μαχαλλι, α. επιτόπιος.

حکومتار κυβερνήσεις.

معرفتيه μακριφετίλε, α. τ. δια μέ-
σου, υπό.

اولان اولαν αντι

معداد μουτε'αδδιδ, α. πολυά-
ριθμοι.

ولایت ειλαγέτ, α. επαρχία.

شالوجه πάσληδζα, τ. κυριώ-
τερος.

ادرنه εδίρνε, Άνδριανούπολις.

روسجق ρουσδζούκ, Άρχτσού-
κιον.

بوسنه سرائي πόσνα σεράϊ, Βόσνα
Σεράγιον.

سلائيک σελιανικ, Θεσσαλονίκη.

يانه Γιάννα, Ιωάννινα.

سائر άλλαι. * *

Тауоропанк منقسم اولدينى حکومتار
κράτη εις α είναι διηρημένη ή Εύρώπη.

شونلار σουνλάρ, τ. ταύτα, δηλ. τά
μέχρι τουδε άναφερθέντα.

عبارت ιπαρέτ, α. συγκείμενος.

نقوس νουφούς, α. ψυχαι, άτομα.

خلق χάλκ, α. λαός,

تابعیت ταπά'ιγέτ, α. ύπηκοότης.

الت αλτ, τ. υπό.

که τών όποίων.

مقدار μικδάρ, α. ποσότης.

بر πέρ, π. κατά,

وجه βέδζχ, α. τρόπος.
 اتی ἀτή, α. ὁ κατωτέρω, ἀκό-
 λουθος.
 بوجه اتی κατὰ τὸν ἀκόλουθον
 τρόπον, ὡς ἐφεξῆς.
 ایراد ἱράδ, α. τὸ ἀναφέρειν.
 اسامی ἑσαμί, α. ὀνόματα.
 حکومت χουκιουμάτ, α. κράτη.
 یونان γιουνάν, Ἑλλάς.
 پورتنیز پورτεκίς, Πορτογαλλία.
 فرانسه φράνσα, Γαλλία.
 بلجیقا πέλδζικά, Βέλγιον.
 فلمنک φελεμένκ, Ὀλλανδία.
 پروسیه προύσια, Πρωσσία.
 المانی ἀλεμάνια, Γερμανία.
 اوستریα ἀβουστρία, Αὐστρία.
 سویجره ἰσβίτσερα, Ἑλβετία.
 انگلتره ἰγγιλτέρα, Ἀγγλία.
 دانیمارقه δανιμάρκα, Δανιμαρκία.
 اسویج نورویج ἰσβέδζ νορβέδζ, Σβε-
 xix Νορβηγία.

росія ρουσία, Ῥωσσία.
 دولت δεβλέτ, α. κράτος.
 ایچندē ἰτσινδē, τ. μεταξύ.
 دولت علیه δεβλέτι ἀλιγέ, α. τὸ
 Ὑψηλὸν κράτος.
 عثمانی ὀσμανί, α. ὀθωμανικός.
 ممالک μεμαλίκ, α. χῶραι.
 اسلام ἰσλάμ, α. ἰσλαμισμός. Μωα-
 μεθανοί.
 بشقه ἐκτός.
 اغلب ἀγλέπ, α. περισσότερος.
 اغلی οἱ πλείστοι αὐτῶν (τῶν κα-
 τοίκων).
 خریستان χριστιάν, χριστιανοί.
 جزوی δζουζβή, α. ὀλίγος.
 یہودی γεχουδι, α. Ἰουδαῖος.
 تبعہ таπαά, α. ὑπήκοοι.
 اولہرق ὀλαράκ, ἐκ, ἰδ. γραμ-
 ματ. παράγρ. 85.
 ملت μιλλέτ, α. ἔθνος.
 مرکب μουρεκκέπ, α. συγκείμενος.
 ایادی λοιπόν.

باشلوچه πάσληδζα, τ. κυριώ-
τερος.

بلغار βουλγάρ, Βούλγαροι.

ادرنه ἐδέρνε, Ἀνδριανούπολις,

طونه τούνα, Δούναβις.

ولاية βιλαγέτ, α. ἐπαρχία.

اکثريت ἐκσεριγέτ, α. πλειονότης.

اکثريتله ἐν πλειονότητι, δηλ. κα-
τὰ μέγαν ἀριθμόν.

ساکن κατοικῶν.

صربيه σερπιγέ, Σερβία.

قروطاغ Μαυροβούνιον.

امارت ἱμαρέτ, α. κυβέρνησις, ἡ-
γεμονεία.

اهالی ἐχαλί, κάτοικοι.

جنس δζινς, α. γένος.

روم ρούμ, τ. γραικός.

اکثريا ἐκσερίγζα, α. ὡς ἐπὶ τὸ
πλεῖστον.

سلانیک Θεσσαλονίκη.

يانية Ἰωάννινα.

شوقدروارکه σου καθάρ βάρκι, τ.
τόσον μόνον ὅτι, ἀλλά.

اکثريتله بلغاربولتان مملکتده
α. ἐνθα πλεονάζουσιν οἱ Βούλγαροι.

موجود μεδδζουδ, α. ὑπάρχων.

کزاک κεζάληκ, α. ἐπίσης.

ارمني ἔρμενί, ἄρμένιος.

کائن κιζίν, α. κείμενος.

اولاح ἰδλᾶχ, Βλάχοι.

مملکتين μεμλεκετέίν, α. αἱ δύο
ἡγεμονεῖται.

جهت δζιχέτ, α. μέρος.

مولدوان μολδοβάν, Μολδαυοί.

خلق χάλκ, α. λαός.

بغدان πογδάν, Μολδαυία.

حاکم χακίμ, α. ὁ κυρίαρχος, ὁ
κρατῶν.

اسلامی ἰσλαμί, α. ἰσλαμικός.

زیر ζίρ, π. ὑπό.

رعیت ραίγέτ, α. τὸ εἶναι ὑπο-
τελῆ.

زیر رعیتده در
εἰς φόρου ὑποτελεῖς
εἰς αὐτὸ (τὸ ἰσλαμικόν).

60 - 61 - 62 - 63

δενίξ διγρὸν, λέγοντες θά-
λασση.

قره καρὰ τ. ξηρά.

عكس ἄκσ, α. τὸ ἐναντίον.

کره سάτχ ι κιουρρέ, α. ἡ ἐ-
πιφάνεια τῆς γῆς.

استيعاب ايتك ιστιὰ π' ιτ, α. τ. κα-
τέχω, καλύπτω.

عظيم ἄζήμ, α. μέγας.

نهر νέχρ, α. ποταμός.

حسيه χασεπίιλε, ἔνεχα.

ذكر ايتك ζικρ ιτ. ἀνυφέρω.

قطعه τμήμα.

تقسيم اولمق διαιρουῦμι.

بولة جہ πόντεδζε, τ. οὕτως ἐ-
πίσης.

اسم ἴσμ, α. ὄνομα.

بحر πάχρ, α. θάλασσα.

بحر اطلاس πάχρ-ι ἄτλάς, α. Ἄ-
τλαντικός ὠκεανός.

بحر اكبر πάχρ-ι ἐκπέρ, α. Μέγας
ὠκεανός.

بحر هندي πάχρ-ι χινδὶ, α. Ἰνδι-
κός ὠκεανός.

بحر منجمد شمالي πάχρ-ι μουνδζε-
μίδι σιμαλί, α. βόρειος παγωμένος ὠ-
κεανός.

بحر منجمد جنوبي πάχρ-ι μουνδζε-
μίδι δζενουπί, α. νότιος παγωμένος ὠ-
κεανός.

سواحل σεβαχίλ, α. περάλια.

احاطه ايلمك ιχατά ἐίλεμεχ, α. τ.
περικυκλόνω.

اصطلاح ιστιλάχ, α. ἔκφρασις, ὁ-
ρος ἐπιστημονικός.

محيط μουχίτ, α. περικυκλόνων,
ὠκεανός.

ايکنجی درجه ده اوله رق δευτέρου
βαθμοῦ, δευτερεύουσαι.

برطاقم pîr takîm, τ. πολλοί.
 اولکا οὐλκιά, τ. χώρα.
 مثلاο μισιλλού, τ. καθώς.
 بحر محیط pâchr-i μουχίτ, α. ω-
 κεανός.
 کورفز kiorfêz, τ. κόλπος.
 بحر پہچەر, π. ἑκαστος.
 مستقل μουςτακίλ, α. ιδιαίτερος.
 فصلی φάσλ, α. κεφάλαιον.
 تعیین τααγίν, α. τὸ προσδιο-
 ρίζειν.
 تعیینہ προσδιορίζοντες.
 آری آیرہ āirî āirî, τ. ιδιαι-
 τέρως. * *
 علم ہیئت ilmi χιγέτ, α. ἀ-
 στρονομία.
 معلومات μααλουμάτ, α. γνώσεις,
 πληροφορορία.
 کورہ kiorê, τ. κατά.
 کولہ kîlîk, τ. οὐρανός.
 کولہ یوزندہ ên tîw στερεώματι.
 اجرام êdžrâm, α. σώματα.

کافہسی tò ôlon autôn=ὅλα.
 عادتāδετα, α. ἀπαραλλάκτως.
 طیانقسزین δαγζάνμακσιζιν, τ.
 χωρίς νά στηριχθῶσι.
 دیرک dirêk, τ. στύλος.
 اوتورمقسزین otourmaksiniz, τ. χω-
 ρίς νά καθήσωσι.
 هوا χεβâ, α. ἀήρ.
 بالون παλόν, ἀερόστατον.
 اوچشمق outousmâk, τ. συνί-
 πταμαι.
 کونش kônsh, ἥλιος.
 مرکز kêntron, κέντρον.
 اتخاذ ittiçâz it. α-τ. με-
 ταχειρίζομαι.
 بحث pâçs, α. πραγματεία.
 وجہہ kaθ' òn τρόπον, καθώς.
 لایقظم la giούνκατî, α. ἀδια-
 κόπως.
 طولاشمق peristrefomai.
 فقط μόνον,
 بولندقلری r τόπος ên ô eûri-
 σκονται.

محور μιχβέρ, α. ἄξων.
 دور δέρ, α. στροφή.
 حركت χαρεκέτ, α. κίνησις.
 يلدز γιλδής, τ. ἄστρον.
 دونغ δονμέκ, τ. στρέφομαι.
 سياره σείγιαρέ, α. πλανήται. Ἐν
 ταυθα ἐννοητέον τὸ κατωτέρω ῥῆμα
 دیرل ὀνομάζουσι ἢ ὀνομάζονται.
 دونوب طولاشمیهرق μὴ περιστρε-
 φόμενοι. Ἀποκείμενον τούτου εἶναι τὸ
 ثوابته κατωτέρω
 ثوابته σεθαπίτè, α. ἀπλανεῖς. **
 اولاءεβεγλα, α. πρῶτον.
 علم هیئت ἔλμι χιγèt, α. ἀ-
 στρονομία.
 ظن ایتک νομίζω.
 کوچوجκ χιούτσουδζουκ, τ. ἐ-
 λάχιστος.
 صباحین σαπάχλαϊν, τ. τὴν
 πρωίαν.
 طوغمق δογμαχ, τ. ἀνατέλλω.

اخشاملین ἀχσάμλαϊν, τ. τὸ ἐ-
 σπέρας.
 غروب ایتک γουρουπ ἰτ. α-τ.
 δύω.
 حالبوکه ἄλλ' ἐν τούτοις.
 بحث πραγματεία.
 باطمق πατμάκ, τ. δύω.
 بونک کورفسی πουνούν χιρουνμεσί,
 τὸ νὰ φαίνεται οὗτος ὁ ἥλιος δηλ. Τὸ
 ἡπαρέμφατον τοῦτο εἶναι ὑποκείμενον
 τοῦ κατωτέρω ῥήματος نشات ایدر
 προκύπτει.
 کره ارض γήϊνος σφαῖρα.
 محوری μιχβερì, α. ὁ περὶ τὸν
 ἄξονα.
 فرضا φάρζεν, α. κατ' ὑπόθεσιν.
 سرعت σουράτ, α. ταχύτης. Ἐ-
 ξήγ. φρ: « Ἐὰν καθ' ὑπόθεσιν ἄνθρωπός
 τις ἔτρεχεν ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς
 μετὰ τὴν ταχύτητα τῆς ἐκ δυσμῶν πρὸς
 ἀνατολὰς κινήσεως καὶ στροφῆς τῆς
 γῆνιου σφαίρας περὶ τὸν ἴδιον ἄξονα
 γενομένης.
 اصل ποσῶς.
 غیب ایتک γάϊπ, ἰτ. α-τ. χάνω.

κουνδζ χιουνδουζ, τ. ἡμέρα.
 ثابت σαπίτ, α. ἀκίνητος.
 شوق قدر واره εκτὸς μόνον ὅτι.
 اجرا ايتك εκτελῶ.
 ثانيا σάνιγεν, α. δεύτερον.
 مثلوا καθώς.
 كوك يوزنده ἐν τῷ στερεώματι.
 اجرام σώματα.
 هيئت علماءى χιγέτ 'ουλεμασι, οἱ
 αστρονόμοι.
 حساب χησαπ, α. ὑπολογισμός.
 تخمين ταχμίν, α. συμπερασμός.
 كوره χιορε, τ. κατά.
 كره κερρέ, α. φορά.
 غايت الغايه γάγετ-ουλ-γχιγέ, α. ὑ-
 περβολικώτατα.
 ثالثا θάλισεν, α. τρίτον.
 يالشمش γιαπισμίξ, τ. προσκολ-
 λημένος ἐκ τοῦ يالشمق
 تبسى τεπίσι, τ. δίσκος.
 معلق mouallax, α. ἐκκρεμές.

معالقه ἐν μετεώρῳ.
 حقى και μάλιστα.
 كره شمس χιουρρέι σέμας, α. ἡ σφαί-
 ρα τοῦ ἡλίου. * *
 جسم δξισμ, α. σῶμα.
 هوا χεβδ, α. ἀτμοσφαῖρα.
 طوس طوغرى δὸς δογροῦ, τ. κατ'
 εὐθειαν.
 فولاتق φιλρατμάκ, τ. ἐκσφεν-
 δονίζω.
 اول امرده ἐββέλι ἐμιρδὲ, α. ἐν
 πρώτοις.
 قوت كوندبعت, α. δύναμις.
 سرعت سوراτ, α. ταχύτης.
 بعده متا تاوتا.
 ازاله ازاله αζαλά αζαλά, τ. ἐλαττου-
 μένη ἀδιακόπως, ἐκ τοῦ ازالق
 كه ὥστε.
 ارتق اרתήκ, τ. πλέον.
 اشاعى طوغرى πρὸς τὰ κάτω.
 آن آن, α. στιγμή.

γ. γέρ, τ. γῆ.

زاده‌اشه زیادده‌اشه ζιγιαδελεσῆ

ζιγιαδελεσῆ, αὐξάνουσα ὄλονέν.

پك چوق μεγίστη. Ἐννοητέον τὸ λονέν.

κατωτέρω اولور

قوتلي κουββετλή, τ. ισχυρός.

واصل اولمق βροχήλ ὄλμ. α-τ.

φθάνω.

عالم κόσμος.

راده ράδδῆ, α. βαθμός.

درمەخری.

جذب δζέζπ, α. τὸ ἐλκύειν.

جذب قوتی ἐλκυστική δύναμις.

مثلا λόγου χάριν.

يوزمك γιουζμέκ, τ. πλέω.

صمان σαμάν, τ. ἄχυρον.

چوپ τσόπ, τ. σκουπίδι.

ياقلاشه ياقلاشه πλησιάζοντα ὁ.

يك ديكرني γέκ δίκερινι, π. ἄλ-

ληλα.

براشي ويررل πηρισί βηριρλέρ, τ.

συνενοῦνται (τυχέως) ἰδ. γρμ. 74.

مادمكه μαδάμκι, καθ' ὅσον. ἐπειδή.

قوة جذبیه κουββέι δζέζπιγῆ, α. δύ-

ναμις ἐλκυστική.

موجود μεδζουδ, α. ὑπάρχων.

کره ارض χιουρέϊ ἄρζ, α. γήινος

σφαῖρα.

طبيعي ταπίι, α. φυσικός

64 - 65 - 66 - 67

اوزاتمك ουζατμάκ, τ. ἐκτείνω.

سيجافلق θερμότης.

حسن ايتمك χις ἰτ. α-τ. αἰσθά-

νομαι.

حرارت χαραρέτ, α. θερμότης.
 جسم δξισμ, α. σῶμα.
 حس ایدمدیکمز کی 'Ενταῦθα δύ-
 ναται τις νά σταματήσῃ ἀρχίζων τὴν
 ἐπομένην πρότασιν διὰ τοῦ ἐπίσης :
 « δὲν δυνάμεθα νά αἰσθανθῶμεν, ἐπίσης
 τινῶν κτλ. »
 سورمک σουρμέκ, τ. τρίβω.
 بالعکس πι-λ-ἄκς, α. τούναν-
 τίων.
 صوغوق ψυχρόν.
 حالوک ἐν τοσοῦτῳ.
 حتی τόσοι ὥστε.
 بوزطوتق ποῦζ τουτμῆκ, τ. κρυ-
 σταλλοῦμαι (ἐν μέρει).
 بمقدار ὀλίγον.
 كاملا κιάμιλεν, α. ἐντελῶς.
 قالمق ἐξαλείφομαι.
 بستیون πόνυστόντου, τ. ὀλοτελῶς.
 بوزکسامک ποῦζ κεσιλμέκ, τ. ἀ-
 ποπήγνυμαι.
 تعريف τααρίφ, α. περιγραφή.
 بوز ποῦζ, τ. κρύσταλλος, πάγος.

علما οὐλεμά, α. εἰδήμονες, ἐπι-
 στήμονες.
 علم حکمت ἱλμι χικμέτ, τ. φι-
 σική ἐπιστήμη.
 صفر σιφίρ, α. μηδενικόν.
 فرض ایتک φάρζ ἱτ. α-τ. ὑπο-
 θέτω.
 حساب ایتک χισάπ ἱτ. α-τ. ὑπο-
 λογίζω.
 میزان الحرارة μιζάν-ουλ-χαραρέ, α.
 θερμόμετρον.
 اولچو ὀλδζού, τ. μέτρον.
 ایجاد ایلماκ ἰδζάδ ἐίλεμέκ, α-τ. ἐ-
 φευρίσκω.
 شی Τοῦτο εἶναι ὑποκείμενον τοῦ
 کاتوتέρω عبارت اولوب συνίσταται.
 بالور πιλλούρ, α. κρύσταλλος
 (ὑαλί).
 ممول μααμούλ, α. κατασκευα-
 σμένος.
 اینجه ἰνδζέ, τ. λεπτός.
 بوز πορού, τ. σωλήν.
 معلوم μααλούμ, α. γνωστός.
 زیو ζιθέ, π. ὑδράργυρος.

وضع βάζ', α. τὸ θέτειν.
 برکه πέρ κερρέ, ἀπαξ.
 صوقم χώνω.
 نقدر ὅσον.
 برمنوال محرر πέρ μινθάλι μου.
 χαρρέρ, (φρ. π. α.) κατὰ τὸν γραφέντα
 τρόπον, δηλ. ὡς ἄνω ἐρρέθη.
 اعتبار ايتك ἱτιπάρ ἱτ. α. τ. λογί
 ζω, θεωρῶ.
 قينار صو καϊνάρ σου, τ. ζέον
 ὕδωρ.
 قبارمق καππαρμάκ, τ. φουσκόνω.
 يوكسلمك γιουκσελμέκ, τ. ὑψοῦμαι.
 صايق σαϊμάκ, α. λογίζω, θεωρῶ
 ارا μεταξύ.
 تمام τεμάμ, α. ἀκριβῶς.
 مساوانا μουσαβάτεν, ἐξ ἴσου.
 تقسيم ايتك τὸ διαιρεῖν.
 اولوجهه ὁλ βέδζχιλε, τ. οὕτως.
 وضع ايتك συνιστῶ.
 الك چوق ὁ ἀνώτατος.
 بيكرجه πινλέρδζε, τ. κατὰ χι-
 λιᾶδης.

تزايد ايتك τεζαγιουδ
 ἱτ. α-τ. αὐξάνω.
 ترق ايتك τερακκη
 * *
 مقدم moukaddeμ, α. πρό.
 كهريا κεχρουπά, π. ἤλεκτρος.
 چوقه τσόκα, τ. ἐριούχον, κοιν.
 τσόχα.
 سورتيلمك σουρτούλμέκ
 τ. τρίβομαι.
 اوغولمق ὀγουλμάκ
 کاغذ χάρτης.
 صمان ἄχυρον.
 خفيف χαφιφ, α. ελαφρός.
 مغناطيس μικνατής, α. μαγνήτης.
 اجذب ايتك ἐλκύνω.
 تجربه تεδζριπέ, α. δοκιμή.
 تجربه اولدق δοκιμάζομαι.
 علم حکمت φυσική.
 اجراسيله ιδζρασίιλε, διὰ τῆς ἐκ-
 τελέσεως, δηλ. τῶν ἐπιστημόνων ἐκτε-
 λουσάντων κτλ.
 اولمدينى انتي اولمبوب ὅτι δὲν ὁ-

πάρχει. Τοῦτο ἐξαρτάται ἐκ τοῦ κατω-
τέρω ῥήματος تجربه اولمش

از چوق
λὸν ἤττον.

موجود اولدني
γού, ὅτι ὑπάρχει. Καὶ τοῦτο ἐπίσης ἐξ
تجربه اولمش

سیددēt, α. σφοδρότης, βία.
جذب ايتديكي
ὅτι δέν ἐλκύει. Καὶ τοῦτο ἐπίσης ἐξαρ-
τάται ἐκ τοῦ تجربه اولمش

دفع ايامك
ποκρούω.

صورت
ἐν ἐβδελ, τ. κατὰ πρῶτον.

لغت
λογάτ, α. λεξικόν.

يونان لغتي
ἐλληνικόν λεξικόν.

اسم
ὄνομα.

كلمه
κελιμέ, α. λέξις,

طاقيلمق
τακηλμὰκ, τ. προσ-
κολλῶμαι.

اسم طاقيلمق
δίδομαι ὡς ὄνομα.

الفتريق
ἤλεκτρικ, ἤλεκτρικὴ δύ-
ναμις.

لفظ
λάφζ, α. λέξις.

مراد ايتك
μουράδ ἰτ. α-τ. προτίθε-
μαι, δηλ. ἐννοῶ. * *

ازمنه
ἐξμινέ, α. χρόνοι.

مقدم
μουτεκαδδὶμ, α. ἀρχαῖος.

محرر
πέρμιν βάλι μου.

خاررەر,
ὡς ἀνωτέρω ἐγράφη.

تاريخ
α. χρονολογία.

ميلاد
μιλάδ, α. γέννησις τοῦ
Χριστοῦ.

مقدم
πρό.

حضرت ادم
χαζρέτι ἀδὲμ, α. ὁ
Ἀδάμ.

كليش
κελῖς, τ. ἔλευσις.

وقوعات
βουκουάτ, α. γεγονότα.

دلت
διάστημα.

قسم
κίσμ, α. περίοδος.

اوزون
οὔζουν, τ. μακρὺς.

اهل تاريخ
ἐχλι-ταρίχ, α. ἱστο-
ριοί.

بشقه جہ
ἰδιαιτέρως.

اول زمان ἐβέλ ζεμ.άν, παναρχαία
ἐποχή.

κλίνομεν καὶ
μέχρις.

ιστορία, α. μ. ν. 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 259

عصر تاریخ | α. εποχή οργουμμι.
της ιστορίας, ιστορικοί χρόνοι. | معلوم

κεφάλαιον. بات

α. μεσαιών,

ιστορία. تاریخ.

ἱπτιδα, α. ἀρχή, ابتدا

ματεύουσι. بحث ايكم παρχιτ. α-τ. πραγ.

آیری آیری αἰρή αἰρή ὀλκ-
ρακ, ἰδιαίτερα.

فصل φάσιλ, α. κεφάλαιον.

θεωρῶ κατάλληλον. * *

οἱ ἱστορικοί. اهل تاريخ

روایت. ῥιβαγέτ, α. διήγησις,

طبقات الأرض ταπκαζτ ουλ ἄρζ.

α. τὰ στρώματα τῆς γῆς.

η γαιολογία. علم طبقات الارض

صدق τασδὶκ, α. ἐπικύρωσις.

بيان τὸ ἀναφέρειν.

کورہ کاٹا.

γινεαδηλμακ, τ. δημ-
يارادامق

ροῦμαι.
 ῥηλας γνωστόν.

Ἀδάμ. حضرت ادم

پیغام پیر، π. προφήτης.

ἐναγὲς ποιησῶμαι, ἐν ἑσπέρῃ
 δωροῦμαι.

πραγματικ, τ. δημιουργῶ.

δζεννέτ, ἁ. παράδεισος. جنت

29-9 βουδζουδ, α. σῶμα.

χαζρέτι χάδα, α. Εϋα. حضرت حوا

αλ νάμ, π. ὀνομαζόμενος.

قادین καθήν, τ. γυνή.

χάλα ιτ. δημιουργῶ. خلق اتمك

αχρ) ζεῖδζέ, α. ἡ σύζυγος.

ۛۛ اولہرق

راقمق *apivw.*

اولاد ἑβλιὰδ, α. τέκνα.

يواش يواش τ. ὀλίγον κατ' ὀλίγον. ὅθεν.

طولمق دولمὰκ, τ. πληροῦμαι.

ديك اولوركه τ. θέλει νὰ εἰπῇ ὅτι,

جهتله ἐπειδή.

68 - 69 - 70 = 71

يونانلو γιονανλου, τ. Ἕλλην.

منشىٰ مەنسّا, α. τόπος κατα-ριογράφοι.

γωγῆς.

نهرسى نέρەسى, τ. ποῖον μέρος.

يونانستان γιουνανιστάν, π. Ἑλλάς.

نەصورتله τίνι τρόπῳ.

هنوز χένουζ, π. εἰσέτι.

تەزەگەزۇن, α.

تەکاκکۇک, α. τὸ βεβαιωθῆναι.

اسكى ἐσكى, τ. ἀρχαῖος.

باقلمق παρατηροῦμαι.

قەتەκητā, α. χώρα, δηλ. ἡ

Ἑλλάς.

نەشأت ایتام νεσέτ ιτ. α-τ. γεν-

νώμει.

مورخین μουβερριχὴν, α. ἱστο-

روایت ρίβαγέτ, α. διήγησις.

کاپۇل ایتام καπούλ ιτ. α-τ. παρα-δέχομαι.

بۇلار οὗτοι, δηλ. οἱ Ἕλληνες.

مطلقاً μούτλακα, α. ἀφεύκτως.

اهالى ἐχαλί, α. κάτοικοι.

يا ἦ.

انادولۇلۇ, Ἀνατολή, Μι-κρά Ἀσία.

اق دکر Μεσόγειος.

مۇرۇر, α. διάβασις. Ἐν-

ταῦθα ἐννοητέον τὴν κατωτέρω ὁμοι-φορικὴν μετοχὴν ایلدکرینی ὅτι ἔκαμον διάβασιν=διέδωσαν.

قره دکر Μαύρη θάλασσα.
 طولاشمق περιέρχομαι.
 اولوجه τοιουτοτρόπως.
 قرار ايلمك καρὰρ εἰλεμέκ, α-τ. ἀ-
 ποκαθίσταμαι.
 مؤسس μουεσσίς, α. ιδρυτής.
 اولهرق ως,
 سقروب κεαρὸπ, Κέκρωψ.
 بر طاقم πολλοί.
 اقوام ἀκθάμ, α. λαοί.
 قبائل καπάιλ, α. φυλαί,
 مترق μουτεφερρίκ, α. διαχωρι-
 σμένος, διηρημένος.
 اته ἀτήγν, Ἀθῆναι.
 اساس ἐσὰς, α. βάσις, θεμέλιον.
 حکومت χουκιουρέτ, α. ἐξουσία
 وضع ايلمك βα῅ εἰλεμέκ, α-τ.
 θέτω.
 منقسم μουνκxσῆμ, α. διηρημένος.
 مدنيت μεδενιγέτ, α. πολιτισμός.
 فنون φουνούν, α. ἐπιστήμαι.
 ضایع σαναί, α. τέχναι.

مهارت μεχαρέτ, α. ἐμπειρία.
 مشهور φημιζόμενος.
 ملت میلλέτ, α. ἔθνος.
 مصر μήσρ, Αἴγυπτος.
 اولدقلری کې ὥσπερ ἔλαβον οὕτω
 καί. Ἡ μετοχή αὕτη τίθεται εἰς πλη-
 θυντικὸν καθότι τὸ ὑποκείμενον αὐτῆς
 ملت εἶναι ἀρθροιστικόν.
 مؤخرًا μουάχχαρεν, α. ἐσχάτως.
 اكتساب ايلمك ἰκτισάπ εἰλεμέκ,
 α-τ. ἀπκxτῶ.
 ترقیات τερακκηγιάτ, α. πρόοδοι.
 فنيكه φινικέ, Φοινίκη.
 هجرت ايتك χιδζρέτ ἱτ. α-τ. μέ-
 ταναστεύω.
 مهاجرين μουχαδζιρίν, α. ἄποικοι.
 ثمره σεμερέ, α. ἀποτέλεσμα.
 همت χιμμέτ, α. προσπάθεια.
 مهاجرينك ثمره همتلريدρ εἶναι ἀπο-
 τέλεσμα τῆς προσπάθειας τῶν ἀποίκων.
 بحري παχρί, α. ναυτικός.
 نمونه نومουνέ, π. υπόδειγμα. Ἐξή-
 γησ, φρ: Εἰς τὰ ναυτικά εἰς τὰ ὅποια ὁ

Φοίνικες ἔδειξαν αὐτοῖς (τοῖς Ἑλλησι)
ὑπόδειγμα, δηλ. ἐγένοντο αὐτοῖς τύπος
καὶ ὑπογραμμός.

سايه σαγὲ, π. σκιά, προστασία.

سايه سندو ὑπὸ τὴν προστασίαν,
δηλ. διὰ μέσου, χάρις.

سواحل σεβαχίλ, α. παράλι.

نشر ايتك νέστρ ιτ. α.τ. διαδίδω,
διασπείρω.

اسكان ايتك ισκιάν ιτ. α.τ. κα-
τοικίζω.

كليلو κιουλεγετλού, τ. πολυά-
ριθμος.

دوتما δονανμά, τ. στόλος.

اناطولى قطهسى χώρα τῆς Mi-
κρᾶς Ἀσίας.

تروα τροά, Τρωάς.

تروالو τροαλή Τρωαδίτης.

هجوم ايتك χουδζούμ ιτ. α.τ. ἐ-
πιτίθεμαι.

موجاربات μουχαρεπάτ, α. πόλεμος.

ضبط ايتك ζάπτ ιτ. α.τ. κυ-
ριεύω.

» هدم χέμδ » α.τ. κατεδαφίζω.

خواب ايتك χαράπ ιτ. α.τ. κατα-
στρέφω.

يونانستانك منقسم اولديني حكومتلر τὰ
κράτη εἰς 2 ἦτον διηρημένη ἡ Ἑλλάς.

قرالىق κηραλλήκ, τ. βυσιλεία.

قراق صورتيه βασιλικῶς.

حكمدارلق χουκιουδαρλήκ, τ.
μοναρχία.

اداره اولمق ιδαρὲ όλν.. α.τ. δι-
οικοῦμαι.

تاريخ χρονολογία.

قرالى κηραλί, α. βασιλικός.

حكومت قزاليه χουκιουμέτι κερχ-
λιγὲ, α. βυσιλεία.

حکومت جمهوريه χουκιουμέτι δζουμ-
χουριγὲ, α. δημοκρατία.

اولمق مومقنقلب اولمق ὀλμάκ, α.τ.
μετατρέπομαι.

جمهوريت δζουμχουριγὲ, α. | δημοκρα-
δζουμχούρ, α. | τία. **

سپارطه σπάρτα, Σπάρτη.

روما ρόμα, Ῥώμη.

امپراطورلق ἱμπερατορλήκ, α. Αὐ-
τοκρατορία.

باني πανι, α. κτήτωρ.
 مورخين μουθερριχιν, α. ιστοριο
 γράφοι, ιστορικοί.
 بيومك πούγιουμέκ, τ. αὔξάνω, ἀν-
 δροῦμαι.
 اليوم ἔλ γέδμ, α. τὴν σήμερον,
 τανῦν.
 بنام اولمق πενάμ ὀλμάκ, π τ. ὀνο-
 μάζομαι.
 تير τίπερ, Τίβερης.
 نهر, νέχρ, α. ποταμός.
 عيسا ἰσά, α. Ἰησοῦς.
 اساس ἑσάς, α. θεμέλια.
 نسبت νισπέτ, α. σχέσις.
 نسبتہ ὡς ἐκ τοῦ κτλ.
 تسميه ايتمك τεσμιγέ ἱτ. α-τ. ὀ-
 νομάζω.
 اعدام ايتمك ἰιδάμ ἱτ. α-τ. φονεύω.
 مستقل بالرائي μουστακήλλι πῖρ-ρέϊ,
 α. αὐτόνομος, ἀνεξάρτητος.
 جوار δζιθάρ, α. τὰ περίξ.
 قاتلي κανλή, τ. |
 قاتل κατήλ, α. | φονεύς.

حيدود χαιδουδ, α. ληστής.
 محافظه ايتك μουχαθαζά ἱτ. α-τ.
 υπερασπίζομαι.
 بيولتمك πούγιουλετμέκ, τ. με-
 γεθύνω.
 حكومت ايتك ἄρχω.
 حكامدار χούκούμδαρ, π. ἄρχων, ἡ-
 γεμών.
 كيديش κιδίζ, τ. πορεία.
 تطبيق ايتك τατπίκ ἱτ. α-τ. συμ-
 βιβάζω.
 تطبيق حركت ايتك συμβιβάζω τὴν
 διαγωγὴν μου μέ τι, συμμορφοῦμαι μέ
 τι, ἀκολουθῶ τι.
 دكين δεγίν, τ. ἕως.
 اهميت ἑχεμμιγέτ, α. σπουδαιότης.
 اترورى ἑτρουρί, Ἑτρουρία.
 كاملا χιάμιλεν, α. ὀλοτελῶς. Ἐν-
 ταῦθα ἐννοητέον τὸ κατωτέρω ῥῆμα
 ضبط ايدرك κυριεύσας.
 لا تيوم λάτιουμ, Λάτιον.
 ساين σαπίν, Σαβινία.
 حدود χουδουδ, α. ὄρια.

توسيع المملكه توسیع α.τ. ε-

πεκτείνω.

ذكر ذكر, α. τὸ ἀναφέρειν.

تراکين τερακίν, Ταρκίνιος.

ظلم ζούλμ, α.		τυραννία, κα- ταπίσεις.
غدر γάδρ, α.		

چوغالمق τσόγαλμάκ, τ. αὔξανω.

عليه αλεϊχινέ, α. ἐναντίον.

قيام ايتك κηγιάμ ιτ. ἐγείρομαι.

قرال κιράλ, α. βασιλεύς.

طرد δάρδ, α. τὸ διώκειν.

حکومت جمهوریه χούκχουμέτι δζούμ-
χουριγέ, α. κυβέρν. δημ.=δημοκρατία.

اصول ούσουλ, α. σύστημα.

تا π. έως.

ایمپراطورلق ادارهسی αὐτοκρατορικη
διοικήσεις=αὐτοκρατορία.

الت ὑπό.

دکشمک δεγιόμέκ, τ. μεταβάλ-

λομαι, ἀλλάσσω.

اوزره ἐπὶ τῷ ὄρω.

قونسول "Γπατος. (Λέξις γαλλ.)

رئيس ρείς, α. πρόεδρος.

ریاست ριγιασέτ, α. προεδρεία.

جمهوریت صورتیه δημοκρατικῶς.* *

دول δουβέλ, α. κράτη.

اسلامی ισλαμί, α. ισλαμικός.

سلطان σουλτάν, Σουλτάνος.

عثمان 'Οσμάν.

حضر تلى ή Αὐτοῦ Μεγαλειότης.

بروسه προῦσα, Προῦσσα.

جوار δζιδάρ, α. τὰ πέριξ, πλησίον.

واقع βακή, α. κείμενος.

سکود σογιούδ, 'Ιτέκ.

اساس έσας, α. θεμέλιον.

مشارليه μουσάρουν ιλέιχ, α. ὁ

προρηθείς.

نامی νάμι, π. ἐνδοξον.

نسبته νισπέτλε, σχετικῶς, ὡς ἐκ.

اصل عن ان اصل, α. κατ' ἀρχάς.

وسطا βουστά, α. κεντρική.

کائن کιαίν, α. κείμενος.

ترکستان τουρκεστάν, Τουρκεστάνη.

خروج ايتك χουρούδζ ιτ. α. τ. ἐξέρ-
χομαι.

ارطغرل ἔρτογρούλ, Ἐρτογρούλ.

خان χάν, π. (Τίτλος) ἡγεμῶν,
μονάρχης.

دالت δελαλέτ, α. ὁδηγία.

دالتيه ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του.

اواخر ἐβαχῆρ, α. τὰ τέλη.

سلجوق σελτσουκή, Σελτσουκί-
δαι. Ἡ ἐξήγ. τῆς φρ: « Τῶν Σελτσου-
κιδῶν, οἵτινες τότε εὐρίσκοντο περὶ τὰ
τέλη τῆς δυναστείας των. »

حورميت و رعيتي كوردرك βέ
ριαγετινί χιορερέκ, τιμηθέντες ὑπ' αὐ-
τῶν (τῶν Σελτσουκιδῶν), οἵτινες κτλ.

يرلشمك γερλεσμέκ, τ. ἐγκαθί-
σταμαι.

امتياز ἱμτιγιάζ, α. προνόμιον

مخصوص μαχσούς, α. ἰδιαιτερον.

اولمق اوزره ὡς.

امارت ἱμαρέτ, α. ἡγεμονία.

رتبه ρούτπέ, α. βαθμός.

نائل اولمق ναίλ ὀλμ. α. τ. ἀπο-
λαμβάνω.

بر مدت ἐπὶ τινα χρόνον.

امارت ايتك ἱμαρέτ ιτ. ἡγεμονεύω.

بيراق παϊράκ, τ. σημαία.

طبل τάπλ, α. τύμπανον καὶ

σάλπιγξ, δηλ. μουσικὴ στρατιωτικὴ.

اعطا ἱτά, α. δόσις.

اعطاسيله δια τῆς δόσεως, δηλ. δο-
θέντων.

مستقل بالاي μουστακήλλι πῖρ-ρέι,
α. αὐτόνομος.

معيت μα'ιγέτ, α. συνοδία.

معيتده بولتان οἱ ὑπὸ τὰς διατα-
γὰς αὐτοῦ εὐρισκόμενοι.

قهرمان καχρεμάν, π. ἥρωας.

بركه πῖρ κερρέ, ἀπαξ.

چليج κηλήδζ, τ. ξίφος.

قن κήν, τ. θήκη.

قانون κανούν, α. νόμος.

عدالت ἀδαλέτ, α. δικαιοσύνη.

نمون νομούν. π. ὁ δεικνύων.

عدالت نمون ἀδαλέτ νομούν, ὁ
δεικνύων ὁ ἐκφράζων δικαιοσύνην =
δίκαιος.

عثمانی δθωμανικός.	جليل δζελλιλ, α. ύψηλός, μέγας.
ظرف ζάρφ, α. διάστημα χρονικόν.	مساوات μουσαβάτ, α. ισότης.
ظرفنده ζαρφινδά, τ. εντός.	نعمت جليله مساوات τὸ ύψηλὸν
اطاعت ιταάτ, α. ύποταγή.	εύεργέτημα τῆς ισότητος, δηλ. ἡ ισότης ἥτις εἶναι μέγα εύεργέτημα. Ἡ δὲ ἐξήγ. τῆς φρ. ἔχει οὕτως: «Ἡ ύποταγή τοῦ λαοῦ εἰς τοὺς δθωμανοὺς προήρχετο μᾶλλον ἐκ τῆς δικαιοσύνης καὶ ἐκ τοῦ εύεργετήματος τῆς ισότητος . . . παρὰ ἐκ τοῦ φόβου κατλ. »
اورخان ὀρχάν, Ὀρχάνης.	حتى ὡς καὶ, ἀκόμη καί.
زاده σάχ ζαδὲ, π βασιλόπαις.	خرستيان χριστιγιάν, Χριστιανός.
سليمان σουλεϊμάν, Σουλεϊμάν.	قزالمق κῆζ ἄλμακ, τ. λαμβάνω
شاه σάχ, π. ἡγεμὼν, βασιλεὺς.	γυναῖκα. Τὸ ἀπαρέμφατον τοῦτο ἄς καὶ τὰ κατωτέρω ترتيب ايتك καὶ قولالمق εἰσι
قومانده κομίνδα, τ. διοικήσεις.	ύποκείμενα τοῦ κατωτέρω اولالمق
كليپولى κελίπολου, Καλλιπόλις.	عسكر ἄσκερ, α. στρατός.
بوغاز πογάζ, πορθμός.	ترتيب ايتك τερτίπ ιτ. α-τ συγ-κροτῶ.
روم ايلي ιδ, 12.	امرا οὔμερά, α. ἀρχηγοί.
يقيه γιακᾶ, τ. ὄχθη.	منصب μανσηπ, α. ἀξίωμα.
ايلولمك ἱλερουλεμἐκ, τ. προχωρῶ.	توجيه τεβδζιχ, α. τὸ χορηγεῖν.
اطاعت Ἡ λέξις αὕτη εἶναι ύπο-κείμενον τοῦ κατωτέρω ρήματος اولوب	توجيه ايدوب انتي توجيهيله χορη-γούντες.
εἰναι, προήρχετο.	
قورقو κορκου, τ. φόβος.	
ضف σήνφ, α. τάξις.	
بخش ايتك πᾶχς ιτ. π-τ. δωροῦμαι.	
نعمت νιμἐτ. α. εύεργέτημα, χάρις.	

امور οὐμὸρ, α. ἔργα, ὑποθέσεις.

معظم μοναζζάμ, α. μέγας.

فتح φέτχ, α. κατάκτησις.

فتوحات φούτουχάτ, α. κατα-

κτήσεις.

فتح وفتوحات κατακτήσεις.

قوللانق كوللانμάχ, τ. μεταχειρί-

ζομαι.

خصائل χασαίλ, α. ιδιότητες,

προτερήματα.

حسن χάσεν, α. ὥριος.

ثمره σεμερέ, α. ἀποτέλεσμα.

روگردان اولوق ρουκερδάν ὀλμ. π.τ.

ἀποστρέφω τὸ πρόσωπον, κτταλείπω.

موجه اولوق μουτεβεδζδζιχ ὀλμ.

α.τ. κλίνω πρὸς τι.

رؤيت ρουουγέτ, α. τὸ θεωρεῖν.

شيتاπάν اولوق σιταπάν ὀλμ. κ. π.τ.

σπεύδω.

كوله χιολέ, τ. δοῦλος, σκλάβος.

جسيم δζεσίμ, α. μέγας.

حلق χαλίφ, α. διάδοχος.

فتح ايدوب فتحه χυριεύσαν.

شرق ὄαρκ, α. ἀνατολή. * *

صنعت σαν'άτ, α. τέχνη.

زراعت ζιραάτ, α. γεωργία.

وسائل βεσαίλ, α. μέσα.

تعيش τεαχγούς, α. τὸ ζῆν (διὰ

τῆς ἐργασίας).

حتى χάττα, α. τόσον ὥστε καὶ.

افكار ἐφχιάρ, α. ιδέαι.

طريق ταρήκ, α. μέσον, τρόπος.

معيشت μάϊσέτ, α. τὸ ζῆν.

طريق معيشت πολιτική οἰκονο-

μία, κυρ. ὁ τρόπος τοῦ ζῆν. Ἐξήγ. φρ.

« ἡ τέχνη εἶναι ὁ πρῶτος κλάδος τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας.

حاصل اولوق χασῆλ ὀλμ. α.τ. πα-

ράγομαι.

چيك τσίγ τ. ὥμος.

خام χάμ, π. ἀκατέργαστος.

تريه τερτίγέ, α. κατεργασία.

لايقيله λαϊκίιλε, κατ' ἀκρίβειαν.

تدقيق τεδκίχ, α. τὸ ἐξετάζειν.

محصول μαχσούλ, α. προϊόν.

بندای پوگردائی، σῖτος.

اوکوتمک 'όγιουτμέκ, τ. ἀλέθω.

پشورمک πίσιρμέκ, τ. ψήνω.

معدود μααδούδ, α. ἀριθμούμενος.

محدود μαχδούδ, α. περιωρισμένος.

ضف σήνφ, α. τάξις.

تقریق ایتک τεφρίκ ιτ. α-τ. διαχωρίζω, διακρίνω.

آیرمκ αἰρμάκ, τ. χωρίζω.

بر قاج یوز ἑκατοστύες τινές.

فصل فάسل, α. κεφάλαιον.

مرتب μουρεττέπ, α. συγχεόμενος.

κیر-ین κερ-ιν, π. ἕνεκα τούτου.

ارباب دقت ἑρπάπι δηκχάτ, α. ἀκριβολόγοι.

ضایع ساناί. α. τέχναι.

کیر کاچی بر یرده اوله رق کیر κατση

κῖρ γερδὲ δλαράκ, τινῶν ἐξ αὐτῶν τῶν τεχνῶν ἀποτελουσῶν μίαν τάξιν. Ἐξ. φρ: « οἱ ἀκριβολόγοι διήρεσαν τὰς τέχνας εἰς τάξεις τινάς, ἑκάστη τῶν ὁποίων περιέχει τινὰς ἐξ αὐτῶν.

اساس ἑσάς, α. βάσεις.

مردہ ἐδδελί ἐμυρδὲ, α. κατὰ πρῶτον.

بنایتمک πινά ιτ. α-τ. στηρίζω.

ضایع دقیقه ساناί δακχά, α. λεπταί τέχναι.

ضایع شاق ساناί σακχ, α. βάναν-σοι τέχναι.

طریق معیشت اوله رق ۆس μέσον τοῦ ζῆν.

نέδ', α. εἶδος.

تحصیل τὸ σπουδάζειν.

تعریف τακρίφ, α. τὸ παριστάνειν.

تفصیل ταφσήλ, α. λεπτομέρεια.

حاجت χαδζέτ, α. ἀνάγκη.

کاجت اوله مدینی وجهله καθώς δὲν εἶναι ἀνάγκη, δηλ. δὲν εἶναι δὲ ἀνάγκη (να παραστήσωμεν ἐν ἑκτάσει ὅτι κτλ).

فنون φουνούν, α. ἐπιστήμαι.

اشتغال ایتک ιστιγάλ ιτ. α-τ. ἐνασχολοῦμαι.

مع هذا μα'α χάζα, α. μόλον τοῦτο.

تحریراً ταχρίρεν, α. ἐγγράφως.

راد رادδὲ, α. βαθμός.

معلومات μααλουμάτ, α. γνώσεις.

ويهد تò νά δυνηθῇ τις νά

δώσῃ. Τò ἀπαρέμφατον τοῦτο ὡς καί

τò κατωτέρω اوكتاك ὀγρετμέκ, (τò νά

διδάξῃ) εἶναι ὑποκείμενον τοῦ κατωτέρω

دكلر ρήματος

بالك πέλκι, τ. ἀκόμη καί.

عملι ἀμελί, α. πράξις (ἀντικει-

μένως τῇ θεωρίᾳ).

اوزر ὅπως. Ἐξήγ. φρ: « ὅπως

μετά ταῦτα ἀποκτηθῇ καί ἡ πράξις διὰ

τῆς παρατηρήσεως. »

علمي ἔλμεν, α. θεωρητικῶς.

محال μουχάλ, α. ἀδύνατον.

دينيله جاك δινιλεδζέκ, ὅπερ νά ὀνο-

μασθῇ.

72

تيدزارèt, α. ἐμπόριον.

كرك كرك κερὲκ κερὲκ, τ. εἶτε εἶτε.

زراعت ζιραάτ, α. γεωργία.

حاصل ايلمك χασηλ ἔϊλεμέκ, α-τ.

παράγω.

صاؤون المق σατοὺν ἀλμάκ, α-τ. ἀ-

γορίζω.

كار κιάρ, π. κέρδος.

طريق معيشت πολιτική οἰκονομία.

جسيم δζισμ, α, μέγας.

قسم κήσμ, α. μέρος, κλάδος,

شهره σαχράχ, π. λεωφόρος, με-

τάφρ. στάδιον.

اوسع ἐβσά', α, ὁ εὐρύτερος.

اساسا ἐσάσεν, α. κατ' ἀρχήν.

تاجر ταδζιρ, έμπορος.

تاجرك υποκείμενον τῶν κατωτέρω

صاىق الوب

داخل δαχήλ, α. τὸ ἔνδον.

داخنده ἐντός.

تجارت داخله τιδζαρέτι δζχιλι-

γιέ, α. ἑσωτερικόν ἐμπόριον.

اجنبى ἐδζνεπί, α. ξένος.

محصولات μαχσουλάτ, α. προϊ-

όντα.

زرى ζερι', α. γεωργικός.

ضاعى σαναι', α. βιομηχανικός.

ادخال ιδχάλ, α. τὸ εἰσάγειν. Ἐν

ταῦθα ἐννοητέον τὴν κατωτέρω πρόθε-
σιν ايله ايله εἰσάγων.

خارج χαριδζ, α. τὸ ἐκτός.

اخراج ιχράδζ, α. τὸ ἐξάγειν.

تجارت خارجيه τιδζαρέτι χαριδζι

γιέ, α. ἑξωτερικόν ἐμπόριον.

ايتك لتغال ايتك ιστιγάλ ιτ. α-τ. ένα-

σχολουμαι.

اولا εδβελια, α. κατὰ πρῶτον.

دكان δουκιάν, α. ἐργαστήριον.

مغازه μαγαζά, σ. καιάστημα.

مال ἐμπόρευμα.

موسم μεβσίμ, α. ἐποχή.

حلول χουλούλ, α. ἔλσεις.

حسب الوسم χάσπ ελ μεβσίμ, α.

ὡς ἐκ τῆς ἐποχῆς.

كيتلى κιουλλιγετλι, τ. εἰς μεγά-

λην ποσότητα.

مبايعه ايلمك μουπαγιαά ὀλμ. α-τ.

ἀγοράζω.

جزئى δζουζβι, α. ὀλίγος.

مقدار μικδάρ, α. ποσότης.

يغفق γιγμάκ, τ. συσσωρεύω.

پارچه پارچه λιανικῶς.

نقصان νοκσάν, α. ἔλλειψις. ὀλι-

γώτερον, ἔλλειπές.

تجارت κέρδος.

بويوزدن τοιουτοτρόπως.

تمتع ايتك τεμεττού ιτ. α-τ.

κερδίζω.

تعيش ايتك τεαγιούς ιτ. α-τ. ζῶ.

صورت τρόπος.

اسی اوی، α. βάσις, ἀρχή.

اسی اساس ή ἀρχή της βάσεως, δηλ.

ή ἀρχική βάσις.

اکثر ἐκσέρ α. οἱ περισσότεροι.

وبلكه ἴσως καί.

اغلب ἀγλέπ, α. οἱ περισσότεροι.

نوعاً νεβούμεν, α. ἐν μέρει.

قائمى κατηλμάχ, τ. προσ-
τίθεμαι, ἐκ τοῦ κατμάχ, προσθέτω.

حالا ومصلحته χάλεν βέ μασλά-
χατεν, α. ὑπό τὴν ἐποψιν αὐτῆς τῆς φύ-
σεως καὶ τοῦ συμφέροντος τοῦ ἐμπορίου.

قسم κλάδος.

التون ἀλτόν, τ. χρυσός.

كوش κίουμοῦς, τ. ἄργυρος.

يا لكر باشه αὐτὸς μόνος.

بحرمتك πεδζερμέχ, τ. κατορθώνω.

حقيله χακκίλε, κατὰ τὸ δίκαιόν
του, δηλ. ὡς ἀπαιτεῖ τὸ πρᾶγμα, κη-
θῶς πρέπει.

مطلقا μούτλακα, α. ἀφύκτως.

شركت σιρκέτ, α. ἐταιρία.

اصول οὐσουλ, α. σύστημα, μέ-
θοδος.

موقوف اولقى μουτεδχκκήφ ὀλμάχ,
α τ. ἐξαρθῶμαι.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ.

—
 Ἐν τῇ Γραμματικῇ.

Σελ.	Στίχ.	ἀντί	Γράφε
7	7	زر	زژ
»	15	حرکه	حرکه χαρεκὲ
8	26	παρατηρῶν	παρατηρεῖν
10	7	أمر—ἐμρ	ἐμρ ἀντί ἀμρ
»	10	μενσέε	μενσέε καὶ μενσά (πῆγῃ, ἀρχῇ)
»	»	μελδζά	μελδζέε καὶ μελδζά
»	15	جزء	جزء δζουζ'
»	»	شيء	شيء σεί
»	17	48	42
22	5	سنة	سکا
»	17	بونه	بوکا
23	4	شونه	شوκά
24	3	اوطه لرمزه	اوطه لرمزه
29	5	کندی کندی ۽ کندی	کندی کندی ۽ کندی کندی
32	6	۽	καί.
36	14	اوزره	اوزره ۽ اوزره
37	11	ἀφιγμένον	ἀφιγμένον

Σελ. Στίχ. ἀντί

Γράφε

46 16 Ἄλλος ἀρίστος ὅστις
εἶναι καὶ διηγηματικός.

Ἄλλος ἀρίστος διηγηματικός ὅς
τις εἶναι καὶ παρακείμενος, ἐνίοτε δὲ
εἶναι ἐν χρήσει καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ
ἀρίστου.

» 17 ἔφερον ἢ λέγουσιν ὅτι
ἔφερον

ἔχω φέρει, ἢ ἔφερα ἢ λέγουσιν ὅτι
ἔφερα.

47 3 Παρακείμενος.

Ἄλλος παρακείμενος ὃν τινα δυ-
νάμεθ' ἐν λόγῳ ἀποφασίζοντες ἢ ἐξ-
ηρημένον καθότι σημαίνει πράξιν ἢ
τις ἔχει συμβῆ, διότι ἄλλη τις συνέθε-
σεν αὐτῆς.

54 11 καὶ ἔχῃ

καὶ ἔχῃς

68 4 διοικητῆς σκληρὸς

διοικητῆς, σατραπῆς βίαιος.

Ἐν τῷ Λεξιλογίῳ.

Σελ. Στλ. Στίχ. ἀντί

Γράφε

85 6' 5 καὶ, ὅτι

καὶ, ὅτι کی καὶ, τ. τίς.

88 α' 6 ἔριφος

τράφος.

89 » 21 ἐξέλιξέ με

ἐξάγαγέ με

93 6' 13 κατὰ σπείρας

σπειροειδῶς.

102 » 17 ἄδικος

ἄδικος, κικλοποιός.

114 » 6 حَزَنٌ χαζρέτ,

حَزَنٌ χαζρέτ, α. Ἀγιότης. Τὸ

α ἡ Αὐτοῦ Ἀγιότης.
οἱ ὀθωμανοὶ πρὸς ἐν-
δειξιν πλειοτέρου σε-
βασμοῦ μετ' ἐκείνων
πολλάκις τὸ τρί-
τον πληθυντικὸν πρό-
σωπον ἀντὶ τοῦ δευτέ-
ρου καὶ τρίτου ἐνικού.

حَزَنٌ καθὼς καὶ τὸ حَزَبٌ εἶναι τί-
τλοι τιμητικοὶ λίαν ἐν χρήσει παρ' ὀ-
θωμανοῖς, διδόμενοι εἰς τὸν Θεὸν καὶ
εἰς διάφορα πρόσωπα καὶ ἰδίως εἰς τὰ
ὑψηλὰς περιωπῆς, ἐξηγουῦνται δὲ δια-
φορῶς κατὰ τὰς διαφόρους περιστά-
σεις, حَزَنٌ لِي χαζρετλερί, ἡ Αὐ-
τοῦ Ἀγιότης. Οἱ ὀθωμανοὶ πρὸς ἐν-

Σελ. Στλ. Στίχ. ἀντί

114 6' 6

Γράφε

δειξιν πλειοτέρου σεβασμοῦ μεταχει-
ρίζονται πολλάκις τὸ τρίτον πληθυν-
τικὸν πρόσωπον τῆς καταληκτικῆς
κτιτικῆς ἀντωνυμίας, ἀντί τοῦ τρί-
του ἐνικοῦ καὶ δευτέρου πληθυντικοῦ,
ὡς ἐνταῦθα.

113 α' 18 ἡ Α. Μεγαλειότης

Μεγαλειότης

118 » 20 πείχουδὲ

πιχουδὲ

119 » 16 بامر الله تعالى

بامر الله تعالى

120 β' 11 πούστ

πούστ,

121 α' 5 σιμιρμέκ

σεμιρμέκ,

127 » 9 χονδροειδής

δυσάρεστος, δυσειδής.

139 » 13 ἐπηρεάζω

ἐπενεργῶ, ἐπιφέρω καλόν.

146 » 11 ἐπιφέρων εἰς ἐκυ-

ώνιον ἐαυτῷ λαμβάνων τὴν συμ-

τόν διὰ παντός τὴν

φοράν, δηλ. αὐτὸς ἐαυτῷ ἐπιφέρων

συμφοράν

τὴν συμφοράν.

148 » 10 πινάνεν

πινάεν.

» » 16 كوراكده

کوراکده

150 6' 13 δημάτιον

δωμάτιον.

152 α' 3 συνήτης

συνήθως.

» » 14 κατὰστας

κιάστας. طبعیت τατιάτ, α,

φύσις, ἀρέσκεια (gout).

» » 16 κακὴ κατὰστας

πάθος.

154 » 23 πάλος

نفسانی νεφσανί, α. ψυχικός=ζωώ-

δης, ὕλικός.

» 6" 9 πρόσωπον

ἄτεμον.

161 α' 15 εὐθύς, κατόπιν

εὐθύς κατόπιν.

165 » 10 χουζάρ

χουζάρ,

» 6' 4 μανκούλ

μανκούλ

168 » 21 چربق

چربق

Σελ.	Στλ.	Στίχ.	ἄντl	Γράφε
173	ά	9	χιουρρέ	χιουρέ.
»	»	18	χιουρρέτ	χιουρέϊ.
176	»	10	κατ' αὐτόν τόν τρόπον	διὰ τοιαύτης πορείας δηλ. οὕτω βαίνουσα.
»	»	20	χιουρρέ	χιουρέ.
179	6'	17	ταπά	τεπά.
181	ά	6	χιουρρέ	χιουρέ.
184	»	6	καθώς	καθώς
»	»	21	ἐκκρεμές	ἐκκρεμής, μετέωρος.
»	6	2	καί μάλιστα	ὥστε καί . . . ἡλιακή σφαῖρα κτλ.

Τὸ ق τίθεται ἐν ἀρχῇ προτά-
σεως θεθείσης ὅπως ἐπικυρώση ἢ ἐ-
πιτείνει τὴν ἐν τῇ προηγουμένη προ-
τάσει ὑπάρχουσαν ιδέαν. Ἐξηγεῖται
δὲ κατὰ τὰς περιστάσεις διὰ τῶν: καί
δὴ καί, ὡς καί, μάλιστα καί, τόσον
ὥστε καί, ὥστε καί. Εἶναι δὲ ἐπίσης
ἐν χρήσει καί ὡς τελικὸν μόριον.

190	ά	6	مئى	مئى
192	»	24	χέμδ	χέδμ.
»	6	»	حكما دارق	χου- χου-χέμδ αρλήχ.
			χιούδαρλήχ	

Ἐν τῷ κειμένῳ.

Γράφε	ἀντι	Στίχ.	Σελ.
یوکامشدر	یوکامشدر	۸	۵
جزئیجه	جزئیجه	۹	۱۰
کیرو	کبرو	۱۲	۴
قالان	قالان	۱۳	۴
مملکتک	مملکتک	۱۰	۱۱
صوردیلر	صوردیلر	۱۴	۴
باقکز	باقکز	۹	۱۲
بغض	بغض	۲۱	۴
بامر الله تعالى	بامر الله تعالى	۱۷	۱۵
دردمند	درمند	۹	۱۶
تنگدستیده	تنگدستید	۷	۱۷
بکا	کندویه	۲۲	۵
دیدکده	دیدک	۳	۱۸
ایرتسی کون	ایرتسی یں	۴	۴
اولمغه	اولمغه	۱۴	۲۲
اوزرینه کیچه	اوزرینه	۱۵	۴
کافه سی	کافه سی	۱۹	۴

Γράφε	ἀντὶ	Στίχ.	Σελ.
خاطر مه	خطرمه	٦	٢٤
معاونت ايتمك	معاونت	١٨	٢٦
دكشدرمز	دكشوز	٧	٢٧
سؤ اخلاق	سؤ خلاق	٢١	«
اقسرمق	اقسروك	٢	٢٩
كتوردى	كوردى	٢	٣٠
استكاف	استكاف	١١	«
سعدتده	سعدتدن	١٤	«
ظهورى	ظهورى	١٥	٣١
تعيشنى	تعيشتى	١٧	«
خزينه م	خزينه	٢	٣٢
مبدأ	مدأ	٣	«
اولك	ولك	١	٣٥
ممتاز اولان بكى	ممتاز بكى	١١	٣٦
استيعاب	استياب	١١	٣٧
منشأسى	منشئ	٢٢	٤٢
يونانستانه	يونانستانه	«	«
ترقيات	ترقيات	٩	٤٣
تركستان	ركستان	٢٠	٤٤
داخليه يه	داخليه	٢	٤٧

فقط اکثري یرلرده و بلکه اغلب ممالکده تجارت داخلیه قالمیوب نوعاً تجارت خارجیه دن
 دخی بر مقداری تجارت داخلیه قاتلمشدر. حالاً ومصاحه تجارتک الک ییولک قسمی
 اشبو تجارت خارجیه در. چونکه تجارت خارجیه بر مملکتدن زراعت و صنعتک
 محصولاتنی خارجه چیقاروب یرینه التون و کومش ادخال ایدر. تجارت خارجیه
 تجارت داخلیه مثالو بر آدمک یالکز باشنه بجره جکی ایش اولمیوب بونک حقیله اجرایی
 مطلقاً شرکت اصولنه متوقفمدر.
 { خواجه اول }

تقسیم ایتشلر و لکن اساس صنایعی اول امرده ایکی صنف اوزرینه بنا ایتشلر درکه بر یسنه صنایعی دقیقه و دیگرینه صنایعی شاقه دیرلر. طریق معیشت اوله رق هر آدم ایچون اشبو ایکی نوع صنعتدن بر یسنی تحصیل ایتک لازم کور ایسه ده اولقدر تعریف و تفصیله حاجت اولمدینی وجهله صنایع فنون مثالو کتابدن درس درس اوقنور و اوکرنیلور بر شی اولمیوب کوره رک و انکله اشتغال ایدیلهرک تحصیل اولنور بر شیدر. مع هذا صنایعی اوزرینه تحریر ادخی بر راده یه قدر معلومات ویره یلمک و بلکه عملیسی بعده کوره رک تحصیل اولنمق اوزره هر نوع صنعتی علماً ادخی بر درجه یه قدر اوکرتماک اولیه بستیون محال دینیله جک بر شی دکلدیر.

۷۲

تجارت دینلان شی کرک زراعت و کرک صنعتک حاصل ایلدیکی اشیایی اقچه ایله صاتون الوب ینه اقچه و کار ایله صاتقدرکه طریق معیشتک الک بیوک و الک جسیم بر قسمی و بلکه شهرا و اوسعیدر. تجارت اساساً ایکی درلو اولور بر یسی بر تاجرک یالکز کندی مملکتی داخلنده حاصل اولان اشیایی الوب ینه کندی مملکتی داخلنه کار ایله صاتقدرکه بوکا { تجارت داخلیه } دیرلر. بر یسی ادخی بر تاجرک یا مالک اجنبیه نک محصولات زرعیه و صناعیه سنی کندی مملکتی داخلنه ادخال و یا خود کندی مملکتی محصولات زرعیه و صناعیه سنی خارج مالکله اخراجله صاتقدرکه بوکا ادخی { تجارت خارجیه } دیرلر. تجارت داخلیه ایله اشتغال ایده جک اولان کسه اولا مملکتی داخلنده بر دکان و یا بر مغازه آچار بوندن صکره هر مالک صاتون النمی ایچون بر موسم اولوب مذکور تجار ایستدیکی مالی موسمی حاوانده حسب الموسم و کلیتی مبیاعه ایلدیکی جهته مالی سائر موسملردن و جزوی مقدار الانلردن ده اوجوز الوب دکان و یا مغازه سنه ییغار و جزوی مقدارینی مبیاعه ایده جک اولانلره پارچه پارچه و یوزده اون و اون بش و یا ده اده زیاده نقصان بر تجارتله صاتوب بو یوزدن تمتع و تعیش ایدر. شو صورت تجارت داخلنه نک اس اساسی اولوب

نائیل اولمشر ایدی. سلطان عثمان دخی بر مدت امارت ایتد کد نصکره سلجوقیار طرفندن بیراق و طبل اعطاسیله مستقل بالرأی پادشاه اولدقدن معیتند بولنان عثمانو قهرمانلری بر کره قلیجاری قتلندن چیقاروب بر الارنده قلیج و دیگر الارنده قانون عدالت نمون عثمانی اولدینی حالده آز وقت ظرفنده پک چوق یرلی اطاعتلری التنه المشر و سلطان اورخان زماننده شاه زاده سلیمان شاه قومانداسیله کلیبولی بوغازندن روم ایلی یقه سنه کچوب ادرنه یه طوغری ایارولیوب کتمشر ایدی. خلقک عثمانلوره اطاعتی قلیجاری قورقوسندن زیاده عدالت و هر صنف خلقه بخش ایتد کیری نعمت جلیله مساوات اولوب حتی خرستیانلردن قز المق وانلردن عسکر ترتیب ایتک و خرستیان امراسنه رتبه لر و منصبلر توجیه یله امور معظمه فتح و فتوحاتده قولالامق عثمانلورک خصائل حسنه لری ثمره سی اولمغله خرستیانلر کندی حکومتلرندن روگردان و عثمانلوره متوجه و هر ایشلرینی رؤیته شتابان ایدیلر. اشبو ملت معظمه ایشته بو صورتله عالمی کندولرینه کوله ایدرک آز وقت ظرفنده سلجوق دولت جسیمه سنه خلف اولدینی کبی میلادک ۱۴۵۳ سنه سننده استانبولی فتحله بونجه سنه ک شرق ایمپراطورلغنه دخی خلف ارامشر در.

۷۱

صنعت دخی زراعت کبی انسانک وسائل تعیشندن بریسیدر حتی بعض علمانک افکارینه کوره صنعت طریق معیشتک برنجیسیدر چونکه زراعتله حاصل اولان شیرل دایما چیک و خام اوله رق حاصل اولوب بونک تربیه سی صنعته محتاجدر. لایقيله تدقیق اولنور ایسه یدیکمز اکمک بیه زراعتدن صکره صنعت محصولیدر زیرا بغدادی اوکودوب و پشوروب اکمک یایمق دخی بر صنعتدر. صنعت سائر شیرل کبی معدود و محدود اولمدیغندن بونک هر بر صنفی تقریق ایتک ممکن اوله من چونکه عالمده هر شیئی یایمق بر صنعت اولوب هر صنعتی آیرمق لازم کلسه بر قاچ یوز فصلدن مرتب بر کتاب یایمق لازم کلود بنابرین ارباب دقت صنایعی بر قاچی بر یرده اوله رق صنفله

روایتلرینه کوره اشبو ایکی قزنداش بر چویان خانه سنده بیودکدن صکره کلوب ایتالیانک
 الیوم روما اسمیله بنام اولان قطعه سنده وتیر نهرینک کنارنده میلاد عیسادن ۷۵۳
 سنه مقدم الیوم روما دینلان شهرک اساسنی قویشلر. وکندی اسملرینه نسبتله روما
 تسمیه ایتمشلردر. بوندن صکره رومولوس قزنداشی رموسی اعدام ایدرک مملکتنده مستقل
 بالرأی قالمسیله اطراف وجواردن قاجوب کلان قانلو قاتل وحیدودلری قبول ومحافظة
 ایدوب بو صورتله رومانی بیولندی وکندیسندن صکره حکومت ایدن یدی حکمدار
 دخی مرقومک کیدیشنه تطبیق حرکت ایدرک میلادک ۵۰۹ سنه مقدمنه کلنجه یه دکن
 روما زیاده سیله اهمیت الدی. وجوارنده بولنان اسکی {تروری} قطعه سنی کاملاً واسکی
 {لاتیوم} قطعه سیله {ساین} قطعه سندن دخی برچوق محظاری ضبط ایدرک حدودنی توسیع
 ایلدی. لکن ذکر اولنان حکمدارلردن یدنجیسی بولنان تراکین زماننده ظلم وغدر اولقدر
 چوغالدى که خلق حکومت علیهنه قیام ایدرک قرائلری طردله حکومت جمهوریه اصولی
 وضع ایلدیلر. ایمدی تاریخ مذکوردن تامیلاد عیسانک ۳۱ سنه مقدمنده روما
 ایمپراطورلق اداره سی التنه کیرنجه یه قدر سنه دن سنه یه دکشمک اوزره {قونسول}
 دینلور رئیسارک ریاستی التنده اوله رق جمهوریت صورتله اداره اولنمشدر.

۷۰

دول اسلامیه نک سکزنجیسی بزم عثمانو دولتی اولوب یوقاروده دخی بیان اولندی
 وجهله میلادک ۱۳۰۰ سنه سنده برنجی پادشاهمز بولنان سلطان عثمان حضرتلری
 طرفندن بروسه جوارنده واقع سکود نام محله اساسی وضع ایدلمش و مشارالیهک
 {عثمان} نام نامیسنه نسبتله بزه دخی عثمانو دینامشدر. بزم عثمانولر عن اصل آسیای
 وسطاده ککائن ترکستان قطعه سندن خروج ایدوب سلطان عثمانک باباسی ارطغرل
 خان دلالتیله بروسه جوارینه کلهرک او زمان اوخر حکومتلری حالنده بولنان سلجوقیلرک
 حرمت ورعایتی کوره رک برلشدهش و امتیاز مخصوص اولمق اوزره امارت رتبه سنه

ایتماشدر . یونانك اسكى كتلبرينه باقيلور ايسه بونلرك ينه او قطعه ده نشأت ايتدكلرى
 اكلاشيلور ايسه ده مورخين بوروايى قبول ايتيؤب بونلر مطلقا آسيا اهاليسندن
 اوله رق يا اناطولى طرفندن وآق دكردن مرور و ياخود قره دكرنك اطرفنى طولاشه رق
 اولوجهله يونانستانده قرار ايلدكلرينى روايت ايدىورلر . يوقاروده يونانستانك مؤسسى
 اوله رق بيان ايلديكمز سقروبدن مقدم يونانستان بر طاقم اقوام و قبائله متفرق اولديغى
 كې ميلادك ۱۵۸۲ سنه مقدمنده مرقوم سقروب آتنده اساس حكومتى وضع ايلدكدن
 صكره دخی يونانستان بر طاقم حكومتله منقسم قالمشدر . يونانولرك مدنيت وفنون و
 صنايعده درجه مهارتلى مشهور اولوب ملت مرقومه بونلرى مصردن الدقلى كې
 مؤخرأ اكتساب ايلدكلرى ترقيات دخی مصر و فنيكه طرفلرندن يونانستانه هجرت ايدن
 مهاجرينك ثمره همتليردر . فنيكه لولرك كندولرينه غونه كوستردكلرى صنايع بحريه ده يونانولر
 دخی پك زياده كسب مهارت ايدرلر صنايع بحريه سايه سنده مهاجرلرني اناطولى و ايتاليا و
 فرانسه سواحله قدر نشر و اسكان ايتدكلرى كې ميلادك ۱۲۷۰ سنه مقدمنده كليتلود و نما
 ايله اناطولى قطعه سى سواحنده بولان تروالور اوزرينه دخی هجوم ايدرلر پك چوق
 محارباتدن صكره {تروا} شهريني ضبط و هدم و خراب ايتمشدر . ميلادك ۱۱۳۲ سنه
 مقدمنه كلنجيه قدر يونانستانك منقسم اولديغى حكومتلر قراللق و حكمدارلق صورتيه
 اداره اولنور ايكن تاريخ مذكوردن صكره آتنده حكومت قباله حكومت جمهوريه
 منقلب اولمغه سائر حكومتلر دخی برر برر جمهوريته منقلب اولمغه باشلايه رق ميلادك
 ۶۶۸ سنه مقدمنه كلنجيه قدر سپارطه نام قطعه دن بشقه قرالاق قالماش و جمله سى
 جمهور اولمشيدى .

ازمنه متقدمه بي دخى بشقه جه اوچ قسمه تقسيم ايتشلردر . اشبو اوچ قسمدن برنجى قسم { اول زمان } اولوب زمان آدمدن باشلايه رق ميلاددن ۲۴۶۷ سنه مقدم زمانه كلنجه يه قدر اولان وقوعاتى بيان ايدر ايكنجى قسم { تاريخ اساطير } اولوب بو دخى ميلادك بر منوال محرر ۲۴۶۷ سنه مقدمندن باشلايوب ۷۵۳ سنه مقدمنه قدر اولان وقوعاتى كوسترر . اوچنجى قسم دخى { عصر تاريخ } اولوب ميلادك بر منوال محرر ۷۵۳ سنه مقدمندن باشلايوب ايكنجى بابده بيان اولنه جق ازمنه متوسطه تاريخنك ابتداسنه يعنى ميلادك ۴۷۶ سنه قدر اولان وقوعاتدن بحث ايدر . ايمدى بز دخى اشبو اوچ قسمك كوستره جكى وقوعاتى آرى آرى اوله رق اوچ فصلده بيان ايتكى تنسيب ايلدك .

۶۷

اهل تاريخك روايتارينه و علم طبقات الارضك دخى تصديق و بياننه كوره دنيانك نه وقت يرادلدينى معلوم اولميوب فقط تاريخ ميلاددن ۴۷۶۳ سنه و بو كونكى كوندن ۶۸۰۰ سنه قدر مقدم حضرت آدم دنيا يوزونه چيتمشدر . جناب حقاك پيغمبرله عنايت بيوردنيى كابلرك روايته كوره حضرت آدم دن مقدم دنيا يوزنده هيچ بر كمسه اولميوب جناب حق حضرت آدمى طپراقدن يرادوب جان ويردكدن صكره جتنه قوميش و ينه آدمك كندى وجودندن حضرت حوا نام قاديني خلق ايدوب آنى آدمه زوجه اوله رق ويرمشدر . لكن براز وقت صكره حضرت آدم جتندن چيقاريلوب دنيا يوزينه براغلديغندن بونلرك اولاديله يواش يواش دنيا طولارق بو حاله كلمشدر ديمك اوله يوركه انسانلرك باباسى حضرت آدم و اناسى حضرت حوا اولوب دنيا ده ن قدر انسان وارايسه بونلرك اولادى اولدينى جهته جمله سى بربريله قرن داش اولمق لازم كلور .

۶۸

يونانلورك منشى نزه سى اولوب يونانستانه نه صورتله كلدكارى هنوز تعين و تحقق
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

بو حساب اوزرينه ايجاد ايلمشلردر. ميزان الحراره ديدكلری شی باللوردن معمول بر
 اينجه بورو ايچنه بر مقدار معلوم ژيوه وضعندن عبارت اولوب اشبو بوروي ژيوه ايله
 برابر بر کره بوز ايچنه صوقه رق تقدر اينمش ايسه بر منوال محرر صفر اعتبار ايتمشلر و
 بعده بوزدن چيقاروب قينار صويه صوقمشلر ژيوه حرارتدن تقدر قباروب يوکسملش
 ايسه آني دخي يوز درجه صايمشلر بوندن صکره اشبو صفر ايله يوزك اراسنی تمام يعنی
 مساواتاً يوزه تقسيم ايدرك اولوجهله ميزان الحراره ني وضع ايتمشلردر. لکن اشبو يوز
 درجه حرارتك اُك چوق درجه سی اولميوب حرارت بيکدرجه درجه يه قدر ترايد و
 ترقی ايدر.

٦٥

بوندن ايکی بيک بشيوز سنه قدر مقدم کهربا دينلان جسم بر چوقه پارچه سيله
 سورتيلوب اوغلدينی زمان کاغد و صمان پارچه سی کبی کوچك و خفيف جسملری
 مقناطیس مثلاًو جذب ايتمکده اولدينی تجربه اولنمشیدی او زماندن صکره علمای -
 علم حکمت پک چوق تجربه لر اجرا سيله بو قوت يالکيز کهرباده اولميوب آز چوق
 هر جسمده موجود اولدينی و جسملر بويله شدتله سورتلديکی زمان يالکيز جذب ايتيوب
 دهها زياده سورتلديکی وقت جذبدن صکره دفع دخي ايلديکی تجربه اولنمش و شو
 صورت اُك اول کهربا اوزرنده تجربه اولنديغندن يونان لغتنده کهربانك اسمی بولنان
 { القتر } کلمه سی بو قوته اسم طاقيله رق { القتریق } لفظيله دخي هر جسمده موجود
 اولان اشبو دفع و جذب قوتی مراد ايتمشلردر.

٦٦

ازمنه متقدمه بر منوال محرر تاريخ ميلاددن ٤٩٦٣ سنه مقدم حضرت آدمك دنيايه
 کليشندن باشلايوب ميلادك ٤٧٦ سنه سنه قدر ٥٤٤٠ سنهك وقوعاتی کوستره چکندن
 وازمنه متقدمه نك شو مدتی سائر قسملر مدتليزندن ك اوزون اولديغندن اهل تاريخ
 Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

طاش و طپراق کبی بر جسمی هوایه طوس طوغری فرلادر ایسهک او جسم اول امرده المزدن غایت قوت و سرعتله چیقار و بعدله هوایه چیتدقجه سرعتی آزاله آزاله نهایت بر درجهیه کلور که دها یوقارو چیتقغه ارتق قوتی قالمز بوندن صکره مذکور جسم اشاغی طوغری دوشمکه باشلار . بو حالده یعنی دوشمکه باشلادیغی انده قوت و سرعتی غایت آز اولوب یره ایندکجه زیاده لسه زیاده لسه سرعتی پک چوق و قوتلی بر درجهیه واصل اولور . عالمده هر بر جسم بر رادهیه قدر جذب قوتنه مالک اولوب مثلاً صو اوزرینده یوزمکده بولنان ایکی صمان پارچه سنده بیله جذب قوتی بولنمغله اشبو ایکی چوپ بر برینه یاقلاشه یاقلاشه نهایت بر درجهیه کلور که یکدیگرکی جذب ایدرک همان برلشی ویرلر . ایمدی مادامکه قوه جذبییه عالمده هر جسمده موجوددر . و مادامکه کرذارض دخی بیوک بر جسمدر آنده دخی اشبو قوت موجود اولوق طبعیدر .

المزی کونشه و انشه طوغری اوزادر ایسهک بر سیع جاقاق حس ایدرز . اشته اکا حرارت دیرلر . حرارت یالکز انشده و کونشده بولنمیوب عالمده هر جسمده بولور . فقط بعض شیلرده پک آز بولندیغی ایچون حس ایده مدیکز کبی بعض جسملرک حرارتی دخی بزم وجودیزک حرارتندن دها از اولدیغی ایچون او جسملره المزی سوردکده حرارتی حس ایده میهرک بالعکس صوغوق ظن ایدرز حالبوکه او جسملر صوغوق دکلدز . صوغوق دیمک حرارت اولمامق دیمکدر حتی صو بوز طوتدیغی زمان بیله بر مقدار حرارتی واردر صودن حرارت کائلا قالقار ایسه صو صوغوق اوله جنبدن بسبتون بوز کسلسی لازم کلور . ایشته شو تعریفدن دخی اکلاشه جفی وجهله حرارتک اک آز درجه سی بوزده اولان حرارت اولوب علمای علم حکمت بوزده کی حرارتی صفر درجه فرض ایدرک حرارتی آنک اوزرینه حساب ایتشلر و میزان الحراره دیدکلری اولچونی دخی

هواده بالونلر کبی اوچوشورلر . و بونلردن بر طاقمی کونشی کندولرینه مرکز اتخاذا ایدرلر
قوزموغرافیا بختنده دخی بیان اولدینی وجهله لایتقطع اطرافنی طولاشورلر و بر طاقمی
ایسه کونشک اطرافنده طولاشمیوب فقط بولندقلری یرلرده کندی محوری اوزرنده دور
و حرکت ایدرلر . اشویله زلردن کونش اطرافنده دونوب طولاشانلرد { سیاره } و کونشک
اطرافنده دونوب طولاشمیهرق یالکز بولندقلری یرلرده و کندی محوری اوزرنده دور
و حرکت ایدنلره { ثوابته } یرلر .

۶۲

اولا علم هیئتدن معلوماتی اولمایانلر ظن ایدرلر که کونش کوچوچک بر شی اولوب
صباحین مشرقدن طوغار و اخشامین مغربدن غروب ایدر . حالبوکه بویله دکلدلر .
قوزموغرافیا بختنده دخی بیان اولدینی وجهله کونش نه طوغار ونه ده غروب ایدر .
بونک بزه اولیه طوغوب باطار کبی کورغشی کره ارضک بختنده بیان اولنان حرکت
محوریه سندن نشأت ایدر . فرضا برادم کره ارضک محوری اوزرنده غربدن شرقه طوغری
دور و حرکتی سرعتنده اوله رق شرقدن غربه طوغری قوشمش و یورومش اولسه کونشی
کوزی اوکندن اصلا غیب ایتیوب دنیای دائما کوندز کورر ایدی . خلاصه کلام
کونش یرنده ثاب اولوب شوقدر وار که او دخی کندی محوری اوزرنده و بولندینی
محلده دور و حرکتی اجرا ایدر . ثانیاً کونش بورادن کورلدیکی مثلاً کوچک بر شی
اولمیوب کوک یوزنده بولنان کافه اجرامدن دهها بیوکدر هیئت علماسنک حساب و
تخصیلینه کوره کونش بو دنیادن بر ملیون درتیوز بو قدر کره بیوک اولوب بونک بزه او
قدر کوچک کورغشی بزه غایت الغایه اوزاق اولدینی ایچوندلر . ثالثاً کونش کوک یوزینه
پاشمش تبسی کبی بر شی اولمیوب بو دخی سائر کره لر کبی یوارلاق و بو دخی دیکرلری
کبی معلقده در . حتی کونش یوارلاق اولدینی ایچون اسمنه کره شمس دیشلردر که
یوارلاق کونش دیمکدر .

خرستیان تبعه سی باشلوجه بش ملتدن عبارت اولوب بونلرک برنجیسی بلغار ملتیدر که ادرنه و طونه ولایتلرنده اکثریتله ساکنندر. بونلردن بشقه صربییه و قره طاغ امارتلیرنک اهاالیسی دخی بلغار جنسندندر. ایکنجیسی روم ملتی اولوب اکثریا سلاویک و یاییه ولایتلرنده بونلور و شوقدر وارکه اکثریتله بلغار بولنان مملکتلرده روم دخی موجود اولوب کذلک اکثریتله روم بولنان یرلرده بلغار دخی ساکنندر. اوچنجیسی ارمنی ملتی اولوب هر طرفده کائن بیوجک شهر و قصبه لرده ساکنندر. دردنجیسی اولاح ملتی اولوب مملکتیندن افلاک جهتنده و بشنجیسی مولدوان دینلان خلق اولوب بغداد جهتنده ساکنندر. یهودیلر ایسه هر مملکتده ساکن و بوتبعه ناک جمله سی ملت حاکمه اسلامیه ناک زیر رعیتده در مملکین و صربییه و قره طاغدن بشقه اسلام هر طرفده موجوددر.

۶۰

دکز دیو قره ناک عکسنه یعنی سطح کره یی استیاب ایدن عظیم صویه دینلوب بز اشبو ایکنجی بابده نهرلی دخی صو اولمق حسبیه دکرلر ایله برابر ذکر ایده جکز. قره لرش بیوک قطعه یه تقسیم اولاند قتری کبی دکرلر دخی بویه جه بش بیوک قطعه یه تقسیم اولنور که اسماری بونلردر { بحر اطلاس } { بحر اکبر } { بحر هندی } { بحر منجمد شمالی } { بحر منجمد جنوبی } . اشبو دکرلر غایت بیوک شیلر اولوب هر بری بر قاق قطعه ناک سواحلی احاطه ایلدکلرندن جغرافیا اصطلاحنده بونلره { محیط } دیرلر و قره لرک بش قطعه سی ایکنجی درجه ده اوله رق بر طاقم اولکاره تقسیم اولندیغی مثالو اشبو بش قطعه بحر محیط دیگر کوچک دکرلره و کورفرلره تقسیم اولنورلر که بز بونلرک بهری ایچون مستقل بر فصل تعیینیه هر برنی آری آری بیان ایده جکز.

۶۱

علم هیئتک و یردکی معلوماته کوره کوک یوزنده بولنان اجرامک کافه سی عاداتا بودنیا کبی برد کره اولوب بونلر هیچ بر طرفه طیانتمسزین و بر درک اوزرنده اوتورمه سزین
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

اسامی حکومت

نفوس

عثمانی (یا لکڑ اور ویا قطعہ سندھ) ۱۵۰۰۰۰۰

یونان ۱۵۰۰۰۰۰

ایتالیا ۲۵۰۰۰۰۰

اسپانیا ۱۶۰۰۰۰۰

پورتیگیز ۴۰۰۰۰۰۰

فرانسہ ۳۶۰۰۰۰۰

بلجیقا ۵۰۰۰۰۰۰

فلنک ۳۰۰۰۰۰۰

پروسیا ۱۹۰۰۰۰۰

المانیا ۴۰۰۰۰۰۰

اوسٹریا ۳۴۵۰۰۰۰

اسویجرہ ۲۵۰۰۰۰۰

انگلترہ ۳۰۰۰۰۰۰

دانیمارقہ ۱۸۰۰۰۰۰

اسوج نوروج ۵۶۰۰۰۰۰

روسیہ ۶۹۰۰۰۰۰۰

اشبو دولتر ایچندہ یا لکڑ دولت علیہ عثمانیہ ایلہ روسیہ دولتی ممالکندہ
اسلام بولنوب بولنردن بشقہ اوروپانک سائر طرفرندہ اغلی خرسیان و جزوی بر مقدار
دخی یہودی واردر . وققط دولت علیہ ایلہ روسیہ تبعہ سی اسلام و خرسیان و یہودی
اولہ رق اوچ ملتین مرکبدر . امدی دولت علیہ عثمانیہ نک اوروپا قطعہ سندھ بولنان
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

حالده سطحی اون ملیون یوز الی بیک کیلومترو اوله رق متضمن اولدینی مملکتلرک معموری و اهالیسنک ترقی مدینتی جهتیله سائر قطعه لریک برنجیسیدر .

۵۸

اوروپانک جنوب طرفنده بولنان حکومتلر بشدر که برنجیسی بزم عثمانلو حکومتی اولوب پای تختی یعنی پادشاهمیزک اوتوردینی مملکت استانبول شهریدر . دولته لیه نک زیر حکم کنده بش حکومت دها اولوب بونلرک برنجیسی مصر و ایکنجیسی تونس حکومتلریدر که بونلر افریقا قطعه سنده بولندقلرندن اوجنجی فصلده بیان اولنه جقدر . اوجنجیسی مملکتین حکومتی اولوب بو ایسه ایکی پارچه یه منقسم در که برنجیسی اذلاق پارچه سی اولوب مرکزی بکیش و ایکنجیسی بغداد پارچه سی اولوب مرکزی یاش شهریدر و طرف دولندن منصوب و ممتاز اولان بکی بکیش شهرنده اقامت ایتمکددر . و در دنجیسی صرب حکومتی اولوب ینه طرف دولندن منصوب و ممتاز بکی بلغراد شهرنده و بشنجیسی قره طاغ حکومتی اولوب کذلک طرف دولندن منصوب و ممتاز اولان کنزی چتته قصبه سنده اوتورر . بو حکومتلر ممتاز اولدینی جهته اداره سی طوغریدن طوغری یه مأمورین دولت علیه یه عائد اومایوب محلی حکومتلری معرفتیله اداره اولنور . بونلر دن بسقه دولت علیه نک طوغریدن طوغری یه کنندی اداره سنده اولوب اوروپا قطعه سنده بولنان متعدد ولایتلری واردر که بونلرک باشلوجه مملکتلری ادرنه روسجق بوسنه سرانی سلانیک یانیه و سائر در .

۵۹

ایشته اوروپانک منقسم اولدینی حکومتلر شونلر دن عبارت اولوب یوقاروده بیان ایتمش اولدیغین اوجیوز ملیون نفوس خلق بونلرک تابعیتی ایتنده بونلر که مقدارلری بر وجه اتی ایراد اولنور .

اولک طرفنه دوشن جهتدر و جنوب دخی انک مقابلی یعنی او ادمک ارقه طرفنه دوشن جهتدر . شو درت جهته ارباب فنون { جهات اربعه اصلیه } دیوب بونلردن بشقه درت جهت دهاتعیین ایتمشدر که انلر دخی اشبو جهات اربعه اصلیه به نسبتله { جهات اربعه فرعیه } در . اشبو جهات اربعه فرعیه دن اولکیسی { شرق شمالی } دیدکری طرف اولوب شرقله شمالک اراسیدر . و ایکنجیسی { شرق جنوبی } دیدکری طرف اولوب شرقله جنوبک اراسیدر . و اوچنجیسی { غرب شمالی } دیدکری طرف اولوب غربله شمالک اراسیدر . و دردنچیس { غرب جنوبی } دیدکری جهت اولوب غربله جنوبک اراسیدر .

۵۶

اوتهدنبری مشهور و معروف اولمشدر که درین قیولر و یاخود غایت درین معدن اوجاقلری سطح ارضه نسبتله غایت سیجاق اولورلر . اشته شو صورت مرکز ارضک سیجاق اولمشدن نشأت ایدوب کیت کیده مرکز ارضک یکپاره اتش اولدینی دخی شونکله اثبات اولنمشدر که مثلاً یوز مترو عمقنده اولان برقیونک دیننده کی حرارت سطح ارضک حرارتندن ۱۰ درجه زیاده ایسه یوز الی مترو عمقنده اولان برقیونک حرارتی بر نسبت متزایده ده اوله رق ارتوب دیننده ۱۸ و بلکه ۲۵ درجه فضله حرارت بولنور . و حتی الک صکره ایجاد اولنش اولان { ارته زین } قیولری غایت درین اوله رق قازیلوب دیننده پک چوق و فوق المأمول سیجاقلق بولندیفندن بو کیدیشله مرکز ارضه وارنجه به قدر حرارت آرته ارته یکپاره اتش حالنه کیده جکی تحقیق ایتمشدر .

۵۷

خط استوانک کره نی یکی به تقسیمنه نظراً اوروپا قطعه سی کره شمالیده بولنوب شرق طرفندن اسیا قطعه سی و شمال طرفندن اشاغیده ایکنجی بابده بیان اولنه جق دکرلردن منجمد شمالی دکری و غرب طرفندن اطلاس دکری و جنوب طرفندن دخی آق دکر وقره دکر ایله محدوددر . اوروپا قطعه سی سائر بش قطعه ناک کوچکی اولدینی

و قباحتسز اولدینکی در خاطر بیله ایتیه رک محرم اولدینک حالده سنی بر نقطه ایله مجرم
ایدر . بوندن قطع نظر حریت شخصیه کی ایکی لقمه ات مقابلنده صائمش ضایع ایتمشک .
شمدی کافه افعال و حرکاتکی ارسلانک ارزوسنه تطبیق ایده یورسک یعنی کندو ارزوکی
براقوب غیرک ارزوسنه خدمت ایده یورسک . بن ایسه شو یاقتمده اولدینم خانه ده
مستقلاً و حریت مقدسه شخصیه مه تمامیه متصرفاً اقامت ایده جکم و بو طوزاغه
دوشه جک شکاری دخی باشلی باشمه بیه جکم . ایکی لقمه مقابلنده حریت شخصیه می
ضایع ایلمک و تذللیک بلاسیله غیرک ارتغنی سیوب عادتاً چناق یلا ییجیلیق ایله کچنمک بنم
علو همته طوقور . او یله رزیلانه بر حالده کی ک اتی یکدن ایسه علو همتم سایه سنده بر
سینکه قناعت ایتک بنجه کار عاقلدره دیدی و بو قطعه می اوقودی

بر دیلم اکمکه منت ایتیم اجاغمدن اولورم کور اولهیم
اج قالوب اج اولهیم اولادر کر اولورسم بیله تک حر اولهیم
{ قصه دن حصه }

۵۵

باب اولده کوسترلیدیکی وجهله دنیا یوص یوارلق بر کره اولدینندن او یله نه اوج و نه ده کنار
دنیله جک کی بر طرفی یوغیسه ده ارباب فن کره ارض اهالیسی نظرینه کوره دنیا ایچون
ینه بر طاقم طرفلر و جهتلر تعیین ایتشلدرد . علمانک تعیین ایلدکاری جهتلر درت اولوب
بونلرک ایکسی پک طبیعی و هر کسک کوروب بیلیدیکی شیلردر که بریسی مشرق و دیگری
مغربدر . قوزموغرافیا اصطلاحده مشرقه یالکز { شرق } دینلوب بو ایسه صبا حلین بزم
کوزمه کوش طوغور و چیقور کی کورینان طرفدر . اصطلاحده مغربه دخی یالکز
{ غرب } دینلوب بو دخی شرق مقابلی یعنی اخشام اوزری کونشک بزم کوزمه باطیور
کی کورینان طرفدر . بوندن صکره ارباب فنون { شمال } و { جنوب } نامیه ایکی جهت
دها تعیین ایدوب بونلردن شمال برادم صاغ طرفنه شرقی و صول طرفنه غربی الدینی زمان

چالديغنى وسوينوب چرپنديغنى كورنجه اغاجاك اوزرندن الوب اوطه مه كتوردى .
 اشته او وقت دكزده چكديكم يورغونقلر صاوشمه يوزطوتدى . چونكه هيچ بر شيله
 كوكلمى اكلندرمك ممكن دكل ايدى قوشلر كى كوكلم دالما دالدى داله وبر حالدى ديكر
 حاله طولاشوردى . شوصندال ايچنده چكديكم امكارى خاطر مه كتورلك پك چوق
 اسف ايدرايدىم بو قدر و قتلر بو صندالاره اوغراشدمده ضرردن بشقه نه كوردىم كرچه
 حمد اولسون ذخيرى وار ايسه ده بونجه و قتلر صندالارايچون امرار وقت اوله جغه كاشكى
 او وقتلى تدارك ارزاقه صرف ايتىم اوليدىم دير ايدىم الحاصل لقردى ايدىم جاك ارقداشدىن
 ماعدا لازم اولان هر بر شى وار ايدى .
 { ترجمه حكاية روبنصون }

۵۴

علو همت

قره قولاق بر كون صحرا ده كشت وكذار ايدركن غايت كوزل بر اليغين اغاجاك دينه
 يوا قورمه غله مشغول بر اورومجكه تصادف ايدى . ياهو اورومجك قرنداش نه ياپيورسك
 دير اورومجك « كنديمه بر كوشاك و بر قاچ سينك مينك اولامق ايچون برده طوزاق
 ياپيورم » جوانى وير . بونك اوزرينه قره قولاق بر قهقهه قوباروب « شاشارم سنك
 عقلكه كه عالمده قوب قولاي كچنمك طريقى وار ايكن بويه زحمتلره كيده يورسك باق
 بكا بالجمله يرتيجى حيوانلرك پادشاهى ارسلانه چلدىم هر كون بر قاچ شقباتلاق ايدرك
 بزم انسيته صوقلد قجه صوقلدىم . شمدى كونده بر قاچ ساعت مده اهنه دن بشقه ايشم
 بو قدر حاله كه راحت و رفاهم ينده ارسلانك پارده ليكى حيوانلردن جائم استديكى قدرينى
 برم كيفمه باقارم . ديدى لكن اورومجك ده عاقل و حكيم اولديغندىن قره قولاقك شو
 لقرديسنه ده زياده كولوب « واه بيچاره واه تنبللك سيئه سيله باشكى اويله بر يلايه
 صوقم شسك كه تعريف قبول ايتز ايكي لقمه يمك ييه بيلمك ايچون نفسكى ارسلانه
 خدمت و ملازمت كى بر تهلكميه قوشمشك يارين براز خدمت ايدىر ايسه سنك قباحلى

عقلمی هب علم لدن طولدیرایم و قلبمی
 محبت امیدایمان یغایم ابدلره
 تا اولم قیشی کاسه | قاله یم چپلاق فقیر
 الایغلمش کوکده | بر خزینه اوله حاضر
 { مدأ تعلیم صیان }

۵۳

روبنصونک صندال ایله عودت ایلدیکی

یورغولق جاننه کار ایتمش اولدینندن همان اولدینم مجلدده بایاوب اویقویه قالمشم اویقودن
 کوزمی اچنجه بن بویه صندال ایله نصل سلامته چیقمشم دیو چوق تشکر و تشکر ایتدم.
 اورادن قالقوب اطرافمه باقوب کوردیمکه اولدینم محل یقیندر. ساده تننک ایله
 شمسینه یی یلمه اله رق محله کلوب اوزاندم یاتدم. بر مدت کندمدن کچدکدنصرکه
 اویقو اراننده قولاغمه بر عجایب صدا کلمکه باشدی. همان کوزلری اچه رق یاغ قالدیم
 باقدمکه اسمله بنی روبنصون روبنصون زده قالدک نصل سن دیو برس کلور. اویقومک
 اغرلندن طیاندینم یرده قاله رق رؤیا کور یورمشم دیو کندی کندمه ملاحظه ده ایکن
 بو سس تکرر ایلمکه باشلینجه عظم باشمه کلدی. همان طوغور و لدم { سبحان الله } بو نه
 حالدر دیه رک دوشمنکه باشلادم. اردی اره سی کسلییه رک سس چوغالدجه الم یاغم
 تتره مکه وجودم اورپریمکه باشدی. ارتق اویقو مویقو حق کتوره. رؤیانک کرچک اولدینه
 واقف اولدم. کیمدر بونی سویلیان دیرکن برده باقدمکه اغاجک اوستنه پایاغان چیقوب
 بویه جریور ایش اووقت بیلدمکه بو سس پایاغانک سسی ایش. چونکه مقدما پایاغانه
 بویه تعلیم ایتشیدم مسخره اونوقماش او وقت بکا بر عجایب حال و حزن و ملال کله رک
 واه نه غریب ادم ایشم که دیناده بنی سسلان شو قوشدن ماعدا کسنمه یوق ایش دیو
 قالقوب پایاغانی قوجا قلادم و غاغانی یوزه سوررک فقیر روبنصون بیچاره روبنصون
 سن زرده ساکن سن نه اولدک نصل کله بیلدک کبی سوزلری اوکرتدم. بو لقر دیرلی
 بکا سویلور بنم کویا خاطر می صورر ایدی. بو معامله پایاغانک خوشنه کیدوب بنی اکندر مکه

بر بچوان قیزینک حکایه سیدر .

بروسیه قرالیچه لرندن بریسی یاز موسمنده بر کوزل و آچیق کونده کندی بچچه سنده
کره رک هوانک و چیچکلرک رایحه طیه لری و قوشلرک جان افزا ترنات و نغماتیه
متلذذ اولمقده ایکن بچچوانلردن بریسنک چوجمی اولوب بچچه ده کندی عالمنده
او یونله مشغول بش یاشنده اولان بر قیز انک دقت نظرنی جلب ایلدی . قرالیچه
چوجنه بعض شیرلر سؤال ایلدیکنده مذکور چوجق کمال ادب ایله هیچ خوف و تلاش
ایتمه رک جوابده تردد ایتدی و قرالیچه چوجنک حسن جمال و معامله سندن زیاده
محفوظ اولدیغندن ایرتنی کون بر قادین واسطه سیله اول چوجفی سراه جلب ایتدیروب
طعام ایتک اوزره ایکن چوجق احضار اولندی .

قرالیچه اوراده بولنان الک اعلا و نفیس سفره طاقمنی چوجق کوردیکی حالده حیرتده قالوب
تعجب ایده جکنی مأمول ایدرک جمله سی بردن چوجنک یوزینه باقیورلر ایکن چوجق
پدری خانه سنده بولنان طعام سفره سنک اصولی وجهله حرکت اولنه جفنی ظن ایتدیکندن
ازبرلمش اولدیفنی دعا نועندن بر مناسب بیتنی کمال تواضع و حرمت ایله اوقودی .
بو مثللو چوجقدن مأمول اولنمز کوزل و بویله مناسب حرکتک ظهوری حضار مجلسه
و علی الخصوص قرالیچه یه زیاده سیله تأثیر ایتدیکندن قرالیچه مزبور چوجنک تربیه و
تعلیم و تعیشتی بالمعنونه اعطا اولنمنی بیورمش اولدیفنی منقولدر .

چالشقن آری

شورآری نه چالشقن وقتی کچیریور	اورایه هب بالنی	طولیو بده حفظ ایدر
اول آچیق چیچکلردن بالنی دوشیریور	ایله بنده چالشقن	اوله یم کنجلا کمد
قیش ایچون نابارنی	خواه هم کجلا دن	او که هم مکتبده

اولان آدمیری استهزا ایتیموب انلره تسلیت و الدن کلدیکی مرتبه معاونت ایت . زیرا
 ملاحظه سز سوز سویلمک چوق کسمه لرك باشنه فلاکتلر کوردی حتی براغمز وایکی
 قولاغمز اولمسنک حکمتی چوق دیکه یوب از سویلمک ایچوندور . کوندز خیر و شر
 وقوعبولان افعالکی اخشام تفکر ایدوب فرداسی کون اصلاحنه سعی ایله . حقسزلق
 و حیاسزلق ایله کسب ثروت ایتمکدن ایسه فقیر قالق اولادر . تنبک ام الخباشدر . تزین
 صورت و اندام ایتمکله مشغول اولمیوب سیرت و اخلاقی تهذیب و اصلاحه چالیش .
 بلا ملاحظه عجله ایله هیچ بر ایشه تشبث ایتمه . اگر کندیکه دشمن قزائش ایسه
 انلر ایله صلح و مسالمته چالیش . فضائی التزام و قیایندن اجتناب ایت . حال اقبالده
 مغرور اولمیوب حال ادبارده دخی نفسکی تذلیل ایتمه . بشقه لرنده مشاهده ایتدیک
 اوضاع و افعال قیحه یی ایشلمکدن احتراز ایله . ید امانتکه تودیع و تسلیم اولنان اشیایی
 اعاده ایتمکدن استکاف ایلمه . علم و معرفت و عفت و حقیقت و غیرت و تصرف و
 عدالت و اعتباره محبت ایله اشرایله الفت و انسیت ایتمه . حلیم و کولر یوزلو و الحق
 کوکلو اول . و کذب و بهتانندن اجتناب ایله . عقبنده کدوری موجب اولان لذاندن
 اجتناب ایله . حال سعادتدن معتدل المزاج و حال فلاکتده ده اعاقل اول . اسراییکی
 کتم ایت و سنی محرم و معتمد عد ایدن دوستلرک اسرایینی دخی افشا ایتمه . کرک
 سعادت و کرک فلاکت حالرنده دوستلره بر سیاق اوزره معامله ایت . بو کونک ایشنی
 فردایه براقمه . کندندن بیوکره رعایت و حرمت ایت . بد زبان اولمه . اجرایی ممکن
 اولمیان شیرلی آرزو ایتمه . مرتکب قیایح اولمقندن ایسه ضرری ترجیح ایت . آخرک
 مالنه وضع ید ایتمه . بهوده یره وقتکی کچورمه . انسانک بر ساعت وقتی بیله قیملودور .
 کسمه یه حسد ایتمه . ناملقندن احتراز ایت . ثروته اعتماد ایتمه چونکه ثبات و بقای
 یوقدر . علی العمیا حکم طالعه تسلیم نفس ایتمه . { اخلاق رساله سی }

اویناق یرلرینی اکوب چارداتقی ومندیلی اغزینه و بورنه طوقمق سزین اغزندن صالیه صاحهرق شدت ایله اؤکسورمک واقسرمک مذوم شیر اولدیغندن بولردن احتراز ایتملی .
 و سومکرر ایکن سس چقارتقی بشته لرینک نفرتنی موجب اوله جغندن بوندن دخی اجتناب ایتملی . واسینه جاک وقت سس چقارتمق سزین مندیله و یاخود الی اغزینه طوقلی .
 ولقردی ایدرکن صولومق و اغزندن صالیه صاحچق پک مذوم اولوب فقط بوحال یورغولتی حالنده بالضروره ظهوره کلمش ایسه برقاچ دقیقه آرام واستراحتدنسکره سوز سولمایدیر . و بشته لرینک یاننده ککیرمک و اورته یه توکرمک و ایصایق چالمق و دیش قچرداتقی و طاش و یاخود تیمور ایله شمانه ایتمک کبی حرکاتده بولنمایدیر . و سوقاقدده کیدر ایکن تصادف ایتدیک آدملره حقارت ایتماک و یاخود انلرک طرفلریندن بر حقارت کورماک ایچون دقت و ادبله کرملیدر و سوقاقدده کرر ایکن برشی یمک و آغزند بر ش چینمک حیوانه یاقشور خوی اولدیغندن بوندن دخی احتراز ایتملیدیر .

نصایح حکمیه

برکسه نک اخلاق و اطواری کرکی کبی اکلامدقجه انکله دوستلق ایتماکلی و دوست لئخاذ اولنان آدمی قولایتمله ترک ایتماکلیدر . صحیح دوست حال فلاکتده اکلاشیاور . اولجه ملاحظه و تفکر ایتکسزین هیچ بر وقت لقردی سولمه . عقل بر فانوسدر که جناب حق انی انسانه طوغری یولی کوسترمک ایچون احسان الیمشدر . علم و معرفت بوفانوسک یاغی مثابه بنده اولوب تدرس و مذاکره دخی قیلنی قطع ایتمک کیدر . عناد حماره یاقشور بر حال اولوب حماقتک نتیجه مضره سیدر . انسان حین غضبنده کندوسندن نه بر قول ونه ده بر فعل صدور ایتماسنه سمی ایتلیدر . علو اطرافنده جولان ایتکی معتاد ایتش اولان پروانه نک بالاخره علو ایچنه دوشوب یاندینی کبی بر فنا خویی اعتیاد ایدینان آدم دخی عاقبت فلاکتده دوچار اولور . فقر و فلاکتده دوچار

ایتملیدر . زیرا بو مقوله آدم لک فنانلی حسن اولنقمیزین بالتدریج انسانه سرایت ایدر .

۴۸

غضب بیاننده در

بو دخی انسان ایچون پک مضر و سرخوشلق و دیوانه لک کبی بر علتدر . یعنی هیچ بر وجهله انسانیت صفتنه یا قشیمیوب وحشی حیوانله مخصوص بر مرض نفسانیدر . فقط بونلر انسانده اولان عقل و ادراکدن محروم اولدقلری حسیله کندولرینی ضبط ایده مزلر انسان ایسه عقل و ادراک صاحبی اولدیفندن نفسی ضبط ایتملیدر . غضبک صحتجه دخی مضرقی واردر . و انسان غضب حالنده هر درلو قباح و جنایتی ارتکاب ایده ییلور و غضبی مندفع اولدقدن صکره ایتدکلرینه پشیمان اولورسه ده فائده ایتمز . انکیچون بر ادم عقلی ایله غضبی ضبط ایتمکه الشوق لازمدر . و غضبه کسه بیه سکوت ایدوب حدتی موجب اولان ادمدن مباحدت ایتملیدر . حکمای یوناندن سولون بر کون خدمتکاری علیهنده زیاده غضبه کلمش ایکن بوکا هیچ بر شی سولیمیوب زقاق قیوسنه اینه رک یولدن مرور ایدن بر دوستی کورمسيله امان کل بزم خدمتکاری تأدیب ایت دیو رجا ایدر . دوستی دخی سن نیچون تأدیب ایتمیورسن دیدکده بن غضب حالنده یاپه مم دیو جواب ویرر .

۴۹

آداب مجلس بیاننده در

سائرلینک یاننده کینوب صونق و اثوابک توزینی سیلکمک و چامورینی سپورمک و طرناق کسمک و پرمقلرینی برونه و یاخود اغزینه قویق و سهوکنی سلدکدنصکره مندیلک ایخنه باقمق و باشنی قاشیمق قطعا جائز دکلددر . کذلک آدم اغزینی آچوب دینلی دیشاری حیقارمق و دوداقلرینی اصیرمق و بشقه لرینک یاننده کریمک و دیزینی دیکر دیزی اوزرینه اته رق یاننده بولنانله حقارتی موجب حالانده بولنمق و مندر اوزرینه اوزانلق و پرمقلرینک

ساکن اولدینی اوطه یی تمیز طومنز ایسه زیرده محرر حالده دوچار اولور. اولاش و بدنی کهله نوب تعفن ایدر ثانیاً وجودینک مسامانی کیر تراکمندن قیامسیله وجودجه لازم اولان خفت و راحت غائب ایدر و بوندن بعض علتلر دخی تگون ایلر. والبسه سنی تمیز طومندینی حالده خلق کند و سندن استکراه ایدوب یانندن قاچارلر. انسان بر قاج کون کیدیکی کوملکه باقدقده کیرلنمش بولور. بیلور میسکز بو کیر دینلان شی ندر و نندن نشأت ایدر. انسانک هر کون تناول ایتدیکی مأكولات و مشروباتدن تگون ایدوب مسامات بدنیهدن چیقان ماده در. ایدی بر ادم کوملکنی چوق وقت دکشمز ایسه بو ماده نک تراکمندن ناشی پک کیرلنوب فنا حالده قوقار اکثراً بر انسانک ماهیتی قیاقندن اکلاشیلور. چونکه حکما دیمشلردکه اثوابی تمیز اولمیان ادمک وجودیده تمیز اولمز و بوکا تحمل ایدن ادمک سوء طبیعتنه حکم اولنور.

۴۷

فنا آدم لری ایله الفت بیاتنده در

فنا آدم لری ایله الفت وانسیت ایتک اخلاق حمیده یی اخلال ایدر. انکچون عاقل و ادیب چوجتقلر الفت وانسیت ایتک اوزره حسن اخلاق و تربیه ایله متصف اولان اقران و امثالنی انتخاب ایتلی. و آنلرک مسلکنه کیدرک کسب فضائل ایتک مقصدیله اک زیاده فائق اولنلرینی ترجیح ایلملیدر. ایرانلو بر حکیم بر اوت کسوب قوقله دقده رایحه سی کله بکزدیکندن سن کامیسیک دیو سؤال ایتدی اول نبات دخی دکلم دیمسیله اولیه ایسه سنده نیچون کل قوقوسی واردر دیدی. هر سنه یانی باشمه کل ساقسیلری وضع ایدرلر آنلرک قوقوسی بکا دخی سرایت ایلدی دیدی. اشته بو مثل ابو آدم لری ایله اختلاط ایتک اخلاق حمیده یی موجب اولدینی ایما ایدر. اشته انسان فنا آدم لریک صحبتندن احتراز ایتلیدر. چونکه فنا اخلاق دخی علت ساریه کبی انسانه کچر بناء علیه سوء خلاق اصحابندن اولان کسانه او یوز و وبالو نظریله باقه رق سرایت ایتامسی ایچون انلردن اجتناب

درجه مکدر اولوب نقدر کوز یاشلری دوکرلر. اشته بویک ایچون اولادک والدینه اولان وظائفی غایت مهم و مقدسدر. برده والدینک احوال عالمه دها زیاده وقوفی اولوب تعلیمات و نصایحی دخی اولادلرینک حسن حالی ایچون اوله جفندن کمال ادب و تعظیم ایله سوزلرینی دیکلملی و بونلره لقردی ایدرکن دخی زیاده رفق و ملامتله سولملمیدر. یوقسه انلره قارشولق و یرمک یاخود سوزلرینی بکنمازک ایتک هیچ بر وقتده جائز دکلدر چونکه هر کیم اناسنی و باباسنی تحقیر و تزیف ایدر ایسه رضای حقّه مغایر حرکت ایتش اولور. بناء علیه انلردن هر حالده متشکر اولمق و احتیاجلری کورلدکده معاونت و مظاهرت ایتک و خلاصه هر وجهله خاطرلرینی تطیب و رضالرینی تحصیل ایتک لازمدر. زمان قدیمده ناپولیده واقع وزرو نام ینار طاع جوشه رق اطرافنده بولنان بر شهری باصدینی صرده شهر مذکور اهالیسی هر شیدن اول ذیقیمت اشیلرینی قورتارمق قیدینه دوشدیلر. فقط ایکی دلی قانلی اموال و اشیلرینی ترک ایله انا و بابالرینی اموزلرینه الوب علولر اراسندن کچه رک قاچردیلر. جناب حق بونلره حسن مکافات احسان ایلدی شویله که یالکز ماللرینی دوشنان سائر همشهریلری اثنای راهده اشیلرینه برابر یانوب بو ایکی دلیقانی هم کندولرینی و همده انا و بابالرینی قورتاردیلر. والتجا ایتدکاری شهر اهالیسی بونلری حسن قبول ایله کندولرینه زیاده حرمت و اکرام ایتدیلر. انا و باباسنک انکساربنه مظهر اولان چوچقرلر خیر کورمز لر. کذلک بر انسان قرتداش لرینی سومک و بونلره الندن کلدیکی قدر یاردم ایتک لازمدر. چونکه بونلر کندوسيله یکوجود عد اولنورلر. اقباسنه دخی علی مراتبهم حرمت و معاونت وظائف انسانیه دندر.

تمیزک انسانه نه قدر فائده لی ایسه عکسی دخی اوقدر مضردر. ایتدی هر کیم باش و ال و یاقلرینی و اراقده بتون وجودی بقامن و جاشرینی صبق صبق دکشدرمز و دروننده

باشلا تدردی . چو جقار ایکی اوچ کون مکتبده اوتوروب درس لر کوجلکی و خواجه ناک
سله و توقاتی کوردیکیم حالده بیا قات پشیمان اولدم ایسه نه چاره بر کره طو تلم نه ایسه
چالسه چالسه اېججه ایلر دم و پک چوق فائده لر کوردیم . شمدی بو حکایه دن مرامم بو
که سز دخی چالشمق جفا سنه طیانوب می و اهتمام ایدر ایسه کز پک چاق
ایلریوب پک چوق فائده نائل اولور سکر .

۴۴

حفظ صحت

حفظ صحت یعنی وجودی خسته ایده جک شیردن صاقتمقدیر . مثلاً ترلی ایکن صفوق
صو ایچمه ملی و دوندرمه بی آغزینه قوماملی و روزکاره قارشو اوتورماملی و آج
قارننه میوه یماملی و چوق یمک یمیوب هضم اولنمق سزین یا قاملیدر و تهلکه لی
یرلرده دولاشما ملیدر بونک دها تفصیلاتی وار ایسه ده بوراده میدان اولم دینندن یالکر
حفظ صحت لازم اولدیننی بیلدیرمه که اکثفا ایدرز شیویله که انسانک وجودی صحتده
اولم دقجه هیچ بر ایش کورده مدیکندن بشقه کیفی دخی یرنده اولمز بلکی دنیای
کوزی کورمز اک صکره آجی آجی علاجر ایچمه که محتاج اولور بونک ایچون وجودینه
دقت ایتیموب باشنه بلایی صا تون آله رقی یتاقلره دوشمکدن و حکیمه محتاج اولمقدن
و بو یولده بر طاقم پاره لر صرف ایتمکدن پک زیاده صاقتملیدر . { نصایح الاطفال }

۴۵

انسانک پدر و والده و اخوان و اقرباسنه اولان وظایفی بیساننده در
انسان پدر و والده سنی سومک و انلره حرمت اطاعت ایتک لازمدر . چونکی بونلر
کندوسنی جناب حقا ک امریه وجوده کتوروب تربیه ایدر لر . و بو یولده نیجه زحمتلر
چکوب چوق کیجه لر اویقوسز قالور لر . و اکثرا دخی اولاد لینگ سلامتی ایچون مال و
جانلرینی مخا طره یه القا ایدر لر . و اولادی ره مخا طره حالده بولندقدیم بخاره و این نه
Ψηφίοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

لقردی سویله جکی وقت تدبیر وتائی وملاحظه ایله سویلر واز سویلر. وعقلی سوزینه یاردم ایدر. وسویله یکی سوز دکه نور. ونزهده بولنسه حقنده حرمت ورعایت ایدرلر. ونصح وپندینی قبول ایدرلر. ولقردیسنگ هر بر حرفی بر کوهر کرانبها پینه کچر.

۴۳

سرگذشت

چوجقلر حین صباوقده بالنفس باشمه کلان کیفیاتدن بر خوش وتحف حکایه خطر مه کلدی. سزه نقل ایده یم دکه یکنز باقکنز وعبرت الکز. بن اصل مملکتیم سلیمانیه در. بورادن الی التمش کونک یولدر واوراسی بر کوچک شهر در. اون یاشنده ایکن دهاهیچ بر ایشه تشبث ایتماشیدیم بر کون خانه مزدن چیقوب سوقاقلرده کزینور ایدم تا که خانه مزه قریب اولان بر جامعه کیردم. کوردمکه جامعک حولیسنده عادت بلده اوزره خواجه اوتوروب چرجقلر دخی اطرافنده طوپلانمشلردی وهر بری اوکنه بر کتاب آلوب یوکسک صدا ایله درس لرینی اوقورلردی. بندخی بونلری بویله کوزل یرده وبویله صدالره اوقومه لرینی مشاهده ایلدکمه الله بیلور پک خوشمه کلوب سوندم. وواساعت خاطریمه قوردمکه بنده بونلر کی بونلر ایله برابر اوتوروب اوقومه لیم دیه رک اورادن عودت ایدوب وخانه مزه کلوب اخشام اوستی بابام اوه کلدکده همان قیودن انی استقبال ایتدم. سبحان الله شمدی دخی خاطرمددکه باغهر رق بابا بو کون بر تحف شی کوردم دیدیکمه ندر دیو سوال ایتدی بندخی جواباً «اوت بو کون فلان جامعدن کچر ایکن بر صدا وکوردی ایشتم باقدمکه بتون محله چوجقلری طوپلانشار واکلرنده بر کتاب آلوب اوقیورلر. شمدی بندخی انلر کی اوقوموق استرم» دیدم. بابام دخی بنم بو کونه حرفلومدن خوشلوت «پکی اوغولوم یارین سنی اورایه کوندررم» دیدی. بن ایسه بو لقردی بی بابامدن الدمی ارتق سونمندن اوکیجه اوقیو یوق امان چاپق صباح اولسونده اوقومغه کیده یم ما حصل علی السحر هر کسندن اول اوقیودن قالدقم ویدرم دخی بنی مکتبه کوندردی اوقومغه

ایسه علم و معرفت ایله اولور . { علم و معرفت } دیمک بیلمدیکی اوکرتک و کتاب اوقیوب
انسانلغه لازم اولان شیرلی بله مکدر . بونلرده انسانک وقت فرصتی اولان کنجلاک
زماننده تحصیل اولنور .

۴۲

خواجه یه اتقیاد و حرمت

چو جقئر دائما خواجه کزه اتقیاد و حرمت ایدیکنز یعنی اوقودیدیکنی اوقویکنز و ایتمه دیدیکی
ایتمیکنز . الحاصل نه دیر ایسه سوزندن چیمه مایکنز . شاکرد اولانه بو شیرلرنجی درجه ده
لازمدر و خواجه لرک هر درلودعاسی دنیا و اخرتده تأثیر ایدر . خواجه یه بد دعا ایتدیره جک
حرکتده یعنی یامازلوق و دیک باشلیق و اطاعتسزلاک کبی فنا شیرده بولنمیوب خیرلی دعا
اله جق شیرله چالشمیلیسکنز . خواجه نك حتی انا بابا حقتدن زیاده در زیرا طوغری یوله
کتورن هر شیئی اوکردن و یو کوتی بی بیلدیروب انسان ایدن خواجه در . انک انچون
خواجه حتی زیاده اولدیغندن اکا فوق العاده حرمت و ائرینه اطاعت ایتلیسکنز . و هر
وجهله نصیحتی دکلیوب جان و دلدن امثال ایتلیسکنز . نه موتلواول چوجغه که خواجه سنک
رضاسنی تحصیل ایدوب و دائما ویردیکی درسی کوزل اوقویوب چالیشه جقدر . زیرا
خواجه لر چو جقئرک سعی و غیرتلینی کوردکجه مجتلی اتر و دقتله اوقودر . و زیاده سیله
چالشدیرلر و آدم اولسون دیو غیرت ایدرلر . فقط اوقویوب یازمیان و دائما یامازلما
وقتی ضایع ایدن چو جقدن خواجه بقار . و ارسون اشک قالسون دیو چالشدیرمسندن
فراغت ایدر . اوله ایسه چو جقئر ایش سزه قالدی چالشمق سزک الکزده در . و سزک
ایسه شمدی چو جقئل و کنجلاک زمانکزدر . فرصت الهه ایکن وقتکزی هبا ایتیوب و
فرصتی غنیمت و دولت بیلوب کسب معارف و تحصیل علم ایدیکنز . علمکنز زیاده اولدقجه
عقلکنز تراید ایدر . عقلکنز زیاده لشدقجه علمکنز دخی تراید ایدر و قدر و اعتبارکنز چوق
اولور . هر یرده کندوکزی مدح ایتدیره جکسکنز . کوره زمیسکنز که عالم و عاقل کسمه

بر حریف سوقاقدہ بر کسیک یکر میلک التون بولوب اون بش غروشه بوزدرمش . و ایرتسی
کون ینہ اولہ بر کسیک التون بولنجہ « بن دونکی کون سنک کی بر التوندن بش غروش
ضرر ایتدم دلیمیمکہ سنیدہ الہیدہ ضرر ایدیم » دیو براقمشدر . { نوادرالظرفا }

اللہ بیوک و ہر شیئہ مالک و خالق کل شیدر . لامکان و ہر مکاندہ حاضر و ناظر در . حق
تعالی چوجقلمی اسرکر و ہر حالہ حفظ ایدر . چونکہ چوجقلم کوچکدرلر ضعیف و
بیچارہ درلر . ہر وقت محافظہ بہ محتاجدرلر . حق تعالی قودرلری قوشلری قارنجہلری
و ذی روح اولان جملہ حیواناتی دخی اسرکر . و کونشک حرارتی و یغمورک رطوبتیلہ نشو
و نما بولان نباتات و آغاجلری کوزہ در . شب و روز ید قدرت آلیہہ سی مخلوقاتنک
اوزینہ در . و دائما مخلوقنی حفظ و صیانت ایدر . و مخلوقہ قوت و قدرت و یرن انجق
جناب واجب الوجود در . شفقہ دنیا ایدنلق اولمغلہ و کونشک نوری کنار آسماندہ صاری
قرمزی بلوطلر اراسندن کورلمکہ باشلر . پیراقلر اوتلر چیچکلر کلار چنلر اوزینہ یاغان
زالہ لر چہلر اینجو کی پرلار . و قوشلر اوتنکہ باشلارلر . چنتجیلر ایشجیلر یرلندن چیقوب
چیفٹ سورمکہ ایش کورمکہ کیدرلر . قوزیلر قویونلر اینکلر اغلارلندن چیقوب مرعالر و
اوتلاق یرلرہ کیدرلر . و کیجہ اولدقدہ ہرکس و ہر حیوان یرینہ عودت ایدوب استراحت
ایلہ یورغلقلرنی چیقارلر . جناب حق اوقدر جلیل و قدیر در کہ یاراتدیننی شیلرک کافہ سی
انسانک عقلنہ حیرت و یرر . و قادر اولان جناب خلاق عالم چوجغہ انا و بابا واسطہ سیلہ
وجود و یرر و یوقدن و ارایدر . موقت و امانت طریقہ ابونہ اعطا و احسان ایدر . و معلومدر
کہ انسان را دیشدہ حیوان الہہ بر در . فقط انسانک چواندن آرایش نطق ایلہ در . نطق

واروب بر یازیچی به اوقودر. یازیچی براز جاهل و دلی ارا اولدیفندن مکتوبی کسک کسک اوقورکن قادن «شکرل اولسون هیچ شبهه م قالمدی که شو مکتوب بنم اوغلمدندر زیرا دلی ازاجق پلتکدر اوقویشندن اکلادم دیو یازیچی به تشکر ایدر.

۳۷

حکایه

ایکی خرسزی طوتوب بر صوکنارنده اصه جق اولورلر. برنی اصارکن اپی قوپوب صویه دوشدیک کی یوزه یوزه قاچدیغنی اوته کی خرسز کورنجه جالدره باق اوته کینک ایشنی دقتسر طوتوبفکزدن صویه دوشدی یوزمک بیلورمش قاچدی قورتلادی. امان بن یوزمک بیلمدیکدن صویه دوشرسم بوغلورم انک ایچون بنم ایپی کوزلجه باغلیک «دیو جالدره نیاز ایدر.

۳۸

حکایه

ایکی سپورکه جی بری برلیله تجارتلینه دار محاوره و مجادله به طوتشوب بریسی «بن شو سپورکه لری سندن اوجوز ویر و چوق صتارم «دیمکه بریکی قزوب «بن سپورکه نك تلنی و صانی چالدينمندن البت اوجوز صتارم سن کندکدن یاپیورسک نصل بندن اوجوز ویره بیلورسن «دیدکده «های شاشقین های بن تکمیل یابلمش میدانه کلمش سپورکه لری چالورم «دیو جواب ویرر.

۳۹

حکایه

اشچینک بری استاقوز پشورکن اتفاقاً برادم کلوب «واه واه بونلری جانلی جانلی قاینار صویک ایچنه نصل اتیورسک یازق دکلمی «دینجه «های شاشقین های بن قرق یلق اشچیم انلری چوقدن قاینار صویه الشدردم برشیجک اولمز «جوانی ورمشدر.

کتوروب ینه سفره یه براقور . حضار سببی صورتقلزده « کچن هفته بنم برادرم دکزه دوشوب بوغلمشیدی . شمدی انک حانی سؤال ایتدیکده بن دکزدن چیقهللی اوندرت کون اولمش و بو وقوعات صکره ظهور ایتمش اولدیفندن خبرم یوقدر » جوانی ویریور دیشدر .

۳۴

حکایه

برادم ساعتجینک برینه تعمیر ایچون بر ساعت کتورمش . ساعتجی ساعته باقوب بوساعتک تعمیری بهاسنک ایکی قاتی ویرمهک محتاجدر . دیکله « باش اوستنه سن یابده بدن آل دیوب دیشارو چیققدنصکره اوراده بولنان بر ادمه مراق اوله رق اردندن چیقوب « یاهو بویه بازارلق اولوری نیچون او قدر پاره ویره جکسک » دیدکده « الله الله بن او ساعتی تنها یرده برادمک قوینندن ایکی یومرقد غصب ایتدم انک بهاسی ایکی یومرقد بر بوساعتجیده یالسون بترسون سوزمدن دوغم ایکی قاتی ویرر یعنی درت یومرقد بونک باشنه اورر جبراً الورم » دیشدر .

۳۵

حکایه

بر بربر دکاننک پنجره سنده کاغذ یاشدرمش چاقینک بریسیده کچرکن کاغدی دلوب باشی ایچرو صوقه رق اوستا ساعت قاچ دیو سؤال ایدنجه بر برطور اوغلم باقه یم دیو ارقه سندن سپورکه صانی آلوب و باشنه ایندروب اشته شمدی ساعت بری چالیدی دیشدر .

۳۶

حکایه

بر قادینک اوغلی طشهرده ایکن صحت خبرنی مشعر مکتوب وندرد . وقادینده مکتوبی
 Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

بر برونسز بکاره قترادن بریسی هر کتد کجه جناب حق کوزلر کزه قوت ویرسون و کوزلر کزی
اغریدن صزیدن اسر کسون دعا سنی تکرار ایدرمش . بر کون اول ذات « جانم سن بنم
کوزمدن بشقه یرمه دعا ایتدیورسن بنم کوزلرمی پکمی سورسن » دینجه کوزلر کزی سومکدن
دکل اگر کوزلر کزه براغری کله جاک اولسه کوزاک طاقه میوب کورمکده صقندی
چکه جک کزدن انک ایچون یالکز کوزلر کزه دعا ایده یورم » دیمش .

قارغه نك عمری ایکیوز سنه دن زیاده اولدینی بورداله دن بریسی ایشیدوب بالذات تجربه
ایچون بر قاق قارغه طوتوب و قفسه قویوب صورانه بقالم اوقدر یاشاری یاشامزی دیو
جوانی ویرر ایش .

بر کیسنه خواجه دن اجر تله درس اوقومتی استیوب خواجه بوندن بداء ایتدیکی ایده
اوچیوز غروش وایکنجی و آندن صکره کی ایلده ایکیشر یوز غروش استینجه اولیه
ایسه بنده اولکی آیدن باشلم ده ایکنجی آیدن باشلم دیمش .

بر طاقم آدملر ضیافته کتمشلر . سفریه کتوردکلری بالق قوقمش اولدینی هر کس حس
ایلیوب ایچلرندن بریسی بونی صورت لطافتده اظهار ایتاک استیه رک اکیلوب بالفک
قولانغه برشی سوبلر کی فصلده مش صکره طباق ایله بالفی کندی قولانغه طوغری

يارن كل سكا جواب ويره يم دير . طيب كشدن صكره محله امامني چاغروب بن وفات ايدر ايسهم قاج غروشه قالديرسن» ديو سؤال ايلر . امام دخي اوتوز غروش ايله قالديرم» ديدكا پنتي حميد بو حسايجيه اولمك طيبه باقدره قدن كارلي اوليور ديه رك طيب ايرتسي سون كلدكه حضورندن طرد ايدر .

۲۷

حكايه

بريسي باركيري استانبولدن اسكداره كچورمك اوزره بر معونه يه قويوب گنديلسيده حيوانك اوسته بئر . معونه جيلر «جانم قاينك قيچنه راحت راحت اوتورميويده باركيه ينمكلك معناسي ندر» ديو سؤال ايلدكلرنده «برايق اول اسكداره واريم ديو ينندم سزده كوركزى چكمكه باقك» جوابي ويرر .

۲۸

حكايه

غايث چركين يوزلو بر آدم زقاقده بر آينه بولوب يوزينه باقديني كبي «سن بويله ثقيل وزشت منظر برشي اولماش اوليدك بويله زقاغه آتمزلردى» ديو اوزرينه توكروب يره چالر .

۲۹

حكايه

اسكيلر الايم اصنافندن اوچ يهودى قلمزنلك تهمتيله طوتيلوت ايكي سي صلب اولنه رق بريسي غفو اولنمش و غفو اولنان يهودى مصلوب ارقد اشلىرى يانندن ايرلماغله سيرجيلردن بعضيلرى «بوراده نه طور يورسن شمدى سنيده اصارلر» ديدكه «مصلوبلرك ارقه لرندن چيقان اسكيلرى المق ايچون بكيورم» ديمشدر .

حتى يوكك حرارتي پاموڭك برودتي دفع ايلسون» ديدكده طائفه مرقومه متعجبانه «امر سرك كله جاك سنه يوك دخي اكلم ديملى اوزرينه اوزلرندن وركوني رفع ايلمشدر.

۲۴

حكايه

بركون بر آدم قراقوشه كلوب بنم شو آمده حقم وار ورميور ديو شكايه ايلدكده قراقوش مديون اولان آدمدن كيفيتي سؤال ايلمش. مرقوم دخي «يامولانبن فقير بر آدمم هر نوقت كه اداي دين ايچون بر شي تداركنه موفق اولورم بو آدمي بوله مام كه ويره يم تمام تدارك ايلديكم شيئي صرف ايدرم. مرقوم كلوب وقت تنكدستيد بندن حقني طلب ايدر» ديسيله «قراقوش اشبو الاجتلي اولان آدمي حبس ايدك كه مديون بر شي تدارك ايلديكي كبي يرني بولوب تاديء دين ايتسون» ديدكده مرقوم يامير بن الاجمعي بو آدمه باغشله دم ديو ترك دعوا ايدوب كتمشدر.

۲۵

حكايه

طلبة علومدن برى صحاف چارشوسنه واروب ظرفاي صحافيندن برينه سزده بر {صحيح مسلم} وارميدر ديهرك آلاجنى كتابي سؤال ايتمش. صحاف لطيفه جي بر آدم اولديغندن «افندي بن قرق ييلدر بو چارشوده يم بونده صحيح مسلم كوردم يوقدر» ديو صحافرك انصافسز لغني ائما ايله برابر طلبيه كه كوزل بر نكته لي جواب ويرر.

۲۶

حكايه

كمال خست ودنائت ايله مشهور اولان پنتي حميد بركون خسته اولوب كندويه معالجه ايتك ايچون بر طيب جلب ايدر. طيب كلكده خسته نك خسته لغني بيلديكندن پشين كندويه قرق غروش و بر بلور ايله تقار بو ايدرم ديو جواب ويرر. پنتي دخي

کتوروب حمارك اوزرينه چكدى . بعده صحرايه صاليوردى . حمارى اول قيافته
 كورن حيوانات آسلان قياس ايدوب يانندن فرار ايدرلردى . بونك اوزرينه بر زمان
 كچوب حمار تمام مرتبه سمدى . اتفاقا حمار بر كون كزركن بر باغه راست كلوب ايچرى
 كيردى . باغچيلر حمارى كورنجه آسلان ظن ايدوب جمله سى بدن بر اغاچك اوزرينه
 چيقديلر . و حمار ميمنه ميسره باغك ايچنده بولدينى شئي يكة باشلدى . اول ائشاده باغك
 طشره سندن برقاق حمار كچوب كيدركن چاغر شديلر . همان ارسلان پوستلى حمار دخى
 كندى امثالينك صدالريني ايشنديكى كى . يصبروارام اولوب صوت مكر وهيله آكر مغه باشلدى .
 همان باغبان بونك صداسنى ايشنديكى كى اشكلكنى بيلوب و بو دخى بر حيله كار ادم
 ايشى اولدينى فهم ايدوب در حال اغاجدن اينوب درمند حمارك اوزرنده اولان ارسلان
 پوستى الوب وافر دوكد كدنصكره ارقه سنه پالان اوروب يوك چكدرديلر . {طوطى نامه }

→→→→→

۲۲

حكايه

بركون قراقوش بر كورد ايله آت يارشديروب كوردك آتى كندو آتى كچمسيله قراقوش
 غضبنوب سايسنه «بو هفته بو آت بر شى يدرمه» ديو امر ايلد كده سايس «اكر اكا بر شى
 يدير ماش اولسم هلاك اولور» ديديكنده «اكر يم يدير مه دن بشقه چاره يوغيسه بارى
 بنم اذمنله يدير ديككى كندويه بيلد يرمه كه بر دخى بويله قوشوده كيرو قال مسون» ديمشدر .

— — — — —

۲۳

حكايه

ينه بر كون زراع طائفه سندن بر جماعت قراقوشك حضورينه كلوب صفوقدن پاموقلرك
 تلف اولدينى باليان مقنن اولان وركونك تزيلى رجا ايتليله «والله بن سرك وركونك تزيلى
 ايتم الاشو شرطه كه كله جاك سنه پاموق ايله برابر يوك دخى اكه جك كزه عين ايتليسكنز

گیردی چونکه شغال کلدی انی اغزنده کندی ایزندن ماعدا ایز کوروب همان احتیاط
ایدوب ایچری کیرمندی بلکه ایچری کیرمزدن مقدم احتراز لازمدر دیوب قیودن بر کره
ای خانه وای کاشانه وای جای دلارام» دیو چاغردی. خانه دن صدا کلمدی. شغال دیدیکه
ای خانه سنکله بنم آرامده دائما مصاحبت واقع اولوردی. وهر گاه بن سنک قپوکه
کلوب آواز ایتسم جواب ویرردک لکن شمدی چاغردم سوبله مز سن اگر جواب
ویررسن نه خوش والاسنی ترک ایدوب کندیمه بر غیری مسکن بولورم». دیدی اما قورد
اینک ایچنده کندی کندویه ایتدیکه «الله اعلم صاحبی چاغرد قجه جواب ویرمک بو مقامک
خاصه سیندن اولمق کرک اگر شمدی سکوت ایتسم بلکه شغال دونوب کیدر بنم سمی
و تقیدم بیهوده یره ضایع اولور. معقولی بودرکه بوکا جواب ویرهیم» دیوب «لیک» دیو
جواب ویرنجه شغال قوردک صداسنی اشتدیککی کبی احوال نه کونه ایدوکنی یلوب اول
یقین یرده بر چوبان وار ایدی فی الحال واروب ا کا قوردک احوالی بیلدردی. چوبان
دخی بو فرصتی ترکیدن استرایدی. زیرا قیون سوریسندن نیجه دفعه قیون قاپمشیدی.
درحال واروب اینک اغزنی بر یولک طاش ایله قیادیلر. بیچاره قورد اول زندان ایچنده آچ
و صوسز هلاک اولدی و شغاله ایده جکی کندی باشنه کلدی.

❦ ❦ ❦
۲۱

حکایه

زمان قدیمده بر بازرگان وافر ماله مالک اولمشیدی. با امر الله تعالی کون بکون
نزول بولوب آخر کار بر جبهیه محتاج اولدی عالم دنیاده فقط بر حماره مالک اولدی.
اولدخی اجلقندن ضعیف وزبون اولوب حرکت مجالی قالمدی. پس بر کون بازرگان
حماره مرحمت ایدوت باری آج قالمدن ایسه شونی صحرایه صالایم اوتلاسن بلکه درمانی
کله دیو عزم ایلدی. لکن حمار زیاده ضعیف اولدیفندن جانورل بونی طشرده ده انجیدوب
هلاک ایدرلر دیو خوفندن و حماره مرحمتدن کندوسنک بر ارسلان پوستی وار ایدی

بو شهرده بيم روزكارم صعوبت ايله كچوب كتمكده در . امدی بو صنعتك قيمتی ييلنور
 بر شهره كتمك كر كدر انده رفاهيت ايله عمری كچوره يم علی الخصوص حكما ديمشله
 هلال سير ايتدكجه بدر اولمز و اينجو صدفدن چيتمينجه قيمتی ظاهر اولمز خاقون
 دیدی « ای قزاز بو سنك ايتديكك اندیشه خيال باطلدر و بی معنی ملاحظه عالمدر .
 هر كشينك نفقه سی حق تعالی حضرتلرينك خزينه غيبندن كلور . هيچ بر كمسه سی
 و تقيد ايتمكه رزق مقسومندن زياده شی تحصيل ايدمز . امدی سكا قسمت اولان
 شيدن قاجسك ينه اول سكا ايريشور و لكن قسمتدن زياده سنی سی ايدوب ييلارجه
 آردينه دوشسك بروجهله سكا ايرشمك ممكن دكلدر . »

۱۹

حكايه

بلخ پادشاهی ابراهيم بن ادهم حضرتلری پادشاهلنی وقتنده بركون شكاره كيدوب بر
 صحرا ده طعام يمه اوتوردی . و طعام يرکن كورديكه ناگاه بر آری كلوب سفره دن بر
 نان قوپاروب ينه اوچوب كتدی . ابراهيم بن ادهمك بو حالتدن درونلرينه بر عبرت اثری
 كلوب آرينك آردينه دوشوب كتدی . آری دخی اوچهرق براغاجك دينه كلوب قوندی .
 ابراهيم بن ادهم حضرتلری كورديكه اغاجك دينده ايكي كوزی اعمی بر سرچه قوشی
 ياتور همان آرينك صدا سنی ايشتيكي كبی اغزنی اچدی . آری دخی اول سفره دن الدينی
 انكي اوچ بلوك ايدوب برر برر كوزسز سرچه نك آغزینه قويدی . و آری ينه اوچوب
 كتدی . ابراهيم بن ادهم حضرتلری بو صنع عجيبه مولاي مشاهده ايتديكي كبی
 همان علاقه دن يادن اعراض ايدوب جناب حقه توجه ايتدی .

۲۰

حكايه

بر وقتده بر قورد بر شمال اينی خالی بولوب شمال كلدكده صيد ايده يم ديو اينك اچنه
 Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ال الدن اوستوندر عرشه چيغنه

بر حریف یولده کیدرکن دیکلنمک ایچون بر قیونک باشنه اوتورمش . برده باقسون که یولک اوست طرفندن بر حیدود کلیور . بیچاره بونی کورنجه آغلامنه باشلامش . حیدود کلوب آغلامسنگ سببی صورتده حریف « آه بن آغلامیه میده کیملر آغلاسون المده بر کیسه التونم وار ایدی شمدی شو قیویه دوشدی » دیمسیله خرسز همان سلاحرینی چیقاروب و صویونوب کمال زحمت و کلفتله قیویه اینر اینز بریکی حریف خرسزک وارینی یوغنی درلیوب طویارلامش و صاوشوب کتمش . انسان ایچون عقل واذعان الک بیوک بر سلاحدر بو سلاخی حسن استعمال ایدنلر بیوک بیوک دشمنلرک مضررتدن بيله مدافعه ایده بیلورلر .

{ قصه دن حصه }

وقتیله شهر عراقده بر قزاز وار ایدی . دقتله بر قیلی قرق تل ایدردی . بر لحظه کار و کسبدن خالی اولمزدی . بو قدر سعی ایدردی اما یینه اول کونه کفایت ایده جکندن زیاده بر آقچه تحصیل ایتکه قادر اوله مزدی . قزازک بر خلاج دوستی وار ایدی . بر کون آنک خانه سنه واروب اوینک ایچنی کونا کون نعمتلر ایله مشحون واثواب واثقالی حددن افزون کوریکجک قزاز بونک احوالنه تعجب ایدوب کندی کندویه ایتدی بن شب وروز پادشاهلره و بکله واروب انلره لایق شیر ایشلرم بو خلاج ایسه پنبه و یوک آترکن بو قدر ماله مالک اولمش بن ایسه فقر وفاقه دن جان ویریورم بونه حکمت در دیو دوشونه رک کندی خانه سنه کلوب دریای تفکر واضطرابه مستغرق اولوب اوتوردی . خاتونی بونک یاننه کلوب قساوتندن سؤال ایتدی . قزاز دخی فکرینک مقدمه سنی سویلیوب بعده ایتدی . « ای خانم شمدن صکره اویله جزم ایتدیمکه بو شهر دن قالقوب آخر ولایتیه کیدهیم زیرا

شونك حالى نصلدر « ديو ياننه واره رق » بابا طور بقالم سكا بر شي صوراجنم غابا سنك
 حال و وقتك يرنده و حضور و راحتك زياده اولملى كه بويله تركي چاغروب كزه يورسك
 ديدكده اودونجى كوله رك « هي هي اكا شهبه مي وار دينا ده بدن راحت كمسه اولور مي
 چوق شكر وجودم صحتده هر كون اورمانه كلور بر يوك اودون كسه رك و قصبه يه نقل
 ايدر ك صاندق دن صكره افچه سيله راحت راحت كچينورم « ديم سيله مأمور مرقوم « تمام
 ايسته بنم اراد يغم ادم سنسك چيقار كوملككي وير سني احيا ايده يم هر نه ايستر ايسه ك
 ويره يم « ديم سي اوزرينه مرقوم « پك اعلا كوملكم اولسه باد هوا بيله ويرر ايدم لكن
 اولميان شيئي زه دن بوله يم « ديدى .

باقكر كه سعادت و سلامت ثروته دكلدر . ثروت حقيقي اودونجيك شو حاليدر .

۱۶

دشمندن استمداد

بر تلكي بر چفتجينك طوزاغنه طوتياوب هر تقدر چالشيده ده قورتيله مدي . نهايت
 اوراده كزينان بر خروسه « جانم قورنداشم كل بكا بر ايلك ايت . كيت تلكيله خبر وير كه بن
 طوزاغنه دوشدم كاسونلر بني قورتارسونلر « ديو رجا ايلدى . خروس ايسه اولابو رجايي
 قبول ايدر كي بر طور كوستروب بعده طوغيجه چفتجي يه كيده رك كيفيتدن خبر ويردى .
 وكندوسنى قورتارمق ايچون رفيقلاينك ورودينه منتظر اولان سيچاره تلكي جاني المق
 ايچون چفتجينك كلديكني كورنجه « آه بن بونجه سنه در اون اون بش قاريسنى { طاوغنى }
 بونغوب يكرى اوتوز چوجغنى { پليجنى } يش اولديغم خروسدن نه عقله خدمت ايدوبده
 استعانه ايلدم . استمداد ايده جك بر دوست بوله مدمده بويله قانلوسى اولديغم بردشمنه مي
 مراجعته مجبور اولدم « ديدى . عاقل دشمنندن دكل دوستندن بيله استمداد واستعانه
 ايتكده فوق الغايه احتياط ايدر زيرا ارباب بغض و عداوت اخذ انتقام ايچون انحق
 بويله بر زمانى بكلر .

حکیملر خواجهر کتورده رک بولردن بعضلری صید و شکار و بعضلری مطالعاتله وقتنی امرار و بر طاقمی سیاحت و کیسی زیارت ایتمسنی توصیه ایتمشلر پادشاه جمله سنی یامش ایسه ده هیچ بریسنک تأثیرینی کوره مامشدر. نهایت کونلده بر کون سرایک قپوسنه بر فقیر درویش کلوب قپوجیلره «بتون هندستان حکیملری پادشاهه بر چاره بوله مامشدر دیو ایشتدم قالقدم کلدن بنی حضوره چیقارکز چاره سنی بن بولورم» دیدکده قپوجیلر قهقهه ایله کوله رک «وار یقیل مردار حریف بوقدر حکیملر بوکا چاره بوله مدیلر شمدی سنی قالدک» دیو قوموق ایستمشلر ایسه ده پادشاه کیفیتنی یوقارودن ایشیده رک درویشنی طلب ایتمکله ضروری حضوره هایونه چیقاردیلر. درویش حضوره هایونه چیققدده پادشاهم سنک دردیکه بر علاج واردر. اگر بوله ییلور ایسه ک بو درددن قورتیلورسک او چاره شودرکه مملکتیک هر طرفه ادملر کوندر و ب اگر چه اصلاً دردسز و حالندن ممنون بر ادم بوله ییلورلر ایسه همان کوملکنی الوب کتورسونلر او کوملکی کیدیکک کی خلاص اولورسک» دیدی بونک اوزرینه پادشاه هر طرفه ادملر چیقار و ب گوشه و بواجنی کافه ارادیلر ایسه ده حالندن ممنون هیچ بر ادم بوله مدیلر. چونکه ثروت و سعادت صاحبی اولان هر کیمه صور دیلر ایسه کیسی حالندن تشکرله ثروت و سامانی صایدقدن صکره «الحمد لله هر شیئم موجود ایسه ده نه چاره که بر چوجقم وفات ایلیکنندن دنیا باشمه زنداندر» و بعضیسی «چوق شکر صحتم یرنده ایسه ده حرمله اراز ای اولمديغندن باشم غوغادن خالی دکلدن» و بر طاقمی دخی «بن شو مملکتیک بزنجی زنکنی ایسه مده ایانم طوبال اولدینندن استدیکم کی کزوب بورویه مم» دیه رک جمله سی حالندن بر بولده شکایت ایدرلر ایدی.

خلاصه کلام شو حال ایله کیدن مأمورلرک کافه سی عودت ایدرک ایچلرندن یالکز بردانه سی انشای راهده بر ادمه راست کلدی که جوار اورماندن کسمش اولدیننی اودونلری ارقه سنه یوکنه رک کلور و ترکی خاخره رق اعلان مسرت ایدر ایدی. مرقوم «طور بقایم

« ای خائن سنك شو برلقمه اتمككه طمعى ایده جكم بن بو خانه صاحبك نمئيله
پرورده یم . دفع اول شوردان سنك شو عرض ایتدیكك بر ساعتك سعادت ایچون بن
بونجه سنهك سعادتله خلل کتورهمم . بعض انسانلر صداقتك درجه سنی شوکوپك
قدر اولسون تقدیر ایده بيلمش اولسه لر انسانلقليله افتخاره حقارى اوله بيلمك احتمال
ایدى .

۱۴

عذر نامقبول

بر ادمك قولنى پره اصرمه سيله حریف درحال یقالایوب و بوروب بعده قیرمق ایچون تحت
اوزرینه بر اقدی . پره اوراده الی ایاغی بوکولمش طور طوب بر حالده ایکن « آ انصافم
بن سنی جزو بجه اصرمش ایدم سن بنم جائه قصد ایدیورسك اگر بنده سنك جانكه
قصد ایتش اولیدم بو قصاصده حقك وار ایدی » دیمش ایسه ده حریف « سنی خبیث
سنی سنك الكدن انجق بو قدر فئالق كله بیلور ایدی اشته انی ده اجرا ایتدك اگر دها
زیاده سنه اقتدارك اولیدی انی ده اجرادن کیرو طورمز ایدك » دیوب پیره یی هلاک
ایلدی . فئالق یولنده تمامی اقتدارینی صرف ایتدکن صکره اوست طرفده باقی قلاز
عجزی خلاصی ایچون عذر مقبول اوله مز شو غدار بکا هجوم ایتدی اما اولدیره مدی
دیو عفو ایتك ممکن دکلدر زیرا الندن کلمش اولسه اولدیره جکی درکاردر .

۱۵

حقیقت سعادت

هند بادشاهلرندن بریسی بر نوع مراقه اوغریه رق بو قدر سرایلر وکوشلر و باغ و بجه لرك
هیچ بریسنده طوروب اوطوره مز . و بو قدر چالغیلرک و اویونچیلرک ترنات و لمیاتندن
هیچ بریسیله اکنه مز اولدیغندن شو درددن قورتمق ایچون هندستانك هر طرفندن

عثمانلوک قولاغنه « آه سزده بویه سکز نانکور سکز ایلکه کمکلدن کیرو طورمز سکز. نهایت بکا بر فئالق ایتیه جککی بیلسم سنی بونک الندن قورتارر ایدم لکن قورقارم » دیدیکنده عثمانلو تلکی یه یالواروب یقاروب کندوسنه بر چوملک یاغ دخی هدیه ایده جککی وعد ایلدکده تلکی « بو سوزلره ایناغز ایسه مده باری قورتارایم » دیوب بیلانه توجیه خطاب ایلدی و « سن بو طوره یه کیردم دیورسک اما بو قدر اوزون حیوان بو طوره یه صیغارمی » دیدی و بیلان دعواسنی اثبات ایچون قنغال قنغال طوره یه کیرر کیرمز تلکینک وقوعولان اشارتی اوزرینه عثمانلو قوجه بر قیا ایله طوره ایچنده کی بیلانی ازوب تلف ایلدی.

بوند نصکره عثمانلو فلان کون فلان اغاجک دینه بر چوملک یاغ کتوره جککی وعدله کوینه کیدوب براز ملاحظه ایلدکده « بو تلکی یه اوتوز قرق غروشلق یاغ کتوره مکدن ایسه قرق الی غروش دکری اولان دریسنی آلمق اولادر » دیوالنه بوش کوب و تقنکی آلوب محل معهوده کیتدی. تلکی بر طاش ارقاسنده کیزلی اولدیغی حالده عثمانلویه « انسان قسمنه اعتماد اولمز. سکا آمینتم یوقدر. سن کوی اوراده قیر یاغلریره دوکلسون سن کیت بن صکره کلورم یم » دیوب عثمانلو دخی مسئله یی اکلا یه رق کوی قیروب بوش ظهور ایدنجه تلکی « هایدی قوزم هایدی سن براحمنی بولده انی الدات بن سنک مرادکی ده اموزدکده تقنکی کوردیکم زمان اکلا مشیدم » دیدی { بر ترک } انسان کملک ایتدیککی ذاتدن شویله طورسون ایلک ایتدیککی طرفدن دخی مکافات بکلمک خصوصنده اشبو تلکی قدر احتیاط ایدر ایسه عقلیجه بر حرکت ایتش اولور.

بر خرمن بر یسینک خانه سنه کیرمک ایستر. کولک حولار هجوم ایدز. حاصلی خرمنه مانع اولور. خرمن کویکی الداتق ایچون بر بارجه اکمک آتار. کولک بونی کو رنجه دیرکه

صوده كندی كولكه سنی كورمش . و صوده کی كوپك اغزنده کی اتی دخی قالمق حرصیه
 كندی اغزنده کی اتی براقه رق صویه ^{تو}الشمس ایسه ده صویه اولان هجومی بوشه چیقینی
 کبی یوقاروی کی اتی دخی دیگر بر كوپك قالمش اولدیفندن اندن دخی محروم قالمش .
 دیگرینك النده کی سعاده كوز ديكوب طمع ایدن كندی النده کی سعادی دخی غیب
 ایتدیکی چوق كورلمشدر .

۱۲

ایلكه كملك

عثمانلوك بریسی روم ایلیده بر چایردن کچر ایکن بر تپه اوت هر طرفدن آتش الهرق یانقمده
 واوزینده بر ییوك ییلانك دخی قیورانقمده اولدیفنی کورنجه آتنگ یم طوبره سنی قارغیسنگ
 اوجنه باغایوب اوزادر . و ییلان قنغال قنغال طوبره نك ایچنه کیردکدن صكره چكوب
 قورتارر بوندن صكره ییلان « ای عثمانلو بنی قورتاردك اما قارنم آج سنی یمیلی یم »
 دیدیکندن عثمانلو « جانم اللهدن قورق سنی آتشدن قورتاردم ایلكه كملك اولوبی »
 دیدیسه ده ییلان « بو عالمده بعض مخلوق واردرکه ایلكه كملکی مشروع کورر . سز
 انسانلر و بز ییلانلر دخی بو قیلدیز اینانز ایسه ك شو قارشو چایرده بولنان قوجه اوکوزه
 صوره لم » دیدی وایکیسی بردن اوکوزك یانته کیدوب عثمانلو صورت حالی تقریر ایلدی .
 اوکوز « اوت ییلانك حق وار زیرا ایلكه كملك مشروع اولماش اولسه ایدی بن بو
 حالده می بولنور ایدم . اونش سنه زر صاحبه چفت سوردم عربه چکدم شمدی اختیار
 اولدم قوتم قالمدی شو حالده بنی تقاعد ایتك و اولنجه یه قدر راحت راحت بسله مك
 شان انصاف دكلمیدر حالبوکه بورایه قویدیلر هر کون قصاب كلوب یوقلیور و براز دهاسمیز
 ایسه م کسه جکفی صاحبه سویلیور » دیدی . خلاصه کلام عثمانلو هر قغنی حیوانه
 صوردی ایسه موافق بر حکم آلهمدیفندن محزون کیدر ایکن قارشوسنه بر تلکی
 چقیدی و عثمانلو صورت دعوائی تلکی یه دخی آکلاتدی تلکی دعوائی دیکلدکن صكره

سینک حکایه سی

بقال دکانده سوزامش باک اطرافنه سینکار طوپلانوب بالی یمکه باشلارلر . ایچلرندن بعضیسی تاباک اورتیه سنه قدر کیدر . و او آنده بقال کلوب سینکاک ایله اوزرلرینه اوردقده اطرافده بولنان سینکار قاچار . اورتیه یره کیرنلرک ایاقلری باله باتمش اولدینندن قاقه میوب ال نهایت هلاک اولورلر . خلاصه کشی باک اورتیه یرینه کیرنلرکی طمعکارلق ایتمیوب اطرافده کرنلرکی صاحب قناعت اولمیدر .

خروس ایله ککاک حکایه سی

طاوق بسلامک مراقیلرندن بریسی برککاک الوب طاوق کومسنه صالیویرر . ککاک طاوق کومسنه کیرر کیرمز کومسده موجود اولان ایکی خروس ککاک کی کوزلجه دوکوب برکوشیه اتدق او حالده براقورلر . هر نصل ایسه ایرتسی کون خروسلر بررلریله غوغایه طوتیشوب منازعه ایدرلر ایکی مزبور ککاک مأیوسانه صغمنش اولدینی کوشه دن بونلرک بودرجه غوغالینی سیر ایده ایده نهایت تحمیل الندن کیدرک اولدینی یردن قالقوب بونلری آیبرر . « خروسلر بونلر دوکمش ایکن ینه بو بزی برریمزله مجادله ایتمکه براقمیوب آیبردی . بو ماده نك نه دن نشئت ایتدیکنی شوکا سؤال ایده لم » دیهرک بالاتفاق ککاکه بوراسنی صورلرلر . ککاک دخی « کرچه بن سزک جنسکزدن دکلم . مادامکه جمله مز حیواتر البته برریمزه اعانه ایتمامز لازمدر » دیهرک خروسلری محجوب ایدر . اکلاملیکه ابنای جنسه حقارت محجوبیتی باعث واعانت ممنونیتی مستوجب اولور ایمش .

{ الف بای جدید }

از طمع چوق زیان کتورر

کلبک بریمی اغزنده بیوجک بر پارچه ات ایله غایت یوکسک بر کوریدن کچر ایکن

دلکی ایله قورد حکایه سی

بر دلکی بر قورد ایله اتفاق الیوب برابر کیدر ایکن یوالری بر باغه تصادف ایدی . کوردیلرکه باغک قیوسی محکم قیاشش و دیوارلر دیکن و چالیلر ایله بر درجه احاطه اولنمشکه کیرلرسی ممکن دکل ایدی . متحیر اوله رق طولاشورکن دیوارده بر دلیک کوردیلر . دلکی قولای و قورد کوچ ایله دلیکدن ایچری کیردیلر . کونا کون اوزوم و درلو میوه لردن یدکدن صکره دلکی حیله کارلغندن آزیوب و قورد طمعندن چوقچه ییوب قازنی شیشر مکه عودت لرنده دلکی اول دلیکدن طشره چیقمش ایسه ده قورد چقچه میوب دلیکده صوقیلوب قالمش . باغچی بوئی کورد کده الله بر صوپه الوب قوردی ایوجه دوکوب طشره آدی . ایشته بونک کبی بر ایشه مباشرتده اول نتیجه سنی مطالعه ایتک کر کدرکه صوکنده ندامت چکلمیه .

کچی ایله دلکی حکایه سی

دلکینک بر یسی بر کچی ایله ارقداش اولوب اوتده بروده کز لرکن بر کون صو ایچمک اوزره بر قولاج بویندن زیاده درینجه بر قیویه اینرلر . و صوئی ایچدکن صکره چیقماق تلاشه سنه دوشد کزنده دلکی « بونک قولای وار سن اوک ایاقلریکی قیونک کنارینه طایارسک بن سنک اوزرندن بوینوزلریکه باصه رق چیقدقن صکره سنی آلورم » دیه رک کچی یی الدادوب قیودن چیقمش . و بعده اشاغی یه باقوب کولمکه باشلامش . کچی بو حال کورنجه جانی صقیلوب « نه کولیورمن بنی چیقارسنه » ققلو دلکی یه چیقشمش ایسه ده دلکی یه کوله رک « بهی شاشتمین اولقدر صقالی اوزاده جق یه ازاجق عقل قرانسک اولمز می ایدی » جوابیله کچی یه بر مدت اذیت ایتشدر . اشته انجام کاری دوشمنیان اک نهایت بر مهلکه یه دوچار اوله جنی بدیدر .

مرکب ایله آت حکایه سی

بر ضعیف مرکب ایله بر توانا آت یولده برابر کیدر لر ایکن مرکب اوستنده کی یوکدن بوکالوب « جانم ارقداش کرم ایدوب شو یوکدن برازی سن الهسک » دیدکده آت جواننده « لایق اولیدی بکا اور لر دی سنی لایق کورمشر کورمه جکسک » دیدی بو حال ایله کیدر کن مرکب تحمل ایده میوب دوشوب اولنجه صاحی یتشوب اول یوکی مرکبک سمریله برابر آته یوکلمشدر . خلاصه رفیقنک شدتی وقتنده مرحمت و معاونت ایتیمان دهها زیاده سنه گرفتار و مبتلا اولور .

قورد ایله کلب حکایه سی

دلکنک بریسی بر یولده اوطوروب اطرافنه باقار ایکن کوردیکه بر قورد ایله بر کلب قونشهرق برلکده کلیورلر . یانلرینه واروب کمال التفات ایله حال خاطر لرینی صور دقن صکره « قورد ایله کلب بیننده بونجه عداوت قدیمه وار ایکن بو وجهله عداوت و دشمنلک کیده رک قزداش کبی یار صادق اولدیغکزه زیاده سیله خط ایدر ایسه مده بونک سبینک افاده بیورلمسینی نیاز ایدرم » دیدکده کلب کلامه آغاز ایدوب دیرکه « بو رفاقتیله مفتخر اولدیغم قورد دوستم اجلغنی دفع ایچون دونکی کون سوریمزدن بر قوزی قاپمشیدی . بنده عاتم اوزره ارقه سندن سکرتم ایسه ده یتیشه مدم . سورینک چوبانی بلا سبب بنی دوکوب خلیجه جزا و بد معاملهلر ایتکله اندن رابطه دوستی کسه رک قدیمی دشمنی اولان قورد ایله رفاقته مجبور اولدم » دیه رک جواب ویرمش . بوندن اکلاشیلورکه کشی دوستلرک دانی ازار ایتاملیدرکه دوستلغنی ترک ایدوب دشمنی ایله یار اولمهلر . خلاصه دوستلق و دشمنلک صفاتلرینی بر ایوجه فهم ایتک کرکدر .

κλδί . بو اکا مثالدرکه بیوک یرده کوچک اولمقدن ایسه کوچک یرده بیوک اولمق اولیدر .

❦

ساز ایله آغاج حکایه سی

بر اولو آغاج جسامتنه باقوب « بنده بو قدر اولوق وار ایکن شدتلو روزکار بتون دالاریمی قیرار بعضمنی دخی کوکدن سوکر . دره کنارنده کی ساز ایسه اینجه وضعیف ایکن هیچ بر ضرر و زیان کورمز . بونه حالدر کیده یم سؤال ایده یم » دهرک کیدوب بونک سر و حکمتی ندر دیو صور دقده ساز جوابنده « اوت اولوق حسبیله سزده بر مقدار کبر اولدینندن شدتلو روزکاره باش اکمز سکر . بنده کر ایسه نقدر خفیف روزکار اولسه ینه باش اکوب طپراق ایله برابر اولورم . روزکار کچدکده ینه اوکی کی طوغریلورم بو وجهله بزه هیچ بر زیان کلمز » دیش . بو اکا مثالدرکه بیوکاره قارشو طور مق موجب ضرر و زحمت و هر کسه سرفرو و تواضع ایتک باعث راحت و سلامتدر .

❦

تیمور دستی ایله طپراق چوملک حکایه سی

بر تیمور دستی ایله بر طوپراق چوملک مطبخنده بر بریله قونشورلر ایدی . تیمور دستی « بویله او طور مقدن نه حاصل کیده لم دنیانک هر طرفنی کروب نفلر وار کوره لم » دیدکده چوملک « بزم کیده جک قدر تمز واری نصل ایده لم » دیننجه دستی « شو آقان دره یه کندمزی براقوب صویک اقدیسیله کیدرز » دهرک برابرجه دره یه کندیلرینی اترلر . لکن چوملک دستیدن اوزاقجه کیتمه که باشلادینندن دستی « آبرادر یانمه کلمیوبده نیچون اوزاق طولاشیورسک » دیدکده چوملک « یانکه کلمم بلکه طالغه ایله بکا چارپوب بنی پارچه پارچه ایدرسک سلامت بویله اوزاق کیتمه کده در . دیشدر . بونک کی ضررندن قورقیلان شیدن احتراز ایتک واجبدر .

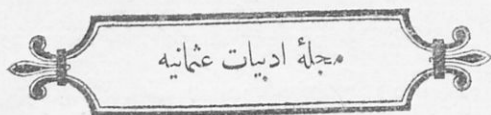
قرنجه ایله اغستوس بوجکی حکایه سی

بر اغستوس بوجکی بتون یاز موسه نی اوتماک ایله کچوروب قیش ایچون ذخیره تدارک ایتامش ایدی. بوناک بر قرنجه قومشوسی وار ایدی که یاز موسمنده بوجک کی غافل اولمیه رق درلو زحمت ایله قیش ذخیره سنی طاشیوب حاضرلمش ایدی. قیش کلدکلده مذکور بوجک قرنجه دن بر قاچ دانه ییه جاک استمکه واردقده قرنجه ذوقه الهرق « ای بنم عقللو قومشم یاز کونلارنده سنک ایشک نه ایدی ذخیره ک نه تیز توکنندی » دیدکده آغستوس بوجکی دخی جوابنده « یاز کونلارنده هیچ برایشه ال اورمدم انجق ایشم اوتماک ایدی » دیدی. قرنجه دخی کوله رک شمدی سنک ایشک حورا دیمک اولسون دیوب یوزنی چو یردی. مقتضای عقل هر ایشک صوکنی دوشنوب چاره سنی اوکن بولمقدر.

دریایه کیدن بالفک حکایه سی

بر ایرمقده بر بیوجک بالق اولوب اوراده بولنان کوچک بالقاره حکم ایدر ایدی. اوراده کندنن بیوک بالق اولمیدندن بر کون مغرور اولوب « بن بوقوت ایله بویله یرده نه طور یورم » دیو صویک اقتدیلی ایله دریایه اینوب کندنن یوز قات بیوک بالقاری کوردکده ایتدیکنه یشیان اوله رق درلو درلو زحمتلر ایله همان کرونه دونوب اسکی یرینه

بين الملل روابط ود ومخادتك ظهور وتأكيدينه وعلوم ومعارفك انتشارينه مدار
اولان وسائطك برى وبلکه باشلوجهسى لساندر. چونکه ايکي ودها زياده مائلر يك ديکرينک
لسانلرينه اشنا اولدقارى حالده معاملات تجاريه ايله مناسبات سائرلرنده سهولت حاصل
اولور. وتلاحق افکار ايله برقات دهايکديکرمه مائل اولورلر. ويکديکرلرينک
لسانلرنده يازيلان اثار معتبره يي اوقويه رق سرمايه معلوماتلريني تکثير ايدرلر. بناء عليه
لسان خادم مدنيتدر. ولي نعمت يمينتمز پادشاه معارفدان و شهنشاه کرامت عنوان
شوکلومهابتو عبدالعزيز خان افندمز حضرتلرينک اخص مقاصد ملوکانه لرى ممالک
محروسه جهانداريلرنده علوم و معارف انتشاري اولمق حسييله هر صنف تبعه طرفندن
علم و معرفته رغبت اولنمقده بولنديني مثالو ظل ظليل شهر ياري لرنده مستظل امر و
استراحت اولان ملت روميه دخى دولت متبوعه سى اولان عليه ابد مدتک واسطه
تفنيذ احکامى و وطنداش بولنديني ملت مفخمه اسلاميه نك لسان مستعملى بولنان و شيوه
بديعانه سى جهتيله عقل انسانه فوق العده باعث رونق اولان لسان لطافتريسان عثمانينک
تحصيلنى اقدم وظائف عد ايلديکندن لسان مزبور يوجک روم مکتبلرينک کافه سنده
تحصيل ايتديرلمکده ايسه ده تحصيلنى تسهيل ايده جک کتب مفيده نك فقدانندن طولاي
بو بابه زياده صعوبت چکيلمکده ايدوکنه مبنى سابقا مطبوعات قلمى خلفاسندن وتقوم
وفايع مترجملرندن اولوب هکيله اطه ده کائن پعاريقخانه رهبان مکتيله تجار مکتبنده لسان
ترکى معلمى بولنان مخلص کمبضاعه قله اتى بنده لرى مجرد بو صعوبتک اندفاعنه مدار
اولمق اوزره ابنای وطنه بر خدمت ناچيزانه ابرازى مقصد ايله برى لسان ترکى اوزره
محرر کتب مختلفه دن منتخب فقرات و ديکرى فقرات مذکوره ده مندرج الفاظ و کلماتک
رومجه يه ترجمه سنى و ديکرى بعض قواعد صرفيه يي متضمن اوچ قسمدن عبارت اولمق
اوزره اشو مجله يي جمع و ترتيب ايله طبع و تشيله ابتدار ايلدم.

اثر

قله اتی

جلد اول

معارف تطارت جلیله سی طرفندن طبع و تمثیلنه رخصت و یرلدی

مهندسین مطبعه سنده طبع اولتمشدیر

۱۲۹۰

